

# Skólaskýrsla 2012



# SKÓLASKÝRSLA 2012

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA  
2012

Samband íslenskra sveitarfélaga: Skólaskýrsla 2012

September 2012

Útgefandi: Samband íslenskra sveitarfélaga  
Borgartúni 30  
Pósthólf 8100  
128 Reykjavík  
Sími: 515 4900  
Fax: 515 4903  
Netfang: samband@samband.is  
Veffang: samband.is

Umsjón með útgáfu: Valgerður F. Ágústsdóttir og Magnús Karel Hannesson

© Samband íslenskra sveitarfélaga 2012/23

# EFNISYFIRLIT

INNGANGUR .....	5
LEIKSKÓLI .....	7
1. Leikskólabörn .....	8
2. Leikskólar .....	20
3. Starfsfólk .....	243
4. Kostnaður vegna leikskóla .....	40
GRUNNSKÓLI .....	55
5. Nemendur .....	56
6. Grunnskólar .....	64
7. Starfsfólk grunnskóla .....	66
8. Kostnaður vegna grunnskóla .....	96
HELSTU ÞÆTTIR Í SKÓLAMÁLASTARFI SAMBANDSINS .....	109
LISTI YFIR ÁHUGAVERT EFNI UM SKÓLAMÁL .....	119
FYLGISKJÖL .....	123



# INNGANGUR

Markmiðið með útgáfu þessarar skýrslu er að birta tölulegar upplýsingar um skólamál og gera þær aðgengilegar fyrir sveitarstjórnarmenn, stjórnendur grunnskólans og aðra þá sem fylgjast vilja með þróun í skólamálum. Í skýrslunni er bæði fjallað um leikskóla og grunnskóla.

Tölulegar upplýsingar ná til málaflokkanna á landsvísu en einnig er þeim skipt niður eftir landshlutum. Að auki eru upplýsingarnar að nokkru leyti flokkaðar eftir íbúafjölda sveitarfélaga.

Upplýsingar í skýrslunni eru fengnar frá Hagstofu Íslands og Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Í höfuðdráttum er gerð grein fyrir starfsemi hvors skólastigs um sig árið 2011 og að auki eru birtar sambærilegar upplýsingar aftur í tímann eins og kostur er.

Skýrslan gefur möguleika á árlegum samanburði á ýmsum lykiltölum í skólalaldi.

Birtar eru ýmsar magntölur yfir nemendur, skóla, kennara og annað starfsfólk og kostnað vegna málaflokkanna. Til viðbótar þessu eru birtar töflur í viðaukum aftast í skýrslunni þar sem valdar lykiltölur eru birtar á hvert sveitarfélag.

Að auki er að finna fróðleik frá öðrum sviðum sambandsins. Fjallað er um helstu þætti í skólamálastarfi sambandsins frá árinu 2012. Fjallað er um skólamálanefnd, Skólalæping sambandsins, símenntun kennara og nýtt samstarf sambandsins við Skólapúlsinn ehf. vegna Skólavogar.

Skýrslan er tekin saman af Valgerði Ágústsdóttur, sérfræðingi á hag- og upplýsingasviði Sambands íslenskra sveitarfélaga.



# LEIKSKÓLI

Leikskóli er fyrsta skólastigið í skólakerfinu samkvæmt lögum nr.90/2008 um leikskóla og er ætlaður börnum undir skólaskyldualdri. Sveitarfélög bera ábyrgð á starfsemi leikskóla. Lögin kveða á um að sveitarfélög hafi forustu um að tryggja börnum leikskóladvöl og beri ábyrgð á heildarskipan skólahlads í leikskólum sveitarfélags. Sveitarfélög skulu setja sér almenna stefnu um leikskólahlald í sveitarfélagi og kynna hana fyrir íbúum þess. Á vegum 63 sveitarfélaga landsins er starfræktur leikskóli eða í 82% þeirra. Í þessum kafla verður fjallað um ýmsar lykiltölur um leikskólabörn, leikskóla, starfsfólk á leikskóla og rekstrarkostnað.

Hér má sjá yfirlit lykiltalna vegna leikskóla á tímabilinu 2006–2011. Fjöldi starfsfólks vísar til fjölda stöðugilda. Rekstrarkostnaður er staðvirkur á verðlagi ársins 2011.

Tafla 1. Helstu lykiltölur vegna leikskóla 2006–2011

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 06 - 11	% breyting 06 - 11
A	Fjöldi leikskólabarna alls	17.216	17.561	18.278	18.716	18.961	19.159	1.943	11%
B	Fjöldi leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga	15.385	15.386	15.912	16.123	16.122	16.334	949	6%
C	Heilsdagsigildi barna alls	16.856	17.443	18.353	18.701	18.818	19.122	2.266	13%
D	Heilsdagsigildi barna í leikskólum sveitarfélaga	15.517	15.805	16.471	16.106	15.986	16.297	780	5%
E	Leikskólar alls	267	270	275	281	277	265	-2	-1%
F	Leikskólar sveitarfélaga	236	234	238	244	238	228	-8	-3%
G	Stöðugildi alls starfsfólk við uppeldis- og menntunarstörf <sup>1</sup>	3.807	3.950	4.350	4.432	4.377	4.404	597	16%
H	Stöðugildi deildarstjóra, leikskólakennara og annarra við uppeldis- og menntunarstörf <sup>2</sup>	3.114	3.274	3.629	3.646	3.615	3.660	546	18%
I	Starfsfólk við önnur og ótilgreind störf	394	418	411	415	399	393	-1	0%
J	Allt starfsfólk	4.201	4.368	4.761	4.847	4.776	4.797	596	14%
K	Beinn rekstrarkostnaður á leikskóla sveitarfélaga	21.604.556	22.331.917	23.394.632	23.272.581	23.288.423	23.965.907	2.361.351	11%
L	Rekstrarútgjöld í hlutfalli af skatttekjum <sup>*</sup>	13%	14%	15%	16%	16%	12%	1 prósentustig	
M	Beinn rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsigildi leikskóla sveitarfélaga (nettó)	1.067	1.133	1.175	1.204	1.214	1.217	150	14%
N	% tekna af rekstrarkostnaði leikskóla sveitarfélaga	21%	18%	16%	16%	17%	17%	4 prósentustig	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: G= Öll stöðugildi starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarstöfum, ásamt þeim er sinna stuðningsstöfum og öllum stjórnendum. Allir leikskólar. H= Stöðugildi starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarstöfum ásamt stöðugildi deildarstjóra. Stjórnendur og starfsmenn er sinna stuðningi eru ekki taldir með. Allir leikskólar. K= Beinn rekstrarkostnaður á leikskóla sveitarfélaga. Tölur í þús.kr. og staðvirk á verðlagi ársins 2011. L= Heildarútgjöld nettó (sameiginlegir liðir, leikskólar sveitarfélaga og framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla. Á verðlagi hvers árs. M=Beinn rekstrarkostnaður leikskóla er allur brúttó rekstrarkostnaður færður á leikskóla sveitarfélaga án sameiginlegs kostnaðar. Tölur í þús.kr. og staðvirk á verðlagi ársins 2011.



## 1. Leikskólabörn

Í markmiðsgrein laga um leikskóla nr. 90/2008 er kveðið á um að í leikskólum skuli velferð og hagr barna hafður að leiðarljósi í öllu starfi. Þannig skuli veita börnum umönnun og menntun, búa þeim hollt og hvetjandi uppeldisumhverfi og örugg náms- og leikskilyrði. Hér á eftir verður fjallað um leikskólabörn, fjölda þeirra og heilsdagsígildi, aldursskiptingu og lengd dvalartíma á leikskóla.

Tafla 2. Fjöldi leikskólabarna og heilsdagsígilda 1998–2011

	Öll leikskólabörn				Leikskólabörn í leikskólum reknunum af sveitarfélögum				Leikskólabörn í sjálfstætt starfandi leikskólum			
	Fjöldi leikskólabarna	Breyting frá fyrra ári	Fjöldi heilsdagsígilda	Breyting frá fyrra ári	Fjöldi leikskólabarna	Breyting frá fyrra ári	Fjöldi heilsdagsígilda	Breyting frá fyrra ári	Fjöldi leikskólabarna	Breyting frá fyrra ári	Fjöldi heilsdagsígilda	Breyting frá fyrra ári
1998	15.105		11.905		14.174		11.094		795		811	
1999	14.761	-2%	12.047	1%	13.934	-2%	11.328	2%	799	1%	719	-11%
2000	14.574	-1%	12.325	2%	13.703	-2%	11.569	2%	841	5%	756	5%
2001	15.578	7%	13.738	11%	14.405	5%	12.686	10%	1.142	36%	1.053	39%
2002	16.282	5%	14.736	7%	14.987	4%	13.559	7%	1.267	11%	1.177	12%
2003	16.685	2%	15.473	5%	15.146	1%	14.039	4%	1.510	19%	1.434	22%
2004	16.755	0%	15.902	3%	15.263	1%	14.575	4%	1.492	-1%	1.328	-7%
2005	16.864	1%	16.208	2%	15.322	0%	14.810	2%	1.542	3%	1.398	5%
2006	17.216	2%	16.856	4%	15.385	0%	15.517	5%	1.831	19%	1.339	-4%
2007	17.561	2%	17.443	3%	15.386	0%	15.805	2%	2.175	19%	1.638	22%
2008	18.278	4%	18.353	5%	15.912	3%	16.471	4%	2.366	9%	1.882	15%
2009	18.716	2%	18.701	2%	16.123	1%	16.106	-2%	2.593	10%	2.566	36%
2010	18.961	1%	18.818	1%	16.122	0%	15.986	-1%	2.839	9%	2.832	10%
2011	19.159	1%	19.122	2%	16.334	1%	16.297	2%	2.825	0%	2.825	0%
Breyting 98 - 11	4.054		7.217		2.160		5.203		2.030		2.014	
% breyting 98 - 11	27%		61%		15%		47%		255%		248%	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

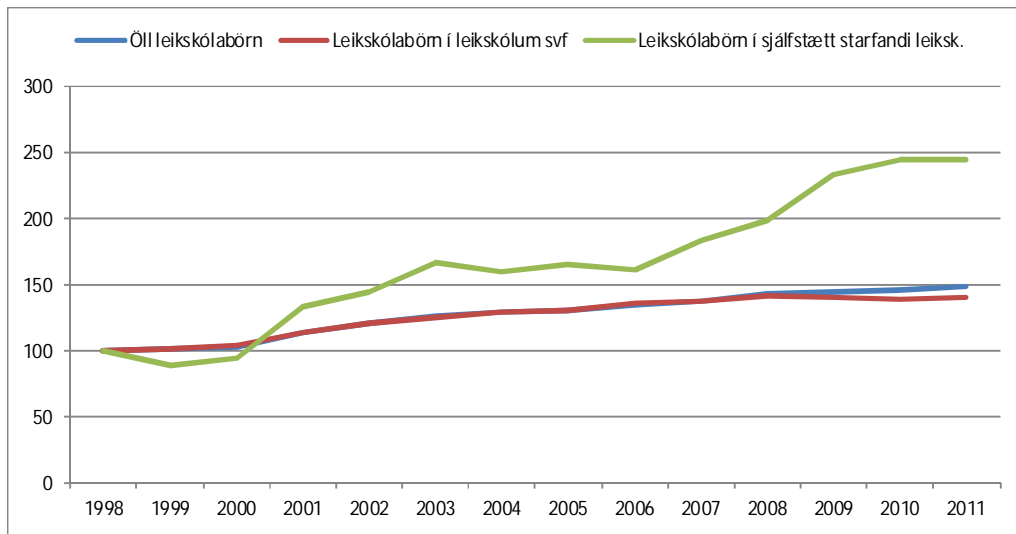
Skyring: Börn í opinberum leikskólum og sjálfstætt starfandi leikskólum. Heilsdagsígildi eru reiknuð þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsígildi, dvalartími í 5 klst. = 0,625 og 6 klst. = 0,75, 7 klst. = 0,875, 8 klst. viðvera reiknast sem 1 heilsdagsígildi, 9 klst. viðvera reiknast sem 1,125 heilsdagsígildi og 10 klst. viðvera sem 1,250.

Í töflu 2 er að finna yfirlit yfir fjölda leikskólabarna frá árinu 1998 til ársins 2011. Á tímabilinu hefur leikskólabörnum fjölgað um rúmlega fjögur þúsund börn eða um 27%. Aukning í þjónustu leikskóla sést þó ekki síður í þróun heilsdagsígilda. Börn dvelja mislangan tíma á leikskóla á dag en lengd dvalartíma barna er umreiknuð yfir í heilsdagsígildi. Heilsdagsígildum alls hefur fjölgað um 61% á árunum 1998–2011 eða um 7.217 heilsdagsígildi.

Þetta segir okkur að viðvera barna á leikskóla hefur lengst. Taflan sýnir einnig að tala leikskólabarna ríflega þrefaldast í sjálfstætt starfandi leikskólum á tímabilinu 1998–2011.

Í fylgiskjali 1 er yfirlit yfir fjölda heilsdagsígilda og fjölda leikskólabarna í hverju sveitarfélagi fyrir sig árið 2011.

Mynd 1. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda heilsdagsígilda eftir rekstrarformi 1998–2011



Heimild: hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 1 sýnir uppsafnaða hlutfallslega þróun í fjölda heilsdagsígilda á tímabilinu 1998–2011 eftir rekstrarformi. Þróunin í fjölda heilsdagsígilda í leikskólum reknur af sveitarfélögum er hliðstæð heildarþróuninni, enda eru um 85% allra heilsdagsígilda þar. Þróunin í sjálfstætt starfandi leikskólum er nokkuð frábrugðin. Hlutfallslega fjölgar þeim verulega á tímabilinu og árin 2001 og 2009 fjölgar þeim um tæplega 40% frá fyrra ári

Tafla 3. Fjöldi heilsdagsígilda í leikskólum eftir rekstrarformi og landshlutum 2009–2011

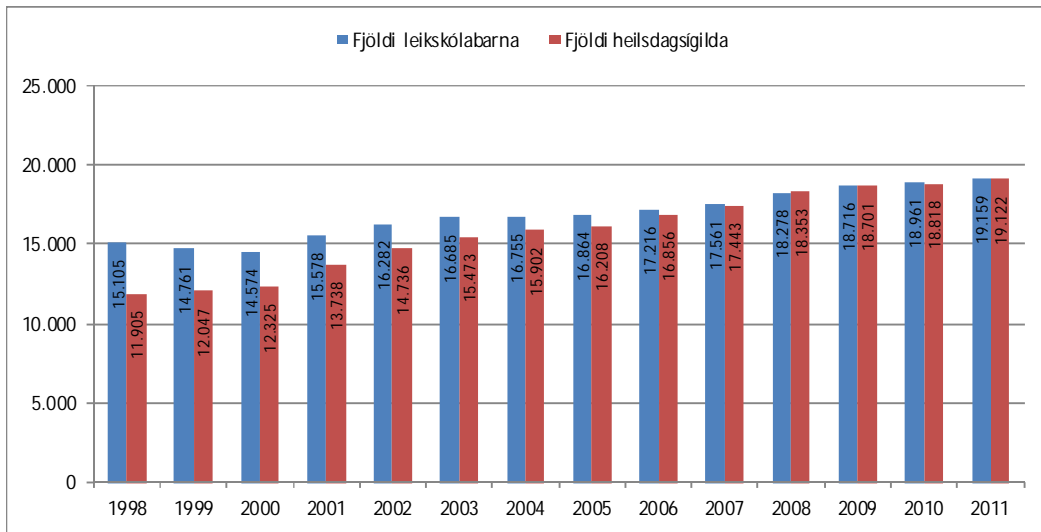
	2009		2010		2011		Breyting 09-11		% breyting 09-11	
	Leikskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi leikskólar
Reykjavíkurborg	6.325	653	5.932	1.074	5.974	1.041	-351	388	-6%	59%
Höfuðborgarsvæði án Rvk.	4.504	986	4.480	1.026	4.610	974	106	-12	2%	-1%
Suðurnes	798	489	774	505	773	554	-25	65	-3%	13%
Vesturland	768	30	782	41	829	62	61	32	8%	108%
Vestfirðir	349		363		368		19	0	6%	
Norðurland vestra	370		369		359		-11	0	-3%	
Norðurland eystra	1.367	199	1.367	185	1.429	194	62	-5	5%	-2%
Austurland	575		542		568		-7	0	-1%	
Suðurland	1.302		1.378		1.388		86	0	7%	
Landið allt	16.357	2.356	15.986	2.831	16.297	2.824	-60	468	0%	20%

Heimild: hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflunni hér fyrir framan er yfirlit yfir fjölda heilsdagsígilda í leikskólum sveitarfélaga og þá í sjálfstætt starfandi leikskólum eftir landshlutum á tímabilinu 2009–2011. Í Reykjavíkurborg fækkar heilsdagsígildum lítillega í leikskólum reknur af sveitarfélögum, en fjölgar nokkuð í sjálfstætt starfandi leikskólum.

Á landsvísu stendur fjöldi heilsdagsígilda á leikskólum sveitarfélaga í stað á tímabilinu en þeim fjölga um 20% í sjálfstætt starfandi leikskólum.

Mynd 2. Fjöldi barna og heilsdagsígilda í öllum leikskólum 1998–2011

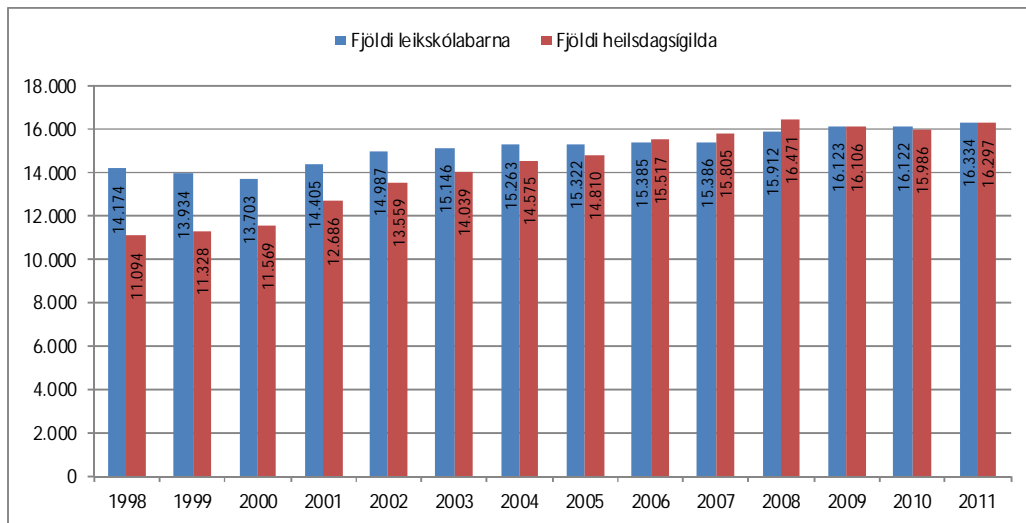


Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Börn í opinberum leikskólum og sjálfstætt starfandi leikskólum. Heilsdagsígildi eru reiknuð þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsígildi, dvalartími í 5 klst. = 0,625 og 6 klst. = 0,75, 7 klst. = 0,875, 8 klst. viðvera reiknast sem 1 heilsdagsígildi og 9 klst. viðvera reiknast sem 1,125 heilsdagsígildi og 10 klst. viðvera sem 1,250.

Á mynd 2 sjáum við gögnin úr töflu 2 sett fram á myndrænan hátt. Árið 2011 er 19.159 börn í öllum leikskólum landsins eða samtals 19.122 heilsdagsígildi. Frá árinu 1998 hefur leikskólabörnum alls fjölgað um ríflega 4.000 eða 27%. Á sama tíma eykst fjöldi heilsdagsígilda mun meir eða um 61% sem jafngildir 7.217 heilsdagsígildum.

Mynd 3. Fjöldi barna og heilsdagsígilda í leikskólum sveitarfélaga 1998–2011



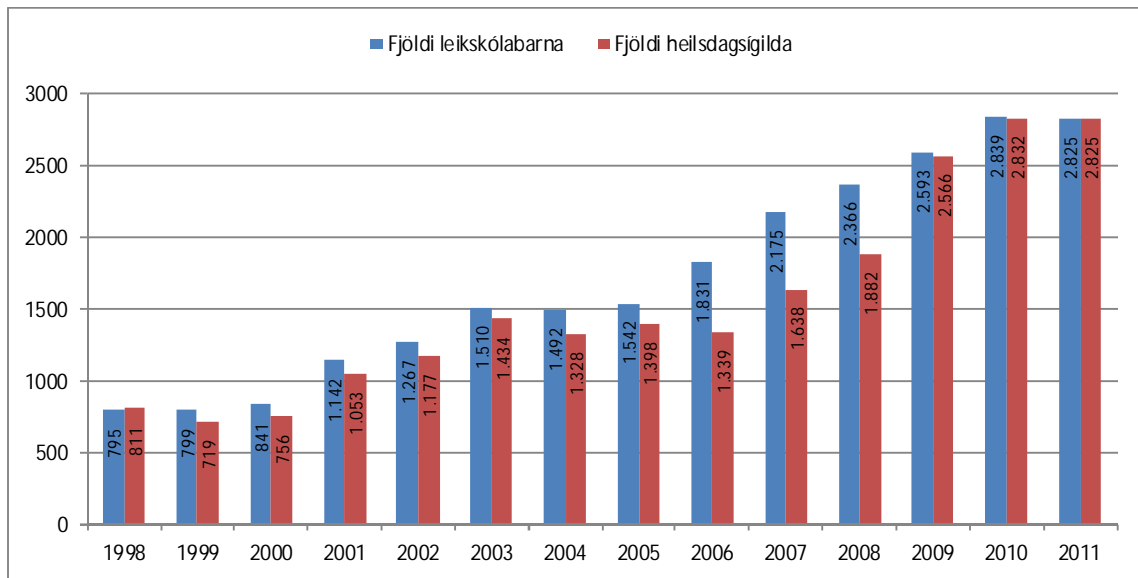
Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Börn í opinberum leikskólum. Heilsdagsígildi eru reiknuð þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsígildi, dvalartími í 5 klst. = 0,625 og 6 klst. = 0,75, 7 klst. = 0,875, 8 klst. viðvera reiknast sem 1 heilsdagsígildi, 9 klst. viðvera reiknast sem 1,125 heilsdagsígildi og 10 klst. viðvera sem 1,250.

Á mynd 3 er að finna yfirlit um þróun barnafjölda á leikskólum reknum af sveitarfélögum. Þar kemur einnig fram fjöldi heilsdagsígilda barna á leikskólum.

Hér kemur fram áþekk þróun og á mynd 2. Leikskólabörnum hefur fjölgað um 2.160 í leikskólum sveitarfélaga eða um 15% á tímabilinu 1998–2011. Á sama tíma hefur fjöldi heilsdagsígilda barna á leikskólum vaxið um 47% eða um 5.200 heilsdagsígildi. Það að heilsdagsígildum barna á leikskóla fjölgi meira en heildarfjölda þeirra er skýr vísbending um að viðvera barna sé að lengjast.

Mynd 4. Fjöldi barna og heilsdagsígilda sjálfstætt starfandi leikskólum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Börn í sjálfstætt starfandi leikskólum. Heilsdagsígildi eru reiknuð þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsígildi, dvalartími í 5 klst. = 0,625 og 6 klst. = 0,75, 7 klst. = 0,875, 8 klst. viðvera reiknast sem 1 heilsdagsígildi og 9 klst. viðvera reiknast sem 1,125 heilsdagsígildi og 10 klst. viðvera sem 1,250.

Á myndinni hér fyrir ofan má sjá fjölda barna í sjálfstætt starfandi leikskólum á árunum 1998–2011. Fjöldaaukning er veruleg. Þannig eru 795 börn í sjálfstætt starfandi leikskólum árið 1998, en árið 2011 hefur tala þeirra ríflega þrefaldast. Hlutfallslega fjölgar leikskólabörnum í sjálfstætt starfandi leikskólum mun meira en börnum í leikskólum reknum af sveitarfélögum.

Tafla 4. Fjöldi barna í leikskólum á Íslandi 1998–2011 eftir landshlutum

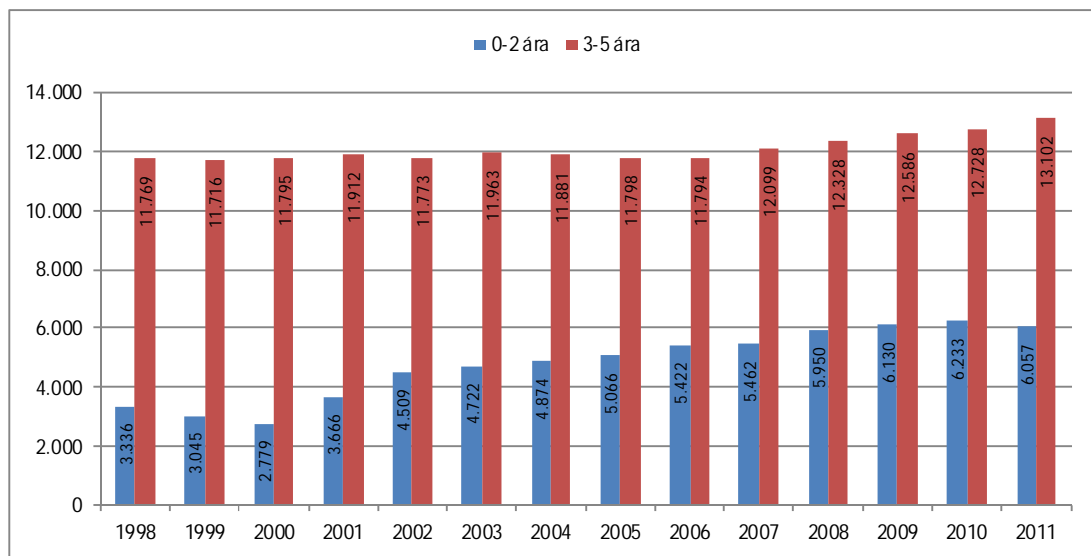
	Reykjavíkurborg	höfuðborgarsvæðið án Rvk	Suðurnes	Vesturland	Vestfirðir	Norðurland vestra	Norðurland eystra	Austurland	Suðurland	Landið allt
1998	5.959	3.327	837	744	518	455	1.421	539	1.305	15.105
1999	5.696	3.232	851	733	502	438	1.446	552	1.314	14.764
2000	5.455	3.289	850	725	510	442	1.477	545	1.281	14.574
2001	5.844	3.689	1.038	820	460	446	1.539	504	1.238	15.578
2002	6.182	4.001	1.061	839	449	449	1.534	491	1.276	16.282
2003	6.433	4.108	1.038	825	430	467	1.570	525	1.289	16.685
2004	6.523	4.153	1.047	859	383	454	1.544	529	1.263	16.755
2005	6.495	4.269	1.079	852	376	445	1.514	587	1.247	16.864
2006	6.458	4.538	1.093	892	380	392	1.625	586	1.252	17.216
2007	6.394	4.640	1.251	886	397	385	1.624	602	1.382	17.561
2008	6.501	5.110	1.346	890	375	382	1.619	647	1.408	18.278
2009	6.652	5.385	1.351	860	388	416	1.629	642	1.393	18.716
2010	6.719	5.483	1.340	885	403	411	1.632	608	1.480	18.961
2011	6.803	5.476	1.385	939	402	388	1.669	638	1.459	19.159
Breyting 98 - 11	844	2.149	548	195	-116	-67	248	99	154	4.054
% breyting 98 - 11	14%	65%	65%	26%	-22%	-15%	17%	18%	12%	27%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Átt er við öll leikskólabörn, bæði í opinberum leikskólum sem og sjálfstætt starfandi leikskólum.

Tafla 4 sýnir fjölda leikskólabarna í leikskólum eftir landshlutum tímabilið 1998–2011. Þeim fjölgar hlutfallslega mest á höfuðborgarsvæði utan Reykjavíkurborgar og á Suðurnesjum eða um 65%. Á Vestfirðum fækkar leikskólabörnum á tímabilinu um 22% og á Norðurlandi vestra fækkar þeim um 15% á tímabilinu.

Mynd 5. Fjöldi leikskólabarna 1998–2011 eftir aldri

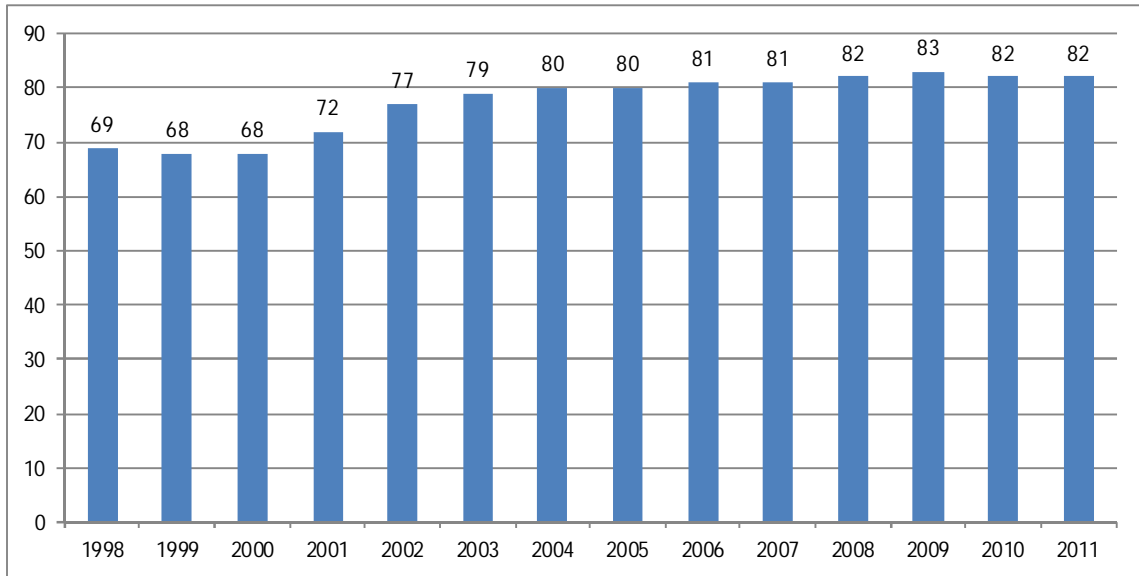


Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Átt er við öll leikskólabörn, bæði í opinberum leikskólum sem og sjálfstætt starfandi leikskólum.

Á mynd 5 sést hver þróun hefur verið í aldurssamsetningu leikskólabarna. Árið 1998 eru 3.336 börn tveggja ára eða yngri á leikskóla en árið 2011 hefur sú tala hækkað um 80% og yfir sex þúsund börn í þessum aldurshópi eru á leikskóla. Það er því um þriðjungur barna á leikskóla sem er tveggja ára eða yngri árið 2011, en var um 22% í upphafi tímabilsins.

Mynd 6. Hlutfall leikskólabarna af árgöngum 1–5 ára barna 1998–2011

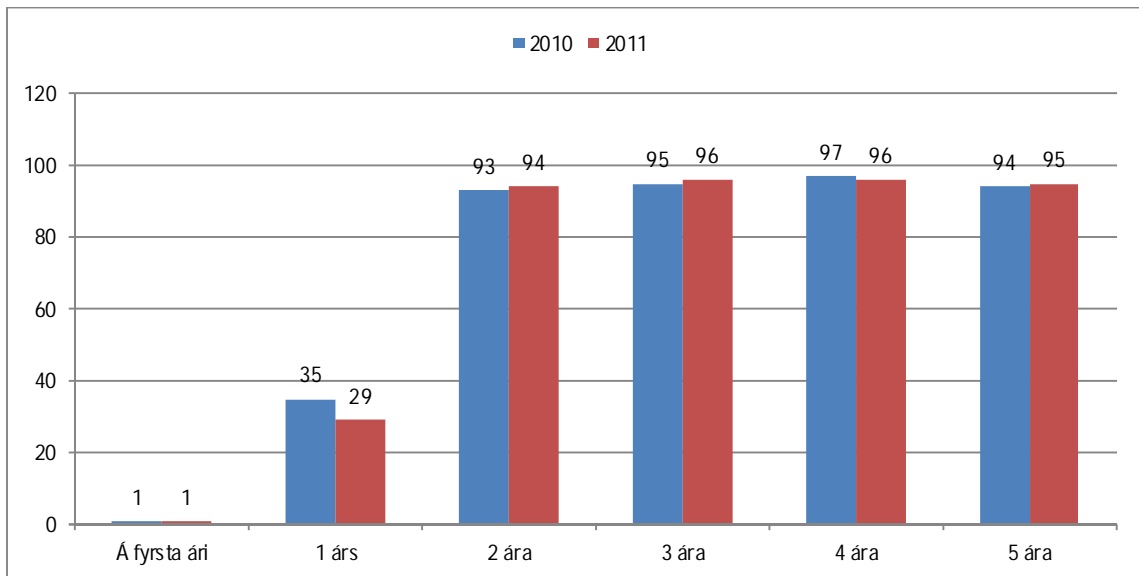


Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Hlutfall leikskólabarna af árgöngum 1–5 ára barna.

Ásókn í þá þjónustu sem leikskólinn veitir hefur aukist nokkuð á undanförunum árum. Árið 1998 sækja 69% barna á aldrinum 1–5 ára leikskóla en árið 2011 er það hlutfall komið upp í 82%.

Mynd 7. Hlutfall leikskólabarna af árgangi eftir aldri 2010 og 2011



Heimild: Hagstofa Íslands.

Á mynd 7 sést hlutfall leikskólabarna af árgangi greint eftir aldri barnanna. Árið 2011 eru 29% eins árs barna í leikskóla og hefur fækkað um sex prósentustig frá fyrra ári. Athygli vekur að 95% 5 ára barna eru á leikskóla. Líkleg skýring á því að hlutfall fimm ára barna er ekki hærra er skólaganga 5 ára barna.

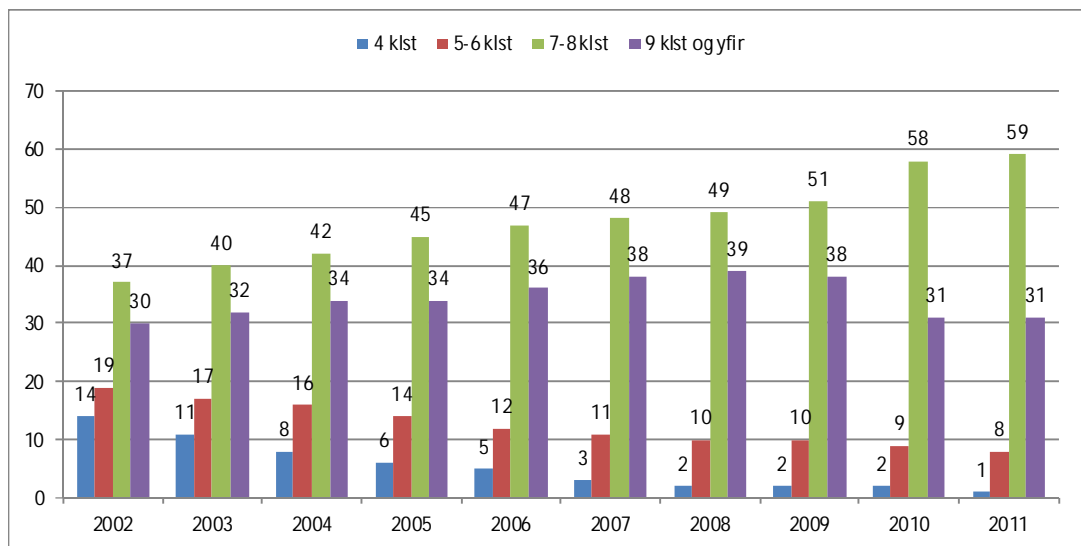
Tafla 5. Hlutfall leikskólabarna af árgangi eftir aldri 1998–2011

	Alls	Á fyrsta ári	1 árs	2 ára	3 ára	4 ára	5 ára
1998	69	0	12	65	87	91	88
1999	68	0	11	61	87	91	90
2000	68	0	10	54	89	92	91
2001	72	0	14	73	92	93	91
2002	77	1	19	84	93	94	93
2003	79	1	24	89	93	95	93
2004	80	1	27	90	94	95	93
2005	80	1	30	89	94	95	93
2006	81	1	33	91	96	96	92
2007	81	1	31	92	96	96	94
2008	82	1	36	92	95	95	91
2009	83	1	37	93	95	96	93
2010	82	1	35	93	95	97	94
2011	82	1	29	94	96	96	95
Breyting	13	1	17	29	9	5	7
% breyting	19%		142%	45%	10%	5%	8%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitafélaga.

Í töflu 5 er að finna yfirlit yfir hlutfall leikskólabarna af árgangi eftir aldri. Árið 2011 eru 95% fimm ára barna á leikskóla og hefur fjölgað um sjö prósentustig miðað við árið 1998. Mjög mikil fjölgun hefur orðið meðal yngri barnanna. Þannig voru 12% eins árs gamla barna á leikskóla árið 1998 en eru 29% af árgangi árið 2011 og varð hæst 37% árið 2009. Þá hefur tveggja ára gömlum börnum líka fjölgað mikið eða um 29 prósentustig á tímabilinu. Því má segja að ásókn í þá þjónustu sem leikskólinn veitir hefur aukist umtalsvert á tímabilinu, ekki síst meðal foreldra yngri barna.

Mynd 8. Hlutfallsleg skipting dvalartíma leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga 2002–2011



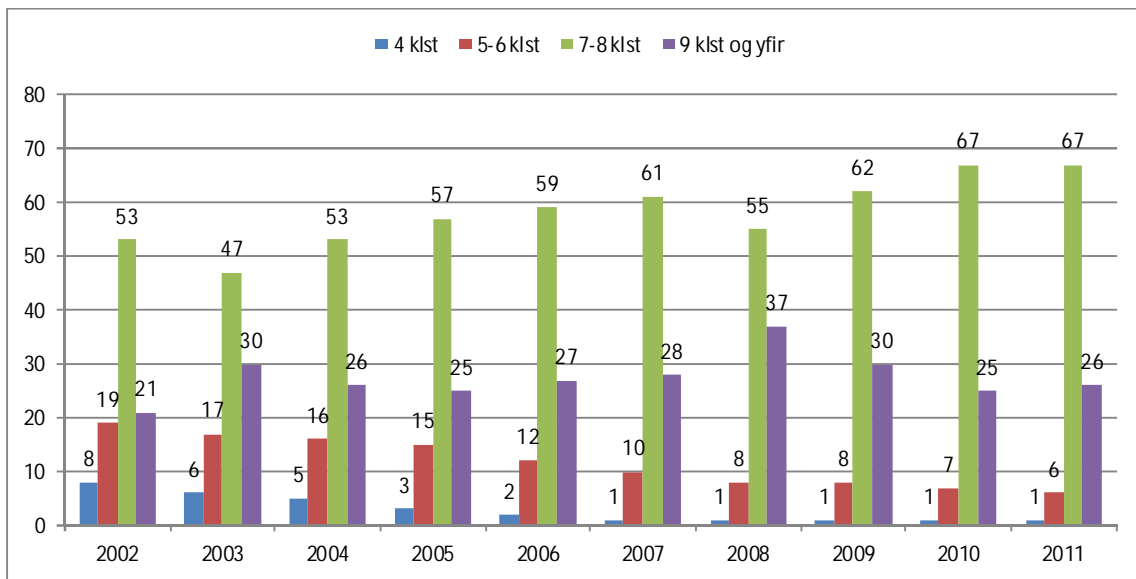
Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í mynd 8 er að finna eina meginskýringu á því hve heilsdagsgildum hefur fjölgað. Viðvera barna á leikskólum hefur aukist gífurlega á tímabilinu. Hlutdeild þeirra barna sem dvelja hálfan daginn eða minna á leikskóla hefur minnkað verulega en hlutdeild þeirra barna sem dvelja 7–8 klst. eða lengur stóraukist, eða úr tæpum 37% árið 2002 í 59% árið 2011. Þá fjölgaði þeim börnum mikið sem dvelja 9 klst. eða lengur á tímabilinu en fækkaði aftur frá árinu 2010.

Vert er að hafa í huga að hér er um keypta vistunartíma að ræða en ekki raundvalartíma. Árið 2011 var vegið meðaltal dvalartíma leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga 7,98 stundir á dag.

*Í fylgiskjali 2 er yfirlit yfir hlutfallslega skiptingu leikskólabarna eftir dvalartíma í hverju sveitarfélagi fyrir sig árið 2011.*

Mynd 9. Hlutfallsleg skipting dvalartíma leikskólabarna í sjálfstætt starfandi leikskólum 2002–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

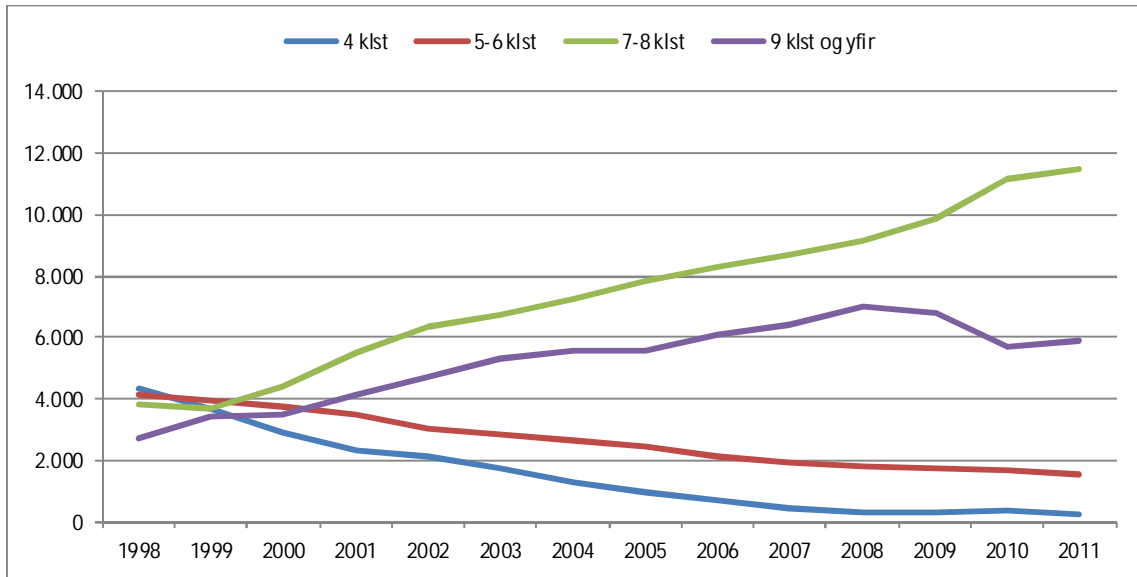
Mynd 9 gefur yfirlit yfir viðveru barna í sjálfstætt starfandi leikskólum á tímabilinu 2002–2011. Svipuð þróun hefur orðið meðal barna er dvelja 6 klukkutíma á dag eða færri í sjálfstætt starfandi skólum og meðal leikskóla sveitarfélaga.

Þrátt fyrir að svipað hátt hlutfall barna nýti sér 7 tíma vistun eða meira í sjálfstætt starfandi leikskólum og í leikskólum sveitarfélaga, þá er skiptingin milli barna er dvelja 7–8 tíma og svo 9 tíma eða meira frábrugðin. Það eru hlutfallslega færri börn sem dvelja í 9 tíma eða lengur á sjálfstætt starfandi leikskólum en í leikskólum sveitarfélaga. Þessu er ófugt farið þegar litið er til barna er dvelja í 7–8 tíma á leikskóla.

Árið 2011 var vegið meðaltal dvalartíma leikskólabarna í sjálfstætt starfandi leikskólum 7,99 stundir á dag.



Mynd 10. Daglegur dvalartími leikskólabarna 1998–2011

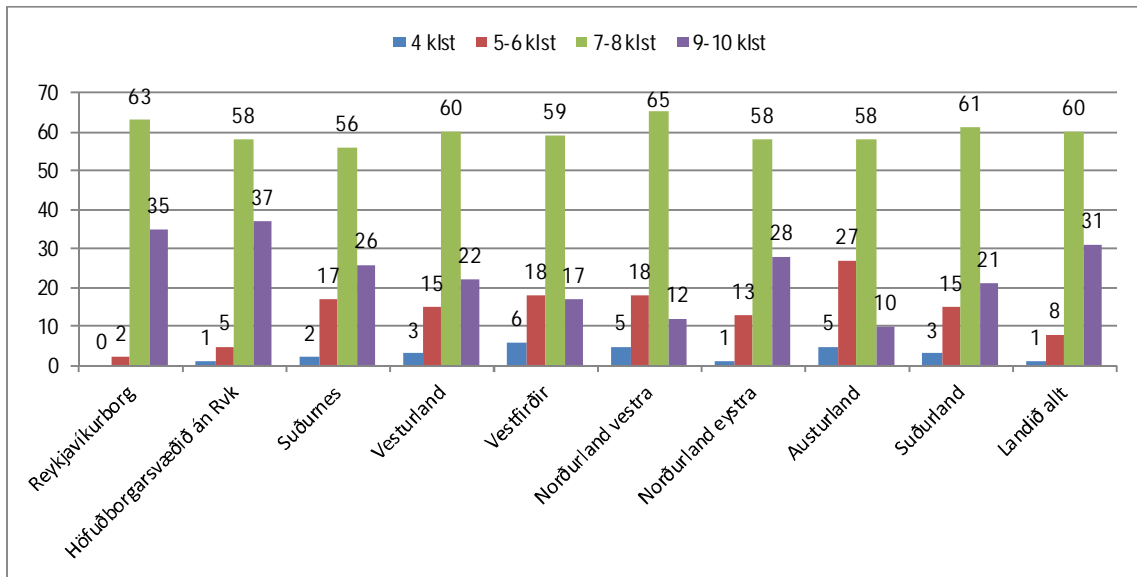


Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Leikskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi leikskólar.

Viðvera barna í leikskóla hefur lengst umtalsvert hin síðari ár. Börnum sem dvelja á leikskóla í 4 klukkustundir dag hvern hefur fækkað um 94 % árið 2011 miðað við árið 1998. Hlutfallsleg fækkun nemur 63% meðal barna er dvelja í leikskólanum í 5–6 tíma dag hvern. Fjöldi barna er dvelja á leikskóla 7–8tíma á dag hefur þrefaldast á tímabilinu og fjöldi barna er dvelja níu stundir eða lengur á dag hefur tvöfaldast. Alls hefur leikskólabörnum fjölgað um 27% á tímabilinu.

Mynd 11. Hlutfallsleg skipting leikskólabarna eftir dvalartíma og landshlutum árið 2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Leikskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi leikskólar.

Myndin hér að ofan sýnir hlutfallslega skiptingu leikskólabarna eftir lengd dvalartíma og einnig eftir landshlutum árið 2011. Börn í Reykjavík sem dveljast á leikskóla í 4 tíma á dag eru svo fá að þau ná ekki 1%. Þessi hópur er alls staðar fámennastur. Hlutfallslega er hann stærstur á Vestfjörðum en þar dveljast 6% leikskólabarna í 4 stundir á dag í leikskóla. Barnahópurinn sem dvelur í 7–8 tíma á dag er alls staðar hlutfallslega stærsti hópurinn, og stærstur á Norðurlandi vestra.

Barnahópurinn sem dvelur lengst á leikskóla, 9 klst. eða meira, er hlutfallslega stærstur á höfuðborgarsvæðinu öllu.

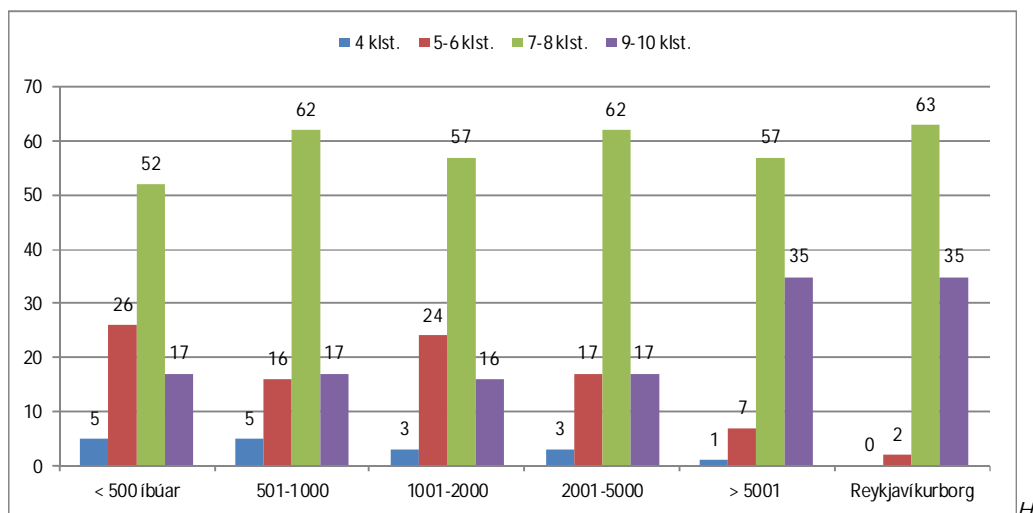
Tafla 6. Hlutfallsleg skipting leikskólabarna eftir dvalartíma og rekstrarformi í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Leikskólar sveitarfélaga				Sjálfstætt starfandi			
	4 klst.	5-6 klst.	7-8 klst.	9-10 klst.	4 klst.	5-6 klst.	7-8 klst.	9-10 klst.
Reykjavíkurborg	0%	2%	61%	36%	1%	11%	74%	24%
Kópavogsbær	1%	5%	61%	33%	0%	3%	57%	40%
Garðabær	3%	3%	59%	34%	1%	4%	67%	28%
Hafnarfjarðarkaupstaður	0%	5%	52%	44%	0%	10%	61%	29%
Mosfellsbær	2%	5%	49%	45%				
Reykjanesbær	1%	10%	51%	38%	1%	11%	63%	25%
Akraneskaupstaður	1%	9%	57%	34%				
Akureyrarkaupstaður	0%	11%	54%	35%	1%	8%	63%	27%
Fjarðabyggð	0%	21%	66%	13%				
Sveitarfélagið Árborg	0%	15%	64%	21%				
10 stærstu samtals	0%	5%	59%	36%	1%	4%	68%	27%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Tafla sex veitir yfirsýn yfir hlutfallslega skiptingu leikskólabarna byggða á lengd dvalar þeirra sem og rekstrarformi leikskóla í tíu stærstu sveitarfélögum árið 2011. Á mynd 8 má sjá að hlutfall barna sem dvelja í 9–10 stundir á dag á leikskóla er 31% í leikskólum sveitarfélaga. Taflan hér að ofan sýnir að meðal tíu stærstu sveitarfélaga er hlutfall þeirra 36% eða fimm prósentustigum hærra.

Mynd 12. Dvalartími barna á leikskóla árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga



heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.  
 Skýring: Bæði einkareknir leikskólar og leikskólar reknir af opinberum aðilum.

Mynd 12 sýnir hlutfallslega skiptingu leikskólabarna eftir lengd dvalar á leikskóla út frá stærð sveitarfélaga. Hér sést að um tengsl er að ræða milli stærðar sveitarfélaga og dvalartíma barna á leikskóla. Í minnstu sveitarfélögunum er hlutfall barna er dvelja 4 klukkustundir á leikskóla um 5%, en það hlutfall fer lækkandi eftir því sem sveitarfélögin eru stærri. Í sveitarfélögum með íbúa yfir 5000 dvelur einungis 1% barna í 4 klukkustundir á dag í leikskóla og í Reykjavík er ekkert barn sem dvelur það stuttan tíma á dag í leikskóla. Í Reykjavík er hlutfall barna er dvelja í leikskóla í 9–10 klukkustundir hæst eða 35%. Í minnstu sveitarfélögunum er það hlutfall um 17%.

Tafla 7. Fjöldi barna í leikskólum sem nutu sérstaks stuðnings 1998–2011 eftir kyni

	Alls			Drengir			Stúlkur		
	Fjöldi	Breyting frá fyrra ári	% af öllum leikskólabörnum	Fjöldi	Breyting frá fyrra ári	% af drengjum	Fjöldi	Breyting frá fyrra ári	% af stúlkum
1998	553		3,7	382		4,9	171		2,3
1999	625	13%	4,2	419	10%	5,5	206	20%	2,9
2000	751	20%	5,2	537	28%	7,1	214	4%	3
2001	805	7%	5,2	542	1%	6,8	263	23%	3,4
2002	901	12%	5,5	594	10%	7,2	307	17%	3,8
2003	1.081	20%	6,5	704	19%	8,3	377	23%	4,6
2004	984	-9%	5,9	657	-7%	7,7	327	-13%	4
2005	907	-8%	5,4	613	-7%	7,1	294	-10%	3,6
2006	984	8%	5,7	652	6%	7,4	332	13%	3,9
2007	1.212	23%	6,9	784	20%	8,8	428	29%	5
2008	934	-23%	5,1	622	-21%	6,6	312	-27%	3,5
2009	1.362	46%	7,3	910	46%	9,4	452	45%	5
2010	1.232	-10%	6,5	834	-8%	8,5	398	-12%	4,3
2011	1.232	0%	6,4	844	1%	8,5	388	-3%	4,2
Breyting 98 - 11	679		2,7	452		3,6	227		1,9
% breyting 98 - 11	123%		73%	118%		73%	133%		83%

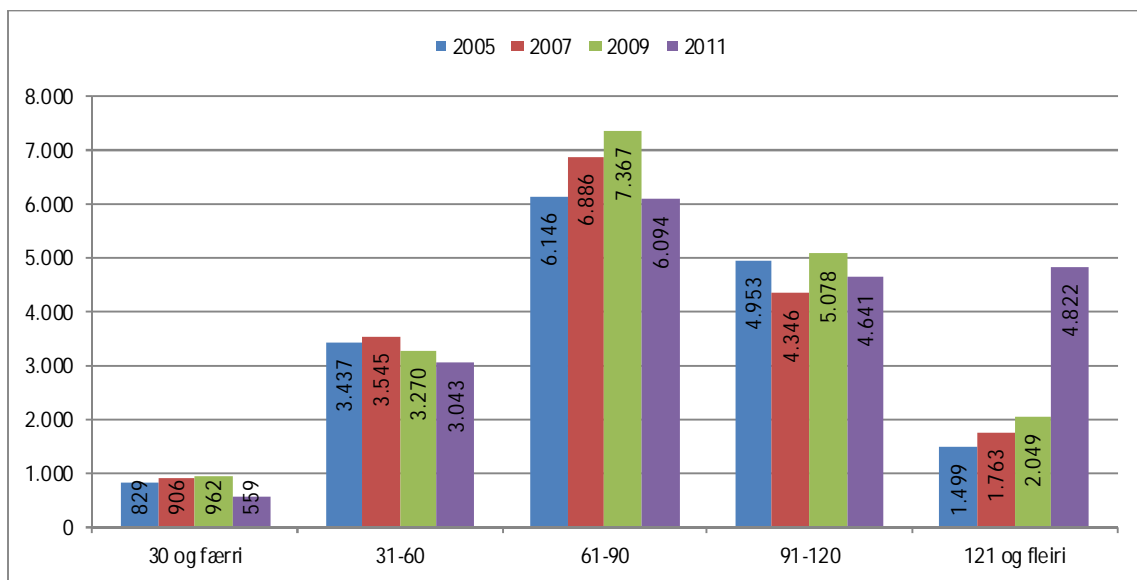
Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Með sérstökum stuðningi er átt við börn sem vegna fötlunar, tilfinningalegra eða félagslegra erfiðleika fá sérstaka aðstoð eða þjálfun undir handleiðslu sérfræðinga.

Tafla 7 sýnir þann fjölda barna í leikskólum sem nutu sérstaks stuðnings á tímabilinu 1998–2011 eftir kyni. Með sérstökum stuðningi er átt við börn sem vegna fötlunar, tilfinningalegra eða félagslegra erfiðleika fá sérstaka aðstoð eða þjálfun undir handleiðslu sérfræðinga. Alls hefur fjöldi barna er njóta sérstaks stuðnings ríflega tvöfaldast á tímabilinu. Nokkuð fleiri drengir njóta sérstaks stuðnings en stúlkur. Árið 2011 er fjöldi drengja 844 en stúlkna 388.

Árið 1998 njóta 3,7% leikskólabarna sérstaks stuðnings en eftir því sem líður á tímabilið hækkar það hlutfall og er komið upp í 6,4% árið 2011. Hæst verður það árið 2009 eða 7,3%. Þegar litið er til kyngreindra upplýsinga sést að hlutfall drengja er nálægt því að vera tvöfalt hærra en stúlkna og helst það út tímabilið 1998–2011. Árið 1998 njóta 4,9% drengja á leikskóla sérstaks stuðning og hefur hækkað um 3,6 prósentustig við lok tímabilsins eða um 73%. Sé horft til stúlkna þá nutu 2,3% þeirra sérstaks stuðnings árið 1998 og hefur hækkað um 1,9 prósentustig árið 2011 eða um 83%.

Mynd 13. Fjöldi leikskólabarna eftir stærð leikskóla 2005–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Í mynd 13 er fjöldi leikskólabarna flokkaður eftir stærð leikskóla árin 2005, 2007, 2009 og 2011. Langflest leikskólabörn eru í leikskóla með 61–90 leikskólabörnum árið 2011, eða tæplega þriðjungur þeirra. Þó hefur leikskólabörnum í 61–90 barna leikskólum fækkað nokkuð miðað við árið 2009. Langfæst eru í leikskóla með 30 börnum eða færri og hefur fækkað verulega miðað við fyrri ár.

Mest afgerandi er þó breytingin í fjölda leikskólabarna í leikskólum með 121 barn eða fleiri. Árið 2009 eru ríflega 2.000 leikskólabörn í leikskóla af þeirri stærð eða um 11%. Árið 2011 er fjórðungur allra leikskólabarna á leikskóla með yfir 121 leikskólabörnum.

### Samantekt

Árið 2011 eru 19.159 leikskólabörn í leikskólum landsins eða 19.122 heilsdagsígildi. Frá árinu 1998 hefur leikskólabörnum alls fjölgað um rúmlega 4.000 eða um 27%. Leikskólabörn í leikskólum reknum af opinberum aðilum eru 16.334 árið 2011 eða 16.297 heilsdagsígildi. Í leikskólum reknum af sveitarfélögum hefur börnum fjölgað um 2.160 á tímabilinu eða um 15%.

Heilsdagsígildum fjölgar mun meira en börnum frá árinu 1998, meðal allra leikskóla fjölgar heilsdagsígildum um rúmlega 7.000 eða 61%, og meðal leikskóla reknum af sveitarfélögum fjölgaði heilsdagsígildum um 5.200 eða 47%. Það að heilsdagsígildum barna fjölgi meira heldur en fjölda barna gefur skýra vísbendingu um að viðvera barna á leikskólum hefur verið að lengjast.

Á tímabilinu 1998–2011 jókst mjög viðvera barna í leikskóla. Börnum sem dvelja á leikskóla í 4 klukkustundir dag hvern hefur fækkað um 94 % árið 2011 miðað við árið 1998. Hlutfallsleg fækkun nemur 63% meðal barna er dvelja í leikskólanum í 5–6 tíma dag hvern. Fjöldi barna er dvelja á leikskóla 7–8 tíma á dag hefur þrefaldast á tímabilinu og fjöldi barna er dvelja níu stundir eða lengur á dag hefur tvöfaldast.

Sé þróunin skoðuð eftir stærð sveitarfélaga koma tengsl stærðar þeirra og dvalartíma barna á leikskóla í ljós. Í minni sveitarfélögum dvelja börn á leikskóla í styttri tíma en í stærri sveitarfélögum. .

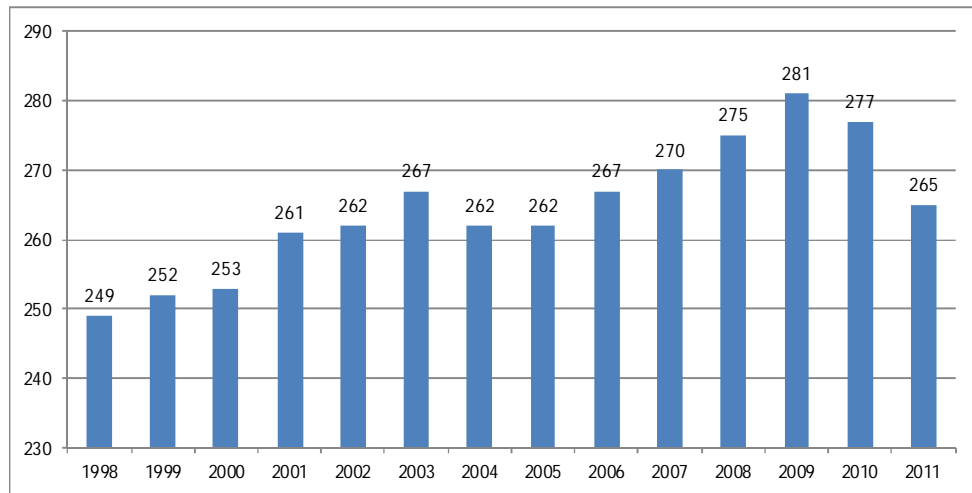
Þá veur það athygli að ásókn í þá þjónustu sem leikskólinn veitir hefur aukist mjög vegna yngri barna frá árinu 1998. Árið 1998 dvöldu 12% eins árs barna í leikskóla, en árið 2011 er það hlutfall 29%.

Börnum sem njóta sérstaks stuðnings í leikskóla fjölga líka á tímabilinu en tala þeirra ríflega tvöfaldast. Hlutfall drengja er fá sérstakan stuðning er tvöfalt hærra en hlutfall stúlkna.

## 2 Leikskólar

Samkvæmt lögum um leikskóla skulu sveitarfélög hafa forustu um að tryggja börnum leikskóladvöl. Leikskóli er starfræktur í flestum sveitarfélögum landsins eða í 81% þeirra. Árið 2011 voru starfræktir 265 leikskólar í 66 sveitarfélögum, þar af 228 reknir af sveitarfélögum. Að auki eru nokkur smærri sveitarfélög sem kaupa þessa þjónustu af stærra nágrennasveitarfélagi.

Mynd 14. Fjöldi leikskóla 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Leikskólar reknir af sveitarfélögum og sjálfstætt starfandi leikskólar.

Mynd 14 gefur yfirlit yfir fjölda allra leikskóla landsins óháð rekstrarformi á tímabilinu 1998–2011. Leikskólum fjölga nokkuð fram til ársins 2009, en fækka ári eftir það. Mest er breytingin árið 2011 miðað við fyrra ár en þá fækkaði leikskólum um 12.

Tafla 8. Fjöldi leikskóla eftir landshlutum 1998–2011

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 98 - 11	% breyting 98 - 11
Reykjavík	84	84	84	86	88	93	94	94	93	94	94	95	95	83	-1	-1%
Höfuðborgarsvæn Rvk	42	43	44	49	49	50	49	50	54	56	60	63	61	60	18	43%
Suðurnes	10	10	10	12	12	12	12	12	12	14	15	15	15	15	5	50%
Vesturland	15	14	14	15	15	15	14	14	15	16	16	16	15	16	1	7%
Vestfirðir	13	13	14	14	13	13	12	12	13	13	13	13	13	12	-1	-8%
Norðurland vestra	10	10	10	10	10	9	8	8	7	7	7	8	7	8	-2	-20%
Norðurland eystra	30	32	32	31	31	31	32	31	33	31	31	32	32	32	2	7%
Austurland	17	18	17	17	17	18	17	18	17	17	17	17	17	17	0	0%
Suðurland	28	28	28	27	27	26	24	23	23	22	22	22	22	22	-6	-21%
Landið allt	249	252	253	261	262	267	262	262	267	270	275	281	277	265	16	6%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Frá árinu 1998 hefur leikskólum fjölgað um 16 og er fjöldi þeirra 265 árið 2011 og hefur fækkað um 12 frá fyrra ári. Þróun í einstökum landshlutum er sú að þeim fjölgar verulega á höfuðborgarsvæðinu utan Reykjavíkurborgar og nokkuð á Suðurnesjum, en fækkar á Suðurlandi og Norðurlandi vestra. Athygli vekur hve leikskólum fækkar í Reykjavíkurborg árið 2011 miðað við fyrra ár, en skýringu er að finna í ákvörðun borgarstjórnar um sameina leikskóla.

Tafla 9. Fjöldi leikskóla eftir rekstrarformi og landshlutum 2008–2011

	2008		2010		2011		Breyting 98–11	
	Leikskólar sveitarfélaga	sjálfstætt st. leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	sjálfstætt st. leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	sjálfstætt st. leikskólar	Leikskólar sveitarfélaga	sjálfstætt st. leikskólar
Reykjavíkurborg	78	16	76	19	65	18	-13	2
Höfuðborgarsv án Rvk	47	13	48	13	48	12	1	-1
Suðurnes	10	5	10	5	10	5	0	0
Vesturland	16	0	15	0	16	0	0	0
Vestfirðir	13	0	13	0	12	0	-1	0
Norðurland vestra	7	0	7	0	8	0	1	0
Norðurland eystra	28	3	30	2	30	2	2	-1
Austurland	17	0	17	0	17	0	0	0
Suðurland	22	0	22	0	22	0	0	0
Landið allt	238	37	238	39	228	37	-10	0

Heimild: Hagstofa Íslands.

Sveitarstjórn getur leyft öðrum aðilum að byggja og reka leikskóla í formi sjálfseignarstofnunar, hlutafélags eða samkvæmt öðru viðurkenndu rekstrarformi. Slíkir leikskólar eru nefndir sjálfstætt starfandi leikskólar og fá rekstrastuðning frá viðkomandi sveitarfélagi. Sé litið til rekstraraðila þá má sjá að leikskólum rekrum af sveitarfélögum hefur fækkað um tíu frá árinu 1998 á landsvísu. Í Reykjavíkurborg fækkar þeim um 13, en á Norðurlandi eystra fjölgar þeim um tvo. Fjöldi sjálfstætt starfandi leikskóla stendur í stað á tímabilinu á landsvísu.

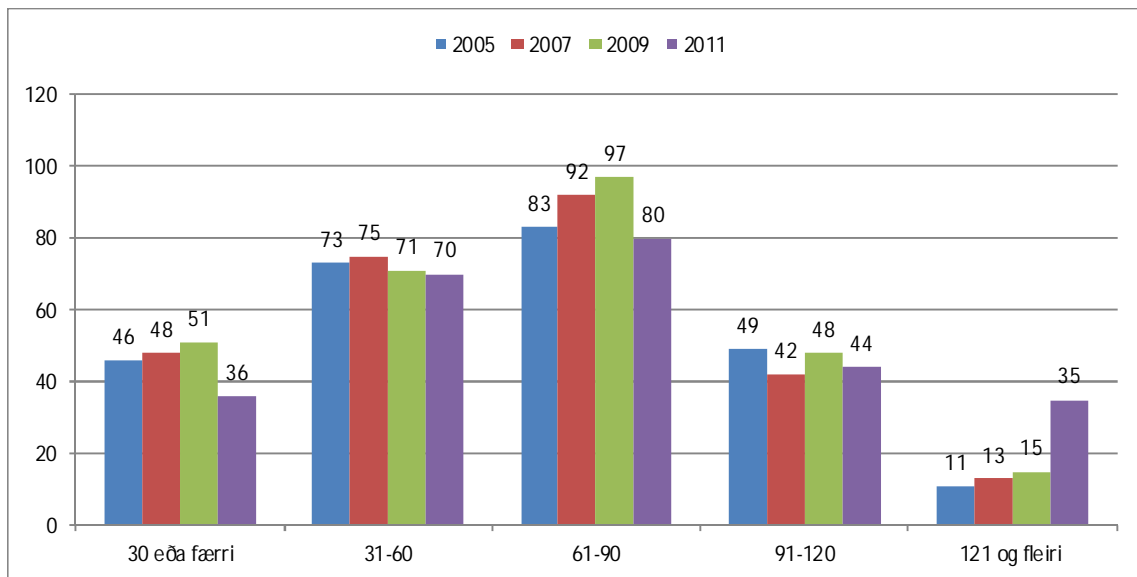
Tafla 10. Fjöldi leikskóla og leikskólabarna eftir rekstrarformi 1998–2009

	Allir leikskólar		Leikskólar reknir af sveitarfélögum				Sjálfstætt starfandi leikskólar			
	Fj. skóla	Fj. barna	Fj. skóla	%	Fj. barna	%	Fj. skóla	%	Fj. barna	%
1998	249	15.105	223	90%	14.174	94%	26	10%	931	6%
1999	252	14.761	230	91%	13.934	94%	22	9%	827	6%
2000	253	14.574	231	91%	13.703	94%	22	9%	871	6%
2001	261	15.578	237	91%	14.405	92%	24	9%	1.173	8%
2002	262	16.283	237	90%	14.987	92%	25	10%	1.296	8%
2003	267	16.685	237	89%	15.146	91%	30	11%	1.539	9%
2004	262	16.755	234	89%	15.263	91%	28	11%	1.492	9%
2005	262	16.864	234	89%	15.322	91%	28	11%	1.542	9%
2006	267	17.216	236	88%	15.385	89%	31	12%	1.831	11%
2007	270	17.446	234	87%	15.271	88%	36	13%	2.175	12%
2008	275	18.286	238	87%	16.124	88%	37	13%	2.162	12%
2009	281	18.716	244	87%	16.123	86%	37	13%	2.593	14%
2010	277	18.961	238	86%	16.263	86%	39	14%	2.698	14%
2011	265	19.159	228	86%	16.570	86%	37	14%	2.589	14%
Breyting 98 - 11	16	4.054	5		2.396		11		1.658	
% breyting 98 - 11	6%	27%	2%		17%		42%		178%	

Heimild: Hagstofa Íslands.

Í töflu 10 má sjá fjölda skóla eftir rekstrarformi á tímabilinu 1998–2011. Einkareknum eða sjálfstætt starfandi leikskólum fjölgaði um 11 á tímabilinu og eru 37 talsins árið 2011. Athygli vekur að þeim fjölgar um fimm milli árunna 2006 og 2007. Árið 2011 eru 228 leikskólar á Íslandi reknir af opinberum aðilum eða 86% allra leikskóla á landinu. Stór meirihluti allra leikskólabarna eru í skólum sem reknir eru af sveitarfélögum eða 86%. Fjöldi barna í sjálfstætt starfandi einkaskólum hefur þó tæplega þrefaldast á tímabilinu.

Mynd 15. Fjöldi leikskóla eftir barnafjölda 2005–2011

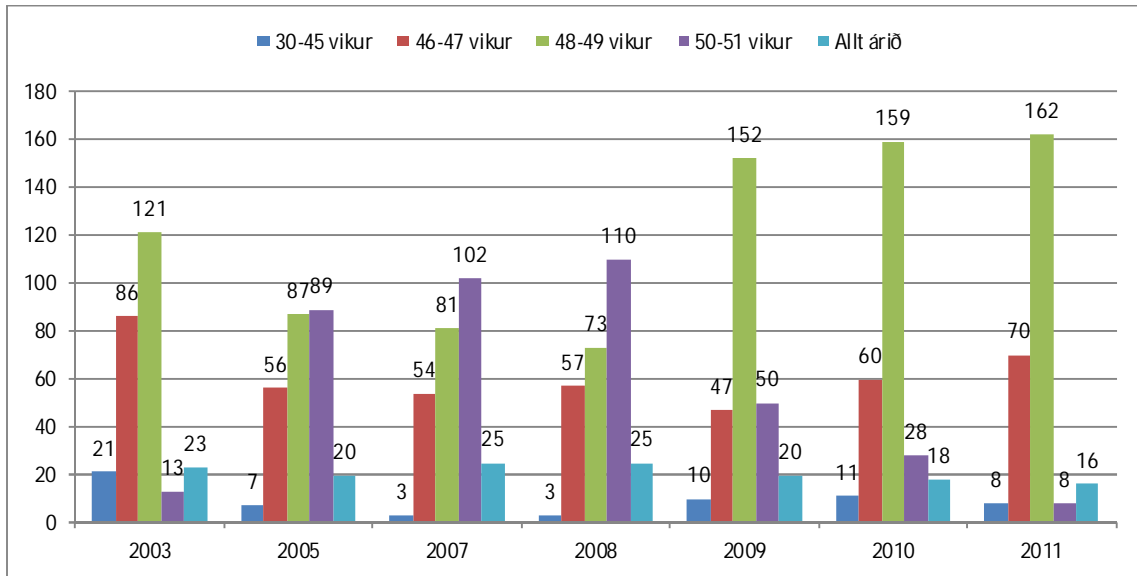


Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Á mynd 15 hér að framan er gerð grein fyrir dreifingu leikskóla á Íslandi eftir stærð þeirra. Stórum leikskólum með 91–120 leikskólabörn fjölga frá árinu 2005 og árið 2011 hefur skólum af þeirri stærð fjölgað um 20 frá 2009. Þá hefur skólum með 61–90 börn fækkað um 17 árið 2011 frá 2009. Leikskólum með 30 börnum eða færri hefur fækkað um tíu frá 2005.

Árið 2011 eru 56% leikskóla með 31–90 leikskólabörn eða 150 leikskólar.

Mynd 16. Starfstími leikskóla 2003–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 16 sýnir þróun á starfstíma leikskóla á tímabilinu 2003–2011. Hér kemur fram að starfstími leikskóla lengdist fram til ársins 2008. Árið 2009 verður nokkur breyting. Þannig fækkar leikskólum opnum í 50–51 viku á ári úr 110 í 50 milli árunna 2008 og 2009 og eru átta talsins árið 2011. Að sama skapi ríflega tvöfaldast fjöldi leikskóla sem hafa opið í 48–49 vikur á ári á tímabilinu 2008–2011.

Leikskólum með stuttan starfstíma eða 30–47 vikur á ári fækkaði um rúm 50% árið 2008 miðað við árið 2003. Þeim fjölgaði hins vegar nokkuð árið 2009 frá fyrra ári og eru átta árið 2011. Fjöldi leikskóla sem starfa í 50–52 vikur þrefaldaðist á tímabilinu 2003–2008, en árið 2009 fækkar þeim verulega frá fyrra ári eða um 65 leikskóla og 48%. Þeim fækkar svo enn árið 2011 eða um 22 miðað við árið 2010.

#### Samantekt

Árið 2011 eru starfandi 265 leikskólar á Íslandi og hefur þeim fækkað um 12 frá fyrra ári. Árið 2011 er hlutfall leikskóla sem reknir eru af sveitarfélögum 86% og hefur lækkað um fjögur prósentustig miðað við árið 1998.

Um 56% leikskóla á landinu eru með 31–90 leikskólabörn árið 2011. Í 35 skólum eða 21% leikskóla eru 121 leikskólabarn eða fleiri.

Á tímabilinu 1998–2008 lengdist starfstími leikskóla en styttest aftur 2009–2011 meðal þeirra leikskóla sem lengstan höfðu opnunartímann.



### 3. Starfsfólk

Í lögum um leikskóla nr. 90/2008 segir að leikskólastjóri, aðstoðarleikskólastjóri og leikskólakennari skuli hafa menntun leikskólakennara. Heimilt er að ráða starfsfólk án leikskólamenntunar enda fáist ekki leikskólakennarar til starfsins. Hér verður að mestu fjallað um þann hóp sem sinnir uppeldis- og menntunarstörfum, þ.e.. allir starfsmenn leikskóla ásamt öllum stjórnendum en ekki starfsfólk við ræstingar eða matreiðslu. Skipta má starfsfólki er sinna uppeldis- og menntunarstörfum í þrennt; stjórnendur, starfsmenn er sinna uppeldis- og menntunarstörfum og starfsmenn er sinna stuðningi. Í þessum kafla verður alla jafna talað um þennan hóp sem eina heild.

Tafla 11. Fjöldapróun stöðugilda starfsfólks í leikskóla eftir menntun 1994–2011

	Starfsfólk alls	% breyting frá fyrra ári	Leikskóla- kennarar	% breyting frá fyrra ári	Aðrir með uppeldis- menntun	% breyting frá fyrra ári	Ófagjarðir við uppeldi og menntun	% breyting frá fyrra ári	Önnur og ótilgreind störf	% breyting frá fyrra ári
1994	2.373		768		110		1.239		256	
1995	2.403	1%	803	5%	64	-42%	1.335	8%	201	-21%
1996	2.458	2%	755	-6%	134	109%	1.278	-4%	291	45%
1997	2.580	5%	769	2%	115	-14%	1.429	12%	268	-8%
1998	2.780	8%	788	2%	129	12%	1.588	11%	275	3%
1999	2.871	3%	870	10%	102	-21%	1.607	1%	292	6%
2000	2.985	4%	803	-8%	122	20%	1.710	6%	350	20%
2001	3.279	10%	934	16%	130	7%	1.856	9%	359	3%
2002	3.578	9%	987	6%	171	32%	2.025	9%	395	10%
2003	3.811	7%	1.075	9%	178	4%	2.144	6%	414	5%
2004	3.872	2%	1.170	9%	193	8%	2.096	-2%	413	0%
2005	3.935	2%	1.227	5%	225	17%	2.083	-1%	400	-3%
2006	4.201	7%	1.340	9%	253	12%	2.214	6%	394	-2%
2007	4.367	4%	1.347	1%	269	6%	2.333	5%	418	6%
2008	4.761	9%	1.498	11%	453	68%	2.399	3%	411	-2%
2009	4.847	2%	1.596	7%	537	19%	2.299	-4%	415	1%
2010	4.770	-2%	1.548	-3%	560	4%	2.269	-1%	394	-5%
2011	4.798	1%	1.658	7%	764	36%	1.982	-13%	393	0%
Breyting 94-11	2.425		890		654		743		137	
% breyting 94-11	102%		116%		595%		60%		54%	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga

Skýring: Átt er við fjölda stöðugilda starfsfólks. Starfsmenn leikskóla að Kárahnjúkum ekki taldir með árin 2004–2006. Önnur og ótilgreind störf vísa til ræstinga, eldhússtarfa og svo framvegis. Bæði sjálfstætt starfandi leikskólar og leikskólar reknir af opinberum aðilum. Í þessum tölum eru einnig allir stjórnendur leikskóla, svo sem leikskólastjórar, aðstoðarleikskólastjórar og deildarstjórar. Hér eru einnig starfsmenn er sinna stuðningi innan leikskólans. Frá árinu 2011 eru stöðugildi leikskólalíða talin með stöðugildum starfsfólks með aðra uppeldismenntun.

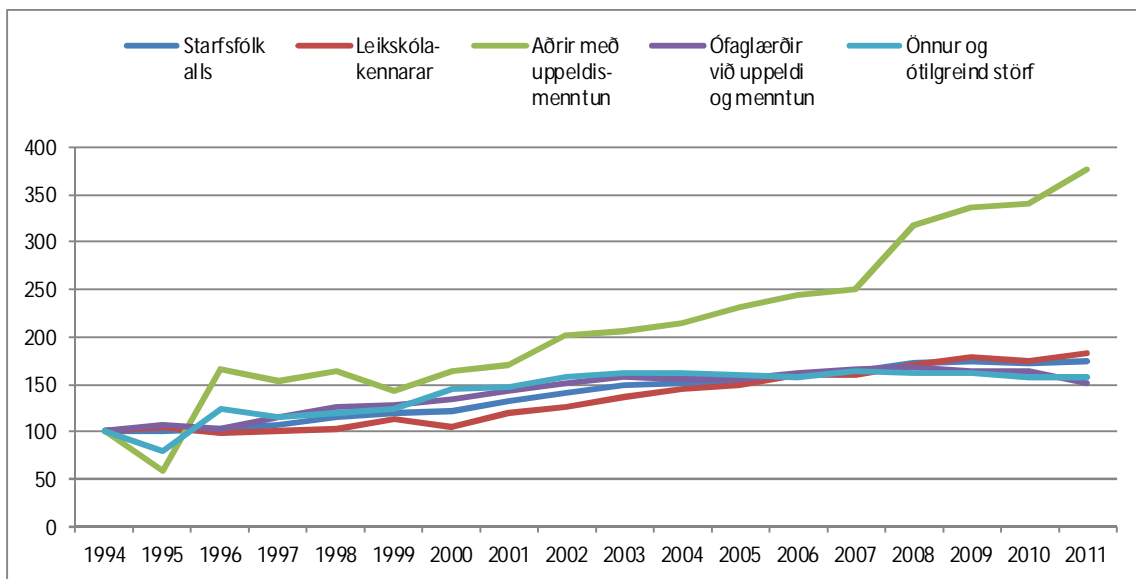
Í töflu 11 hér að ofan er birt yfirlit um fjölda starfsfólks og skiptingu þess með hliðsjón af menntun þess. Fram kemur að stöðugildum starfsfólks alls í leikskóla hefur fjölgað um 2.425 og hafa tvöfaldast á árunum 1994–2011, og fjölgun frá fyrra ári er hlutfallslega mest árið 2001. Gott er að hafa í huga að leikskólum hefur fjölgað um 16 frá árinu 1998, og leikskólabornum og þá sér í lagi heilsdagsgildum hefur fjölgað verulega á tímabilinu. Stöðugildum leikskólakennara hefur fjölgað um 890 eða tvöfaldast á tímabilinu. Mest er fjölgunin milli árunna 2000 og 2001, og svo aftur árið 2008. Stöðugildum þeirra er sinna uppeldi

og menntun leikskólabarna en hafa aðra uppeldismenntun en leikskólakennaranám hefur fjölgað um 654 eða sjöfaldast á tímabilinu. Þar munar mestu um stórlega aukningu árið 2008 miðað við fyrra ár og aftur árið 2011 en þá fjölgar þeim um heil 110 stöðugildi frá fyrra ári.

Ófaglærðum er starfa við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum hefur fjölgað um 743 stöðugildi eða 60%. Stöðugildum þessara starfsmanna fækkar um 4% árið 2009 miðað við fyrra ár og um heil 13% árið 2011. Skýring á fækkun árið 2011 er sú að frá og með því ári eru stöðugildi leikskólaliða talin með stöðugildum starfsfólks sem hafa aðra uppeldismenntun en leikskólakennarafræði. Þá hefur stöðugildum þeirra er sinna öðrum og ótilgreindum störfum fjölgað um 54% eða 137 stöðugildi árið 2011 miðað við árið 1994.

*Í fylgiskjali 3 er yfirlit yfir fjölda stöðugilda starfsfólks við menntun- og uppeldisstörf í leikskólum sveitarfélaga árið 2011 og hlutfallslega skiptingu þeirra.*

Mynd 17. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda stöðugilda starfsfólks í leikskóla eftir menntun 1994–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Leikskólastjórar og aðrir stjórnendur taldir með leikskólakennurum.

Á mynd 17 má sjá uppsafnaða hlutfallslega þróun á fjölda stöðugilda starfsfólks í leikskóla eftir menntun. Hér sést að stöðugildum leikskólakennara fjölgar hlutfallslega hægt og bitandi á tímabilinu 1994–2011 en mest hlutfallsleg aukning er meðal þeirra sem hafa aðra uppeldismenntun en leikskólakennarafræði.

Tafla 12. Fjöldi stöðugilda starfsfólks í leikskóla eftir menntun og rekstrarformi 2005–2011

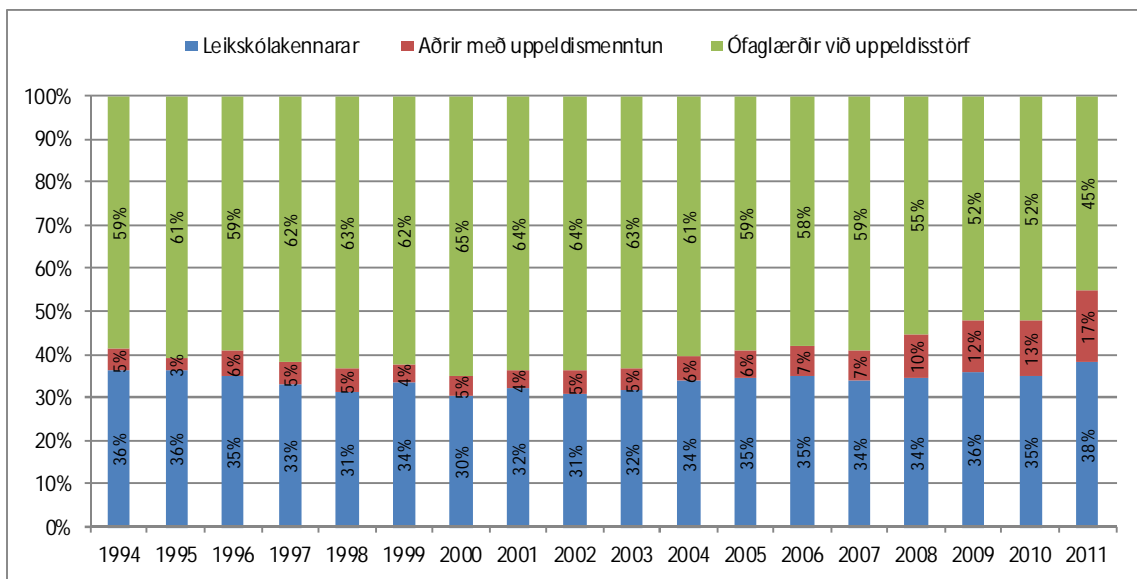
	Leikskólar sveitarfélaga							Sjálfstætt starfandi leikskólar						
	Leikskóla- kennarar		Aðrir með uppeldis- menntun		Ófaglærðir v. uppeldisstö- rf		alls	Leikskóla- kennarar		Aðrir með uppeldis- menntun		Ófaglærðir v. uppeldisstö- rf		alls
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
2005	1.145	35%	205	6%	1.896	58%	3.246	86	29%	22	7%	192	64%	300
2006	1.248	36%	212	6%	1.994	58%	3.454	97	27%	42	12%	225	62%	364
2007	1.233	35%	225	6%	2.049	58%	3.507	114	26%	44	10%	284	64%	442
2008	1.339	35%	386	10%	2.102	55%	3.827	159	30%	67	13%	296	57%	522
2009	1.443	37%	439	11%	1.967	51%	3.849	154	26%	98	17%	332	57%	584
2010	1.385	37%	466	12%	1.941	51%	3.792	163	28%	92	16%	328	56%	583
2011	1.469	39%	660	17%	1.660	44%	3.789	189	31%	104	17%	322	52%	615
Breyting 05-11	324		455		-236		543	103		82		130		315
% breyting 05-11	28%		222%		-12%		17%	120%		373%		68%		105%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflu 12 má sjá skiptingu stöðugilda starfsfólks í leikskóla út frá grófri menntunarflokkun og rekstrarformi leikskóla á tímabilinu 2005–2011. Á tímabilinu hefur stöðugildum leikskólakennara fjölgað um 28% í leikskólum sveitarfélaga, en meðal sjálfstætt starfandi leikskóla hefur fjöldi þeirra tvöfaldast. Þrátt fyrir það er hlutfall leikskólakennara í leikskólum sveitarfélaga átta prósentustigum hærra en meðal sjálfstætt starfandi leikskóla.

Stöðugildi ófaglærðra við uppeldis- og menntunarstörf hefur fækkað nokkuð eða um 12% í leikskólum reknum af sveitarfélögum, en í sjálfstætt starfandi leikskólum fjölgaði þeim um 68% á sama tímabili.

Mynd 18. Hlutfallsleg skipting stöðugilda starfsfólks við menntunar- og uppeldisstörf í leikskólum eftir menntun 1994–2011

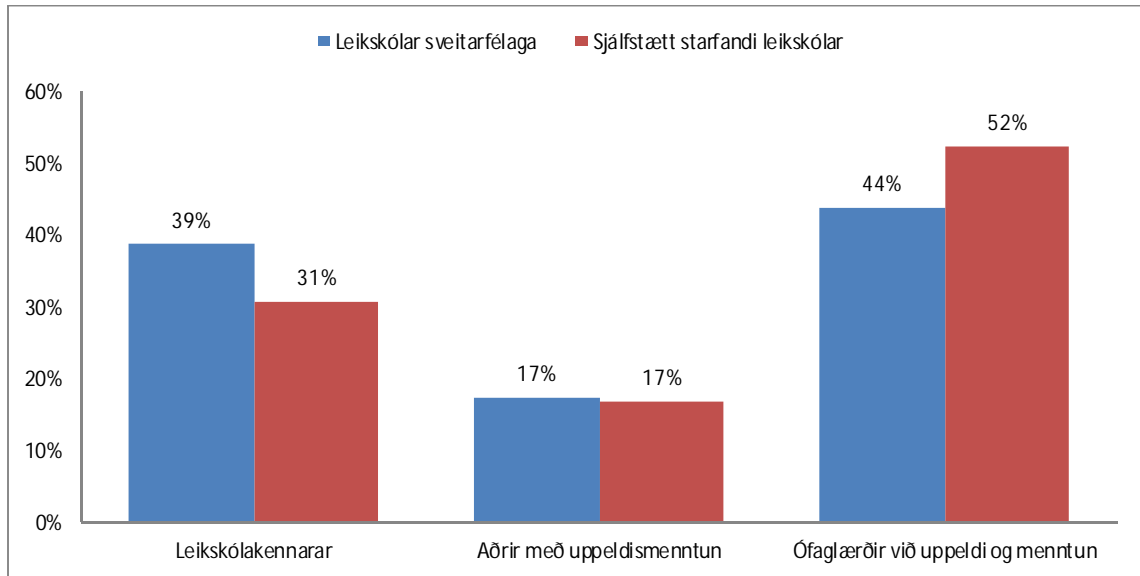


Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Reiknað út frá stöðugildum starfsfólks. Stöðugildi vegna annarra og ótilgreindra starfa ekki meðtalin. Í þessum tölum eru einnig allir stjórnendur leikskóla, svo sem leikskólastjórar, aðstoðarleikskólastjórar og deildarstjórar. Hér eru einnig starfsmenn er sinna stuðningi innan leikskólans. Bæði sjálfstætt starfandi leikskólar og leikskólar reknir af opinberum aðilum.

Mynd 18 sýnir yfirlit yfir hlutfallslega skiptingu starfsfólks við menntunar- og uppeldisstörf á tímabilinu 1994–2011. Fram kemur að hlutfall leikskólakennara sveiflast lítillega á þessu 16 ára tímabili en er þó hæst árið 2011 eða 38%. Hlutfall annarra með uppeldismenntun árið 2011 er 17% og hefur hækkað um 12 prósentustig miðað við árið 1994. Hlutfall þeirra hækkar um fjögur prósentustig árið 2011 frá fyrra ári sem má rekja til þess að frá og með 2011 eru stöðugildi leikskólaliða talin með þeim sem hafa aðra uppeldismenntun en leikskólakennaranám. Hlutfall ófaglærðra hefur lækkað úr 59% árið 1994 og í 45% árið 2011.

Mynd 19. Hlutfallsleg skipting stöðugilda starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum eftir rekstrarformi árið 2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í mynd 18 hér fyrir ofan var gerð grein fyrir hlutfallslegri skiptingu starfsfólks eftir menntun í öllum leikskólum landsins. Í framhaldi af því er fróðlegt að máta þá skiptingu við leikskóla sem annars vegar reknir eru af sveitarfélögum og hins vegar sjálfstætt starfandi leikskólum líkt og gert er í mynd 19.

Athygli vekur að hlutfall leikskólakennara er talsvert lægra í sjálfstætt starfandi leikskólum árið 2011 en í leikskólum rekrum af sveitarfélögum og munar átta prósentustigum. Hlutfall ófaglærðra við uppeldis- og menntunarstörf er hins vegar hærra í sjálfstætt starfandi leikskólum.

Tafla 13. Fjöldi stöðugilda starfsfólks við uppeldis- og menntunars törf í leikskóla eftir menntun og landshlutum 2009 – 2011

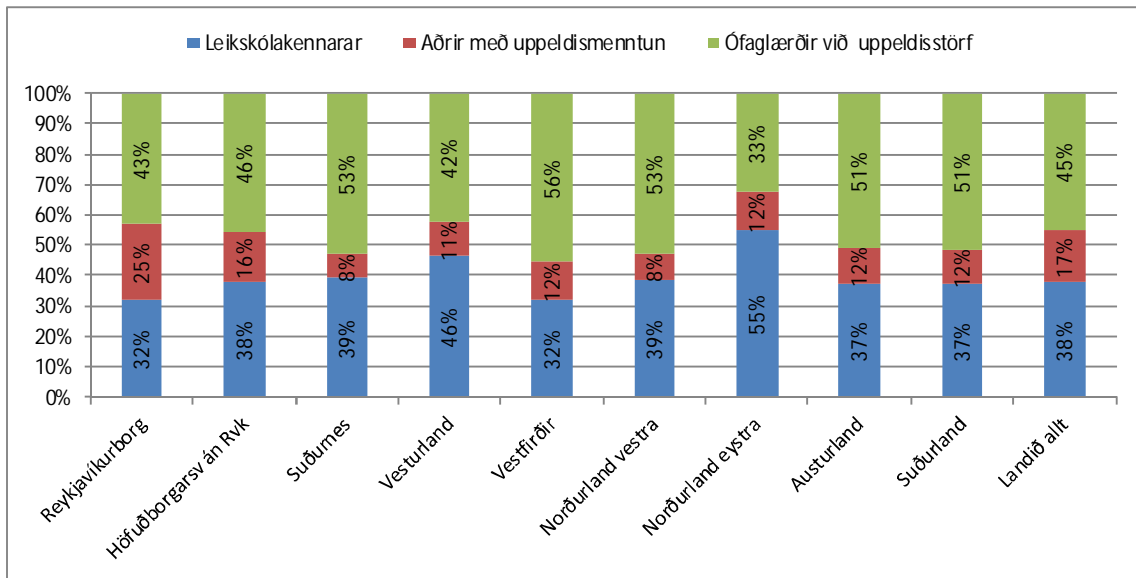
	2009				2011				% breyting 2009 - 2011			
	Leikskóla- kennarar meo uppeldismenntun	Ófaglærðir við uppeldisstörf	Alls		Leikskóla- kennarar meo uppeldismenntun	Ófaglærðir við uppeldisstörf	Alls		Leikskóla- kennarar meo uppeldismenntun	Ófaglærðir við uppeldisstörf	Alls	
Reykjavíkurborg	515	233	844	1.592	492	381	662	1.534	-5%	64%	-22%	-4%
Höfuðborgarsv. án Rvk	462	186	650	1.298	500	213	601	1.315	8%	14%	-7%	1%
Suðurnes	101	25	178	305	115	24	156	295	14%	-5%	-13%	-3%
Vesturland	87	14	101	201	96	23	88	208	11%	68%	-13%	3%
Vestfirðir	32	7	47	86	29	11	50	90	-10%	58%	6%	4%
Norðurland vestra	35	10	62	107	39	8	53	101	11%	-11%	-14%	-5%
Norðurland eystra	190	35	142	367	205	46	121	372	8%	33%	-15%	1%
Austurland	53	9	86	148	54	17	72	143	1%	96%	-16%	-3%
Suðurland	125	24	179	329	128	41	178	347	2%	68%	-1%	5%
Landið allt	1.600	542	2.290	4.432	1.658	764	1.982	4.404	4%	41%	-13%	-1%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skyring: Í þessum tölum eru einnig allir stjórnendur leikskóla, svo sem leikskólastjórar, aðstoðarleikskólustjórar og deildarstjórar. Hér eru einnig starfsmenn er sinna stuðningi innan leikskólans.

Tafla 13 sýnir þróun fjölda stöðugilda starfsfólks í leikskólum er sinna uppeldis- og menntunars törfum árin 2009 og 2011 eftir menntun og landshlutum. Árið 2011 sinntu 4.404 stöðugildi starfsmanna þessum törfum í leikskóla og hefur fækkað lítillega eða um 1% miðað við árið 2009. Þróunin er misjöfn eftir landshlutum. Stöðugildum starfsmanna alls fækkar í Reykjavíkurborg, á Suðurnesjum, Norðurlandi vestra og á Austurlandi, en fjölgað annars staðar. Leikskólakennurum fjölgaði alls um 4% eða um 58 á tímabilinu.

Mynd 20. Hlutfallsleg skipting stöðugilda starfsfólks eftir menntun og landshlutum árið 2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skyring: Starfsfólk í leikskólum við uppeldis- og menntunars törf reknur af opinberum aðilum sem og sjálfstætt starfandi leikskólum. Átt er við hlutfallslega skiptingu stöðugilda en ekki fjölda starfsmanna.

Hlutfallsleg skipting á fjölda stöðugilda í leikskólum eftir menntun og landssvæðum kemur fram á mynd 20. Þar sést að hlutfall leikskólakennara er langhæst á Norðurlandi eystra og þá á Vesturlandi. Hlutfall leikskólakennara er lægst í Reykjavík og á Vestfjörðum. Hlutfall starfsfólks með aðra uppeldismenntun en leikskólakennaranám er hæst í Reykjavík og þá á höfuðborgarsvæðinu.

Tafla 14. Hlutfallsleg skipting starfsfólks við menntunar- og uppeldisstörf eftir menntun og landshlutum 2009 og 2011

	2009			2011		
	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldismenntun	Ófaglærðir við uppeldisstörf	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldismenntun	Ófaglærðir við uppeldisstörf
Reykjavíkurborg	32%	15%	53%	32%	25%	43%
Höfuðborgarsv. án Rvk	36%	14%	50%	38%	16%	46%
Suðurnes	33%	8%	59%	39%	8%	53%
Vesturland	43%	7%	50%	46%	11%	42%
Vestfirðir	37%	8%	55%	32%	12%	56%
Norðurland vestra	33%	9%	58%	39%	8%	53%
Norðurland eystra	52%	9%	39%	55%	12%	33%
Austurland	36%	6%	58%	37%	12%	51%
Suðurland	38%	7%	54%	37%	12%	51%
Landið allt	36%	12%	52%	38%	17%	45%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Í þessum tölum eru einnig allir stjórnendur leikskóla, svo sem leikskólastjórar, aðstoðarleikskólastjórar og deildarstjórar. Hér eru einnig starfsmenn er sinna stuðningi innan leikskólans.

Tafla 14 sýnir hlutfallslega skiptingu starfsfólks við menntunar- og uppeldisstörf í leikskólum eftir menntun og landshlutum árin 2009 og 2011. Árið 2011 er hlutfall leikskólakennara hæst á Norðurlandi eystra, en lægst í Reykjavík og Vestfjörðum.

Tafla 15. Fjöldi stöðugilda og hlutfallsleg skipting þeirra eftir menntun í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Leikskólar sveitarfélaga							Sjálfstætt starfandi leikskólar						
	Leikskólakennarar		Aðrir m. uppeldismenntun		Ófaglærðir v. uppeldisstörf		alls	Leikskólakennarar		Aðrir m. uppeldismenntun		Ófaglærðir v. uppeldisstörf		alls
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Akureyrarkaupstaður	125	65%	18	9%	50	26%	192	23	65%	4	11%	9	24%	36
Akraneskaupstaður	53	58%	18	19%	20	22%	90							
Reykjanesbær	57	49%	9	8%	52	44%	118	26	32%	9	11%	45	57%	79
Hafnarfjarðarkaupstaður	161	43%	46	12%	163	44%	370	24	38%	8	13%	31	49%	63
Garðabær	32	42%	16	21%	28	37%	75	25	33%	18	23%	33	44%	77
Sveitarfélagið Árborg	45	40%	12	10%	56	50%	113							
Kópavogsbær	166	38%	70	16%	201	46%	436	21	31%	9	13%	37	55%	67
Fjarðabyggð	22	34%	7	10%	36	56%	65							
Reykjavíkurborg	437	34%	327	26%	519	40%	1.284	54	22%	53	21%	143	57%	250
Mosfellsbær	34	26%	34	26%	63	48%	131							
10 stærstu samtals	1.170	40%	555	19%	1.188	41%	2.913	173	30%	101	18%	298	52%	572

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Tafla 15 sýnir fjölda stöðugilda starfsfólks í leikskóla er sinna menntunar- og uppeldisstörfum, ásamt hlutfallslegri skiptingu, út frá grófri flokkun á menntun og þá rekstrarformi í tíu fjölmennustu sveitarfélögum landsins. Sveitarfélögunum er raðað eftir hlutfalli leikskólakennara í leikskólum sveitarfélaga. Af þessum tíu sveitarfélögum er hlutfall leikskólakennara hæst á Akureyri eða 65% bæði í leikskólum sveitarfélagsins sem og sjálfstætt starfandi leikskólum innan þess. Sé litið til þessara tíu stærstu sveitarfélaga sem einnar heildar sést að hlutfall leikskólakennara í leikskólum sveitarfélaga er tíu prósentustigum hærra en meðal sjálfstætt starfandi leikskóla.

Tafla 16. Skipting starfsfólks við uppeldis- og menntunarsörf í leikskóla árið 2011 eftir menntun og stærð sveitarfélaga

	Fj. svf	Leikskólakennarar		Önnur uppeldismenntun		Ófaglærðir við uppeldisstörf		Samtals	
		fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
≤ 500 íbúar	15	16	30%	8	14%	30	56%	55	1%
501 - 1000	17	62	38%	13	8%	87	54%	162	4%
1001 - 2000	11	66	30%	33	15%	123	56%	222	5%
2001 - 5000	14	284	42%	79	12%	313	46%	676	15%
5001 ≥	7	738	42%	251	14%	766	44%	1.755	40%
Reykjavíkurborg	1	492	32%	381	25%	662	43%	1.534	35%
Landið allt	65	1.658	38%	764	17%	1.982	45%	4.404	100%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Skýring: Fjöldi vísar í fjölda stöðugilda í einkareknum leikskólum og þeim sem reknir eru af sveitarfélögum. Námundað er að einum heilum. Í þessum tölum eru einnig allir stjórnendur leikskóla, svo sem leikskólastjórar, aðstoðarleikskólustjórar og deildarstjórar. Hér eru einnig starfsmenn er sinna stuðningi innan leikskólans.

Í töflu 16 má sjá skiptingu starfsfólks í leikskóla eftir menntun þess og stærð sveitarfélaga árið 2011. Hlutfall leikskólakennara er hæst meðal sveitarfélaga sem hafa fleiri en 2.000 íbúa að Reykjavíkurborg undanskilinni. Í Reykjavíkurborg er hlutfall leikskólakennara af starfsfólki er sinna uppeldis- og menntunarstörfum á leikskóla um 32% og er lægra en hjá sveitarfélögum með 501–1000 íbúa. Hlutfall starfsmanna með aðra uppeldismenntun en leikskólakennaramenntun er hæst hjá Reykjavíkurborg eða 25%. Þá er hlutfall ófaglærðra lægst í Reykjavíkurborg. Í dálkinum lengst til hægri sést svo hlutfallsleg skipting starfsfólks eftir stærð sveitarfélaga. Þannig er um 1% allra er starfa í leikskóla við störf í sveitarfélögum með 500 eða færri íbúa.

Tafla 17. Brottfall starfsfólks við uppeldi og menntun (hlutfall) 1999–2011 eftir menntun

	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldismenntun	Ófaglærðir	Allt starfsfólk við uppeldi og menntun
1999	10,9	46,7	35,9	29,2
2000	12,4	31,1	36,0	28,5
2001	10,0	29,6	32,1	25,6
2002	8,7	26,5	27,3	21,7
2003	8,8	20,8	27,2	21,5
2004	6,8	27,7	29,6	22,7
2005	8,2	24,7	33,1	24,6
2006	10,1	24,3	30,2	23,2
2007	10,0	24,8	33,6	25,1
2008	15,4	29,3	35,1	28,3
2009	8,6	19,8	27,9	20,7
2010	14,3	32,5	27,9	24,3
2011	13,3	29,6	32,0	25,3
Breyting 99 - 11	2,4	-17,1	-3,9	-3,9
% breyting 99 - 11	22%	-37%	-11%	-13%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Hér er fjallað um brottfall starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf. Tölur eru hlutfallstölur. Í þessum tölum eru einnig allir stjórnendur leikskóla, svo sem leikskólastjórar, aðstoðarleikskólastjórar og deildarstjórar. Hér eru einnig starfsmenn er sinna stuðningi innan leikskólans.

Í töflu 17 er yfirlit um brottfall starfsfólks leikskóla er sinna uppeldis- og menntunarstörfum á tímabilinu 1999–2011. Átt er við hlutfall þeirra sem voru við störf í desember árið á undan en eru ekki við störf í desember viðkomandi ár. Þannig eru tæp 11% leikskólakennara sem voru við störf í desember 1998, ekki lengur við störf í desember árið 1999.

Brottfall meðal leikskólakennara er nokkuð sveiflukennt á tímabilinu, er um 11% í upphafi þess, fer niður í tæp 7% árið 2004 en er komið upp í rúm 15% árið 2008. Við lok tímabilsins, eða árið 2011 er brottfall leikskólakennara rúmlega 13%. Á tímabilinu hefur brottfallshlutfall leikskólakennara hækkað um 2,4 prósentustig, sem nemur 22% aukningu. Brottfall annarra starfsmanna með uppeldismenntun hefur lækkað verulega á tímabilinu eða um 17 prósentustig sem nemur 37%.



Tafla 18. Fjöldi stöðugilda í leikskóla og heilsdagsígildi barna 2005–2011

		Stöðugildi alls starfsfólks	Stöðugildi alls starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarst. <sup>1</sup>	Stöðugildi deildarstjóra, leikskólakennara og annarra er sinna uppeldis- og menntunarst. <sup>2</sup>	Fjöldi hdig barna <sup>3</sup>	Fjöldi hdig á öll stöðugildi starfsfólks	Fjöldi hdig á öll stöðugildi er sinna uppeldis- og menntunarst. <sup>1</sup>	Fjöldi hdig á stöðugildi deildarstjóra og leikskólakennara er sinna uppeldis- og menntast. <sup>2</sup>
2005	Svf	3.603	3.233	2.619	14.778	4,1	4,4	5,6
	Allir	3.935	3.536	2.869	16.162	4,1	4,4	5,6
2006	Svf	3.792	3.439	2.816	15.222	4,0	4,2	5,4
	Allir	4.201	3.807	3.114	16.805	4,0	4,3	5,4
2007	Svf	3.977	3.474	2.870	15.118	3,8	4,2	5,3
	Allir	4.367	3.950	3.274	17.385	4,0	4,2	5,3
2008	Svf	4.273	3.827	3.157	15.793	3,7	4,1	5,0
	Allir	4.761	4.350	3.629	18.298	3,8	4,0	5,0
2009	Svf	4.217	3.848	3.157	16.328	3,9	4,0	5,2
	Allir	4.847	4.432	3.646	18.670	3,9	4,2	5,1
2010	Svf	4.109	3.772	3.107	16.632	4,0	4,4	5,4
	Allir	4.770	4.377	3.615	18.818	3,9	4,3	5,2
2011	Svf	4.125	3.789	3.182	16.297	4,0	4,3	5,1
	Allir	4.797	4.404	3.660	19.122	4,0	4,3	5,2
Breyting 05 -11	Svf	522	556	563	1.519	-0,1	-0,1	-0,5
	Allir	862	868	791	2.960	-0,1	-0,1	-0,4
% breyting 05 - 11	Svf	14%	17%	21%	10%	-2%	-8%	-9%
	Allir	22%	25%	28%	18%	-3%	-8%	-7%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Skýring: <sup>1</sup>= Öll stöðugildi starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarstörfum, ásamt þeim er sinna stuðningsstörfum og öllum stjórnendum. <sup>2</sup>= Stöðugildi starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarstörfum ásamt stöðugildi deildarstjóra. Stjórnendur og starfsmenn er sinna stuðningi eru ekki taldir með. <sup>3</sup>= Hdig vísar til heilsdagsígilda leikskólabarna.

Í töflu 18 er yfirlit yfir fjölda stöðugilda í leikskóla og fjölda heilsdagsígilda leikskólubarna á tímabilinu 2005–2011, bæði í leikskólum sem reknir eru af sveitarfélögum og svo í öllum leikskólum óháð rekstrarformi. Stöðugildum alls starfsfólks fjölgaði um 862 eða 22% ef litið er til allra leikskóla og heilsdagsígildum barna fjölgaði um 2.960 eða 18%. Sé eingöngu horft til leikskóla sem reknir eru af sveitarfélögum sést að fjölgun meðal starfsfólks nam 522 stöðugildum eða 14% og heilsdagsígildum barna fjölgaði um 1.519 eða 10%.

Fjöldi heilsdagsígilda barna á hvert stöðugildi allra er sinna uppeldis- og menntunarstörfum í leikskóla hefur fækkað um 8% bæði meðal leikskóla reknum af sveitarfélögum og sé litið til allra leikskóla á landinu. Árið 2011 eru 4,3 heilsdagsígildi barna á öll stöðugildi þeirra er sinna uppeldis- og menntunarstörfum, stuðnings- og stjórnunarstörfum (sjá skýringu fyrir neðan töflu).

Einnig er fróðlegt að skoða hvernig landið liggur þegar eingöngu er horft til stöðugilda deildarstjóra ásamt því starfsfólki sem sinnir uppeldis- og menntunarstörfum inn á deildum leikskóla (sjá skýringu fyrir neðan

töflu). Árið 2011 eru 5,1 heilsdagsígildi barna á hvert stöðugildi þessa hóps í leikskólum sveitarfélaga og hefur fækkað um 9% frá árinu 2005.

*Í fylgiskjali 4 er yfirlit yfir fjölda heilsdagsígilda leikskólabarna á stöðugildi starfsmanna við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum eftir sveitarfélagi árið 2011*

Tafla 19. Stöðugildi starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf 1998–2011 eftir starfssviðum

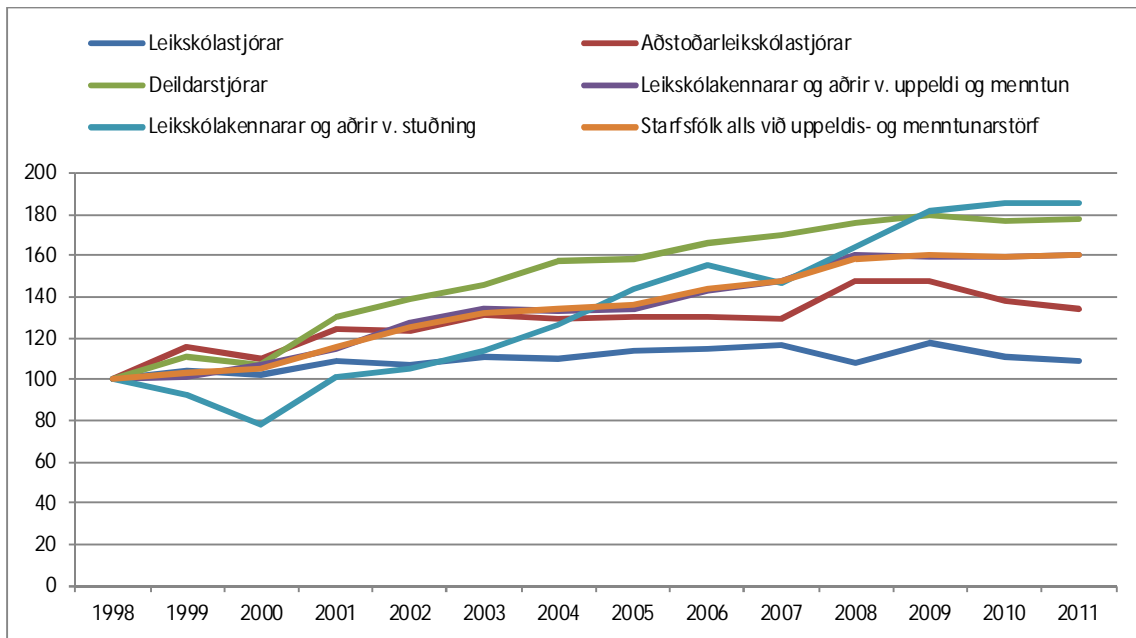
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 98 - 11	% br. 98- 11
Leikskólastjórar	236	245	241	257	251	260	257	268	270	275	249	273	254	250	14	6%
breyting milli ára		4%	-2%	7%	-2%	4%	-1%	4%	1%	2%	-9%	10%	-7%	-2%		
Aðstoðarleikskólastjórar	140	162	153	174	173	187	184	185	185	183	217	217	195	188	48	34%
breyting milli ára		16%	-6%	14%	-1%	8%	-2%	1%	0%	-1%	19%	0%	-10%	-4%		
Deildarstjórar	375	418	402	496	540	577	638	644	694	721	767	800	780	788	413	110%
breyting milli ára		11%	-4%	23%	9%	7%	11%	1%	8%	4%	6%	4%	-3%	1%		
Leikskólakennarar og aðrir starfsmenn við uppeldi/menntun	1.604	1.614	1.715	1.851	2.071	2.212	2.198	2.225	2.420	2.553	2.862	2.846	2.835	2.872	1.268	79%
breyting milli ára		1%	6%	8%	12%	7%	-1%	1%	9%	5%	12%	-1%	0%	1%		
Leikskólakennarar og aðrir starfsmenn við stuðning	144	133	115	142	148	161	181	214	238	218	254	296	307	307	163	113%
breyting milli ára		-8%	-14%	23%	4%	9%	12%	18%	11%	-8%	17%	17%	4%	0%		
Starfsfólk alls við uppeldis- og menntunarstörf	2.499	2.572	2.626	2.920	3.183	3.397	3.458	3.536	3.807	3.950	4.349	4.432	4.371	4.404	1.905	76%
breyting milli ára		3%	2%	11%	9%	7%	2%	2%	8%	4%	10%	2%	-1%	1%		

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflu 19 sést skipting stöðugilda starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarstörfum 1998 til og með ársins 2011 eftir starfssviðum. Deildarstjórum fjölgaði um 413 stöðugildi á tímabilinu eða sem nemur ríflegri tvöföldun á fjölda stöðugilda. Leikskólakennurum í almennum uppeldis- og menntunarstörfum fjölgaði um 1.268 stöðugildi eða um 79%. Hafa ber í huga að leikskólum fjölgaði um 16 á sama tíma. Alls fjölgaði stöðugildum starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf um 1.905 eða um 76% árið 2011 miðað við árið 1998.

Sé eingöngu litið til fyrra árs má sjá að leikskólastjórum og aðstoðarleikskólastjórum fækkar, en í heildina fjölgar starfsfólki er sinnir uppeldis- og menntunarstörfum á tímabilinu.

Mynd 21. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda stöðugilda eftir starfssviðum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Á mynd 21 sést myndræn birting á niðurstöðum í töflu 19. Hlutfallsleg fjölgun deildarstjóra hefur aukist jafnt og þétt á tímabilinu. Frá og með 2008 hefur fjöldi leikskólakennara og annarra er sinna stuðningi aukist heldur. Leikskólastjórum og aðstoðarleikskólastjórum fækkar hlutfallslega frá árinu 2009.

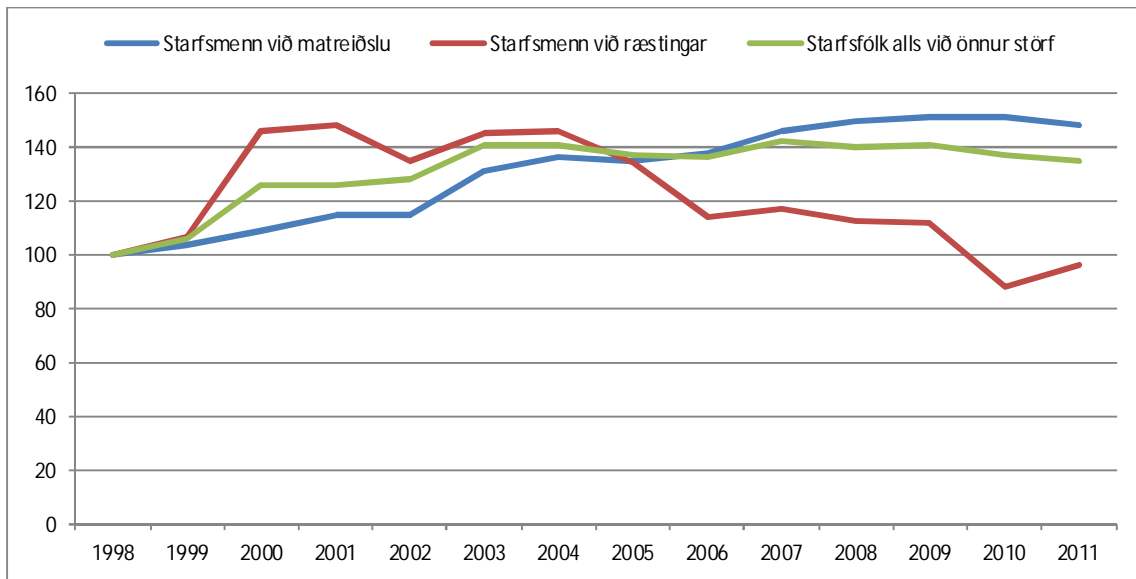
Tafla 20. Stöðugildi annars starfsfólks 1998–2011 eftir starfssviðum

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 98-11	% br. 98-11
Starfsmenn við matreiðslu	212	220	231	246	246	285	299	295	305	328	342	347	347	337	125	59%
breyting milli ára		4%	5%	6%	0%	16%	5%	-1%	3%	8%	4%	1%	0%	-3%		
Starfsmenn við ræstingar	67	72	100	102	89	98	99	87	70	72	69	68	52	56	-11	-16%
breyting milli ára		7%	39%	2%	-13%	10%	1%	-12%	-20%	3%	-4%	-1%	-24%	8%		
Annað og óskilgreint	2	7	28	11	32	31	16	17	19	18	0	0	0	0	-2	-100%
breyting milli ára		250%	300%	-61%	191%	-3%	-48%	6%	12%	-5%	-100%					
Starfsfólk alls við önnur störf	281	299	359	359	367	414	414	399	394	418	411	415	399	393	112	40%
breyting milli ára		6%	20%	0%	2%	13%	0%	-4%	-1%	6%	-2%	1%	-4%	-2%		

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Einnig er fróðlegt að skoða skiptingu stöðugilda starfsfólks er sinna öðru en uppeldis- og menntunarstörfum í leikskóla. Talsverð aukning hefur orðið á stöðugildum starfsfólks er sinna matreiðslu og öðrum eldhússtörfum inn á leikskólum á tímabilinu þó þeim hafi fækkað árið 2011 frá fyrra ári. Stöðugildum starfsmanna við ræstingar hefur fækkað nokkuð á tímabilinu eða um 11. Í ljósi þess að leikskólar landsins eru 265 talsins árið 2011 má ljóst vera að margir stjórnendur leikskóla velja að bjóða þessi störf út til verktaka.

Mynd 22. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda stöðugilda við önnur störf í leikskólum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Hér eru stöðugildi við önnur og óskilgreind störf ekki meðtalin þar sem þau hafa verið fá en tekið sveiflur fram til 2008 þegar þau eru ekki lengur til staðar. Fjöldasveiflur í svo fámennum hópi verða mjög ýktar á hlutfallslegum skala.

Í mynd 22 eru niðurstöður úr töflu 20 settar fram á myndrænan hátt.

Tafla 21. Fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna á hvert stöðugildi starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf eftir landshlutum 2011

	Stg. starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf	Hdig. leikskólabarna	Fj. hdig. á hvert stg. starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf
Reykjavíkurborg	1.534	7.015	4,57
Höfuðborgarsv án Rvk	1.315	5.584	4,25
Suðurnes	295	1.327	4,50
Vesturland	208	891	4,29
Vestfirðir	90	368	4,11
Norðurland vestra	101	359	3,55
Norðurland eystra	372	1.623	4,37
Austurland	143	568	3,97
Suðurland	347	1.388	4,00
Landið allt	4.404	19.122	4,34

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Bæði leikskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi leikskólar.

Í töflu 18 var að finna upplýsingar um fjölda heilsdagsígilda á hvert stöðugildi starfsfólks er sinnir uppeldis- og menntunarstörfum greint eftir rekstrarformi. Hér fyrir ofan í töflu 21 er að finna þá kennitölu eftir landshlutum árið 2011 án þess að tillit sé tekið til rekstrarforms. Í Reykjavíkurborg eru flest heilsdagsígildi á hvert stöðugildi eða 4,57 og þá á Suðurnesjum eða 4,50. Fæst eru þau á hvert stöðugildi á Norðurlandi vestra eða 3,55.

*Í fylgiskjali 5 er yfirlit yfir fjölda stöðugilda starfsmanna við uppeldis- og menntunarskörf í leikskólum á hverja 1.000 íbúa eftir sveitarfélagi árið 2011*

Tafla 22. Fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna á hvert stöðugildi starfsfólks við uppeldis- og menntunarskörf árið 2011 í 10 stærstu sveitarfélögum eftir rekstrarformi

	Leikskólar sveitarfélaga			Sjálfstætt starfandi leikskólar		
	Stöðugildi (stg) starfsfólks við uppeldis- og menntunarskörf	Heilsdagsígildi (hdg) leikskólabarna	Fj. hdg á hvert stg starfsfólks við uppeldis- og menntunarskörf	Stöðugildi (stg) starfsfólks við uppeldis- og menntunarskörf	Heilsdagsígildi (hdg) leikskólabarna	Fj. hdg á hvert stg starfsfólks við uppeldis- og menntunarskörf
Akraneskaupstaður	85	398	4,68			
Mosfellsbær	131	610	4,66			
Reykjavíkurborg	1.284	5.974	4,65	250	1.041	4,16
Garðabær	75	341	4,55	77	354	4,60
Akureyrarkaupstaður	192	870	4,53	36	194	5,39
Sveitarfélagið Árborg	113	509	4,50			
Fjarðabyggð	65	274	4,22			
Reykjanesbær	118	486	4,12	79	381	4,82
Kópavogsbær	436	1.790	4,11	67	297	4,43
Hafnarfjarðarkaupstaður	370	1.514	4,09	63	323	5,13
10 stærstu samtals	2.869	12.766	4,45	363	1.589	4,38

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflunni hér að ofan má sjá fjölda heilsdagsígilda leikskólabarna á hvert stöðugildi starfsfólks við uppeldis- og menntunarskörf í leikskólum í 10 fjölmennustu sveitarfélögum landsins skipt eftir rekstrarformi leikskóla. Sé litið til heildarinnar sést að fleiri heilsdagsígildi eru bakvið hvert stöðugildi í leikskólum sveitarfélaga en í sjálfstætt starfandi leikskólum. Ef litið er til leikskóla sveitarfélaga má sjá að heilsdagsígildin eru flest á hvert stöðugildi í Akraneskaupstað eða 4,68 og þá í Mosfellsbæ. Kennitalan mælist lægst hjá Hafnarfjarðarkaupstað eða 4,09.

Tafla 23. Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarskörf í leikskólum sveitarfélaga á 1.000 íbúa eftir landshlutum árið 2011

	Íbúafjöldi 2011	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarskörf*	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa
Reykjavíkurborg	119.108	1.284	10,8
Höfuðborgarsv. án Rvk	83.233	1.108	13,3
Suðurnes	19.636	182	9,3
Vesturland	15.261	198	12,9
Vestfirðir	6.979	90	12,9
Norðurland vestra	7.183	101	14,0
Norðurland eystra	28.843	336	11,6
Austurland	10.107	143,0	14,1
Suðurland	25.727	347	13,5
Landið allt	316.077	3.789	11,9

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Eingöngu leikskólar sveitarfélaga. Stjórnendur leikskóla einnig meðtaldir. Einungis íbúafjöldi í þeim sveitarfélögum sem reka leikskóla.

Að lokum er áhugavert að skoða fjölda stöðugilda allra er sinna uppeldis- og menntunarstörfum á hverja þúsund íbúa eftir landshlutum. Rétt er að áréttu að gögnin ná eingöngu til leikskóla reknum af sveitarfélögum. Á Suðurnesjum er kennitalan lægst, þar eru 9,3 stöðugildi í vinnu fyrir hverja 1.000 íbúa. Hæst er kennitalan á Austurlandi eða 14,1. Rétt er að geta þess að munur innan landshluta er síst minni en milli landshluta.

Tafla 24. Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf á 1.000 íbúa í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Íbúafjöldi 2011	Leikskólar sveitarfélaga		Allir leikskólar	
		Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf*	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf*	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa
Garðabær	10.909	75	6,9	152	13,9
Reykjanesbær	13.971	118	8,4	197	14,1
Reykjavíkurborg	119.108	1.284	10,8	1.534	12,9
Akureyrarkaupstaður	17.754	192	10,8	227	12,8
Akraneskaupstaður	6.623	85	12,8	85	12,8
Kópavogsbær	30.779	436	14,2	503	16,3
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	370	14,2	433	16,6
Fjarðabyggð	4.583	65	14,2	65	14,2
Sveitarfélagið Árborg	7.827	113	14,4	113	14,4
Mosfellsbær	8.642	131	15,2	131	15,2
10 stærstu samtals	246.295	2.869	11,6	3.441	14,0

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Stjórnendur leikskóla einnig meðtaldir.

Ekki er síður áhugavert að skoða lykiltöluna fjölda stöðugilda á hverja 1.000 íbúa í tíu fjölmennustu sveitarfélögum landsins. Sé eingöngu litið til þeirra leikskóla sem sveitarfélögin sjálf reka er Garðabær með fæst stöðugildi á hverja 1.000 íbúa eða 6,9. Flest eru þau í Mosfellsbæ eða 15,2.

Hér skiptir þó líka máli að mjög misjafnt er milli sveitarfélaga hvort og þá hver margir sjálfstætt starfandi leikskólar eru starfræktir. Í Garðabæ eru þeir hlutfallslega margir, enda fjölgar stöðugildum á hverja 1.000 íbúa þar um heil sjö stöðugildi ef litið er til allra leikskóla. Sé kennitalan skoðuð óháð rekstrarformi sést að fæst stöðugildi á hverja 1.000 íbúa er á Akureyrarkaupstað og á Akraneskaupstað eða 12,8. Flest eru þau í Hafnarfjarðarkaupstað eða 16,6.

Tafla 25. Stöðugildi starfsfólk við uppeldi og menntun í leikskólum 2011 eftir starfssviðum og kyni

	Karlur			Konur	
	Alls	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Leikskólastjórar	250	4	2%	246	98%
Aðstoðarleikskólastjórar	188	6	3%	182	97%
Deildarstjórar	788	15	2%	773	98%
Leikskólakennarar og aðrir starfsmenn við uppeldi/menntun	2.872	191	7%	2.681	93%
Leikskólakennarar og aðrir starfsmenn við stuðning	307	10	3%	297	97%
Starfsfólk alls við uppeldis- og menntunarstörf	4.404	226	5%	4.179	95%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Árið 2011 eru 5% þeirra er starfa við uppeldis- og menntunarstörf karlmenn og hefur aukist um eitt prósentustig frá fyrra ári. Yfirgnæfandi meirihluti starfsmanna á leikskóla eru konur. Hlutfall karlanna er

hæst meðal leikskólakennara og annarra starfsmanna er sinna almennum uppeldis- og menntunarskörfum inn á deildum, eða um 7%.

Tafla 26. Starfsfólk í leikskóla við uppeldis- og menntunarskörf 2005, 2007, 2009 og 2011 eftir aldri

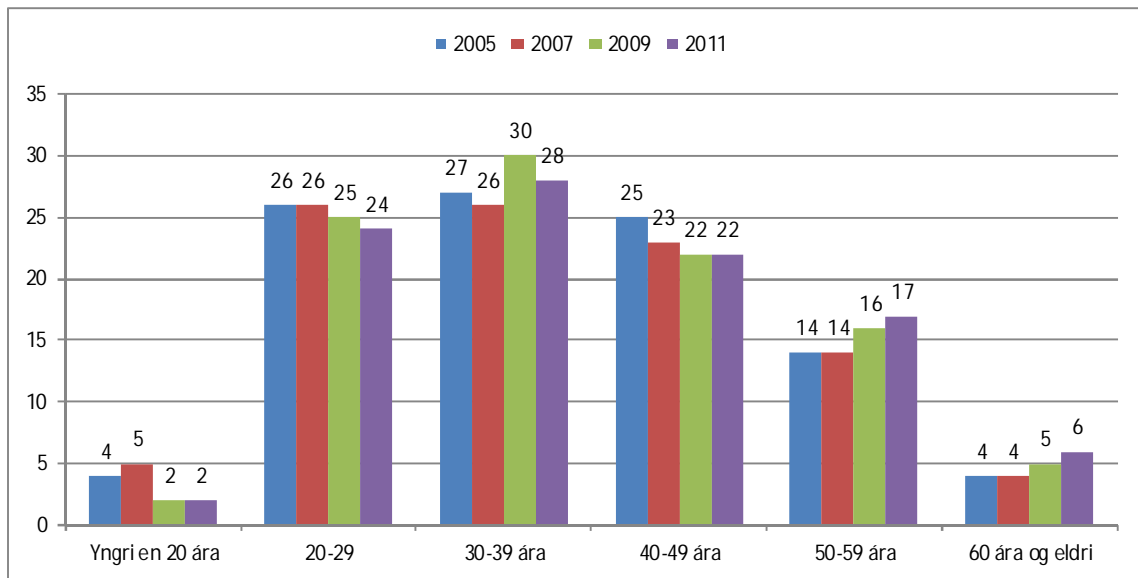
	2005		2007		2009		2011		Breyting 2005-2011	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yngri en 20 ára	155	4%	250	5%	102	2%	101	2%	-54	-35%
20-29 ára	1.101	26%	1.207	26%	1.287	25%	1.194	24%	93	8%
30-39 ára	1.130	27%	1.212	26%	1.518	30%	1.409	28%	279	25%
40-49 ára	1.043	25%	1.052	23%	1.127	22%	1.120	22%	77	7%
50-59 ára	564	14%	663	14%	798	16%	866	17%	302	54%
60-66 ára	154	4%	200	4%	246	5%	295	6%	141	92%
67 ára og eldri	8	0%	11	0%	25	0%	19	0%	11	138%
Alls	4.155	100%	4.595	100%	5.103	100%	5.004	100%	849	20%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Í töflunni eru upplýsingar um fjölda starfsmanna í leikskóla við uppeldis- og menntunarskörf, en ekki fjölda stöðugilda.

Í töflu 26 hér fyrir ofan sést skipting starfsliðs í leikskólum eftir aldri. Þess ber að geta að hér er um fjölda starfsmanna að ræða en ekki fjölda stöðugilda. Árið 2011 er um 52% starfsmanna á aldrinum 20–39 ára. Starfsmönnum yngri en 20 ára fækkar sem hlutfalli af heild á tímabilinu úr tæplega 4% niður í 2%. Hins vegar hefur hlutfallslega fjölgað í aldurshópnum 50–59 ára árið 2011 miðað við árið 2005.

Mynd 23. Hlutfallsleg skipting starfsfólks í leikskóla við uppeldis- og menntunarskörf 2005, 2007, 2009 og 2011 eftir aldri



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Í myndinni eru upplýsingar um fjölda starfsmanna í leikskóla við uppeldis- og menntunarskörf en ekki fjölda stöðugilda.

Á mynd 23 eru upplýsingar úr töflu 26 settar fram á myndrænan hátt. Hér er átt við allt starfsfólk leikskóla er kemur að uppeldis- og menntunarskörfum. Myndin sýnir að starfsmönnum yngri en 20 ára sem hlutfalli af starfsliði fækkaði á tímabilinu. Starfsmönnum eldri en 50 ára fjölga.

Tafla 26. Leikskólastarfsmenn í launuðu leyfi 1998–2010

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 98 - 11	% breyting 98 - 11
Karlar	1	1	0	1	2	2	1	3	6	6	0	0	5	3	2	200%
Konur	191	160	234	240	234	230	245	271	309	358	230	44	207	151	-40	-21%
Alls	192	161	234	241	236	232	246	274	315	364	230	44	212	154	-38	-20%
% breyting frá fyrra ári		-16%	45%	3%	-2%	-2%	6%	11%	15%	16%	-37%	-88%	-8%	-38%		

*Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga  
Skýring: Hér er átt við fjölda starfsmanna en ekki stöðugildi.*

Að lokum er yfirlit yfir þann fjölda starfsmanna sem hlutu launað leyfi á tímabilinu 1998–2011. Þróunin er nokkuð sveiflukennd, talsverð aukning varð árið 2000 sem nam 45%. Frá árinu 2008 hefur starfsmönnum fækkað mikil milli ára sem fara í launað leyfi. Árið 2009 fækkaði þeim um 88% milli ára og árið 2011 um 38% milli ára. Líklegt má telja að fækkun starfsmanna sem fá launað leyfi eftir 2008 sé ein birtingarmynd á áhrifum efnahagskrísunnar.

#### Samantekt

Árið 2011 eru alls 4.798 stöðugildi starfandi í leikskóla og hafa þau tvöfaldast miðað við árið 1994. Stöðugildi leikskólakennara eru 1.658 talsins árið 2011 og fjölgaði um 780 stöðugildi frá árinu 1994 og hafa einnig tvöfaldast á tímabilinu. Athygli vekur að stöðugildum leikskólakennara fjölgar um 110 árið 2011 miðað við fyrra ár. Hlutfall þeirra er sinna uppeldis- og menntunarstörfum og hafa leikskólakennaramenntun var 38% árið 2011. Sé eingöngu litið til leikskóla sveitarfélaga er hlutfall leikskólakennara 39% en 31% í sjálfstætt starfandi leikskólum.

Ef horft er til landshluta þá er hlutfall leikskólakennara hæst á Norðurlandi eystra eða 55% árið 2011. Það er hins vegar lægst í Reykjavík og Vestfjörðum eða 32%. Hlutfall starfsfólks með aðra menntun en leikskólakennaramenntun er hins vegar hæst í Reykjavík eða 25%. Lægst er það hlutfall á Suðurnesjum og Norðurlandi vestra eða 8%.

Í töflu 15 má sjá yfirlit yfir hlutfallslega skiptingu stöðugilda í leikskóla meðal 10 fjölmennustu sveitarfélaga landsins. Þar er hlutfall leikskólakennara hæst í Akureyrarkaupstað eða 65%. Athygli er vakin á töflu í Fylgiskjali 5 er sýnir hlutfallslega skiptingu stöðugilda starfsfólks er sinna uppeldis- og menntunarstörfum eftir menntun og sveitarfélögum.

Árið 2011 eru 4,3 heilsdagsígildi barna á öll stöðugildi þeirra er sinna uppeldis- og menntunarstörfum, stuðnings- og stjórnunarstörfum. Sé litið til landshluta sést að nokkur munur er á því hver mörg heilsdagsígildi eru á hvert stöðugildi en kennitala liggur á milli 3,55 (Norðurland vestra) og 4,57 (Reykjavíkurborg). Sé horft til tíu fjölmennustu sveitarfélaganna sést að flest heilsdagsígildi eru á stöðugildi á Akureyrarkaupstað eða 4,68. Fæst eru þau í Hafnarfjarðarkaupstað eða 4,09.

Einnig er fróðlegt að skoða hvernig landið liggur þegar eingöngu er horft til stöðugilda starfsfólks sem sinnir uppeldis- og menntunarstörfum. Hér er átt við deildarstjóra ásamt því starfsfólki sem sinnir uppeldis- og menntunarstörfum inn á deildum leikskóla (sjá skýringu fyrir neðan töflu 18). Árið 2011 eru 5,2 heilsdagsígildi barna á hvert stöðugildi þessa hóps og hefur fækkað um 7% frá árinu 2005.

Á landsvísu eru 11,9 stöðugildi við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum sveitarfélaga á hverja þúsund íbúa. Ef sú kennitala er greind eftir landshlutum kemur í ljós að fæst eru stöðugildin á hverja þúsund íbúa á Suðurnesjum eða 9,3. Flest eru þau á Austurlandi eða 14,1. Sé horft til tíu stærstu sveitarfélaga og rekstrarforms kemur í ljós að miklu hvort eingöngu sé horft til leikskóla sveitarfélaga eða þegar sjálfstætt starfandi leikskólar eru teknir með.



## 4. Kostnaður vegna leikskóla

Samkvæmt lögum um leikskóla nr. 90/2008 bera sveitarfélög ábyrgð á heildarskipan skólahlalds í leikskólum sem og húsnæði og búnaði, sérurræðum leikskóla og framkvæmd leikskólastarfs í sveitarfélagi. Sveitarfélögin annast þannig rekstur leikskólans en foreldrar leikskólabarna greiða hluta af kostnaði við reksturinn. Almennt hefur verið stuðst við þá þumalfingursreglu að foreldrarnir greiði um 1/3 af heildarkostnaði leikskólans. Það hlutfall hefur þó breyst umtalsvert hin síðari ár. Árið 2011 er rekinn leikskóli í 63 sveitarfélögum. Í 10 sveitarfélögum að auki er ekki rekinn leikskóli en greidd ákveðin upphæð með börnum búsettum í sveitarfélaginu sem nýta sér þjónustu leikskóla í öðru sveitarfélagi.

Í þessum kafla verður farið yfir allan kostnað sveitarfélaga vegna leikskóla á landsvísu og eftir landshlutum, hlutfall launakostnaðar af rekstrartekjum, hlutfallslega skiptingu rekstrarkostnaðar og tekna og útgjalda vegna leikskóla sem hlutfall af skatttekjum sveitarfélaga.

Hér er gerður greinarmunur á heildarrekstrarkostnaði leikskóla annars vegar og beinum rekstrarkostnaði leikskóla hins vegar. Heildarrekstrarkostnaður felur í sér allan rekstrarkostnað sem færður er á leikskólastofnanir, kostnað sem bókfærður er á sameiginlega liði leikskóla í hverju sveitarfélagi ásamt framlagi til rekstrar sjálfstætt starfandi leikskóla. Sameiginlegir liðir vísa til kostnaðar vegna leikskólafulltrúa, leikskólanefnda og dagvistarskrifstofa sveitarfélaga. Með beinum rekstrarkostnaði vegna leikskóla er átt við allan þann rekstrarkostnað sem tilfellur á þá sjálfstæðu rekstrareiningu sem hver leikskólastofnun er.

Hér er ekki tekið til kostnaðar vegna gæsluvalla eða dagvistunar í heimahúsum.

### 4.1 Kostnaður sveitarfélaga vegna reksturs leikskóla

Árið 2011 nam heildarkostnaður sveitarfélaga vegna reksturs leikskóla 28 milljörðum króna eða því sem nemur 1,75% af vergri landsframleiðslu sama ár. Þjónustutekjur námu rúmlega 4 milljörðum króna árið 2011. Allar rekstrartölur eru í þúsundum króna. Í þessum hluta er fjallað um brúttó rekstrarkostnað, þ.e.. ekki er búið að draga þjónustutekjur frá.

Tafla 27. Rekstrarkostnaður leikskóla sem % af vergri landsframleiðslu 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Heildarrekstrarkostnaður leikskóla sem % af VLF (brúttó)	1,64%	1,65%	1,78%	1,75%	1,73%
Beinn rekstrarkostnaður leikskóla sem % af VLF (brúttó)	1,56%	1,59%	1,74%	1,73%	1,68%
Heildarrekstrarútgjöld leikskóla sem % af VLF (nettó)	1,33%	1,36%	1,50%	1,48%	1,47%

*Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.*

*Skýring: Heildarrekstrarkostnaður= allur rekstrarkostnaður brúttó af öllum leikskólastofnunum með sameiginlegum liðum og framlagi til sjálfstætt starfandi leikskóla. Á sameiginlega liði er kostnaður bókfærður vegna leikskólafulltrúa, leikskólanefnda og dagvistarskrifstofa sveitarfélaga. Beinn rekstrarkostnaður= Allur brúttó rekstrarkostnaður færður á hverja leikskólastofnun.*

*Heildarrekstrarútgjöld= Nettó, þ.e.. búið er að draga þjónustutekjur frá.*

Í töflu 27 gefur að líta helstu lykiltölur vegna reksturs leikskóla settar í samhengi við eina helstu lykiltölu þjóðhagsreikninga eða verga landsframleiðslu. Hér sést að hlutfall heildarrekstrarkostnaðar leikskóla af VLF er 1,64% árið 2007 en er komið upp í 1,73% árið 2011.

Tafla 28. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árið 2011 vegna leikskóla

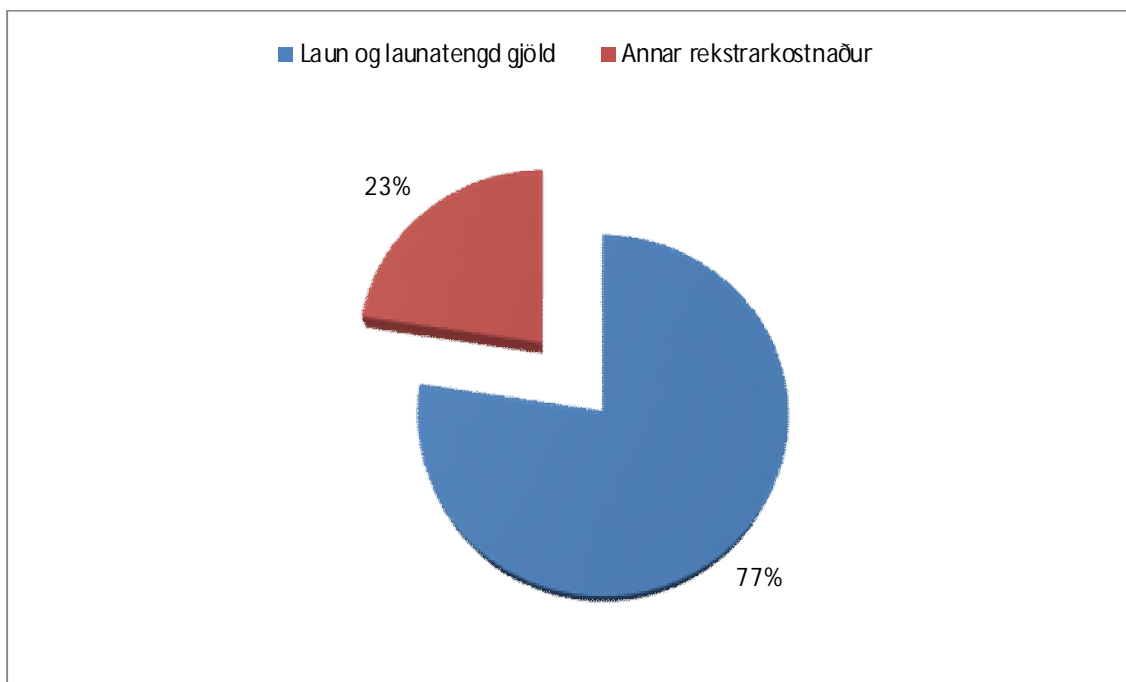
	Sameiginlegir liðir	Leikskólar sveitarfélaga	framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla	Leikskólar alls
Þjónustutekjur og aðrar tekjur	-64.138	-4.135.880		-4.200.018
Tekjur alls	-64.138	-4.135.880		-4.200.018
Laun og launatengd gjöld	379.876	18.543.085		18.922.961
Annar rekstrarkostnaður	348.068	5.422.822	3.442.037	9.212.927
Kostnaður alls (brúttó)	727.944	23.965.907	3.442.037	28.135.888
Rekstrarútgjöld (nettó)	663.806	19.830.027	3.442.037	23.935.870

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Tölur eru í þús.kr. Sameiginlegir liðir: Hér bókfærast kostnaður vegna leikskólanefndar, dagvistarskrifstofu og leikskólafulltrúa o.fl. þ.h.

Árið 2011 nam heildarrekstrarkostnaður sveitarfélaga vegna leikskóla rúmum 28ma.kr. Þegar sameiginlegur kostnaður og framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla eru tekin með. Sameiginlegur kostnaður vísar til kostnaðar vegna leikskólanefnda, dagvistarskrifstofu og leikskólafulltrúa. Þessi liður er fyrirferðarmeiri hjá stærri sveitarfélögum. Heildarþjónustutekjur voru rétt um 4ma.kr. og nettó heildarrekstrarútgjöld námu því tæpum 24ma.kr. árið 2011. Rekstrarkostnaður beint á leikskólastofnanir nam rétt tæpum 24ma.kr. sama ár, en nettó rekstrarútgjöld námu tæplega 20ma.kr.

Mynd 24. Hlutfallsleg skipting kostnaðar sveitarfélaga vegna leikskóla árið 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Beinn rekstrarkostnaður á leikskóla sveitarfélaga.

Mynd 24 sýnir að langstærsti kostnaðarliður vegna leikskóla eru laun og launatengd gjöld, og nema þau rétt rúmum þremur fjórðu af heildarkostnaði.

Í töflu 28 kemur fram hver heildarkostnaður við rekstur leikskólans hefur verið á tímabilinu og hverjar hafa verið tekjur leikskólans. Annar rekstrarkostnaður tekur til útgjaldapátta eins og húsaleigu, vöru- og þjónustukaupa, styrkja og framlaga.

Tafla 29. Kostnaður sveitarfélaga vegna reksturs leikskóla 2005–2011

	Heildarrekstrarkostnaður leikskóla				Beinn rekstrarkostnaður leikskóla sveitarfélaga			
	Rekstrar- kostnaður	% breyting frá fyrra ári	Þjónustu- tekjur	% breyting frá fyrra ári	Rekstrar- kostnaður	% breyting frá fyrra ári	Þjónustu- tekjur	% breyting frá fyrra ári
2005	20.826.823		5.519.723		19.293.295		5.448.011	
2006	24.091.056	16%	4.819.166	-13%	21.604.556	12%	4.723.479	-13%
2007	27.616.114	15%	4.558.513	-5%	22.331.917	3%	4.308.955	-9%
2008	28.682.047	4%	4.132.736	-9%	23.394.632	5%	4.033.738	-6%
2009	28.630.758	0%	3.969.765	-4%	23.272.581	-1%	3.874.526	-4%
2010	28.077.095	-2%	3.966.221	0%	23.288.423	0%	3.884.246	0%
2011	25.674.654	-9%	4.195.891	6%	23.965.907	3%	4.135.880	6%
Breyting 05 - 11	4.847.463		-1.323.832		4.672.612		-1.312.131	
% breyting 05 - 11	23%		-24%		24%		-24%	

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Kostnaður er á verðlagi ársins 2011. Tölur eru í þús.kr. Rekstrarkostnaður visar í brúttókostnað. Heildarrekstrarkostnaður leikskóla = allur rekstrarkostnaður brúttó af öllum leikskólastofnunum með sameiginlegum liðum ásamt framlagi til sjálfstætt starfandi leikskóla. Á sameiginlega liði er kostnaður bókfærður vegna leikskólafulltrúa, leikskólanefnda og dagvistarskrifstofa sveitarfélaga. Beinn rekstrarkostnaður leikskóla sveitarfélaga = Allur brúttó rekstrarkostnaður færður á hverja leikskólastofnun án sameiginlegs kostnaðar.

Á tímabilinu 2005–2011 jókst heildarrekstrarkostnaður vegna leikskóla um 23% eða tæpa 5 ma.kr. Hlutfallslega mest er breytingin milli árunna 2005 – 2007. Árið 2008 dregur mjög úr útgjaldaaukningu vegna leikskóla en það ár jókst kostnaður vegna hans um 4% samanborið við 15% árið áður. Frá 2010 dregst leikskólakostnaður saman að raunvirði, um 2% árið 2010 og heil 9% árið 2011 miðað við fyrra ár.

Athyglisvert er að þjónustutekjurnar, þ.e. það sem foreldrar greiða vegna leikskólavistunar, hafa dregist saman um 24% árið 2011 miðað við árið 2005 eða um ríflega 1,3 ma.kr. Sé þróunin skoðuð milli ára sést að þjónustutekjurnar dragast talsvert saman á tímabilinu. Árið 2011 verður þó viðsnúningur á áralangri þróun því tekjur vegna leikskóla aukast um 6% miðað við fyrra ár.

Tafla 29 sýnir að auki hliðstæða þróun í beinum rekstrarkostnaði leikskóla þegar kostnaður vegna sameiginlegra liða er ekki tekinn með né framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla.

Tafla 30. Beinn rekstrarkostnaður sveitarfélaga vegna reksturs 2009–2011 eftir landshlutum

	2009		2011		Breyting 09-11		% breyting 09-11	
	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður
Reykjavík	1.117.593	8.263.856	1.164.969	8.492.250	47.376	228.394	4%	3%
Höfuðborgarsv án Rvk	1.150.627	6.298.564	1.297.011	6.626.786	146.384	328.222	13%	5%
Suðurnes	204.393	1.294.324	204.072	1.182.333	-321	-111.991	0%	-9%
Vesturland	270.154	1.308.864	258.170	1.330.998	-11.984	22.134	-4%	2%
Vestfirðir	113.174	536.435	123.488	535.255	10.314	-1.180	9%	0%
Norðurland vestra	114.626	546.465	123.376	606.708	8.750	60.243	8%	11%
Norðurland eystra	374.696	1.986.272	428.119	2.141.550	53.423	155.278	14%	8%
Austurland	154.994	966.151	137.684	871.724	-17.310	-94.427	-11%	-10%
Suðurland	374.268	2.071.650	398.991	2.178.303	24.723	106.653	7%	5%
Landið allt	3.874.526	23.272.581	4.135.880	23.965.907	261.354	693.326	7%	3%

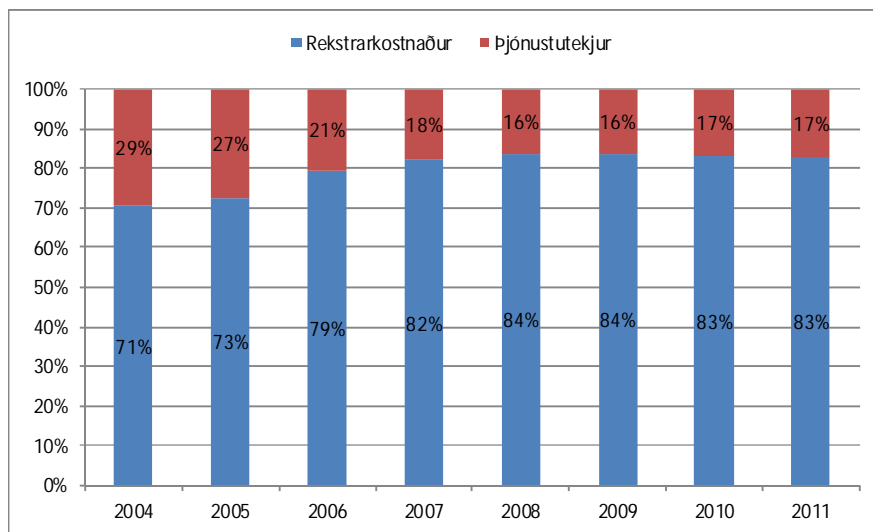
Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Staðvirt á verðlagi ársins 2011. Tölur eru í þús.kr. Hér er eingöngu um beinan kostnað að ræða, þ.e. þann kostnað sem bókfærður er beint á leikskólastofnun.

Tafla 30 sýnir beinan rekstrarkostnað sveitarfélaga og þjónustutekjur vegna reksturs leikskóla eftir landshlutum árin 2009 og 2011 ásamt breytingu á tímabilinu. Rekstrarkostnaður jókst um 3% að raunvirði á tímabilinu 2009–2011 eða um 650 millj.kr. Hann hækkar í flestum landshlutum að undanskildu Austurlandi og Suðurnesjum en þar dregst rekstrarkostnaður leikskóla saman um 10 og 9% að raunvirði og á Vestfjörðum stendur hann í stað. Mest hlutfallsleg hækkun var á Norðurlandi vestra hvar hækkunin nam 11%.

Þjónustutekjur hækkuðu um 7% á landsvísu eða um 250 milljónir króna. Hlutfallslega hækkuðu þær mest á höfuðborgarsvæði utan Reykjavíkur og þá á Norðurlandi eystra.

Mynd 25. Hlutfallsleg skipting rekstrarkostnaðar og tekna 2004–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skiptingin er byggð á beinum rekstrarkostnaði leikskóla sveitarfélaga

Á mynd 25 kemur fram að hlutfall tekna af rekstrarkostnaði hefur minnkað á tímabilinu 2004–2015. Árið 2004 eru þjónustutekjur um 29% af rekstrarkostnaði leikskóla á landsvísu en árið 2011 nema tekjurnar um 17% af rekstrarkostnaði leikskóla. Þannig hefur hlutfall tekna af rekstrarkostnaði lækkað um 12 prósentustig frá árinu 2004. Þó hækkar hlutfallið árið 2010 um eitt prósentustig frá fyrra ári. Í töflunni hér fyrir neðan sjáum við hlutfall tekna af rekstrarkostnaði eftir landssvæðum.

Tafla 31. Hlutfall tekna af beinum rekstrarkostnaði leikskóla 2007–2011 eftir landshlutum

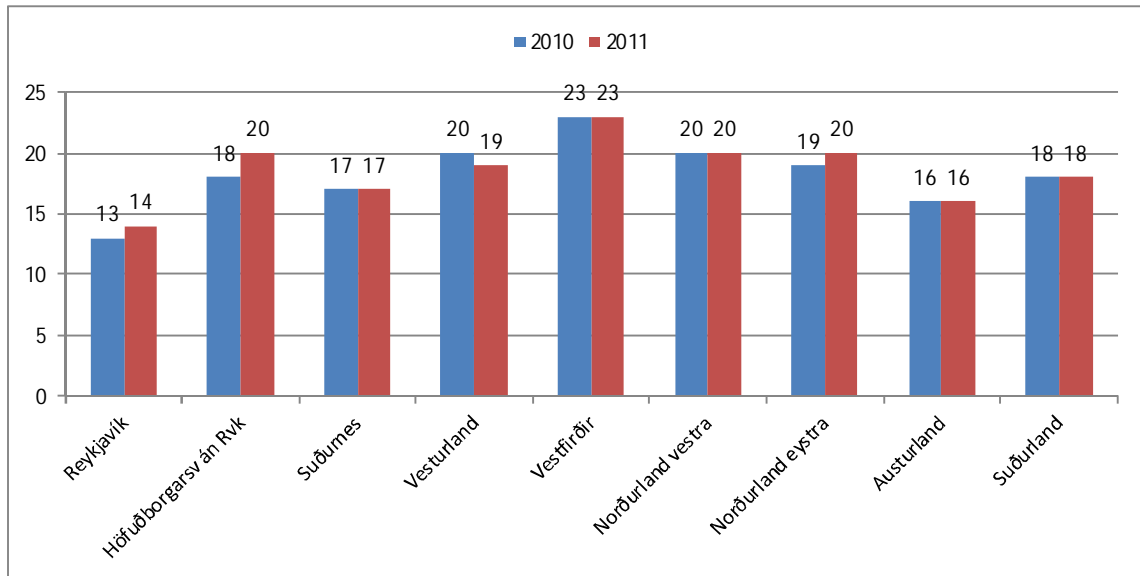
	2007		2009		2011	
	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður	Þjónustu-tekjur	Rekstrar-kostnaður
Reykjavík	14%	86%	13%	87%	14%	86%
Höfuðborgarsv. án Rvk	19%	81%	18%	82%	20%	80%
Suðurnes	20%	80%	15%	85%	17%	83%
Vesturland	23%	77%	20%	80%	19%	81%
Vestfirðir	21%	79%	21%	79%	23%	77%
Norðurland vestra	23%	77%	20%	80%	20%	80%
Norðurland eystra	21%	79%	18%	82%	20%	80%
Austurland	18%	82%	16%	84%	16%	84%
Suðurland	22%	78%	18%	82%	18%	82%
Landið allt	18%	82%	16%	84%	17%	83%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skiptingin er byggð á beinum rekstrarkostnaði vegna leikskóla sveitarfélaga.

Í töflu 31 kemur fram hlutfall þjónustutekna af rekstrarkostnaði leikskóla skipt upp eftir landshlutum árin 2007–2011.

Mynd 26. Hlutfall tekna af beinum rekstrarkostnaði leikskóla árin 2010 og 2011 eftir landshlutum



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skiptingin er byggð á beinum rekstrarkostnaði vegna leikskóla sveitarfélaga.

Mynd 26 sýnir hlutfall tekna af rekstrarkostnaði leikskóla árin 2010 og 2011 eftir landssvæðum. Tekjur leikskóla eru hlutfallslega lægstar miðað við rekstrarkostnað í Reykjavík eða 14%, en hlutfallið er hæst á Vestfjörðum eða 23%.

*Í fylgiskjali 6 er að finna yfirlit yfir hlutfall þjónustutekna af beinum rekstrarkostnaði leikskóla fyrir hvert sveitarfélag árið 2011.*

Tafla 32. Hlutfall tekna af rekstrarkostnaði hjá 10 stærstu sveitarfélögum árið 2011

	Íbúafjöldi 2011	Rekstrarkostnaður	Þjónustutekjur	Hlutfall tekna af rekstrarkostnaði
Garðabær	10.909	496.072	113.853	23%
Akureyrarkaupstaður	17.754	1.189.856	267.399	22%
Mosfellsbær	8.642	784.279	174.248	22%
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	2.093.591	411.870	20%
Akraneskaupstaður	6.623	577.402	112.945	20%
Sveitarfélagið Árborg	7.827	793.156	147.053	19%
Kópavogsbær	30.779	2.708.122	490.873	18%
Reykjanesbær	13.971	746.453	123.341	17%
Fjarðabyggð	4.583	445.547	70.289	16%
Reykjavíkurborg	119.108	8.492.250	1.164.969	14%
10 stærstu samtals	246.295	18.326.728	3.076.840	17%

*Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Beinn kostnaður á leikskóla sveitarfélaga.*

Sé litið til tíu stærstu sveitarfélaga landsins má sjá að vegið meðaltal kennitölunnar hlutfall tekna af rekstrarkostnaði er hið sama og á landsvísu. Þó er verulegur munur milli sveitarfélaga. Hlutfallið er hæst hjá Garðabæ eða 23%, en lægst hjá Reykjavíkurborg eða 14%.

Tafla 33. Rekstrarkostnaður á hverja 1.000 íbúa í 10 stærstu sveitarfélögum árið 2011

	Íbúafjöldi 2011	Rekstrarkostnaður	Rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa
Garðabær	10.909	496.072	45.474
Reykjanesbær	13.971	746.453	53.429
Akureyrarkaupstaður	17.754	1.189.856	67.019
Reykjavíkurborg	119.108	8.492.250	71.299
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	2.093.591	80.217
Akraneskaupstaður	6.623	577.402	87.181
Kópavogsbær	30.779	2.708.122	87.986
Mosfellsbær	8.642	784.279	90.752
Fjarðabyggð	4.583	445.547	97.217
Sveitarfélagið Árborg	7.827	793.156	101.336
10 stærstu samtals	246.295	18.326.728	74.410

*Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Beinn kostnaður á leikskóla sveitarfélaga.*

Tafla 33 gefur yfirlit yfir rekstrarkostnað á hverja þúsund íbúa meðal tíu stærstu sveitarfélaga landsins. Vegið meðaltal sveitarfélaganna er rúmlega 74 millj.kr. á hverja þúsund íbúa. Mikill munur er á sveitarfélögunum. Þannig er rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa í Árborg ríflega tvöfalt hærrí en í Garðabæ.

Tafla 34. Hlutfall tekna af beinum rekstrarkostnaði leikskóla 2010 og 2011 eftir stærð sveitarfélaga

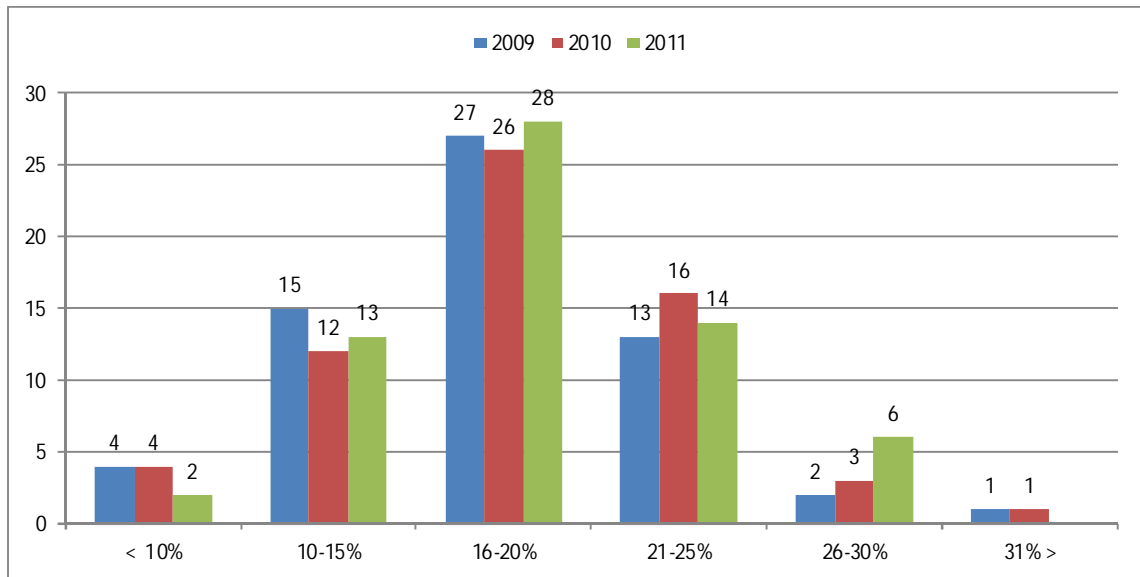
	2010			2011		
	Lægsta gildi	Vegið meðaltal	Hæsta gildi	Lægsta gildi	Vegið meðaltal	Hæsta gildi
≤ 500 íbúar	0%	14%	21%	3%	17%	27%
501-1000	8%	19%	31%	12%	19%	28%
1001-2000	15%	19%	23%	15%	19%	24%
2001-5000	13%	19%	25%	14%	18%	26%
5001 ≥	16%	19%	23%	17%	20%	23%
Reykjavík		13%			14%	

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skiptingin er byggð á beinum rekstrarkostnaði vegna leikskóla sveitarfélaga.

Tafla 34 sýnir okkur tekjur sveitarfélaga vegna leikskóla sem hlutfall af beinum rekstrarkostnaði eftir stærð þeirra. Gefið er upp vegið meðaltal fyrir hvern hóp sveitarfélags ásamt hæsta og lægsta gildi sem gefur vísbendingu um dreifingu innan hvers hóps.

Mynd 27. Flokkun á hlutfallslegri skiptingu tekna af beinum rekstrarkostnaði 2009–2011



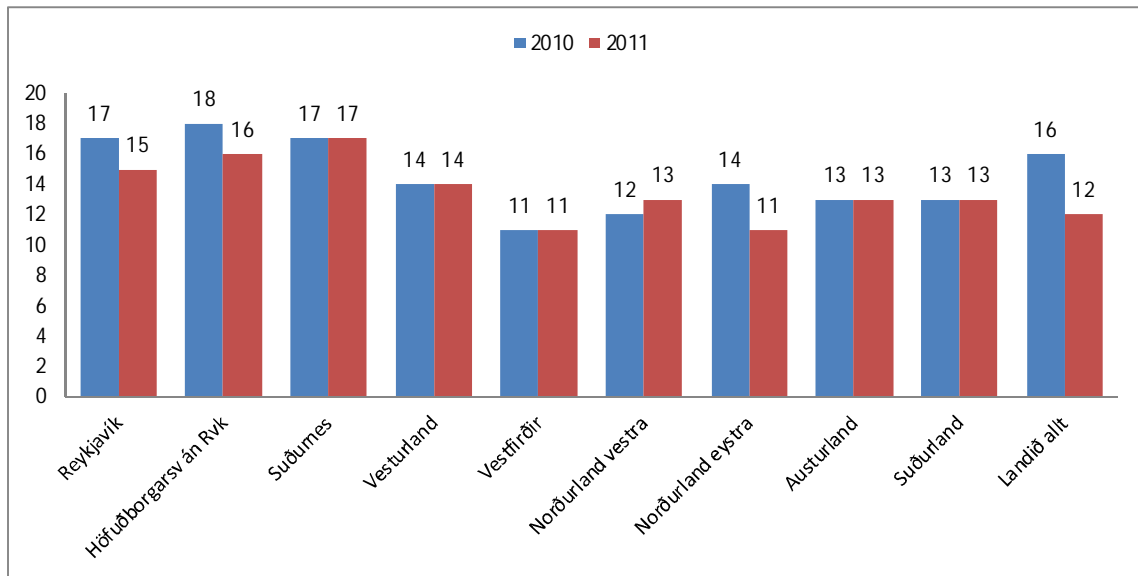
Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Á mynd 27 kemur fram að í flestum sveitarfélögum, eða 42, liggur hlutfall tekna af rekstrarkostnaði á bilinu 20–25% árið 2011. Dreifingin er þó nokkur eins og kemur líka fram í töflu 34, þ.e.. allt frá 3% og upp í 31%. Rétt er að taka fram að þar sem tekjurnar eru hlutfallslega lægstar getur verið um sérstakar aðstæður að ræða, svo sem fámennir leikskólar, ekki seld hádegishressing í leikskólanum eða aðrar staðbundnar aðstæður sem valda því að hlutfall tekna er svo lágt sem raun ber vitni.

## 4.2 Rekstrarútgjöld í hlutfalli af skatttekjum

Hér að framan er greint frá því hve mikið sveitarfélög greiða í rekstrarkostnað vegna leikskóla ásamt þjónustutekjum. Einnig er fróðlegt að skoða rekstrarútgjöld, sem hlutfall af skatttekjum þeirra, þ.e.. hversu miklu af heildarskatttekjum sínum sveitarfélög verja í rekstur leikskóla. Í þessum kafla er sjónum beint að heildarrekstrarútgjöldum vegna leikskóla þ.e.. þegar búið er að taka tillit til þjónustutekna. Heildarrekstrarútgjöld fela í sér útgjöld vegna sameiginlegra liða, leikskólastofnana og framlaga til sjálfstætt starfandi leikskóla. Skatttekjur sveitarfélaga eru útsvar, fasteignaskattur, greiðslur úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga og aðrar tekjur er hafa skattalegt ígildi.

Mynd 28. Rekstrarútgjöld vegna leikskóla sem hlutfall af skatttekjum 2010–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

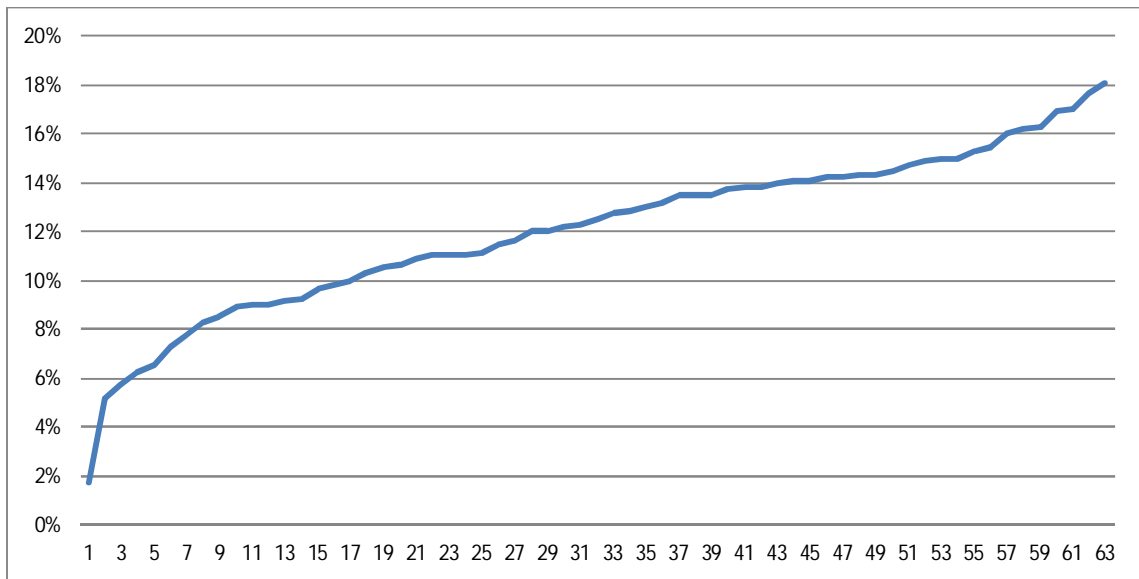
Skýring: Um er að ræða vegið meðaltal á landsvisu og svo landshluta.

Á mynd 28 má sjá rekstrarútgjöld vegna leikskóla sem hlutfall af skatttekjum sveitarfélaga eftir landssvæðum árin 2010 og 2011. Rétt er að benda á þann mun sem er milli ára hjá Reykjavík og nágrennasveitarfélögum sem og á Norðurlandi eystra. Á þessum svæðum lækka rekstrarútgjöld vegna leikskóla sem hlutfall af skatttekjum nokkuð eða um 2–3 prósentustig. Líkleg skýring á þessu er að með yfirfærslu málefna fatlaðs fólks fylgdu auknar skatttekjur til sveitarfélaga. Í sumum tilvikum runnu þær beint til sveitarfélaga líkt og Reykjavíkurborgar og fleiri, en í öðrum til byggðasamlaga og koma því ekki fram sem skatttekjur sveitarfélaga.

Rekstrarútgjöld allra sveitarfélaga vegna leikskóla nema 12% af skatttekjum þeirra. Rekstrarútgjöld sveitarfélaga vegna leikskóla er sá kostnaður sem eftir stendur þegar tillit hefur verið tekið til þjónustugjalda. Sem hlutfall af skatttekjum er kostnaðarbyrðin hæst á Suðurnesjum, eða 17%. Lægst er hún á Vestfirðum og Norðurlandi vestra eða 11%. Rétt er að benda á að kostnaðarbyrði sveitarfélaga innan hvers landssvæðis er afar misjöfn og sist minni en milli landssvæða.



Mynd 29. Hlutfall rekstrarútgjalda vegna leikskóla af skatttekjum sveitarfélaga árið 2011

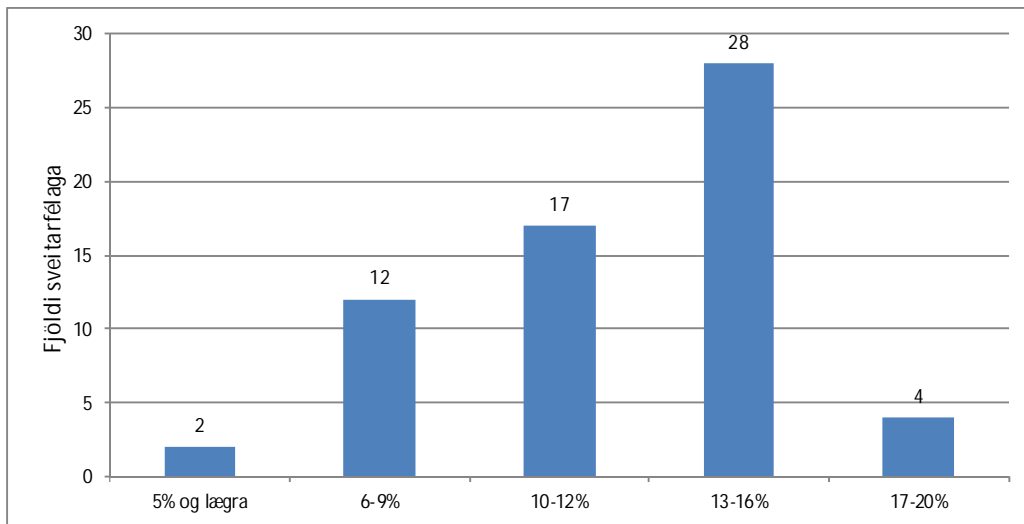


Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 29 sýnir dreifingu sveitarfélaga á hve háu hlutfalli þau verja af skatttekjum sínum til rekstrarútgjalda vegna leikskóla. Dreifingin er nokkur, eða allt frá því að sveitarfélög verja 2% af skatttekjum sínum til þessa og upp í 18%. Þau sveitarfélög sem verja innan við 5% af skatttekjum sínum til rekstrarútgjalda vegna leikskóla, eiga það sameiginlegt að reka ekki sjálf leikskóla en greiða ákveðna upphæð með börnum búsettum í sveitarfélaginu sem nýta sér þjónustu leikskóla í öðru sveitarfélagi.

Í fylgiskjali 7 er að finna töflu með yfirlit um hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum á hvert sveitarfélag.

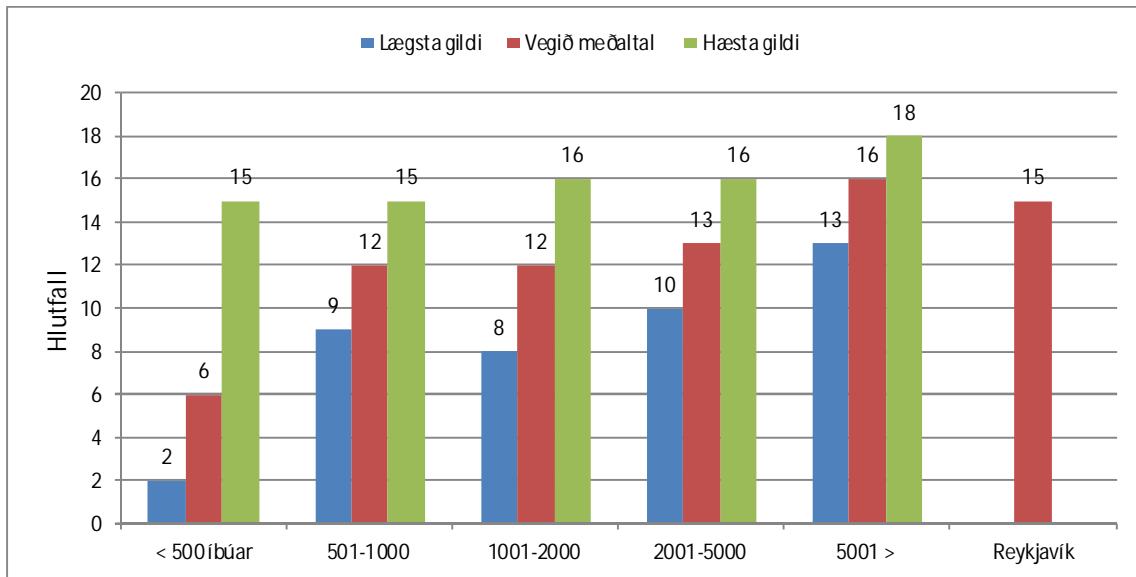
Mynd 30. Flokkun á hlutfalli rekstrarútgjalda af skatttekjum sveitarfélaga árið 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Á mynd 30 kemur fram að í 45 sveitarfélögum liggur hlutfall rekstrarútgjalda vegna leikskóla af skatttekjum á bilinu 10–16%.

Mynd 31. Hlutfall kostnaður vegna leikskóla af skatttekjum árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 31 sýnir hve háu hlutfalli af skatttekjum sínum sveitarfélög verja til rekstrarútgjalda leikskóla eftir stærð þeirra. Gefið er upp vegið meðaltal fyrir hvern hóp sveitarfélags ásamt hæsta og lægsta gildi sem gefur vísbendingu um dreifingu innan hvers hóps. Vegið meðaltal meðal sveitarfélaga með 500 og færri íbúa er 6%. Hæst er hlutfallið 15% og lægst rétt um 2% í þeim stærðarflokki. Hér skal enn áréttað að meðal fámennari sveitarfélaga er nokkuð algengt að þau starfræki ekki sjálf leikskóla en geri samninga við stærri sveitarfélög um þá þjónustu gegn umsömdu rekstrarframlagi. Það skýrir að minnsta kosti að hluta hve lágt hlutfall af skatttekjum þau verja til leikskóla.

Með því að flokka gögnin eftir stærð sveitarfélaga og líta til vegins meðaltals sést að því fámennari sem sveitarfélög eru því lægra hlutfalli verja þau að jafnaði til rekstrarútgjalda vegna leikskóla.

#### 4.3 Kostnaður á hvert heilsdagsgildi barna

Að lokum er fróðlegt að skoða rekstrarkostnað vegna leikskóla á hvert heilsdagsgildi leikskólabarna, þ.e.. hvað hvert heilsdagsgildi kostar sveitarfélagið. Notast er við heilsdagsgildi í stað fjölda barna í því skyni að gera samanburð milli sveitarfélaga betri. Rétt er að hafa í huga að staðbundnar aðstæður og innri gerð landssvæða geta haft talsverð áhrif á þessa lykiltölu. Þannig getur verið erfitt á fámennum og strjálbýlum svæðum að samnýta mannvirki og þekkingu. Þó eru einnig til dæmi um hið gagnstæða þar sem fámenn sveitarfélög hafa náð árangri í að samnýta bjargir, t.d. þegar um er að ræða samrekstur leikskóla og grunnskóla. Í þessum hluta er eingöngu litið til beins rekstrarkostnaðar, þ.e.. hvorki kostnaður vegna sameiginlegra liða né framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla er innifalinn.

Tafla 35. Beinn rekstrarkostnaður á heilsdagsígildi leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga 2005–2011

	Beinn rekstrarkostnaður		Fjöldi Heilsdagsígilda	Beinn rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsígildi			
	Brúttó	Nettó		Brúttó	% breyting frá fyrra ári	Nettó	% breyting frá fyrra ári
2005	19.014.029	13.528.535	14.810	1.284		913	
2006	21.298.293	16.552.928	15.517	1.373	7%	1.067	17%
2007	22.230.805	17.899.566	15.805	1.407	2%	1.133	6%
2008	23.394.632	19.360.894	16.471	1.420	1%	1.175	4%
2009	23.272.581	19.398.056	16.106	1.445	2%	1.204	2%
2010	23.288.423	19.404.177	15.986	1.457	1%	1.214	1%
2011	23.965.907	19.834.154	16.297	1.471	1%	1.217	0%
Breyting 05 -11	4.951.878	6.305.619	1.487	187		304	
% breyting 05 -11	26%	47%	10%	15%		33%	

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Brúttó= Rekstrarkostnaður án þess að tekið sé tillit til tekna. Nettó= Rekstrarútgjöld þegar tillit hefur verið tekið til þjónustutekna.

Í töflu 35 er að finna yfirlit yfir beinan rekstrarkostnað á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna á tímabilinu 2005–2011 og að auki hlutfallslega breytingu milli ára. Yfirlitið sýnir rekstrarkostnað á hvert heilsdagsígildi með og án þjónustutekna. Þannig sést að brúttókostnaður á hvert heilsdagsígildi hækkar að raungildi um 15% á tímabilinu öllu, en sé litið til nettóútgjalda þá hafa þau aukist um 33% að raungildi á tímabilinu.

Tafla 36. Beinn Rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga árið 2011 eftir landshlutum

	Fjöldi heilsdagsígilda	Beinn rekstrarkostnaður		Rekstrarkostnaður/heilsdagsígildi	
		Brúttó	nettó	Brúttó	nettó
Reykjavík	5.974	8.492.250	7.327.281	1.422	1.227
Höfuðborgarsv. án Rvk.	4.610	6.626.786	5.329.775	1.437	1.156
Suðurnes	773	1.182.333	978.261	1.530	1.266
Vesturland	829	1.330.998	1.072.828	1.606	1.294
Vestfirðir	368	535.255	411.767	1.454	1.119
Norðurland vestra	359	606.708	483.332	1.690	1.346
Norðurland eystra	1.429	2.141.550	1.713.431	1.499	1.199
Austurland	568	871.724	734.040	1.535	1.292
Suðurland	1.388	2.178.303	1.779.312	1.569	1.282
Landið allt	16.297	23.965.907	19.834.154	1.471	1.217

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Tölur eru í þús.kr. Um beinan rekstrarkostnað leikskóla sveitarfélaga er að ræða á hvert heilsdagsígildi. Vegið meðaltal landshluta og á landsvísu. Brúttó= Rekstrarkostnaður án þess að tekið sé tillit til tekna. Nettó= Rekstrarútgjöld þegar tillit hefur verið tekið til þjónustutekna.

Í töflu 36 er yfirlit yfir rekstrarkostnað á heilsdagsígildi eftir landshlutum árið 2011. Yfirlitið sýnir rekstrarkostnað á hvert heilsdagsígildi með og án þjónustutekna. Kennitalan er hæst á Norðurlandi vestra, hvort sem tekið er tillit til þjónustutekna eða ekki. Brúttó rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsígildi er lægst í Reykjavík eða 1.422 kr., en sé litið til þjónustutekna er kennitalan lægst á Vestfirðum.

Athygli er vakin á því að útreikningur á fjölda heilsdagsígilda tók breytingum í Skólaskýrslu 2010. Í stað þess að reikna 7 tíma vistun og yfir sem eitt heilsdagsígildi, þá er 8 tíma vistun viðmið fyrir eitt heilsdagsígildi, 9 tíma viðvera er reiknuð sem 1,125 heilsdagsígildi og 10 tíma viðvera sem 1,25 heilsdagsígildi.

*Í fylgiskjali 8 er að finna yfirlit yfir beinan rekstrarkostnað á hvert heilsdagsígildi á hvert sveitarfélag.*

Tafla 37. Rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna í 10 stærstu sveitarfélögum árið 2011

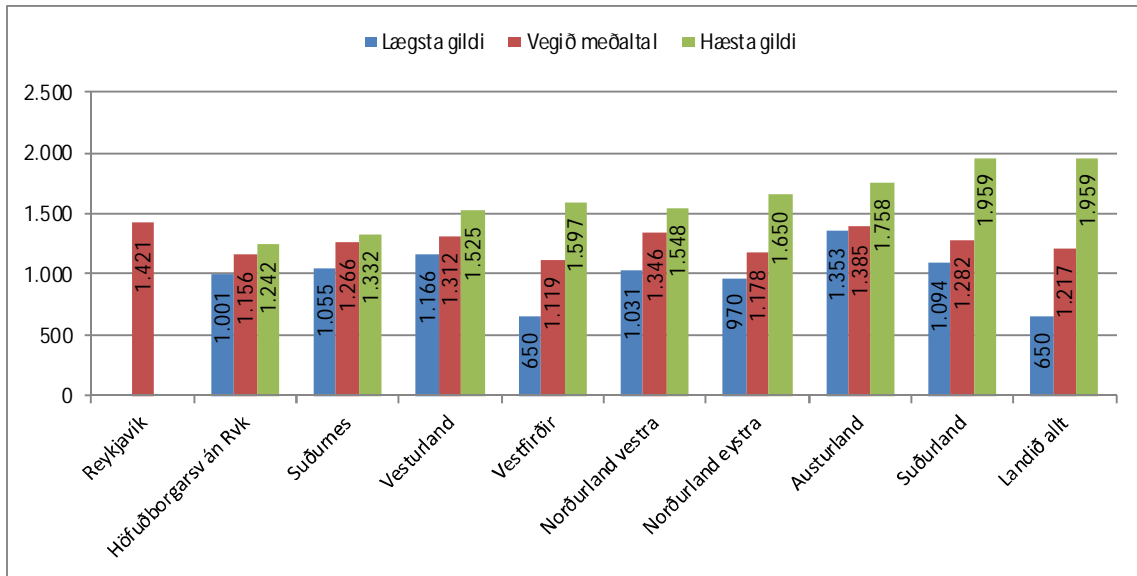
Sveitarfélag	Samtals heilsdagsígildi	Rekstrarkostnaður		Rekstrarkostnaður /heilsdagsígildi	
		Brúttó *	Nettó**	Brúttó *	Nettó**
Mosfellsbær	610	784.279	610.031	1.287	1.001
Akureyrarkaupstaður	870	1.189.856	922.457	1.368	1.061
Hafnarfjarðarkaupstaður	1.514	2.093.591	1.681.721	1.383	1.111
Reykjavíkurborg	5.974	8.492.250	7.327.281	1.421	1.226
Akraneskaupstaður	398	577.402	464.457	1.449	1.166
Garðabær	341	496.072	382.219	1.455	1.121
Kópavogsbær	1.790	2.708.122	2.217.249	1.513	1.239
Reykjanesbær	486	746.453	623.112	1.536	1.282
Sveitarfélagið Árborg	509	793.156	646.103	1.558	1.269
Fjarðabyggð	274	445.547	375.258	1.626	1.370
10 stærstu samtals	12.765	18.326.728	15.249.888	1.436	1.195

*Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.*

*Skýring: Tölur eru í þús.kr. Um beinan rekstrarkostnað leikskóla sveitarfélaga er að ræða á hvert heilsdagsígildi. Vegið meðaltal landshluta og á landsvísu. Brúttó= Rekstrarkostnaður án þess að tekið sé tillit til tekna. Nettó= Rekstrarútgjöld þegar tillit hefur verið tekið til þjónustutekna.*

Í töflu 37 er að finna upplýsingar um kostnað á hvert heilsdagsígildi barna í 10 fjölmennustu sveitarfélögum landsins. Í Mosfellsbæ er kostnaður lægstur hvort sem tekið er tillit til þjónustugjalda eður ei. Að sama skapi er kennitalan hæst í Fjarðabyggð á hvorn veginn sem litið er. Vegið brúttó meðaltal sveitarfélaganna tíu er 1.436 kr. á hvert heilsdagsígildi sem er um 3% lægra en vegið meðaltal á landsvísu. Svipaður munur er á vegnu nettó meðaltali stóru sveitarfélaganna og svo þess á landsvísu.

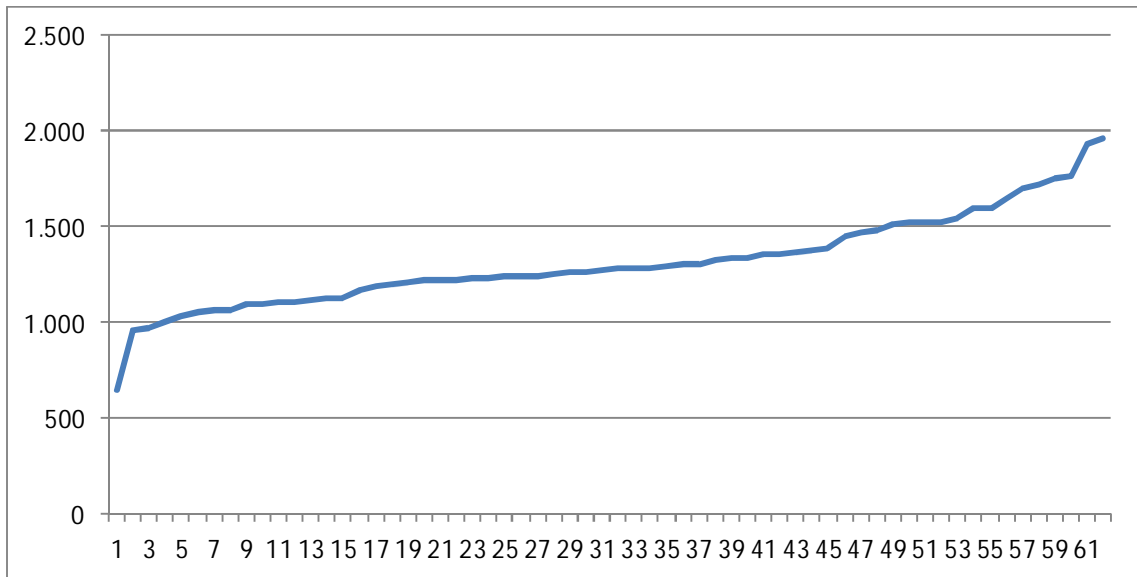
Mynd 32. Beinn rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga árið 2011 eftir landshlutum



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Beinn rekstrarkostnaður nettó á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna.

Í mynd 32 má sjá yfirlit yfir nettó rekstrarkostnað á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna eftir landshlutum. Gefið er upp vegið meðaltal fyrir hvern landshluta sem og lægsta og hæsta gildi. Myndin sýnir glögg tve mikil dreifing getur verið innan landshluta, líkt og á Vestfirðum. Þar kostaði heilsdagsígildið 650 þúsund á árinu 2011 í einu sveitarfélagi en í öðru kostaði það rúmlega 1,5 millj.kr.

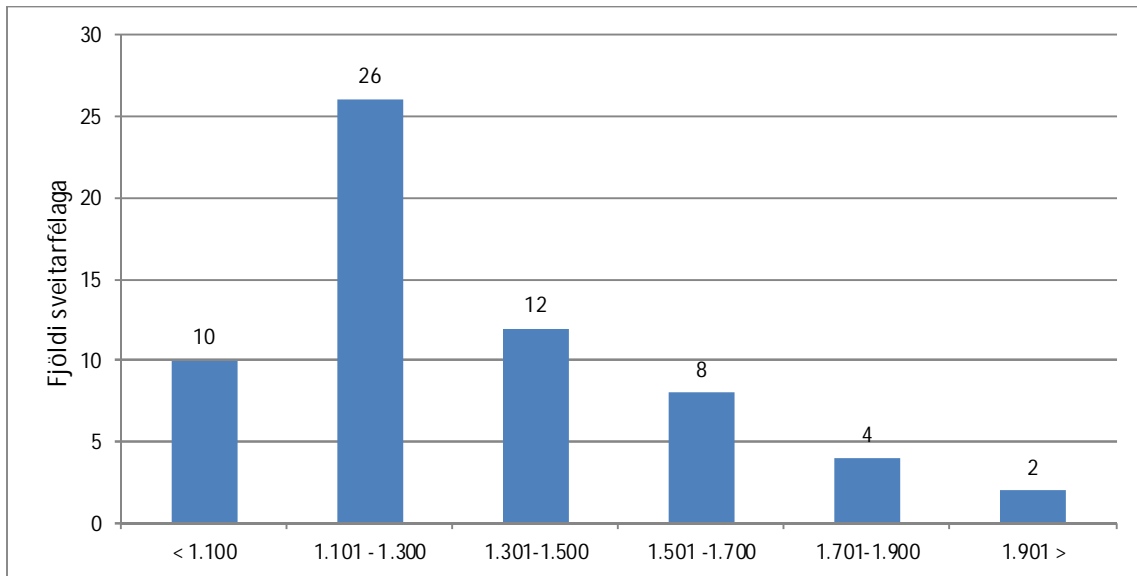
Mynd 33. Dreifing beins rekstrarkostnaðar á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna í leikskólum sveitarfélaga árið 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 33 er línurit yfir dreifingu kostnaðar sveitarfélaga reiknað á hvert heilsdagsígildi leikskólabarna árið 2011. Dreifingin er nokkur eða allt frá 650 þús.kr. á hvert heilsdagsígildi til 1.959 þús.kr. árið 2011.

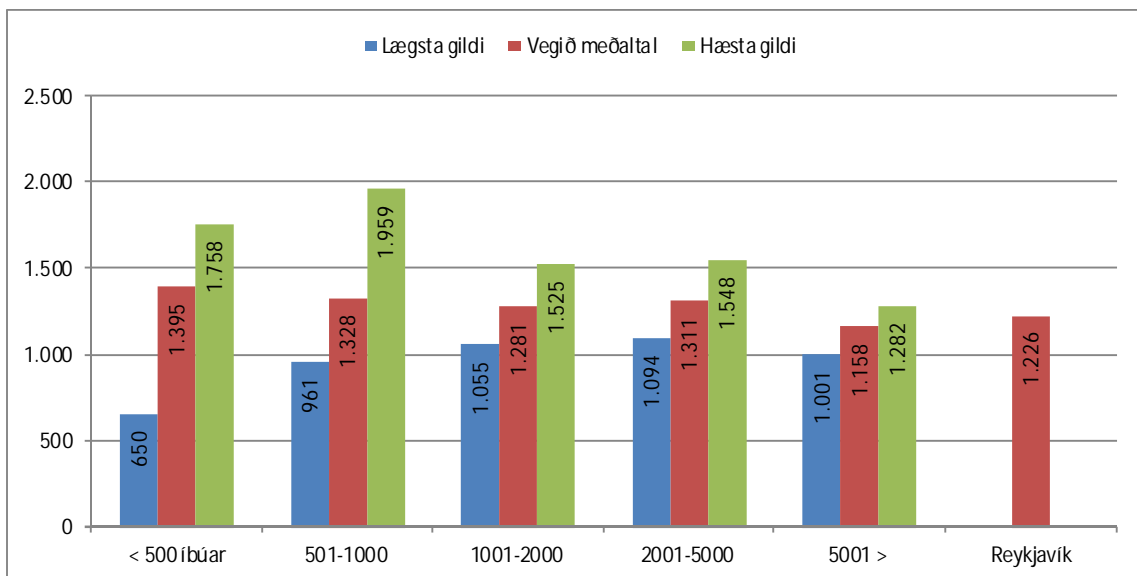
Mynd 34. Flokkun á rekstrarkostnaði á heilsdagsgildi árið 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Á myndinni hér fyrir ofan er rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsgildi flokkaður eftir upphæð. Þannig má sjá að hjá tíu sveitarfélögum er rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsgildi lægri en 1.100 þús.kr. árið 2011. Jafnframt er ljóst að flest sveitarfélög verja milli 1.100 þús.kr. til 1.300 þús.kr. á hvert heilsdagsgildi eða 26 talsins.

Mynd 35. Rekstrarkostnaður á heilsdagsgildi leikskólabarna árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Tölur eru í þús.kr. Um er að ræða beinan rekstrarkostnað á hvert heilsdagsgildi. Hér hefur ekki verið tekið tillit til þjónustugjalda á móti. Vegið meðaltal hvers stærðarhóps sveitarfélaga.

Að lokum er gagnlegt að skoða rekstrarkostnað á hvert heilsdagsgildi eftir stærð sveitarfélaga. Við sjáum að mesta dreifingin er meðal fámennustu sveitarfélaganna en þar munar ríflega 1,1 m.kr. á hvert stöðugildi þar sem kostnaðurinn er hæstur og lægstur. Vegið meðaltal þessarar lykiltölu er hæst meðal

fámennustu sveitarfélaganna og lægst hjá sveitarfélögum með 5.000 íbúa eða fleiri og þá Reykjavíkurborg.

### Samantekt

Árið 2011 nam heildarrekstrarkostnaður sveitarfélaga vegna leikskóla 28 ma.kr. eða því sem nam 1,73% af vergri landsframleiðslu sama ár. Þjónustutekjur námu rúmum fjórum ma.kr. Langstærsti kostnaðarliður eru laun og launatengd gjöld en þau nema rétt rúmum þremur fjórðu af heildarkostnaði.

Á árunum 2005–2011 jókst rekstrarkostnaður vegna leikskóla um tæpa 5 ma.kr. eða 23% og mest milli áruna 2005 og 2006. Fram til ársins 2005 er þróunin sú að rekstrarkostnaður hækkar ár frá ári. Árið 2009 stendur kostnaður að raungildi í stað miðað við fyrra ár og hefur síðan dregist saman. Þjónustutekjur drógust hins vegar saman um 24% á tímabilinu eða um rúmlega 1,3 ma.kr. Athygli vekur að árið 2011 snýst þróunin við og þjónustutekjur aukast um 6% miðað við fyrra ár.

Þá hefur hlutfall þjónustutekna af rekstrarkostnaði lækkað árið 2011 miðað við árið 200 eða úr 29% í 17%, en stendur í stað sé litið til fyrra árs.

Sveitarfélög verja mismiklu hlutfalli af skatttekjum sínum til reksturs leikskóla, allt frá 2% og upp í 18% af skatttekjum. Flest sveitarfélög, eða 28 talsins, verja á milli 13-16% af skatttekjum sínum til reksturs leikskóla. Vegið meðaltal allra sveitarfélaga er 12% af skatttekjum og hefur lækkað um 4 prósentustig frá fyrra ári. Líkleg skýring á því er að með yfirfærslu málefna fatlaðs fólks fylgdu auknar skatttekjur.

Rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsígildi leikskólabarns árið 2011 nettó nam 1.217 þús.kr. á landsvísu og stendur að raungildi í stað frá fyrra ári en er 33% hærra en það var 2005. Brúttó kostnaður á hvert heilsdagsígildi var 1.471 þús.kr. á landsvísu og hækkaði um 1% frá fyrra ári en er 15% hærri en hann var árið 2005.

# GRUNNSKÓLI

Hér má sjá yfirlit lykiltalna vegna grunnskóla á tímabilinu 2005–2010. Fjöldi starfsfólks vísar til fjölda stöðugilda. Rekstrarkostnaður er staðvirtur á verðlagi ársins 2010.

Tafla 37. Helstu lykiltölur vegna grunnskóla sveitarfélaga 2006–2011

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	Br. 06 - 11	% br. 06 - 11
A	Fjöldi nemenda	43.303	43.177	42.845	42.227	41.780	41.442	-1.861	-4%
B	Fjöldi nemenda, meðaltal 2 skólaára	42.249	42.105	42.167	41.673	41.083	41.253	-996	-2%
C	Fjöldi grunnskóla	166	165	165	165	162	161	-5	-3%
D	Stöðugildi starfsfólks við kennslu alls	4.721	4.890	4.901	4.694	4.563	4.560	-161	-3%
E	Stöðugildi starfsfólks við önnur störf	2.154	2.149	2.290	2.288	2.157	2.077	-77	-4%
F	Stöðugildi alls starfsfólks	6.875	7.039	7.191	6.982	6.720	6.637	-238	-3%
G	Rekstrarkostnaður alls	56.242.385	57.856.460	61.206.272	60.258.763	59.447.373	58.926.815	2.684.429	5%
H	Rekstrarútgjöld % af skatttekjum	35%	33%	35%	36%	37%	33%	-2 prósentustig	
I	Rekstrarkostnaður ástofnun	51.394.417	51.632.145	54.139.554	52.764.911	51.929.123	52.441.857	1.047.440	2%
J	Rekstrarkostnaður / nemandi	1.216	1.226	1.284	1.266	1.264	1.271	55	5%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Rekstrartölur eru í þús.kr. og staðvirtar á verðlagi ársins 2011. A=Nemendur grunnskóla sveitarfélaga. B=Nemendur í sérskólum og einkaskólum ekki meðtaldir. C= grunnskólar sveitarfélaga. D=Stöðugildi starfsfólks við kennslu í grunnskólum sveitarfélaga: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. E= Stöðugildi annars starfsfólks í grunnskólum sveitarfélaga. G=Átt er við allan brúttó rekstrarkostnað vegna deildarinnar grunnskóli (sameiginlegir liðir, grunnskólastofnun, vistun utan skólatíma, framlög til einkaskóla, annar grunnskólakostnaður). H= Rekstrarútgjöld af skatttekjum á verðlagi hvers árs. I=Beinn rekstrarkostnaður brúttó á stofnunina grunnskóli. Sérskólar og einkaskólar ekki meðtaldir. J= Rekstrarkostnaður á nemandi: Beinn rekstrarkostnaður grunnskóla á nemandi. Sérskólar og einkaskólar ekki meðtaldir.



## 5. Nemendur

Samkvæmt lögum um grunnskóla nr. 91 frá 2008 er skólaskylda að jafnaði tíu ár en getur verið skemmri. Þannig er öllum börnum og unglingum að jafnaði á aldrinum 6–16 ára skylt að sækja grunnskóla.

Tafla 38. Fjöldi nemenda í grunnskóla 1997–2011

	Allir nemendur í grunnskóla		Nemendur í sjálfstætt starfandi grunnskóla		Allir nemendur í 1. bekk	
	Fjöldi	% breyting frá fyrra ári	Fjöldi	% breyting frá fyrra ári	Fjöldi	%breyting frá fyrra ári
1997	42.318		*		4.435	
1998	42.421	0,20%	527		4.469	0,80%
1999	43.03	1,40%	549	4,20%	4.534	1,50%
2000	43.644	1,40%	565	2,90%	4.435	-2,20%
2001	44.103	1,10%	529	-6,40%	4.305	-2,90%
2002	44.695	1,30%	453	-14,40%	4.341	0,80%
2003	44.809	0,30%	452	-0,20%	4.178	-3,80%
2004	44.511	-0,70%	430	-4,90%	4.160	-0,40%
2005	44.336	-0,40%	472	9,80%	4.123	-0,90%
2006	43.875	-1,00%	572	21,20%	4.276	3,70%
2007	43.841	-0,10%	664	16,10%	4.134	-3,30%
2008	43.511	-0,80%	666	0,30%	4.069	-1,60%
2009	42.929	-1,30%	702	5,40%	4.182	2,80%
2010	42.539	-0,90%	759	8,10%	4.283	2,40%
2011	42.365	-0,41%	923	21,61%	4.267	-0,37%
Breyting 97–11	47		396		-168	
% breyting 97–11	0%		75%		-4%	

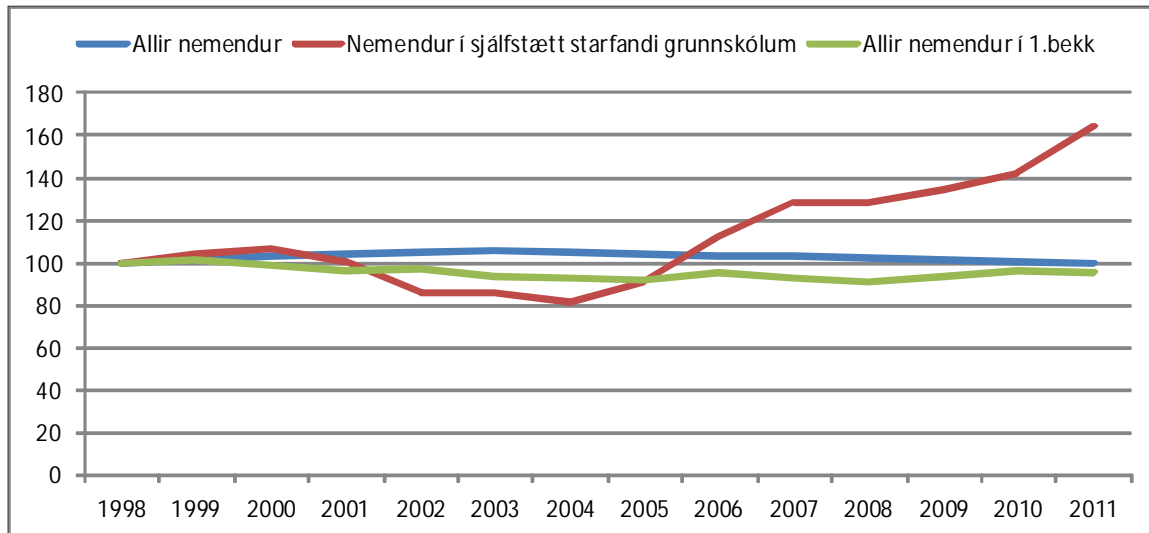
Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: \*: Gögn ekki tiltæk.

Í töflu 38 er að finna yfirlit yfir fjölda grunnskólanemenda frá árinu 1997 til ársins 2011. Að auki má sjá fjöldapróun sama tímabils í 1. bekk í grunnskóla. Grunnskólanemendum fjölgaði lítillega fram til ársins 2003, en síðan hefur þeim fækkað. Sé litið til tímabilsins í heild hefur fjöldi nemenda í grunnskóla staðið í stað. Í sjálfstætt starfandi grunnskólum hefur þróunin verið með öðru móti og nemendum fjölgað um tæplega 400 á tímabilinu eða 75%. Árið 2011 eru 2,2% grunnskólanemenda í sjálfstætt starfandi grunnskólum.

Nemendum í 1. bekk grunnskóla fækkar um 4% á tímabilinu eða um 168 nemendur. Þeim fækkar talsvert árið 2003 miðað við fyrra ár, en fjölgar að sama skapi árið 2006 og aftur varð fjölgun meðal 1. bekkinga árin 2009 og 2010 frá fyrra ári.

Mynd 36. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun nemendafjölda 1998 – 2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 36 sýnir uppsafnaða hlutfallslega þróun í nemendafjölda í grunnskólum á tímabilinu 1998 – 2011. Hér sést glögggt að nemendum í sjálfstætt starfandi grunnskólum hefur fjölgað talsvert á tímabilinu. Heildarfjöldi grunnskólanemenda árið 2011 er nánast sá sami og árið 1998. Þeim fjölgaði þó örlítið á fyrri hluta tímabilsins en frá og með 2004 hefur þeim fækkað aftur. Fjöldi nemenda í 1.bekk er sveiflukenndari.

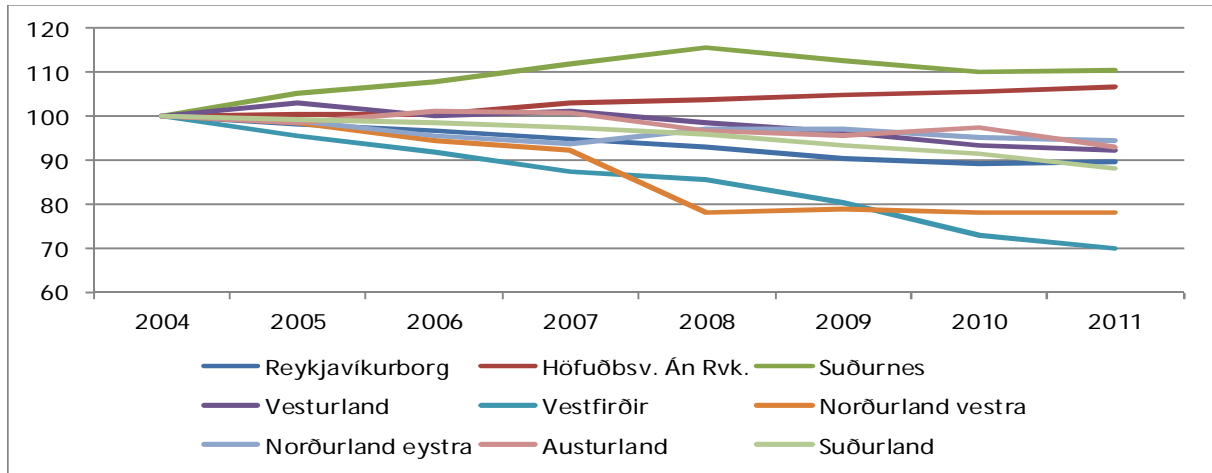
Tafla 39. Fjöldi nemenda í grunnskóla eftir landshlutum 2004–2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 04- 11	% breyting 04 - 11
Reykjavíkurborg	15.369	15.073	14.850	14.597	14.292	13.924	13.797	13.822	-1.547	-10%
Höfuðsv. án Rvk.	11.321	11.384	11.378	11.653	11.761	11.875	11.976	12.082	761	7%
Suðurnes	2.830	2.983	3.060	3.184	3.292	3.195	3.113	3.124	294	10%
Vesturland	2.399	2.474	2.398	2.423	2.366	2.310	2.244	2.224	-175	-7%
Vestfirðir	1.246	1.190	1.147	1.096	1.074	1.019	942	917	-329	-26%
Norðurland vestra	1.371	1.352	1.294	1.268	1.089	1.095	1.087	1.037	-334	-24%
Norðurland eystra	4.410	4.360	4.220	4.145	4.281	4.281	4.192	4.162	-248	-6%
Austurland	1.484	1.462	1.503	1.495	1.433	1.419	1.441	1.381	-511	-34%
Suðurland	4.081	4.058	4.025	3.980	3.923	3.811	3.747	3.616	-57	-1%
Landið allt	44.511	44.336	43.875	43.841	43.511	42.929	42.539	42.365	-2.146	-5%

Heimild: Hagstofa Íslands.  
Skýring: Miðað er við fjölda nemenda í október ár hvert.

Árið 2011 voru 42.365 grunnskólanemendur á Íslandi. Það er 5% fækkun miðað við árið 2004. Í töflu 39 má skoða þróun nemendafjölda í grunnskóla síðustu átta ár eftir landshlutum. Einungis í tveimur landshlutum, Suðurnesjum og höfuðborgarsvæðinu utan Reykjavíkur hefur nemendum í grunnskóla fjölgað á tímabilinu. Hlutfallslega hefur nemendum fjölgað mest á Suðurnesjum á tímabilinu, eða um 10%. Nemendum fækkar mest í Reykjavík eða um 1.547 nemendur en hlutfallslega fækkar þeim mest á tímabilinu á Austurlandi eða um 34%.

Mynd 37. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun nemendafjölda eftir landshlutum 2004–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 37 sýnir hvernig nemendafjöldi í grunnskóla hefur þróast hlutfallslega eftir landshlutum á tímabilinu 2004–2011. Hér sést glögggt hve nemendum hefur fækkað hlutfallslega á Vestfjörðum á tímabilinu öllu. Á Norðurlandi vestra fækkar nemendum talsvert árið 2008 miðað við fyrra ár, en eftir það helst nemendafjöldi nokkuð stöðugur. Nemendum á höfuðborgarsvæði utan Reykjavíkurborgar fjölgar hlutfallslega allt tímabilið og þá sérstaklega frá árinu 2006. Grunnskólanemendum á Suðurnesjum fjölgar hratt framan af og nær hámarki árið 2008, þá fækkar þeim til ársins 2010 en nokkur fjölgun varð árið 2011 miðað við fyrra ár.

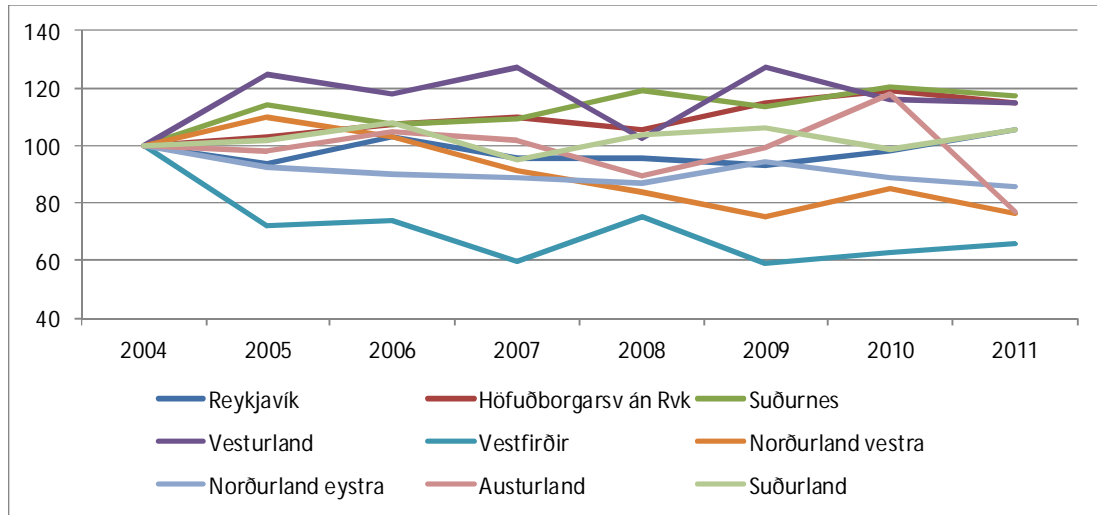
Tafla 40. Fjöldi nemenda í 1. bekk í grunnskóla eftir landshlutum 2004–2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 04-11	% breyting 04-11
Reykjavíkurborg	1.478	1.382	1.511	1.398	1.405	1.368	1.434	1.540	62	4%
Höfuðborgarsv. án Rvk	1.052	1.081	1.127	1.159	1.109	1.208	1.262	1.210	158	15%
Suðurnes	267	304	285	289	318	300	321	312	45	17%
Vesturland	195	243	227	248	187	233	207	204	9	5%
Vestfirðir	135	97	99	85	98	82	85	88	-47	-35%
Norðurland vestra	123	135	126	111	103	94	103	94	-29	-24%
Norðurland eystra	433	402	390	386	380	408	383	373	-60	-14%
Austurland	136	133	142	138	121	133	158	93	-43	-32%
Suðurland	341	346	369	320	348	356	330	353	12	4%
Landið allt	4.160	4.123	4.276	4.134	4.069	4.182	4.283	4.267	107	3%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Til fróðleiks er vert að skoða fjöldapróun í 1. bekk grunnskólans en hún segir sitthvað um endurnýjun nemendahópsins. Börnum í sex ára bekk á landsvísu fjölgaði um 3% á landsvísu á tímabilinu og eru 4.267 árið 2011. Sé litið til alls tímabilsins í heild er misjafnt hvernig þróunin. Börnum í 1. bekk fækkaði á Vestfjörðum, Norðurlandi vestra, Norðurlandi eystra sem og á Austurlandi en annars staðar fjölgaði þeim. Hlutfallslega var fækkunin mest á Vestfjörðum en þar fækkaði börnunum um heil 35% eða 47 börn á tímabilinu. Á Suðurnesjum fjölgaði þeim mest eða um 17% á tímabilinu.

Mynd 38. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun nemendafjölda í 1. bekk eftir landshlutum 2004–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 38 sýnir hvernig nemendafjöldi í 1. bekk í grunnskóla hefur þróast hlutfallslega eftir landshlutum á tímabilinu 2004–2011. Myndin sýnir mun meiri sveiflur í þróun en mynd 30. Á Vestfjörðum fækkaði grunnskólanemendum hlutfallslega allt tímabilið en mynd 31 sýnir að fjöldi barna í 1. bekk er mjög breytilegur eftir árum.

Tafla 41. Fjöldi nemenda í grunnskólum eftir rekstrarformi og landshlutum 2009–2011

	2009		2010		2011		Breyting 2009–2011		% breyting 2009–2011	
	Grunnskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi	Grunnskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi	Grunnskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi	Grunnskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi	Grunnskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi
Reykjavíkurborg	13.535	364	13.397	400	13.325	497	-210	133	-2%	37%
Höfuðbsv. án Rvk.	11.562	313	11.617	359	11.656	426	94	113	1%	36%
Suðurnes	3.195	0	3.113	0	3.124	0	-71	0	-2%	
Vesturland	2.310	0	2.244	0	2.224	0	-86	0	-4%	
Vestfirðir	1.019	0	942	0	917	0	-102	0	-10%	
Norðurland vestra	1.095	0	1.087	0	1.037	0	-58	0	-5%	
Norðurland eystra	4.281	0	4.192	0	4.162	0	-119	0	-3%	
Austurland	1.419	0	1441	0	1.381	0	-38	0	-3%	
Suðurland	3.811	0	3.747	0	3.616	0	-195	0	-5%	
Landið allt	42.227	677	41.780	759	41.442	923	-785	246	-2%	36%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Fróðlegt er að skoða fjölda nemenda í grunnskólum eftir rekstrarformi og landshlutum. Tafla 41 sýnir að nemendur í sjálfstætt starfandi skólum er eingöngu að finna í Reykjavík eða nágrannasveitarfélögum. Hér kemur einnig fram að hlutfallsleg fjölgun nemenda er talsvert meiri í sjálfstætt starfandi grunnskólum en þeim sem sveitarfélögin reka. Nemendum í sjálfstætt starfandi grunnskólum fjölgaði um ríflega þriðjung á tímabilinu 2009–2011 eða um 246 nemendur, en grunnskólanemendum í grunnskólum sveitarfélaga fækkaði á sama tíma um 2% eða um 785 nemendur.

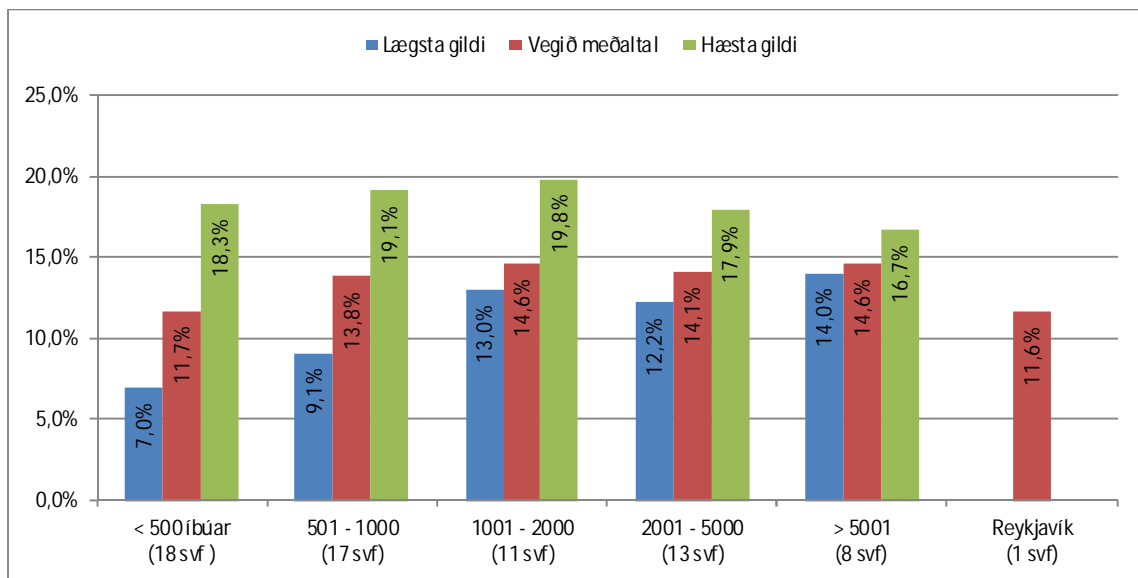
Tafla 42. Hlutfall grunnskólanemenda af íbúafjölda 2004–2011 eftir landshlutum

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reykjavíkurborg	13,5%	13,1%	12,8%	12,4%	11,9%	11,6%	11,7%	11,6%
Höfuðborgarsvæn Rvk	16,1%	15,7%	15,1%	14,9%	14,4%	14,6%	14,5%	14,5%
Suðurnes	16,6%	16,7%	16,2%	15,6%	15,3%	14,8%	14,6%	14,8%
Vesturland	16,6%	16,6%	16,0%	15,7%	15,1%	14,7%	14,6%	14,5%
Vestfirðir	16,2%	15,8%	15,4%	15,0%	14,6%	13,8%	12,8%	13,0%
Norðurland vestra	15,3%	15,2%	17,4%	17,2%	14,7%	14,8%	14,7%	13,8%
Norðurland eystra	16,4%	16,1%	14,8%	14,4%	14,7%	14,7%	14,5%	14,3%
Austurland	15,3%	13,5%	12,3%	13,2%	13,7%	13,5%	14,0%	13,6%
Suðurland	16,9%	16,4%	15,9%	15,5%	14,8%	14,5%	14,4%	14,0%
Landið allt	15,2%	14,8%	14,3%	14,0%	13,6%	13,4%	13,4%	13,3%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Ljóst er að samband er á milli fjölda íbúa á hverjum stað og fjölda grunnskólanemenda. Þannig má ætla að því fleiri íbúar á tilteknu svæði því fleiri nemendur á grunnskólaaldri. Því er fróðlegt að skoða hvað grunnskólanemendur eru stór hluti af íbúafjölda. Í töflu 44 eru þær upplýsingar að finna eftir landshlutum frá 2004–2011. Þetta hlutfall er mjög svipað milli landshluta, en hefur lækkað alls staðar á tímabilinu. Þó sker hlutfallið í Reykjavíkurborg sig úr. Árið 2011 er lægsta hlutfall grunnskólanemenda af heildaríbúafjölda í Reykjavík og þá Vestfirðum. Hæst er það á Suðurnesjum.

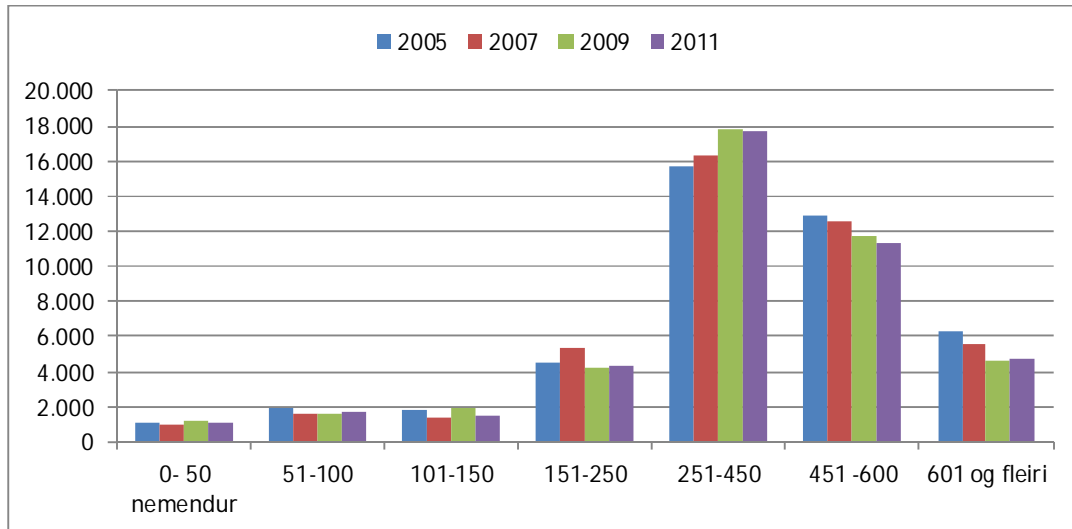
Mynd 39. Hlutfall grunnskólanemenda af íbúafjölda árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Mynd 39 sýnir hlutfall grunnskólanemenda árið 2011 af íbúafjölda eftir stærð sveitarfélaga. Reiknað er út vegið meðaltal í hverjum stærðarflokki ásamt hæsta og lægsta gildi. Fram kemur hve ólík sveitarfélögin eru út frá lýðfræðilegu sjónarhorni þó þau séu flokkuð eftir stærð. Í þeim flokki sveitarfélaga sem hafa allt að 500 íbúa árið 2011 er að finna sveitarfélag þar sem grunnskólabörn telja aðeins 7% af heildarfjölda íbúa og annað þar sem sama hlutfall er 18%.

Mynd 40. Fjöldi nemenda eftir stærð skóla 2005–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 40 gerir grein fyrir fjölda nemenda í skólum flokkað eftir stærð skóla árin 2005–2011. Langflestir grunnskólanemendur landsins eru í skóla með 251–450 nemendum. Nemendum í skólum með yfir 450 nemendur hefur fækkað á tímabilinu. Árið 2011 sækja um 1.100 nemendur skóla þar sem nemendur eru 50 eða færri.

Tafla 43. Fjöldi bekkjardeilda ásamt fjölda nemenda að meðaltali eftir bekk 2007–2011

	2007		2008		2009		2010		2011		% breyting 2007-2011	
	Fjöldi bekkjardeilda	Fj. nemenda í bekkjardeild að meðaltali	Fjöldi bekkjardeilda	Fj. nemenda í bekkjardeild að meðaltali	Fjöldi bekkjardeilda	Fj. nemenda í bekkjardeild að meðaltali	Fjöldi bekkjardeilda	Fj. nemenda í bekkjardeild að meðaltali	Fjöldi bekkjardeilda	Fj. nemenda í bekkjardeild að meðaltali	Fjöldi bekkjardeilda	Fj. nemenda í bekkjardeild að meðaltali
1. bekkur	245	16,5	251	16,2	254	16,4	248	17,3	241	17,7	-2%	7%
2. bekkur	257	17,1	239	17,1	234	17,2	235	17,7	236	18,1	-8%	6%
3. bekkur	239	17,4	246	18,1	229	17,9	219	18,4	221	18,8	-8%	8%
4. bekkur	229	18,4	232	17,8	243	18,1	227	18,2	210	19,2	-8%	4%
5. bekkur	233	18,6	229	18,8	221	18,7	237	18,4	217	18,8	-7%	1%
6. bekkur	229	19,1	232	18,3	225	19,1	220	18,9	222	19,5	-3%	2%
7. bekkur	235	18,4	239	18,6	231	18,7	224	19,1	214	19,4	-9%	5%
8. bekkur	229	19,7	225	19,4	226	19,9	216	19,7	215	19,7	-6%	0%
9. bekkur	236	19,7	229	19,5	218	19,9	218	20,4	212	20	-10%	2%
10. bekkur	231	19,7	237	19,7	224	19,7	215	19,7	214	20,4	-7%	4%
ALLS	2.363	18,4	2.359	18,3	2.305	18,5	2.259	18,8	2.202	19,1	-7%	4%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Skyring: Nemendur í sérskólum og sérdeildum ekki taldir með. Nemendur í samkennslubekkjum taldir með.

Í töflu 43 er yfirlit um fjölda bekkjardeilda í hverjum bekk á landinu ásamt fjölda nemenda í bekk að meðaltali árin 2007–2011. Sé litið til fjölda bekkjardeilda má sjá að þeim fækkar meðal allra bekkja á tímabilinu. Fjöldi nemenda í bekk að meðaltali eykst í öllum bekkjum eða árgöngum á tímabilinu nema í 8. bekk.

Í lögum um grunnskóla nr. 91/2008 segir að hlutverk grunnskóla sé, í samvinnu við heimilin, að stuðla að alhliða þroska allra nemenda og þátttöku þeirra í lýðræðisþjóðfélagi sem er í sífellldri þróun. Grunnskóli skal stuðla að víðsýni hjá nemendum og veita nemendum tækifæri til þess að nýta sköpunarkraft sinn og afla sér þekkingar og leikni í stöðugri viðleitni til menntunar og þroska. Skólastarfið skal leggja grundvöll að frumkvæði og sjálfstæðri hugsun nemenda og þjálfna hæfni þeirra til samstarfs við aðra. Þannig á skólinn að búa nemendur undir ævilangt nám og síbreytilegar kröfur.

Fyrsti áfanginn á þeirri leið er útskrift úr grunnskóla og næsta skref er frekara nám í framhaldsskólum landsins. Því er áhugavert að skoða hlutfall 16 ára ungmenna sem innritaðist í framhaldsskóla á árunum 2003–2011.

Tafla 44. Hlutfallsleg skólasókn 16 ára ungmenna í framhaldsskóla 2003–2011 eftir landshlutum

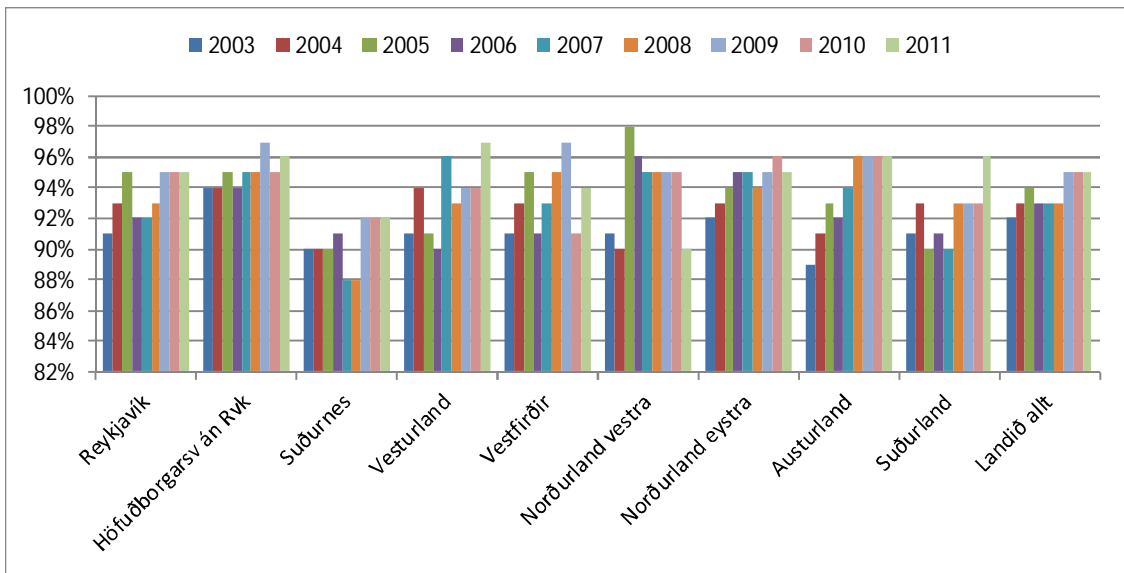
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reykjavíkurborg	91%	93%	95%	92%	92%	93%	95%	95%	95%
Höfuðborgarsv. án Rvk	94%	94%	95%	94%	95%	95%	97%	95%	96%
Suðurnes	90%	90%	90%	91%	88%	88%	92%	92%	92%
Vesturland	91%	94%	91%	90%	96%	93%	94%	94%	97%
Vestfirðir	91%	93%	95%	91%	93%	95%	97%	91%	94%
Norðurland vestra	91%	90%	98%	96%	95%	95%	95%	95%	90%
Norðurland eystra	92%	93%	94%	95%	95%	94%	95%	96%	95%
Austurland	89%	91%	93%	92%	94%	96%	96%	96%	96%
Suðurland	91%	93%	90%	91%	90%	93%	93%	93%	96%
Landið allt	92%	93%	94%	93%	93%	93%	95%	95%	95%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Skyring: Fólk í námi innanlands frá og með fyrsta ári framhaldsskólastígs með lögheimili innanlands. Skólasókn reiknast sem hlutfall nemenda af mannfjölda í viðkomandi aldursflokki og með lögheimili í viðkomandi landshluta 1. desember ár hvert.

Hlutfallsleg skólasókn 16 ára ungmenna á landsvísu er 95% árið 2011 og stendur í stað miðað við fyrra ár, en hækkar um þrjú prósentustig sé miðað við árið 2008. Ljóst má vera að hér gætir áhrifa efnahagsástandsins og atvinnuleysis. Skólasókn hefur aukist mest á tímabilinu 2003–2011 á Austurlandi eða um sex prósentustig. Nokkur breyting verður á skólasókn á Norðurlandi vestra frá 2010, en hún minnkar um fimm prósentustig, á Vestfjörðum, Vesturlandi og Suðurlandi eykst hún um þrjú prósentustig á sama tíma. Árið 2011 er skólasókn mest á Vesturlandi eða 97%.

Mynd 41. Hlutfallsleg skólasókn 16 ára ungmenna í framhaldsskóla 2003–2011 eftir landshlutum



Heimild: Hagstofa Íslands.

Á mynd 41 má sjá sókn 16 ára ungmenna í framhaldsskóla á myndrænu formi eftir landshlutum.

Tafla 45. Hlutfallsleg skólasókn 16 ára ungmenna í framhaldsskóla 2003–2011 eftir landshluta og kyni

		Reykjavíkurborg	Höfuðborgarsv. án Rvk	Suðurnes	Vesturland	Vestfirðir	Norðurland vestra	Norðurland eystra	Austurland	Suðurland	Landið allt
2003	Piltar	90%	94%	87%	91%	89%	89%	89%	82%	91%	90%
	Stúlkur	93%	94%	94%	92%	95%	92%	95%	96%	91%	94%
2004	Piltar	92%	94%	88%	93%	92%	89%	90%	87%	91%	92%
	Stúlkur	94%	94%	93%	94%	93%	91%	96%	95%	97%	94%
2005	Piltar	94%	93%	88%	88%	96%	99%	95%	91%	88%	93%
	Stúlkur	96%	96%	92%	96%	93%	97%	93%	95%	92%	95%
2006	Piltar	91%	92%	90%	88%	92%	95%	94%	91%	88%	91%
	Stúlkur	93%	95%	92%	93%	90%	97%	95%	92%	94%	94%
2007	Piltar	91%	94%	86%	96%	93%	96%	95%	92%	90%	92%
	Stúlkur	93%	96%	91%	96%	93%	94%	96%	97%	91%	94%
2008	Piltar	92%	94%	86%	94%	93%	95%	95%	98%	91%	93%
	Stúlkur	94%	95%	90%	92%	96%	96%	93%	94%	95%	94%
2009	Piltar	94%	96%	93%	95%	97%	96%	97%	96%	91%	95%
	Stúlkur	96%	98%	91%	92%	96%	95%	93%	97%	94%	96%
2010	Piltar	94%	94%	91%	92%	89%	93%	97%	94%	91%	94%
	Stúlkur	96%	97%	94%	96%	94%	96%	95%	99%	95%	96%
2011	Piltar	94%	96%	91%	97%	96%	89%	95%	94%	95%	95%
	Stúlkur	95%	97%	94%	97%	92%	91%	96%	97%	98%	96%

Heimild: Hagstofa Íslands.



Að lokum er fróðlegt að skoða skólasókn ungmennanna eftir kyni og landshluta. Almenna reglan er sú að hlutfallsleg skólasókn 16 ára stúlkna er aðeins hærrí en pílta. Athygli vekur að árið 2005 snýst blaðið við í þremur landshlutum; Vestfjörðum, Norðurlandi vestra og Norðurlandi eystra. Árið 2011 er hlutfall pílta hærra en stúlkna á Vestfjörðum. Hæst er það meðal stúlkna á Suðurlandi sama ár eða 98%. Lægst er það 89% meðal pílta Norðurlandi vestra árið 2011.

### Samantekt

Árið 2011 eru 42.365 nemendur í grunnskólum landsins og hafði þeim þá fækkað um 174 frá fyrra ári. Árið 2011 eru 2,2% grunnskólanemenda í sjálfstætt starfandi grunnskólum. Frá árinu 2004 hefur grunnskólanemendum fækkað á öllum landssvæðum nema á Suðurnesjum og á höfuðborgarsvæðinu utan Reykjavíkur.

Árið 2011 er hlutfall grunnskólanemenda af íbúafjölda lægst í Reykjavík af öllum landshlutum eða 11,6%. Hæst er það á Suðurnesjum eða 14,8%.

Hlutfallsleg skólasókn 16 ára ungmenna er 95% á landsvísu árið 2010 og stendur í stað miðað við fyrra ár.

## 6. Grunnskólar

Samkvæmt lögum er sveitarfélögum skylt að halda skóla fyrir öll börn og unglinga á aldrinum 6–16 ára. Skólaárið 2010/2011 voru starfræktir 172 grunnskólar á landinu öllu.

Tafla 46. Fjöldi grunnskóla eftir landshlutum 1998–2011

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009	2010	2011	Breyting 98 - 10
Reykjavíkurborg	40	42	45	43	43	45	45	46	45	5
Höfuðborgarsv. án Rvk	24	24	25	26	28	29	31	29	29	5
Suðurnes	7	8	8	8	9	9	9	9	9	2
Vesturland	15	15	15	15	12	12	11	10	10	-5
Vestfirðir	16	13	14	14	13	13	13	13	13	-3
Norðurland vestra	15	12	12	10	9	7	7	7	7	-8
Norðurland eystra	29	28	28	27	24	27	27	26	25	-4
Austurland	24	22	21	21	20	16	16	16	17	-7
Suðurland	26	26	24	23	15	16	16	16	16	-10
Landið allt	196	190	192	187	173	174	175	172	171	-25

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Frá árinu 1998 hefur grunnskólum fækkað um 25 og er fjöldi þeirra 171 árið 2011. Mest hefur þeim fækkað á Suðurlandi eða um 10 skóla og þá fækkaði þeim um átta á Norðurlandi vestra og um 7 á Austurlandi. Á sama tímabili fjölgaði grunnskólum um níu á höfuðborgarsvæðinu öllu og um tvo á Suðurnesjum. Hér er þó vert að hafa í huga að í allnokkrum tilfella þegar um sameiningar grunnskóla er að ræða, þá er yfirstjórnin sameinuð, en starfsemi haldið áfram í þá viðkomandi útibúum frá móðurskóla. Í Reykjavíkurborg fækkaði grunnskólum um einn frá fyrra ári.

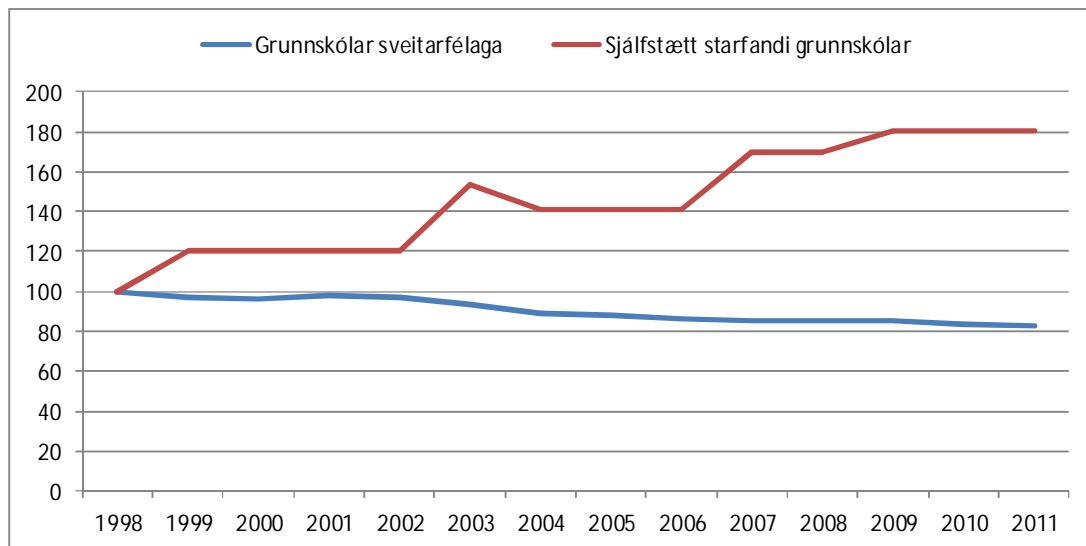
Tafla 47. Fjöldi skóla og nemenda eftir rekstrarformi skóla 1998–2011

	Samtals		Grunnskólar reknir af sveitarfélögum *				Sjálfstætt starfandi grunnskólar			
	Skólar alls	Nemendur alls	Fjöldi skóla	%	Fjöldi nemenda	%	Fjöldi skóla	%	Fjöldi nemenda	%
1998	196	42.421	191	97%	41.894	99%	5	3%	527	1%
1999	192	43.030	186	97%	42.481	99%	6	3%	549	1%
2000	190	43.644	184	97%	43.079	99%	6	3%	565	1%
2001	193	44.103	187	97%	43.574	99%	6	3%	529	1%
2002	192	44.695	186	97%	44.242	99%	6	3%	453	1%
2003	187	44.809	179	96%	44.357	99%	8	4%	452	1%
2004	178	44.511	171	96%	44.081	99%	7	4%	430	1%
2005	177	44.336	170	96%	43.864	99%	7	4%	472	1%
2006	173	43.875	166	96%	43.303	99%	7	4%	572	1%
2007	174	43.841	165	95%	43.031	98%	9	5%	664	2%
2008	174	43.511	165	95%	43.031	98%	9	5%	666	2%
2009	175	42.929	165	94%	42.227	98%	10	6%	702	2%
2010	172	42.539	162	94%	41.780	98%	10	6%	759	2%
2011	171	42.365	161	94%	41.442	98%	10	6%	923	2%
Breyting 98 - 11	-25	-56	-30		-452		5		396	
% breyting 98 - 11	-12,8%	-0,1%	-15,7%		-1,1%		100,0%		75,1%	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skyring: \*: Sérskólar hér meðtaldir.

Í töflu 47 má sjá fjölda skóla eftir rekstrarformi árin 1998 – 2011. Sjálfstætt starfandi grunnskólum fjölgaði um fimm á tímabilinu. Árið 2011 er 161 grunnskóli á Íslandi rekinn af sveitarfélögum eða 94% þeirra. Yfirgnæfandi meirihluti grunnskólanemenda á Íslandi eru í skólum sem reknir eru af sveitarfélögum eða 98%. Nemendum í sjálfstætt starfandi grunnskólum hefur þó fjölgað um 44% á tímabilinu eða um 232 nemendur og eru 759 árið 2010. Þá hefur fjöldi sjálfstætt starfandi grunnskóla tvöfaldast á tímabilinu.

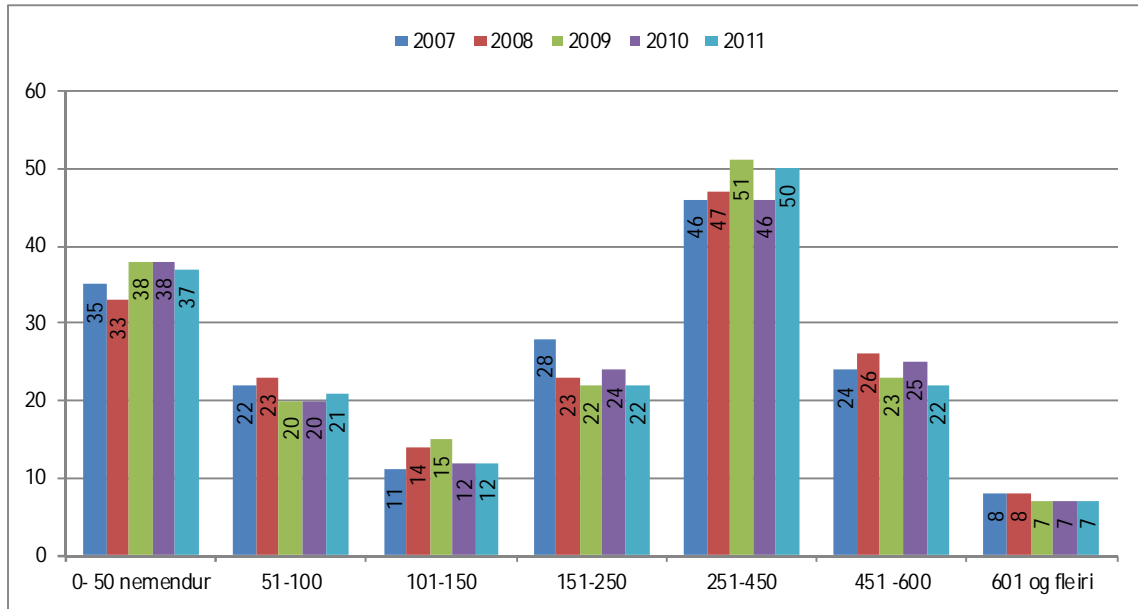
Mynd 42. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda grunnskóla eftir rekstrarformi 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga

Á mynd 42 má sjá þá hlutfallslegu þróun sem hefur orðið í fjölda grunnskóla landsins eftir rekstrarformi. Grunnskólum sveitarfélaga fækkar nokkuð í byrjun aldarinnar en á sama tíma eykst fjöldi sjálfstæðra skóla nokkuð. Rétt er að hafa í huga að tiltölulega fáir skólar eru sjálfstætt starfandi. Þeim fjölgaði um tvo árið 2003 sem gera 33% fjölgun.

Mynd 43. Fjöldi grunnskóla eftir nemendafjölda 2007–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Nemendafjöldi er fenginn frá skólum 15. október ár hvert.

Á mynd 43 er gerð grein fyrir dreifingu grunnskóla á Íslandi eftir stærð, eða nemendafjölda þeirra árin 2007–2011. Frá árinu 2007 hefur skólum með yfir 600 nemendur fækkað um þrjá, og skólum með 151–250 nemendum fækkað um sex. Skólum með 251–450 nemendum hefur fjölgað um fjóra. Árið 2011 eru 42% skóla með nemendafjölda frá 151 og upp í 450 eða í allt 72 skólar. Um þriðjungur skóla hefur 100 nemendur eða færri.

#### Samantekt

Árið 2011 var 171 grunnskóli starfræktur á landinu, þar af 161 á vegum sveitarfélaga. Frá árinu 1998 hefur skólum fækkað um 25. Um 42% skóla eru með frá 151–450 nemendur árið 2011. 33% grunnskóla hafa 100 nemendur eða færri.

## 7. Starfsfólk í grunnskóla

Kafli þessi er þrískiptur. Í upphafi kaflans er fjallað um kennara í grunnskóla, bæði þá er hafa tilskilda menntun og þá kennara sem ekki hafa kennsluréttindi. Farið er í gegnum nokkrar lykiltölur, m.a. niðurröðun eftir starfssviðum, réttindum, kyni og að lokum aldursdreifing kennara. Annar undirkafli snýr að öðru starfsfólki í grunnskóla sem er breiður hópur er kemur að ýmissi þjónustu innan grunnskólans. Að lokum er fjallað um starfsfólk í grunnskóla í heild sinni. Í nær öllum tilvikum er fjallað um stöðugildi starfsfólks en ekki fjölda starfsmanna.

## 7.1. Kennarar

Það er yfirlýst stefna stjórnvalda að þeir einir sem hlotið hafa menntun grunnskólakennara starfi við kennslu í grunnskólum. Stefna þessi birtist í lögum um menntun og ráðningu kennara og skólustjórnenda við leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla nr. 87/2008. Víða eru þó þær aðstæður að ekki er hægt að manna allar stöður með grunnskólakennurum sem lokið hafa réttindanámi og sækja þarf um undanþágur fyrir kennara sem ekki hafa tilskilda menntun. Hér á eftir verður fjallað um starfsfólk við kennslu og kennara jöfnum höndum en þá er átt við skólustjóra, aðstoðarskólustjóra, grunnskólakennara, kennara án kennsluréttinda og sérkennara, nema annað sé sérstaklega tekið fram.

Tafla 48. Fjöldi stöðugilda kennara eftir réttindum 1998–2011

	Grunnskóla- kennarar	% breyting frá fyrra ári	Kennarar án kennsluréttinda	% breyting frá fyrra ári	Kennarar alls	% breyting frá fyrra ári
1998	2.988		530		3.518	
1999	3.176	6%	527	-1%	3.703	5%
2000	3.145	-1%	639	21%	3.784	2%
2001	3.517	12%	756	18%	4.273	13%
2002	3.671	4%	766	1%	4.437	4%
2003	3.725	1%	715	-7%	4.440	0%
2004	3.918	5%	542	-24%	4.460	0%
2005	4.184	7%	512	-6%	4.697	5%
2006	4.233	1%	566	10%	4.798	2%
2007	4.318	2%	667	18%	4.985	4%
2008	4.341	1%	675	1%	5.016	1%
2009	4.418	2%	373	-45%	4.791	-4%
2010	4.358	-1%	313	-16%	4.671	-3%
2011	4.395	1%	165	-47%	4.560	-2%
Breyting 98 - 10	1.407		-365		1.042	
% breyting 98 - 10	47%		-69%		30%	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

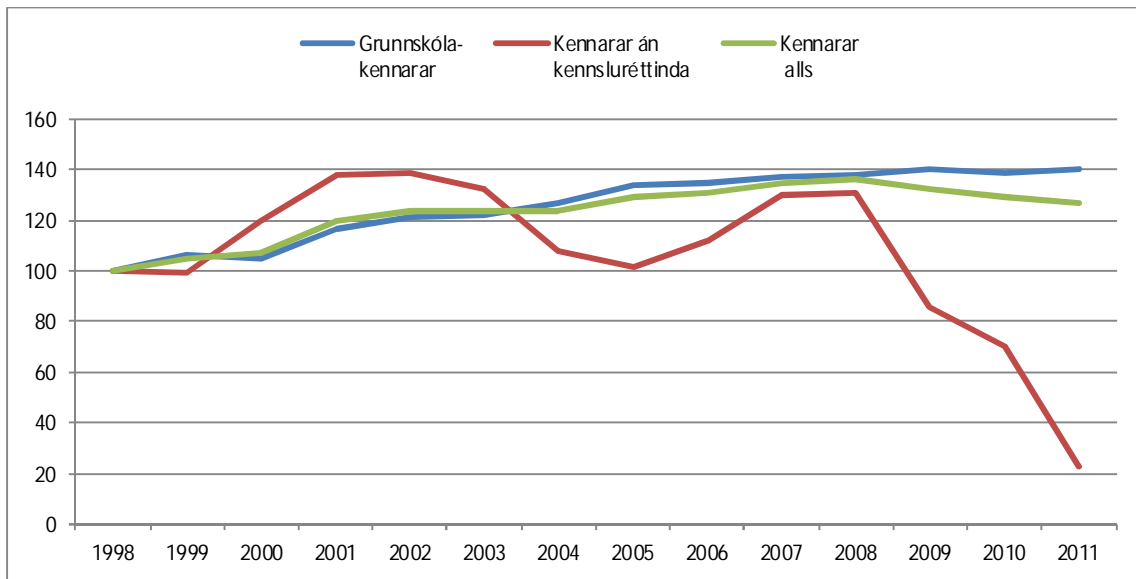
Skýring: Skólustjórar, aðstoðarskólustjórar og sérkennarar eru meðtaldir. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Starfsfólk í sjálfstætt starfandi skólum meðtalið.

Árið 2011 eru stöðugildi allra kennara 4.560 og hefur þeim fækkað um 2% frá fyrra ári sem jafngildir 111 stöðugildum. Taflan sýnir þróunina í kennarahópnum eftir réttindum frá 1998–2011. Á því tímabili hefur stöðugildum allra kennara fjölgað um 1.042 eða 30%.

Sé betur að gáð má sjá talsverða hreyfingu innan kennarahópsins. Þannig hefur grunnskólakennurum fjölgað um 47% á tímabilinu eða um 1.407 stöðugildi, en kennurum án kennsluréttinda fækkar um 69% eða um 365 stöðugildi á tímabilinu.

*Í fylgiskjali 9 er yfirlit yfir fjölda stöðugilda starfsfólks í grunnskóla í hverju sveitarfélagi fyrir sig.*

Mynd 44. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda kennara 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Starfsfólk í sjálfstætt starfandi skólum meðtalið.

Mynd 44 sýnir vel þróun fjölda kennara á árunum 1998–2011. Hér sést glögg tve mikið kennurum án kennsluréttinda hefur fækkað frá árinu 2008. Ljóst er að hér gæti áhrifa efnahagsástandsins; grunnskólakennarar sem störfuðu á öðrum vettvangi leituðu í auknum mæli inn í skólana á kostnað kennara án kennsluréttinda. Þannig fækkar stöðugildum kennara alls um 225 stöðugildi árið 2009 miðað við fyrra ár. Grunnskólakennurum fjölgar allt tímabilið, með einni undantekningu en árið 2010 fækkaði þeim um 1% frá fyrra ári.

Tafla 49. Fjöldi stöðugilda kennara eftir rekstrarformi grunnskóla 2003–2011

	Grunnskólar sveitarfélaga					Sjálfstætt starfandi grunnskólar				
	Grunnskóla-kennarar		Kennarar án kennsluréttinda		Kennarar alls	Grunnskóla-kennarar		Kennarar án kennsluréttinda		Kennarar alls
	Fjöldi	%	Fjöldi	%		Fjöldi	%	Fjöldi	%	
2003	3.704	84%	704	16%	4.408	46	81%	11	19%	57
2004	3.872	88%	531	12%	4.403	46	81%	11	19%	57
2005	4.133	89%	496	11%	4.629	52	75%	17	25%	69
2006	4.201	89%	520	11%	4.721	66	85%	12	15%	78
2007	4.243	87%	647	13%	4.890	75	78%	21	22%	96
2008	4.248	87%	653	13%	4.901	79	81%	19	19%	98
2009	4.339	92%	355	8%	4.694	79	81%	18	19%	97
2010	4.269	94%	294	6%	4.563	90	83%	19	17%	109
2011	4.395	96%	165	4%	4.560	100	82%	22	18%	122
Breyting 98 - 11	691		-539		152	54		11		65
% breyting 98 - 11	19%		-77%		3%	117%		100%		114%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Í töflu 49 má sjá skiptingu stöðugilda kennara eftir rekstrarformi grunnskóla á tímabilinu 2003–2011. Á tímabilinu hefur kennurum alls fjölgað um 152 eða 3% í grunnskólum sveitarfélaga. Meðal sjálfstætt starfandi grunnskóla fjölgaði þeim um 54 sem er ríflega tvöföldun stöðugilda á tímabilinu. Hér verður að hafa í huga að skólar sem reknir eru af sveitarfélögum fækkaði um 18 á sama tíma en sjálfstætt starfandi grunnskólum fjölgaði um tvo. Hlutfall grunnskólakennara er mun hærra meðal skóla reknur af sveitarfélögum en í sjálfstætt starfandi grunnskólum. Árið 2011 eru 96% þeirra er sinna kennslu í skólum sveitarfélaga með grunnskólakennararéttindi, en það hlutfall er 82% í sjálfstætt starfandi grunnskólum.

Tafla 50. Fjöldi stöðugilda kennara eftir réttindum og landshlutum 2007 og 2011

	2007			2011			Breyting 2007/2011			% breyting 2007-2011		
	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Alls	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Alls	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Alls	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Alls
Reykjavíkurborg	1.519	110	1.629	1.401	27	1.428	-118	-83	-201	-8%	-75%	-12%
Höfuðborgarsv. án Rvk	1.096	119	1.215	1.146	27	1.173	50	-92	-42	5%	-77%	-3%
Suðurnes	245	75	320	309	13	322	64	-62	2	26%	-83%	1%
Vesturland	236	57	293	252	12	264	16	-45	-29	7%	-79%	-10%
Vestfirðir	104	50	154	113	15	128	9	-35	-26	9%	-70%	-17%
Norðurland vestra	129	35	164	127	14	141	-2	-21	-23	-2%	-60%	-14%
Norðurland eystra	430	74	504	449	22	471	19	-52	-33	4%	-70%	-7%
Austurland	161	65	226	177	17	194	17	-48	-32	10%	-74%	-14%
Suðurland	399	83	482	421	18	439	22	-65	-43	5%	-78%	-9%
Landið allt	4.319	668	4.987	4.395	165	4.560	76	-503	-427	2%	-75%	-9%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Grunnskólakennarar eru þeir kennarar sem lokið hafa kennsluréttindanámi.

Í töflu 50 sjáum við fjölda stöðugilda grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda eftir landshlutum árin 2007 og 2011. Kennurum án kennsluréttinda fækkar á landsvísu um 503 stöðugildi á tímabilinu og þeim fækkar í öllum landshlutum.

Stöðugildum grunnskólakennara fjölgar í nær öllum landshlutum þó misjafnlega mikið. Stöðugildum þeirra fjölgar mest Suðurnesjum eða alls um 64 stöðugildi. Þar er hlutfallslega fjölgunin einnig. Grunnskólakennurum fækkar talsvert í Reykjavíkurborg, eða um 118 stöðugildi eða 8% árið 2011 miðað við árið 2007. Þá fækkar grunnskólakennarum á norðurlandi vestra um 2 stöðugildi eða 2%.

Sé horft til breytinga á kennurum alls má sjá að þeim fækkar í öllum landshlutum nema á Suðurnesjum þar sem þeim fjölgar um 2 stöðugildi. Starfsfólki við kennslu alls fækkaði hlutfallslega mest á Vestfjörðum eða um 17% og þá á Norðurlandi vestra og Austurlandi um 14%.

Tafla 51. Fjöldi stöðugilda og hlutfallsleg skipting þeirra eftir réttindum í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Fjöldi stöðugilda			Hlutfallsleg skipting	
	Grunnskóla- kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Kennarar alls	Grunnskóla- kennarar	Kennarar án kennsluréttinda
Akraneskaupstaður	94,2	0,0	94,2	100%	0%
Akureyrarkaupstaður	249,9	2,9	252,8	99%	1%
Mosfellsbær	131,8	2,0	133,8	99%	1%
Sveitarfélagið Árborg	126,4	2,0	128,4	98%	2%
Reykjavíkurborg	1.401,4	27,0	1.428,4	98%	2%
Hafnarfjarðarkaupstaður	339,0	8,2	347,2	98%	2%
Kópavogsbær	429,6	11,6	441,2	97%	3%
Garðabær	149,1	5,0	154,1	97%	3%
Reykjanesbær	197,7	9,0	206,7	96%	4%
Fjarðabyggð	78,1	7,8	85,9	91%	9%
10 stærstu samtals	3.197,2	75,5	3.272,7	98%	2%

Heimild: Hagstofa Íslands.

Tafla 51 sýnir fjölda stöðugilda kennara eftir réttindum og að auki hver hlutfallsleg skipting er milli grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda. Á Akranesi eru allir kennarar með grunnskólakennararéttindi, í Mosfellsbæ og Akureyrarkaupstað er hlutfall grunnskólakennara 99% árið 2011. Lægst er hlutfall grunnskólakennara í Fjarðabyggð af þessum 10 sveitarfélögum en þar er hlutfall þeirra 91%.

Tafla 52. Stöðugildi kennara og hlutfallsleg skipting þeirra eftir réttindum og stærð sveitarfélaga 2011

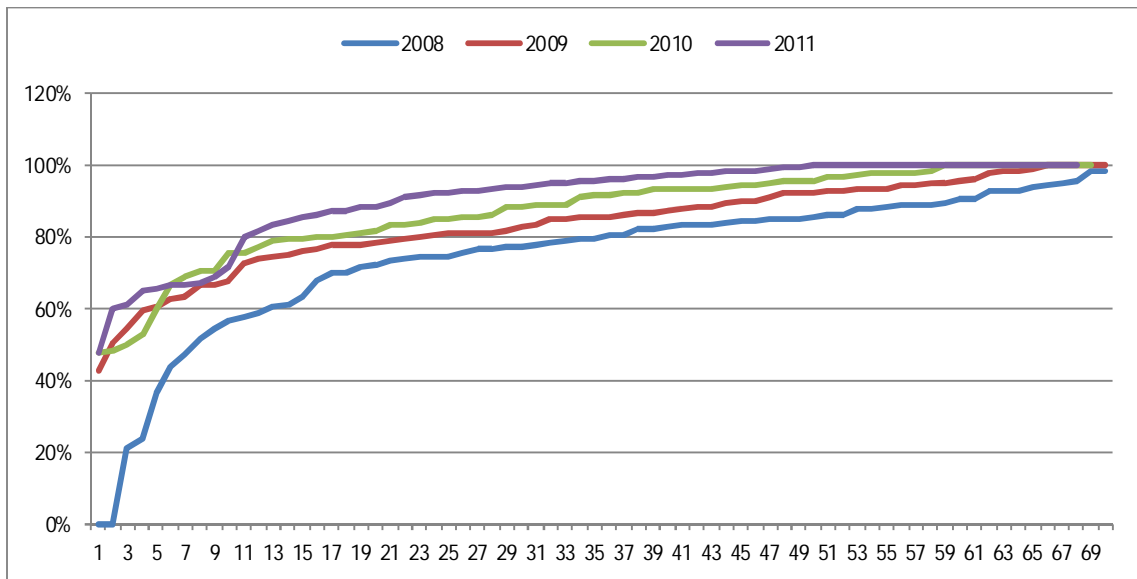
Stærð	Fj. svf	Grunnskólakennarar		Kennarar án kennsluréttinda		Kennarar alls	
		Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
≤ 500 íbúar	18	85	83%	17	17%	102	2%
501-1000	17	224	89%	28	11%	252	6%
1001-2000	11	288	95%	16	5%	304	7%
2001-5000	13	679	95%	36	5%	715	16%
≥ 5001	8	1.718	98%	41	2%	1.759	39%
Reykjavík	1	1.401	98%	27	2%	1.428	31%
Landið allt	68	4.395	93%	165	7%	4.560	100%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Grunnskólakennarar eru þeir kennarar sem lokið hafa kennsluréttindanámi.

Í töflu 52 kemur fram fjöldi stöðugilda starfsfólks við kennslu ásamt hlutfallslegri skiptingu þeirra eftir stærð sveitarfélaga árið 2011. Í Reykjavíkurborg er hlutfall grunnskólakennara 98% og hefur hækkað um heil fimm prósentustig frá 2008. Eftir því sem sveitarfélög eru fámennari, því lægra verður hlutfall grunnskólakennara. Það skal þó áréttað að dreifing innan hópa getur verið allnokkur. Tæplega þriðjungur alls starfsfólks sem sinnir kennslu í grunnskóla starfar í Reykjavíkurborg.

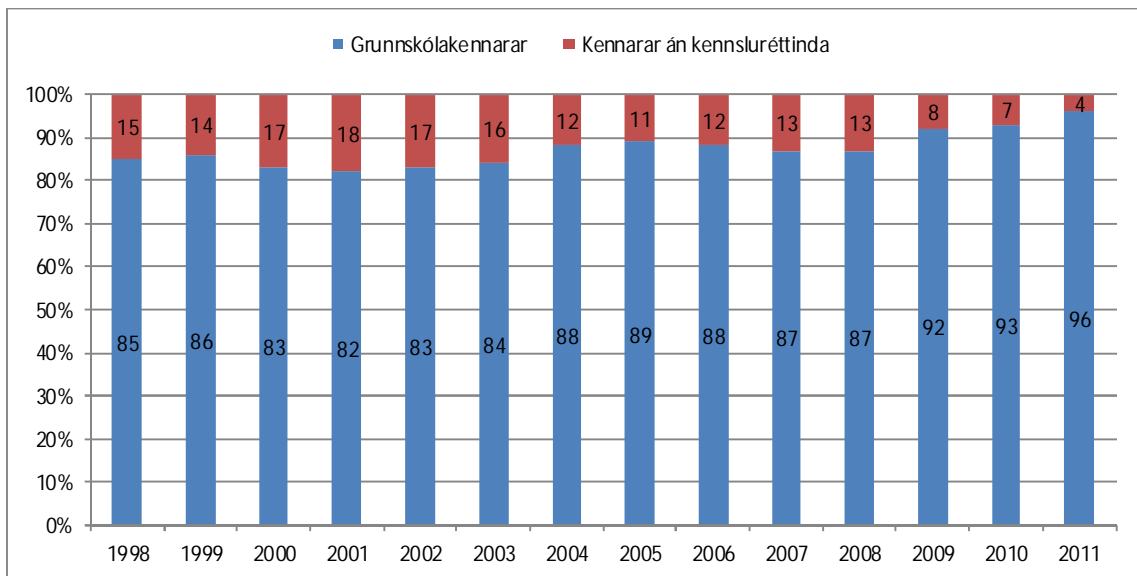
Mynd 45. Hlutfall grunnskólakennara í sveitarfélögum 2008–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Á mynd 45 kemur fram dreifing sveitarfélaga á því hve hátt hlutfall kennarahóps eru grunnskólakennarar árin 2008–2011. Dreifingin er mikil þrátt fyrir að hafa minnkað hin síðari ár. Hlutfallið er lægst 48% árið 2011. Þeim sveitarfélögum hefur fjölgað hvar markmiðum grunnskólalaga um menntun kennara við grunnskóla er náð og allir kennarar við grunnskóla eru með grunnskóla-kennaramenntun á tímabilinu. Árið 2008 uppfyllti ekkert sveitarfélag þetta markmið, árið 2009 eru þau fimm sem ná markmiði laganna um menntun kennara í grunnskóla, árið 2010 er tala þeirra orðin 11 og 20 árið 2011.

Mynd 46. Hlutfallsleg skipting kennara eftir réttindum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands.

Mynd 46 sýnir hlutfallslega skiptingu starfsfólks við kennslu eftir réttindum á landsvísi á tímabilinu 1998–2010. Hlutfall grunnskólakennara er 85% árið 1998 en árið 2011 er það komið í 96% og hefur



aldrei verið hærra. Hlutfall grunnskólakennara eykst um fimm prósentustig milli árána 2008 og 2009 og má leiða líkum að því efnahagsástandið sé stór skýringarþáttur. Grunnskólakennarar sem störfuðu á öðrum vettvangi leituðu í auknum mæli inn í skólana á kostnað kennara sem ekki höfðu kennsluréttindi.

*Í fylgiskjali 9 er yfirlit yfir hlutfallslega skiptingu stöðugilda starfsfólks við kennslu eftir réttindum í hverju sveitarfélagi fyrir sig.*

Tafla 53. Hlutfall grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda í grunnskólum 2007, 2009 og 2011 eftir landshlutum

	2007		2009		2011	
	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennsluréttinda
Reykjavíkurborg	93%	7%	98%	2%	98%	2%
Höfuðsv. án Rvk.	90%	10%	95%	5%	98%	2%
Suðurnes	75%	25%	84%	16%	96%	4%
Vesturland	80%	20%	89%	11%	95%	5%
Vestfirðir	70%	30%	77%	23%	88%	12%
Norðurland vestra	79%	21%	83%	17%	90%	10%
Norðurland eystra	86%	14%	92%	8%	95%	5%
Austurland	71%	29%	82%	18%	91%	9%
Suðurland	83%	17%	87%	13%	96%	4%
Landið allt	87%	13%	92%	8%	96%	4%

*Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.*

*Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir. Um stöðugildi er að ræða. Grunnskólakennarar eru þeir kennarar sem lokið hafa kennsluréttindanámi. Grunnskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi grunnskólar.*

Tafla 53 sýnir skiptingu kennara eftir réttindum eftir landshlutum árin 2007, 2009 og 2011. Á landsvísu hefur grunnskólakennurum fjölgað um 11 prósentustig – úr 87% árið 2007 í 96% árið 2011. Árið 2011 er hlutfall grunnskólakennara hæst í Reykjavík og annars staðar á höfuðborgarsvæðinu eða 98%. Lægst er það Vestfjörðum eða 88% árið 2011. Athygli er vakin á því að munur innan landshluta er ekki síst minni en milli landshluta. Þannig er t.d. hlutfall grunnskólakennara 100% í 18 sveitarfélögum úti á landi og þar af í einu sveitarfélagi á Vestfjörðum.

Tafla 54. Fjöldi stöðugilda starfsfólks við kennslu eftir starfssviðum 1998–2011

	Skólastjórar Breyting frá fyrri ári	Aðstoðar- skólastjórar Breyting frá fyrri ári	Deildarstjórar Breyting frá fyrri ári	Kennarar Breyting frá fyrri ári	Sérkennarar Breyting frá fyrri ári	Alls Breyting frá fyrri ári
1998	192	126	0	3.015	185	3.518
1999	189 -2%	140 11%	0 0%	3.137 4%	237 28%	3.703 5%
2000	189 0%	149 6%	0 0%	3.225 3%	221 -7%	3.784 2%
2001	202 7%	141 -5%	45 0%	3.651 13%	234 6%	4.273 13%
2002	190 -6%	143 1%	140 211%	3.719 2%	245 5%	4.437 4%
2003	191 1%	141 -1%	175 25%	3.705 0%	228 -7%	4.440 0%
2004	183 -4%	139 -1%	191 9%	3.712 0%	233 2%	4.458 0%
2005	186 2%	139 0%	190 -1%	3.912 5%	269 15%	4.696 5%
2006	178 -4%	147 6%	236 24%	3.778 -3%	455 69%	4.794 2%
2007	190 7%	142 -3%	246 4%	3.896 3%	512 13%	4.986 4%
2008	180 -5%	138 -3%	271 10%	4.012 3%	415 -19%	5.016 1%
2009	178 -1%	148 7%	279 3%	3.709 -8%	478 15%	4.792 -4%
2010	175 -2%	126 -15%	252 -10%	3.630 -2%	488 2%	4.671 -3%
2011	169 -3%	124 -2%	218 -13%	3.560 -2%	489 0%	4.560 -2%
Breyting 98-11	-23	-2	218	545	304	1.042
% breyting 98-11	-12%	-2%	0%	18%	164%	30%

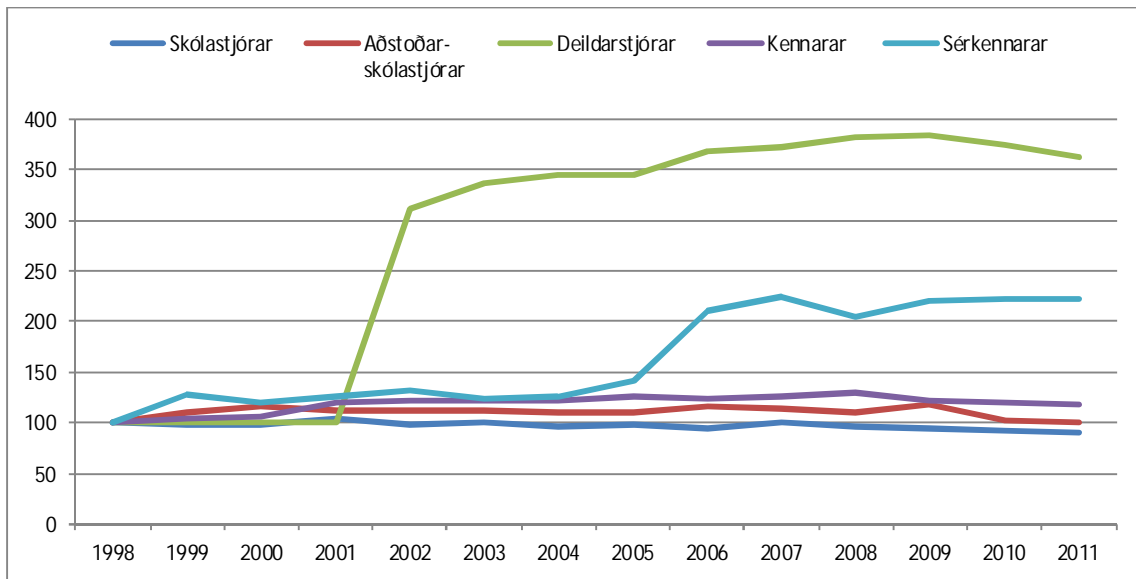
Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýringar: Sinni starfsmaður störfum sem falla á fleiri en eitt starfssvið, vísar starfssvið til aðalstarfs. Með kennurum er bæði átt við grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Deildarstjórar eru flokkaðir með kennurum árin 1998–2000.

Í töflu 54 má sjá hvernig starfsfólk við kennslu skiptist á starfssvið frá árinu 1998 til ársins 2011. Skólastjórum hefur fækkað um 23 eða 12% frá árinu 1998. Athyglisverð þróun á sér stað meðal aðstoðarskólastjóra, fram til ársins 2009 fjölgaði þeim um 22 eða 17%. Árið 2010 fækkar þeim um 22 frá fyrra ári eða 15% og eru jafnmargir og þeir voru við upphaf tímabilsins. Sé litið til tímabilsins í heild þá hefur þeim einungis fækkað um tvo. Stöðugildi deildarstjóra eru 140 árið 2002 og fjölgaði um 140 og voru 218 árið 2011. Þeim hefur þó fækkað um 13% eða 34 stöðugildi frá fyrra ári.

Kennurum hefur fjölgað um 545 stöðugildi eða 18% á tímabilinu, þ.e.. grunnskólakennurum og kennurum án kennsluréttinda til samans. Fjöldi sérkennara hefur ríflega tvöfaldast á tímabilinu og fjölgaði um rúm 300 stöðugildi á tímabilinu og eru 489 árið 2011. Hér sést að sérkennurum fjölgar hratt frá árinu 2005 og fram til ársins 2007. Hins vegar fækkar þeim talsvert árið 2008 miðað við fyrra ár eða um 19%. Árið á eftir fjölgar þeim að sama skapi um heil 15% milli ára.

Mynd 47. Uppsöfnuð hlutfallsleg fjöldapróun starfsfólks við kennslu eftir starfssviðum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýringar: Sinni starfsmaður störfum sem falla á fleiri en eitt starfssvið, vísar starfssvið til aðalstarfs. Með kennurum er bæði átt við grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Deildarstjórar eru flokkaðir með kennurum árin 1998–2000.

Mynd 47 sýnir hlutfallslega þróun í fjölda starfsfólks við kennslu eftir starfssviðum á tímabilinu 1998–2011. Deildarstjórar skera sig mjög úr, en skýring á því er sú að deildarstjórar voru ekki skilgreindir sérstaklega í gagnaöflun fyrr en frá og með árinu 2001. Í kjölfar kjarasamninga fjölgaði þeim verulega en tala þeirra riflega þrefaldaðist milli árána 2001 og 2002. Þá vekur athygli hvað sérkennurum hefur fjölgað, þeim fjölgar verulega árin 2006 og 2007, fækkar aðeins árið 2008 en fjölgar svo aftur nokkuð árið 2009.

Tafla 55. Starfsfólk við kennslu eftir starfssviðum og landshlutum 2011

	Skólastjórar	Aðstoðar-skólastjórar	Deildarstjórar	Kennarar	Sérkennarar
Reykjavíkurborg	43	40	68	1.086	192
Höfuðborgarsv. án Rvk	30	25	58	927	135
Suðurnes	9	10	16	253	35
Vesturland	10	5	13	213	23
Vestfirðir	13	4	4	101	6
Norðurland vestra	7	6	7	114	6
Norðurland eystra	25	13	23	364	47
Austurland	14	9	6	154	11
Suðurland	19	11	23	349	36
Landið allt	169	124	218	3.560	489

Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi.

Tafla 55 sýnir skiptingu starfsfólks við kennslu á starfssvið eftir landshlutum árið 2011. Stöðugildi stjórnenda eru 553 talsins eða 11% stöðugilda starfsfólks við kennslu árið 2011. Stöðugildi sérkennara eru 489 eða sem nemur tæpum 11% þeirra er starfa við kennslu.

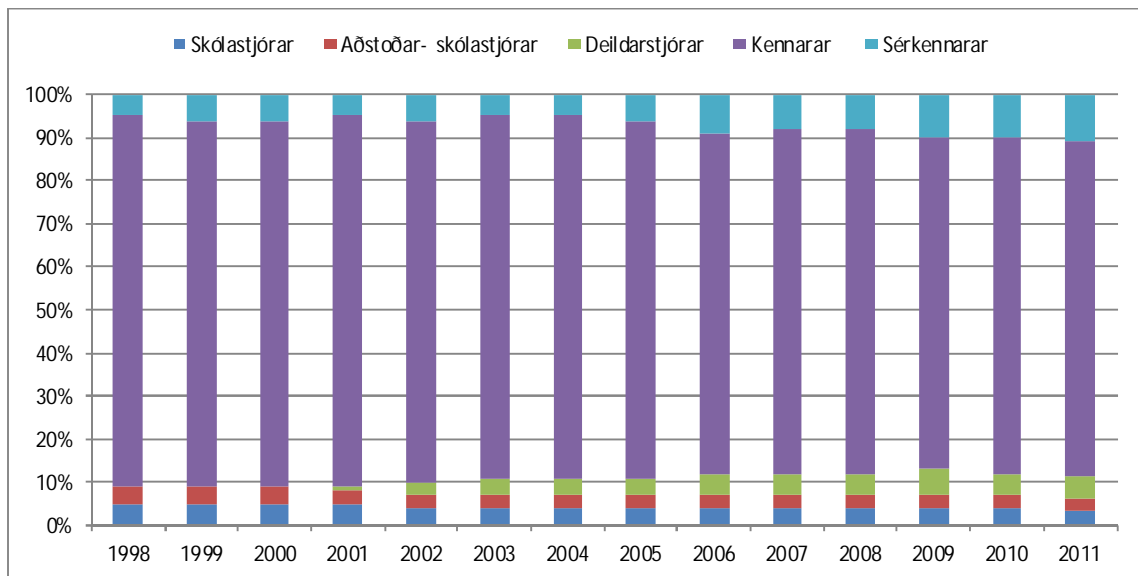
Tafla 56. Starfsfólk við kennslu eftir starfssviðum og rekstrarformi í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Grunnskólar sveitarfélaga					Sjálfstætt starfandi grunnskólar				
	Skólastjórar	Aðstoðar- skólastjórar	Deildarstjórar	Kennarar	Sérkennarar	Skólastjórar	Aðstoðar- skólastjórar	Deildarstjórar	Kennarar	Sérkennarar
Reykjavíkurborg	39	38	1024	66	190	5	2	61	2	2
Kópavogsbær	9	9	348	15	51	0	0	8	0	1
Hafnarfjarðarkaupstaður	7	7	254	21	47	1	0	10	0	1
Akureyrarkaupstaður	10	7	191	9	36					
Reykjanesbær	5	6	166	8	21					
Garðabær	5	4	98	9	9	2	1	25	0	1
Mosfellsbær	3	1	108	9	12					
Sveitarfélagið Árborg	3	3	101	8	13					
Akraneskaupstaður	2	2	78	4	8					
Fjarðabyggð	5	4	70	3	4					
10 stærstu samtals	89	81	2438	151	392	8	3	105	2	4

Heimild: Hagstofa Íslands.  
Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi

Í töflu 56 er að finna yfirlit yfir skiptingu starfsfólks við kennslu eftir starfssviðum og rekstrarformi skóla í tíu stærstu sveitarfélögum landsins.

Mynd 48. Hlutfallsleg skipting stöðugilda starfsfólks við kennslu eftir starfssviðum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýringar: Sinni starfsmaður störfum sem falla á fleiri en eitt starfssvið, visar starfssvið til aðalstarfs. Með kennurum er bæði átt við grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Deildarstjórar eru flokkaðir með kennurum árin 1998–2000.

Mynd 48 sýnir að hlutfallsleg skipting þeirra er starfa við kennslu í grunnskólum eftir starfssviðum breytist nokkuð á tímabilinu. Hlutfall deildarstjóra sem áður voru flokkaðir með kennurum í gögnum

Hagstofunnar hækkaði um þrjú prósentustig fram til ársins 2009 miðað við árið 2002. Þá hefur hlutfall sérkennara af starfsfólki við kennslu hækkað um sex prósentustig á tímabilinu.

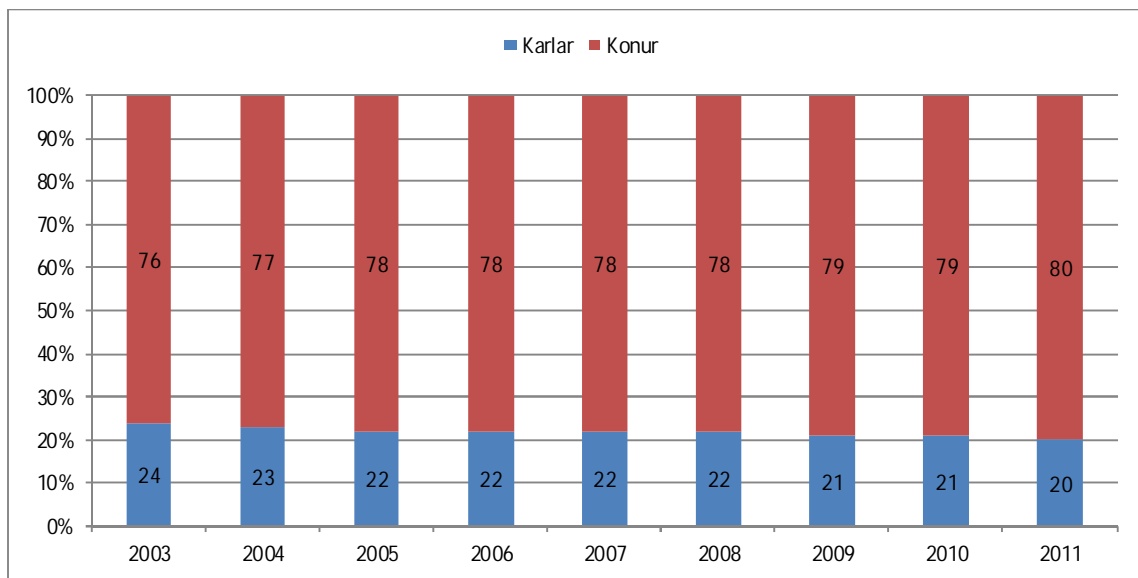
Tafla 57. Starfsfólk við kennslu í grunnskólum árið 2011 eftir starfssviðum og kyni

	Alls	Karlur		Konur	
		Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Skólastjórar	169	72	43%	97	57%
Aðstoðarskólastjórar	124	45	36%	79	64%
Deildarstjórar	217	29	13%	188	87%
Kennarar	3.560	721	20%	2.839	80%
Sérkennarar	489	57	12%	432	88%
Alls	4.559	924	20%	3.635	80%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi.

Tafla 57 sýnir kynjahlutfall starfsfólks við kennslu haustið 2011 eftir starfssviðum. Nokkuð hærra hlutfall kvenna gegnir stöðu skólastjóra en karlar, en á öðrum starfssviðum er hlutfall kvenna mun hærra. Hæst er hlutfall kvenna meðal sérkennara eða 88%. Hlutfall karla er hæst meðal skólastjóra, 43% og aðstoðarskólastjóra 36%.

Mynd 49. Starfsfólk við kennslu eftir kyni 2003–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir.

Á mynd 39 má sjá kynjahlutföll hjá öllu starfsfólki við kennslu. Myndin sýnir hvernig hlutfall karla við kennslu í grunnskólum hefur lækkað um fjögur prósentustig á tímabilinu. Árið 2003 er hlutfall karla við kennslu um 24%, en árið 2011 er hlutfall þeirra 20%.

Tafla 58. Starfsfólk við kennslu í grunnskólum eftir aldri 2005, 2007, 2009 og 2011

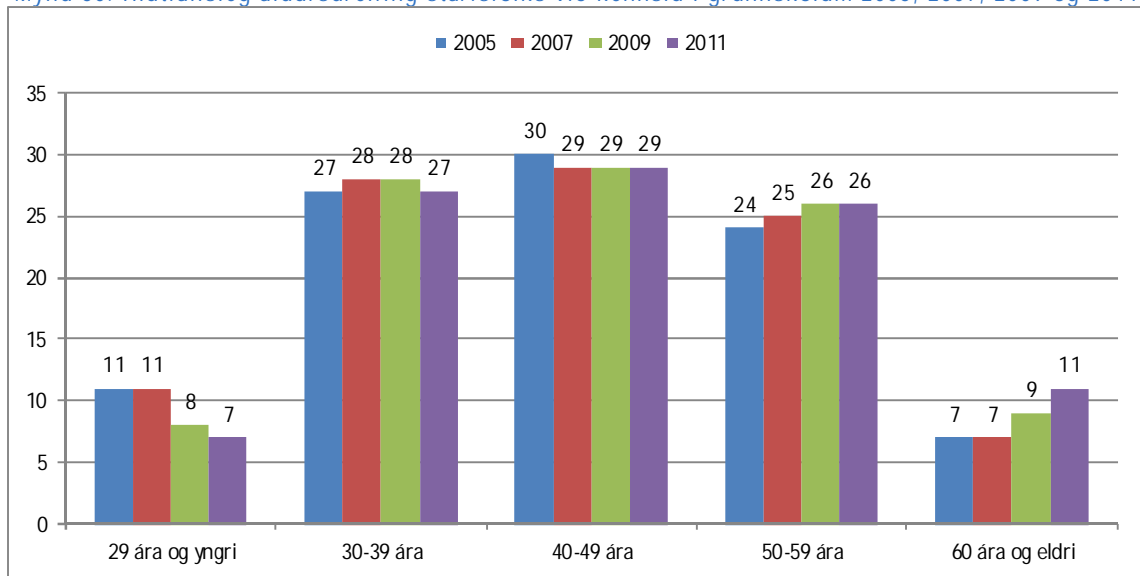
	2005		2007		2009		2011		Breyting 2005-2011	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
29 ára og yngri	528	11%	538	11%	410	8%	316	7%	-212	-40%
30-39 ára	1.323	27%	1.386	28%	1.383	28%	1272	27%	-51	-4%
40-49 ára	1.467	30%	1.451	29%	1.446	29%	1399	29%	-68	-5%
50-59 ára	1.178	24%	1.266	25%	1.303	26%	1242	26%	64	5%
60 ára og eldri	345	7%	358	7%	436	9%	514	11%	169	49%
Samtals	4.841	100%	4.999	100%	4.978	100%	4.743	100%	-98	-2%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir. Hér er vísað í fjölda starfsfólks en ekki stöðugildi.

Í töflu 58 er farið yfir aldurssamsetningu kennara og þróun hennar árin 2005, 2007, 2009 og 2011. Á árinu 2011 er fjölmennasti hópur kennara á aldrinum 40–49. Kennurum fækkar í öllum aldurshópum á tímabilinu að undanskildum kennurum 50 ára og eldri. Kennurum yfir sextugu fjölgar talsvert eða um tæp 50% frá árinu 2005. Að sama skapi fækkar kennurum 29 ára og yngri um 40% á sama tíma. Þróun sl. ára bendir til þess að kennarastéttin sé að eldast, sem er nokkuð umhugsunarefni.

Mynd 50. Hlutfallsleg aldursdreifing starfsfólks við kennslu í grunnskólum 2005, 2007, 2009 og 2011

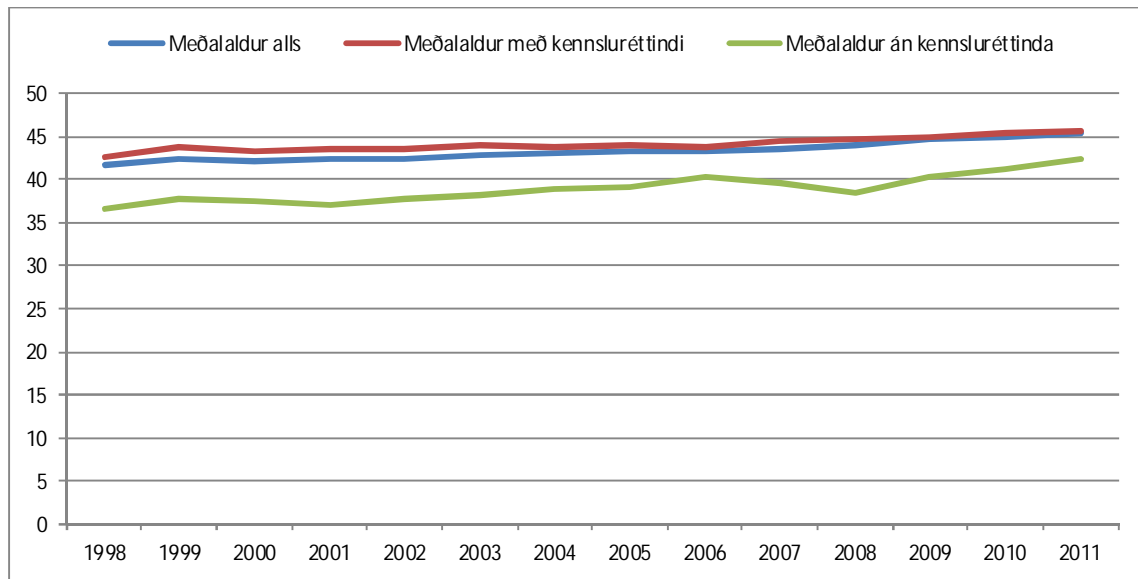


Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir.

Mynd 50 sýnir hlutfallslega aldursdreifingu starfsfólks við kennslu eftir aldri. Mesta breytingin á tímabilinu verður í yngsta og elsta aldurshópnum.

Mynd 51. Meðalaldur starfsfólks við kennslu eftir réttindum 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands.

Á mynd 51 má sjá þróun í meðalaldri starfsfólks við kennslu á tímabilinu 1998–2011. Hér sést að meðalaldur þeirra sem ekki hafa kennsluréttindi er nokkuð lægri en þeirra sem hafa réttindi til að kenna í grunnskóla.

Tafla 59. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu 2003–2011 eftir landshlutum

	2003	2007	2008	2009	2010	2011	2003-2011		2008-2011	
							Breyting	% breyting	Breyting	% breyting
Reykjavíkurborg	10,8	9,0	8,9	9,4	9,5	9,7	-1,1	-11%	0,8	9%
Höfuðborgarsv án Rvk	10,9	9,6	9,4	9,7	10,1	10,3	-0,6	-5%	0,9	10%
Suðurnes	11,1	10,0	9,4	9,3	9,3	9,7	-1,4	-12%	0,3	3%
Vesturland	9,2	8,3	8,5	8,5	9,1	8,4	-0,7	-8%	-0,1	-1%
Vestfirðir	8,3	7,1	6,9	6,9	6,5	7,2	-1,1	-13%	0,3	5%
Norðurland vestra	8,7	7,7	7,8	7,5	7,6	7,4	-1,4	-16%	-0,4	-6%
Norðurland eystra	9,5	8,2	8,2	8,6	8,8	8,8	-0,7	-7%	0,7	8%
Austurland	7,0	6,7	6,7	7,0	7,1	7,1	0,1	2%	0,4	6%
Suðurland	9,1	8,2	7,9	7,9	7,8	8,2	-0,9	-10%	0,3	4%
Landið allt	10,1	8,8	8,7	9,0	9,1	9,3	-0,8	-8%	0,6	7%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtöldir. Grunnskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi grunnskólar.

Árið 2011 eru 9,3 nemandi á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu á landsvísu og hefur þeim fækkað hlutfallslega um 8% miðað við árið 2003. En sé litið til ársins 2008 þá hefur nemendum fjölgað um 7% á hvert stöðugildi. Ef tafla 59 er skoðuð eftir landshlutum má sjá að nemendum á stöðugildi starfsfólks við kennslu fækkar alls staðar á tímabilinu 2003–2011 að Austurlandi undanskildu, þó fækkunin sé mismikil. Nemendum á hvert stöðugildi þessa hóps hefur fækkað hlutfallslega mest á Norðurlandi vestra og Vestfjörðum eða um 16% og 13% á tímabilinu 2003–2011.

Þessi þróun snýst þó við á milli árunna 2008 og 2011 í flestum landshlutum. Austurland sker sig úr að því leyti að þar eru fæstir nemendur á hvert stöðugildi öll árin sem hér um ræðir nema árið 2010. Þá eru Vestfirðir með fæsta nemendur á hvert stöðugildi kennara.

Tafla 60. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi kennara 2007–2011 eftir landshlutum

	2007		2008		2009		2010		2011		% breyting 07 - 11		% breyting 10 - 11	
	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	kennarar <sup>2</sup>
Reykjavíkurborg	12,2	11,4	11,7	10,9	12,6	11,7	12,8	12,0	12,7	12,0	5%	5%	-1%	0%
Höfuðborgarsv. án Rvk	12,0	11,1	12,0	11,0	12,6	11,6	12,7	11,7	13,0	12,3	9%	11%	3%	5%
Suðurnes	13,0	12,2	11,2	10,6	12,2	11,3	12,6	11,8	12,4	11,7	-5%	-5%	-2%	-1%
Vesturland	10,3	9,8	9,9	9,4	10,8	10,0	11,6	10,9	10,4	9,8	1%	0%	-10%	-10%
Vestfirðir	8,7	8,4	8,4	8,0	8,7	8,4	8,2	8,0	9,1	8,7	5%	4%	11%	9%
Norðurland vestra	10,4	9,9	9,3	8,5	8,8	8,1	8,9	8,2	9,1	8,5	-13%	-14%	2%	4%
Norðurland eystra	9,9	9,5	10,0	9,5	10,8	10,2	11,1	10,4	11,4	10,8	16%	13%	3%	4%
Austurland	8,4	8,0	8,0	7,7	8,2	7,8	8,4	8,0	9,1	8,7	8%	9%	8%	9%
Suðurland	10,0	9,6	9,5	8,9	10,3	9,5	10,0	9,3	10,4	9,8	4%	2%	4%	5%
Landið allt	11,3	10,6	10,8	10,2	11,6	10,8	11,7	11,0	11,9	11,2	6%	6%	2%	2%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Kennarar<sup>1</sup> = Grunnskólakennarar og kennarar án kennsluréttinda. Skólastjórnendur, deildarstjórar og sérkennarar eru ekki meðtaldir. Kennarar<sup>2</sup> = Grunnskólakennarar og kennarar án kennsluréttinda ásamt deildarstjórum. Skólastjórnendur og sérkennarar eru ekki meðtaldir. Grunnskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi grunnskólar.

Að lokum er áhugavert að rýna ögn betur í þessa lykiltölu og skoða fjölda nemenda á hvert stöðugilda kennara sem ekki sinnir stjórnun eða sérkennslu. Í töflunni hér að ofan er annars vegar að finna fjölda nemenda á hvert stöðugildi kennara (kennarar<sup>1</sup>) og hins vegar fjölda nemenda hvert stöðugildi kennara og deildarstjóra (kennarar<sup>2</sup>).

Sé litið til fyrri lykiltölunnar allt tímabilið má sjá að misjafnt er milli landshluta hvort nemendum hefur fækkað á hvert stöðugildi eður ei. Þeim fækkar hlutfallslega mest á Norðurlandi vestra eða um 13%, en mesta aukningin varð Norðurlandi eystra eða 16%. Sé horft á seinni kennitöluna yfir allt tímabilið, þ.e.. fjölda nemenda á hvert stöðugildi kennara og deildarstjóra kemur í ljós svipuð þróun.

Sé hins vegar þróunin skoðuð milli árunna 2010 og 2011 þá sjáum við að nemendum fjölgar nokkuð á hvert stöðugildi í öllum landshlutum, nema á Vesturlandi og Suðurnesjum. Þó má sjá að nemendum á hvert stöðugildi kennarar<sup>1</sup> í Reykjavíkurborg fækkar árið 2011 miðað við fyrra ár.



Tafla 61. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi kennara 2011 í 10 stærstu sveitarfélögum eftir rekstrarformi

	Grunnskólar sveitarfélaga		Sjálfstætt starfandi grunnskólar	
	Kennarar <sup>1</sup>	Kennarar <sup>2</sup>	Kennarar <sup>1</sup>	Kennarar <sup>2</sup>
Hafnarfjarðarkaupstaður	14,4	13,3	9,5	9,5
Akureyrarkaupstaður	13,7	13,1		
Garðabær	13,6	12,5	10,8	10,8
Mosfellsbær	13,4	12,3		
Reykjavíkurborg	13,0	12,2	8,1	7,9
Akraneskaupstaður	12,8	12,2		
Kópavogsbær	12,2	11,7	7,1	7,1
Reykjanesbær	12,1	11,6		
Sveitarfélagið Árborg	11,4	10,6		
Fjarðabyggð	7,3	7,0		
10 stærstu samtals	12,8	12,1	8,8	8,7

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Kennarar<sup>1</sup> = Grunnskólakennarar og kennarar án kennsluréttinda. Skólastjórnendur, deildarstjórar og sérkennarar eru ekki meðtaldir. Kennarar<sup>2</sup> = Grunnskólakennarar og kennarar án kennsluréttinda ásamt deildarstjórum. Skólastjórnendur og sérkennarar eru ekki meðtaldir.

Tafla 61 gefur yfirlit yfir fjölda nemenda á hvert stöðugildi kennara í tíu fjölmennustu sveitarfélögum árið 2011 eftir rekstrarformi. Annars vegar er um að ræða fjölda nemenda á hvert stöðugildi kennara (kennarar<sup>1</sup>) og hins vegar fjölda nemenda hvert stöðugildi kennara og deildarstjóra (kennarar<sup>2</sup>). Aðrir stjórnendur og sérkennarar eru ekki meðtaldir.

Í Hafnarfjarðarkaupstað eru flestir nemendur á hvert stöðugildi kennara í grunnskólum sveitarfélagsins, hvort sem litið er til hópsins kennarar<sup>1</sup> hvar 14,4 nemendur eru á hvert stöðugildi eða kennarar<sup>2</sup> hvar fjöldi nemenda er 13,3 á hvert stöðugildi. Vegið meðaltal þessara sveitarfélaga er 12,8 nemendur á kennarar<sup>1</sup> og 12,1 á kennarar<sup>2</sup>.

Ef litið er til sjálfstætt starfandi grunnskóla eru flestir nemendur á hvert stöðugildi kennara í Garðabæ hvort sem litið er til hópsins kennarar<sup>1</sup> eða kennarar<sup>2</sup> eða 10,8 nemendur á hvert stöðugildi. Vegið meðaltal meðal sjálfstætt starfandi grunnskóla er 8,8 á kennarar<sup>1</sup> og 8,7 á kennarar<sup>2</sup>.

Í fylgiskjali 10 er yfirlit yfir fjölda nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu í hverju sveitarfélagi fyrir sig árið 2011.

Tafla 62. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga

	Fj. svf	Lægsta gildi	Vegið meðaltal	Hæsta gildi
≤ 500 íbúar	18	1,9	5,6	9,8
501-1000	17	4,9	6,6	8,0
1001-2000	11	6,6	7,9	10,7
2001-5000	13	7,2	8,4	10,6
≥ 5001	8	9,0	10,2	10,9
Reykjavík	1		9,8	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Grunnskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi grunnskólar. Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og sérkennarar eru meðtaldir.

Að lokum sýnir tafla 62 fjölda grunnskólanemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu eftir stærð sveitarfélaga. Taflan sýnir vegið meðaltal hvers hóps fyrir sig ásamt hæsta og lágsta gildi sem gefur til kynna dreifingu innan hvers hóps fyrir sig. Í sveitarfélögum með yfir 5000 íbúa er vegið meðaltal fjölda nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu hæst árið 2011. Sé horft til hæsta og lágsta gildis kemur í ljós hve ólík niðurstaða getur verið milli sveitarfélaga innan hvers stærðarflokks. Þó gefur taflan einnig vísendingar um hagkvæmni stærðar hjá stærri sveitarfélögum.

Tafla 63. Fjöldi stöðugilda starfsfólks við kennslu á 1000 íbúa eftir landshlutum árið 2011

	Íbúafjöldi 2011	Fjöldi starfsfólks við kennslu	Fjöldi stöðugilda á hverja 1000 íbúa
Reykjavíkurborg	119.108	1.357	11,4
Höfuðborgarsv. án Rvk	83.233	1.123	13,5
Suðurnes	21.088	322	15,3
Vesturland	15.379	264	17,2
Vestfirðir	7.137	128	18,0
Norðurland vestra	7.393	141	19,1
Norðurland eystra	28.949	471	16,3
Austurland	10.187	193,4	19,0
Suðurland	25.921	438	16,9
Landið allt	318.395	4.438	13,9

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Grunnskólar sveitarfélaga. Íbúafjöldi skólahverfa meðtalin. Þ.e íbúar Kjósarhrepps taldir með íbúum Reykjavíkurborgar og svo framvegis.

Að lokum er áhugavert að skoða fjölda stöðugilda alls starfsfólks við kennslu á hverja 1.000 íbúa eftir landshlutum í grunnskólum sveitarfélaga. Tafla 63 sýnir að á hverja 1.000 íbúa landsins eru 13,9 stöðugildi starfsfólks við kennslu. Talan er lægst hjá Reykjavíkurborg þar sem 11,4 stöðugildi eru á hverja 1.000 íbúa. Hæst er talan hjá Norðurlandi vestra þar sem 19,1 stöðugildi eru á hverja 1.000 íbúa.

Tafla 64. Fjöldi stöðugilda starfsfólks við kennslu á 1.000 íbúa í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Íbúafjöldi 2011	Fjöldi starfsfólks við kennslu	Fjöldi stöðugilda á hverja 1000 íbúa
Reykjavíkurborg	119.108	1.356,9	11,4
Garðabær	10.909	124,7	11,4
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	335,6	12,9
Kópavogsbær	30.779	431,8	14,0
Akraneskaupstaður	6.623	94,2	14,2
Akureyrarkaupstaður	17.754	252,8	14,2
Reykjanesbær	13.971	206,7	14,8
Mosfellsbær	8.642	133,8	15,5
Sveitarfélagið Árborg	7.827	128,4	16,4
Fjarðabyggð	4.583	85,9	18,7
10 stærstu samtals	246.295	3.151	12,8

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Grunnskólar sveitarfélaga. Íbúafjöldi skólahverfa meðtalin. Þ.e íbúar Kjósarhrepps taldir með íbúum Reykjavíkurborgar og svo framvegis.

Ekki er síður áhugavert að skoða lykiltöluna fjölda stöðugilda starfsfólks við kennslu í tíu fjölmennustu sveitarfélögum landsins. Fæst stöðugildi á hverja 1.000 íbúa eru í Reykjavíkurborg og Garðabæ eða 11,4, og flest eru þau í Fjarðabyggð eða 18,7. Vert er að hafa í huga í þessu samhengi að Fjarðabyggð samanstendur af fimm byggðakjörnum með grunnskóla starfandi í hverjum þeirra.

Vegið meðaltal tíu stærstu sveitarfélaga er 12,8 stöðugildi á hverja þúsund íbúa sem er 8% lægra en meðaltal alls landsins.

*Í fylgiskjali 11 er yfirlit yfir fjölda stöðugilda starfsfólks við kennslu á hverja 1.000 íbúa í hverju sveitarfélagi fyrir sig árið 2011.*

## Samantekt

Árið 2011 eru stöðugildi alls starfsfólks við kennslu 4.560 talsins og hefur þeim fækkað um 111 frá fyrra ári eða sem nemur 2%. Grunnskólakennurum fjölgar um 1% frá fyrra ári eða um 37 stöðugildi. Kennurum án kennsluréttinda fækkar árið 2011 um heil 47% frá fyrra ári eða um 148 stöðugildi. Það kemur ofan á fækkun þeirra um 45% milli árána 2008 og 2009 og svo 16% fækkun árið 2010 frá fyrra ári. Ljóst er að hér gæti áhrifa efnahagsástandsins. Grunnskólakennarar sem störfuðu á öðrum vettvangi leituðu í auknum mæli inn í skólana á kostnað kennara án kennsluréttinda.

Árið 2011 er hlutfall grunnskólakennara í grunnskólum landsins 96%. Sé litið til landshluta er hlutfall grunnskólakennara hæst í Reykjavík og á höfuðborgarsvæðinu öllu eða 98% og lægst á Vestfjörðum eða 88%. Sé horft til tíu fjölmennustu sveitarfélaganna þá er hlutfallið hæst hjá Akraneskaupstað eða 100%. Samkvæmt grunnskólalögum skulu allir þeir er starfa við kennslu hafa grunnskólakennaramenntun. Því markmiði hefur verið náð í 20 sveitarfélögum árið 2011.

Þegar starfsfólk við kennslu er skoðað eftir starfssviðum kemur í ljós að stöðugildi sérkennara hafa ríflega tvöfaldast árið 2011 miðað við árið 1998. Árið 2011 eru konur 80% starfsfólks við kennslu í grunnskóla. Þá eru vísbendingar um að kennarastéttin sé að eldast. Kennurum fækkar í öllum aldursflokkum á tímabilinu 2005–2011 nema í elstu tveimur aldurshópnum. Þeim fækkar um 4% meðal 30–39 ára kennarar og heil 40% meðal 29 ára kennara og yngri. Þeim fjölgar mest eða um 49% í aldurshópnum 60 ára og eldri.

Árið 2011 er 9,3 nemendur á hvert stöðugildi alls starfsfólks við kennslu á landsvísu og hefur fjölgað um 0,2 frá fyrra ári en var 10,1 árið 2003. Frá árinu 2003 til ársins 2011 hefur fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu minnkað um 8%. Þessi þróun snýst við í langflestum landshlutum árin 2008–2011 og þar fjölgar nemendum á hvert stöðugildi um 7%.

Nánar var rýnt í lykiltöluna fjöldi nemenda á hvert stöðugildi kennara og sérkennarar og stjórnendur ekki meðtaldir. Annars vegar var litið til fjölda nemenda á stöðugildi kennarar<sup>1</sup> (grunnskólakennarar og kennara án kennsluréttinda) og hins vegar fjöldi nemenda á stöðugildi kennarar<sup>2</sup> (grunnskólakennarar, kennarar án kennsluréttinda og deildarstjórar).

Á tímabilinu 2007–2011 fjölgar nemendur á hvert stöðugildi kennarar<sup>1</sup> og kennarar<sup>2</sup> í flestum landshlutum og hlutfallslega mest á Norðurlandi eystra. Þeim fækkar hins vegar á hvert stöðugildi kennarar<sup>1</sup> á Norðurlandi vestra og svo á Suðurnesjum. Ef litið er til þróunar milli árána 2010 og 2011 þá fækkar nemendum á stöðugildi kennara á Vesturlandi og svo á Suðurnesjum. Í öðrum landshlutum fjölgar nemendum á hvert stöðugildi kennara.

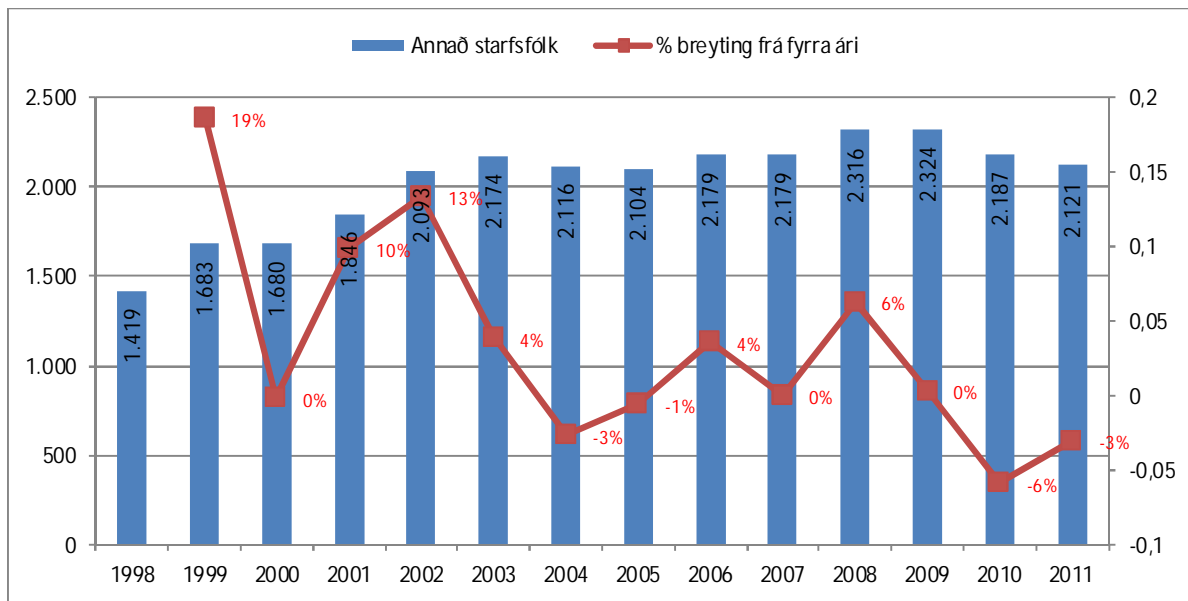
Ef horft er til tíu stærstu eða fjölmennustu sveitarfélaganna kemur í ljós að í Hafnarfjarðarkaupstað eru flestir nemendur á hvert stöðugildi kennara í grunnskólum sveitarfélagsins, hvort sem litið er til hópsins kennarar<sup>1</sup> hvar 14,4 nemendur eru á hvert stöðugildi eða kennarar<sup>2</sup> hvar fjöldi nemenda er 13,3 á hvert stöðugildi. Vegið meðaltal þessara sveitarfélaga er 12,8 nemendur á kennarar<sup>1</sup> og 12,1 á kennarar<sup>2</sup>.

Á hverja 1.000 íbúa landsins eru 13,9 stöðugildi starfsfólks við kennslu. Talan er lægst hjá Reykjavíkurborg þar sem 11,4 stöðugildi eru á hverja 1.000 íbúa. Hæst er talan hjá Norðurlandi vestra þar sem 19,1 stöðugildi eru á hverja 1.000 íbúa.

## 7.2 Annað starfsfólk

Þegar fjallað er um starfsfólk í grunnskólum er víst að starfsfólk við kennslu er þar í forgrunni. Reyndin er þó að fjölmargt annað starfsfólk starfar í grunnskólum við ýmis störf og hefur fjölgað verulega frá því að sveitarfélögin tóku við rekstri grunnskólans samstíga því að þjónusta í skólum landsins hefur aukist. Í kaflanum verður þessi starfsmannahópur einnig nefndur „annað starfsfólk“. Fjöldi stöðugilda starfsfólks í grunnskóla árið 2011 sem sinna öðru en kennslu voru 2.121 talsins og fækkar um 3% frá fyrra ári.

Mynd 52. Fjöldi stöðugilda annars starfsfólks 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 52 sýnir þróun á heildarfjölda þess starfsfólks í grunnskóla er sinnir öðrum störfum en kennslustörfum og breytingu frá fyrra ári. Á tímabilinu 1998–2011 fjölgaði stöðugildum annars starfsfólks um 702 eða rúm 49%. Hlutfallsleg breyting er mest árið 1999 miðað við fyrra ár eða 19% aukning og þá árið 2002 um 13% frá fyrra ári. Nokkur fækkun er í þessum starfsmannahóp árið 2004 en þá fækkar stöðugildum um 58 eða 3% frá fyrra ári. Þá fækkar stöðugildum annarra starfsmanna um 6% árið 2010 miðað við fyrra ár og 3% árið 2011. Samkvæmt gögnum Hagstofunnar hafa 80 stöðugildi kennsluréttindi sem flokkast undir „annað starfsfólk“ árið 2011.

Tafla 65. Annað starfsfólk í grunnskólum eftir starfssviði 2005–2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 05 - 11	% breyting 05 - 11
Bókasafnsfræðingar og fl	57	51	38	45	45	56	42	-15	-26%
Félagsráðgjafar	0	3	4	4	3	4	1	1	
Sálfræðingar	9	8	9	12	11	10	8	-2	-17%
Námsráðgjafar	58	71	68	70	83	78	79	21	36%
Skólahjúkrunarfræðingar	15	21	18	23	3	20	6	-9	-60%
Proskapjálfar	83	86	102	117	115	118	128	45	55%
Stuðningsfulltrúar	412	468	470	513	517	479	522	110	27%
Ritarar, tölvuumsjón	165	160	164	155	160	152	148	-17	-10%
Tómstundafulltrúar	6	4	5	7	6	5	1	-5	-80%
Starfsfólk í mótuneytum	201	225	206	234	252	238	227	26	13%
Húsvörðir	133	131	120	134	142	122	122	-11	-9%
Skólaliðar, gangaverðir og fl	944	943	975	1003	989	905	837	-107	-11%
Annað	22	8	0	0	0	0	0	-22	-
Samtals	2.175	2.179	2.179	2.316	2.324	2.187	2.121	16	1%

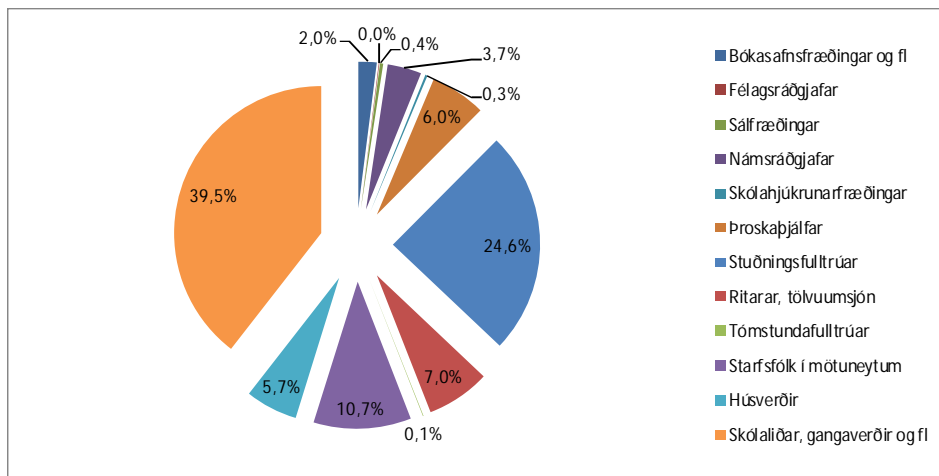
Heimild: Hagstofa Íslands.

Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu stöðugildi. Skólabílstjórar og aðrir verktakar eru ekki inn í þessum tölum. Sinni starfsmaður störfum sem falla á fleiri en eitt starfssvið vísar starfssvið til aðalstarfs.

Ef við skoðum töflu 65 hér að ofan kemur í ljós að stöðugildum þeirra sem ekki sinna kennslu í grunnskólum landsins hefur fækkað um 54 stöðugildi árið 2011 miðað við árið 2005 og eru 2.121 talsins. Eins og áður segir fækkar um 3% í þessum starfsmannahópi árið 2011 miðað við fyrra ár. Fjöldi stöðugilda þessa starfshóps stendur í stað milli árunna 2006 og 2007. Þróunin á tímabilinu er talsvert misjöfn eftir starfssviðum. Þannig fjölgaði námsráðgjöfum um 21 stöðugildi eða 36% og proskapjálfum fjölgaði um 45 stöðugildi eða 55%.

Ef við skoðum sérstaklega breytingar sem verða milli árunna 2008 og 2009 þá sést að námsráðgjöfum fjölgar um 13 stöðugildi. Í því samhengi er vert að minnast þess að í 13. gr. nýrra laga um grunnskóla nr. 91/2008 er kveðið á um að nemendur eigi rétt á námsráðgjöf í skólanum af til þess bærum sérfræðingum. Þeim fækkar svo aftur lítillega árið 2010. Skólahjúkrunarfræðingum fækkar verulega milli árunna 2008 og 2009, en fjölgar svo aftur talsvert árið 2010 frá fyrra ári. Skólaliðum fækkar um 107 stöðugildi á tímabilinu en sú þróun á sér að mestu stað milli árunna 2009 og 2011.

Mynd 53. Hlutfallsleg skipting stöðugilda annars starfsfólks eftir starfssviðum 2011



Heimild: Hagstofa Íslands.

Mynd 53 sýnir hvernig stöðugildi annars starfsfólks í grunnskóla raðast eftir hlutfallslegri skiptingu á ólík starfssvið á landsvísu árið 2011. Fjölmennasti hópurinn eru skólaliðar sem eru tæp 40% þeirra er sinna öðru en kennslu í grunnskóla. Næstfjölmennasti hópurinn eru stuðningsfulltrúar sem eru rétt tæp 25%.

Tafla 66. Annað starfsfólk í grunnskólum 2005–2011 eftir landshlutum

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 05-11	% breyting 05-11
Reykjavíkurborg	684	724	691	729	706	692	673	-11	-2%
% breyting frá fyrra ári		6%	-5%	5%	-3%	-2%	-3%		
Höfuðborgarsv. án Rvk	527	558	562	578	611	557	497	-30	-6%
% breyting frá fyrra ári		6%	1%	3%	6%	-9%	-11%		
Suðurnes	130	143	145	150	141	136	143	13	10%
% breyting frá fyrra ári		10%	2%	3%	-6%	-4%	5%		
Vesturland	139	117	125	137	145	132	149	10	7%
% breyting frá fyrra ári		-16%	7%	10%	6%	-9%	13%		
Vestfirðir	53	53	43	51	53	50	54	1	2%
% breyting frá fyrra ári		-1%	-19%	20%	3%	-6%	8%		
Norðurland vestra	94	85	91	97	94	86	89	-5	-5%
% breyting frá fyrra ári		-10%	7%	7%	-3%	-9%	3%		
Norðurland eystra	204	212	223	231	241	226	226	22	11%
% breyting frá fyrra ári		4%	5%	4%	4%	-6%	0%		
Austurland	74	83	82	100	92	82	82	8	11%
% breyting frá fyrra ári		12%	-1%	21%	-7%	-11%	0%		
Suðurland	200	203	217	244	240	227	208	8	4%
% breyting frá fyrra ári		2%	7%	12%	-2%	-5%	-8%		
Samtals	2.105	2.114	2.104	2.316	2.324	2.187	2.121	16	1%
% breyting frá fyrra ári		0%	0%	10%	0%	-6%	-3%		

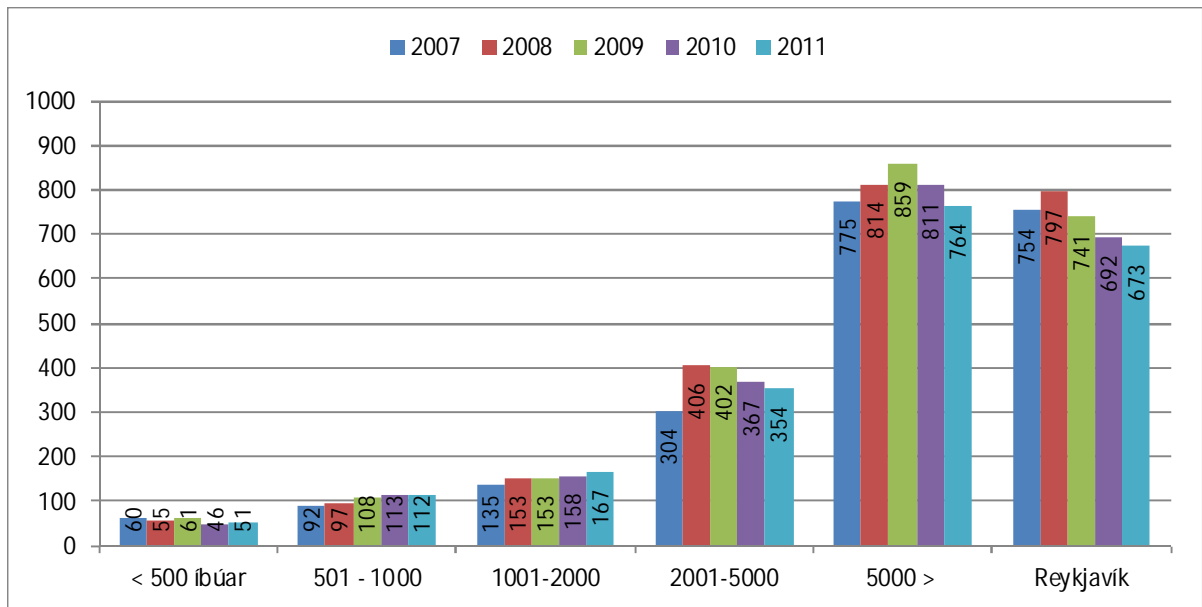
Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu stöðugildi. Skólabílstjórar og aðrir verktakar eru ekki inn í þessum tölum. Sinni starfsmaður störfum sem falla á fleiri en eitt starfssvið visar starfssvið til aðalstarfs.

Hér að ofan eru tölur yfir annað starfsfólk í grunnskólum eftir landshlutum 2005–2011. Árið 2011 eru 2.121 stöðugildi er sinna öðru en kennslu í grunnskóla. Árið 1998 voru stöðugildi annars starfsfólks 1.391 talsins og hefur þeim því fjölgað um 730 stöðugildi síðan eða 52%. Frá árinu 2005 verða ekki mjög miklar breytingar, þeim fjölgar þó um 10% árið 2008 miðað við fyrra ár. Frá og með árinu 2010 fer þeim fækkandi.

Sé lítið yfir allt tímabilið þá er misjafnt hvernig þróunin er eftir einstökum landshlutum. Öðru starfsfólki fækkar í Reykjavíkurborg og nágrennasveitarfélögum og á Norðurlandi vestra. Stöðugildum fjölgar hlutfallslega mest á Norðurlandi eystra og Austurlandi. Sé eingöngu horft til árána 2009–2011 þá sést að stöðugildum annarra starfsmanna fækkar flestum landshlutum.

Mynd 54. Annað starfsfólk í grunnskóla eftir stærð sveitarfélaga 2007–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Á mynd 54 má sjá fjölda starfsfólks í grunnskóla sem sinnir öðru en kennslu eftir stærð sveitarfélaga. Stöðugildum fækkað meðal fjölmennari sveitarfélaga árið 2011 miðað við árið 2010.

Tafla 67. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi annars starfsfólks í grunnskóla 2003–2010 eftir landshlutum

	2005	2007	2009	2010	2011	Breyting 05-11	% breyting 05-11
Reykjavíkurborg	22,04	21,12	19,72	19,94	20,54	-1,50	-7%
Höfuðborgarsv. án Rvk.	21,60	20,73	19,44	21,50	24,31	2,71	13%
Suðurnes	22,95	21,96	22,66	22,89	21,85	-1,10	-5%
Vesturland	17,80	19,38	15,93	17,00	14,93	-2,87	-16%
Vestfirðir	22,45	25,49	19,23	18,84	16,98	-5,47	-24%
Norðurland vestra	14,38	13,93	11,65	12,64	11,65	-2,73	-19%
Norðurland eystra	21,37	18,59	17,76	18,55	18,42	-2,96	-14%
Austurland	19,76	18,23	15,42	17,57	16,84	-2,92	-15%
Suðurland	20,29	18,34	15,88	16,51	17,38	-2,91	-14%
Landið allt	21,06	20,84	18,47	19,45	19,97	-1,09	-5%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Tafla 67 sýnir okkur fjölda nemenda á hvert stöðugildi annars starfsfólks í grunnskóla eftir landshlutum. Árið 2011 eru 19,9 nemendur á hvert stöðugildi annars starfsfólks og hefur fækkað um rúmlega einn nemanda frá árinu 2005.

Nemendum á hvert stöðugildi fjölga á höfuðborgarsvæði utan Reykjavíkurborgar um 1,7 nemanda eða 13%. Í öðrum landshlutum hefur nemendum á hvert stöðugildi fækkað og hlutfallslega mest á Vestfjörðum. Árið 2011 eru færstir nemendur á hvert stöðugildi annars starfsfólks á Norðurlandi vestra eða 11,65. Þeir eru flestir á hvert stöðugildi höfuðborgarsvæðinu eða 24,3.

Tafla 68. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi annars starfsfólks 2011 eftir stærð sveitarfélaga

	Fjöldi sveitarfélaga	Lægsta gildi	Vegið meðaltal	Hæsta gildi
≤ 500 íbúar	18	5,7	11,2	35,8
501-1000	17	6,7	14,9	34,8
1001-2000	11	9,6	14,4	24,8
2001-5000	13	10,4	16,9	25,6
≥ 5001	8	19,2	22,5	28,6
Reykjavík	1		20,5	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Þá má sjá fjölda nemenda á hvert stöðugildi eftir stærð sveitarfélaga. Vart kemur á óvart að fæstir nemendur eru á stöðugildi annars starfsfólks í minnstu sveitarfélögunum en svo eykst fjöldi þeirra eftir að sveitarfélögin verða fjölmennari. Eins má sjá að dreifing er talsverð innan hvers stærðarhóps.

Tafla 69. Fjöldi stöðugilda annars starfsfólks á hverja 1.000 íbúa eftir landshlutum árið 2011

	Íbúafjöldi 2011	Fjöldi stöðugilda annars starfsfólks	Fjöldi stöðugilda á 1.000 íbúa
Reykjavíkurborg	119.108	629,3	5,3
Höfuðborgarsv. án Rvk	83.233	482,3	5,8
Suðurnes	21.088	142,5	6,8
Vesturland	15.379	149,3	9,7
Vestfirðir	7.137	54,2	7,6
Norðurland vestra	7.393	89,3	12,1
Norðurland eystra	28.949	225,7	7,8
Austurland	12.306	100,5	8,2
Suðurland	23.802	190,1	8,0
Landið allt	318.395	2063,2	6,5

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Grunnskólar sveitarfélaga. Íbúafjöldi skólahverfa meðtalinn. Þ.e íbúar Kjósarhrepps taldir með íbúum Reykjavíkurborgar og svo framvegis.

Þá er fróðlegt að skoða fjölda stöðugilda á hverja þúsund íbúa. Tafla 69 gefur yfirlit yfir þá lykiltölu eftir landshlutum árið 2011 í grunnskólum reknum af sveitarfélögum. Vegið meðaltal allra sveitarfélaga er 6,5 stöðugildi á hverja þúsund íbúa. Lægst er lykiltalan í Reykjavík eða 5,3 en hæst á Norðurlandi vestra eða 12,3 stöðugildi á hverja 1.000 íbúa.



Tafla 70. Fjöldi stöðugilda annars starfsfólks á hverja 1.000 íbúa í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Íbúafjöldi 2011	Fjöldi stöðugilda annars starfsfólks	Fjöldi stöðugilda á 1.000 íbúa
Garðabær	10.909	53,9	4,9
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	129,7	5,0
Reykjavíkurborg	119.108	629,3	5,3
Reykjanesbær	13.971	81,6	5,8
Kópavogsbær	30.779	190,1	6,2
Mosfellsbær	8.642	54,2	6,3
Sveitarfélagið Árborg	7.827	55,4	7,1
Akureyrarkaupstaður	17.754	133,1	7,5
Akraneskaupstaður	6.623	51,9	7,8
Fjarðabyggð	4.583	37,6	8,2
10 stærstu samtals	246.295	1.417	5,8

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skyring: Grunnskólar sveitarfélaga. Íbúafjöldi skólahverfa meðtalinn. Þ.e íbúar Kjósarhrepps taldir með íbúum Reykjavíkurborgar og svo framvegis.

Að lokum er ekki úr vegi að skoða fjölda stöðugilda annars starfsfólks á hverja þúsund íbúa hjá tíu fjölmennustu sveitarfélögum landsins. Vegið meðaltal þeirra er 5,8 stöðugildi á hverja þúsund, sem er einu stöðugildi lægra en hjá öllu landinu í heild eða 17% lægra. Garðabær er með fæst stöðugildi á hverja 1.000 íbúa með 4,9, en í Fjarðabyggð er fjöldinn mestur eða 8,2. Vert er að hafa í huga í þessu samhengi að Fjarðabyggð samanstendur af fimm byggðakjörnum með grunnskóla starfandi í hverjum þeirra.

### Samantekt

Hér að ofan er rakin þróun í starfsmannahaldi starfsfólks við grunnskólann er ekki sinna kennslu árin 2005–2011 á landsvísi. Skólaliðum fækkar á tímabilinu um 107 stöðugildi eða 11% en eru áfram langfjölmennasti starfshópurinn árið 2011. Stuðningsfulltrúum fjölga hins vegar um 110 stöðugildi og eru annar stærsti starfsmannahópurinn árið 2011.

Á tímabilinu 2005–2011 hefur nemendum á hvert stöðugildi annars starfsfólks fækkað um rúman nemanda og eru rétt tæplega 20 á hvert stöðugildi árið 2011. Fæstir nemendur eru á hvert stöðugildi á Norðurlandi vestra eða 11,6 en flestir á höfuðborgarsvæðinu utan Reykjavíkurborgar eða 24,3.

Einnig var horft til fjölda stöðugilda á hverja 1.000 íbúa. Vegið meðaltal alls landsins var 6,5 stöðugildi á hverja þúsund íbúa árið 2011. Sé horft til landshluta voru stöðugildin flest á hverja þúsund á Norðurlandi vestra eða 12,8 en fæst í Reykjavíkurborg eða 5,3. Ef litið er eingöngu til tíu fjölmennustu sveitarfélaganna eru vegið meðaltal 5,8, og flest stöðugildi á hverja 1.000 íbúa eru í Fjarðabyggð en fæst í Garðabæ.

### 7.3. Allt starfsfólk í grunnskóla

Í þessum kafla er fjallað um allt starfsfólk í grunnskóla þ.e. starfsfólk við kennslu og annað starfsfólk. Hér að framan hefur verið gerð grein fyrir þessum tveimur starfsmannahópum sitt í hvoru lagi. Árið 2011 eru stöðugildi alls starfsfólks í grunnskóla 6.681 talsins og hefur fækkað um 434 stöðugildi frá 2009 en það nemur 6% fækkun.

Tafla 71. Fjöldi stöðugilda starfsfólks í grunnskóla 1998–2011

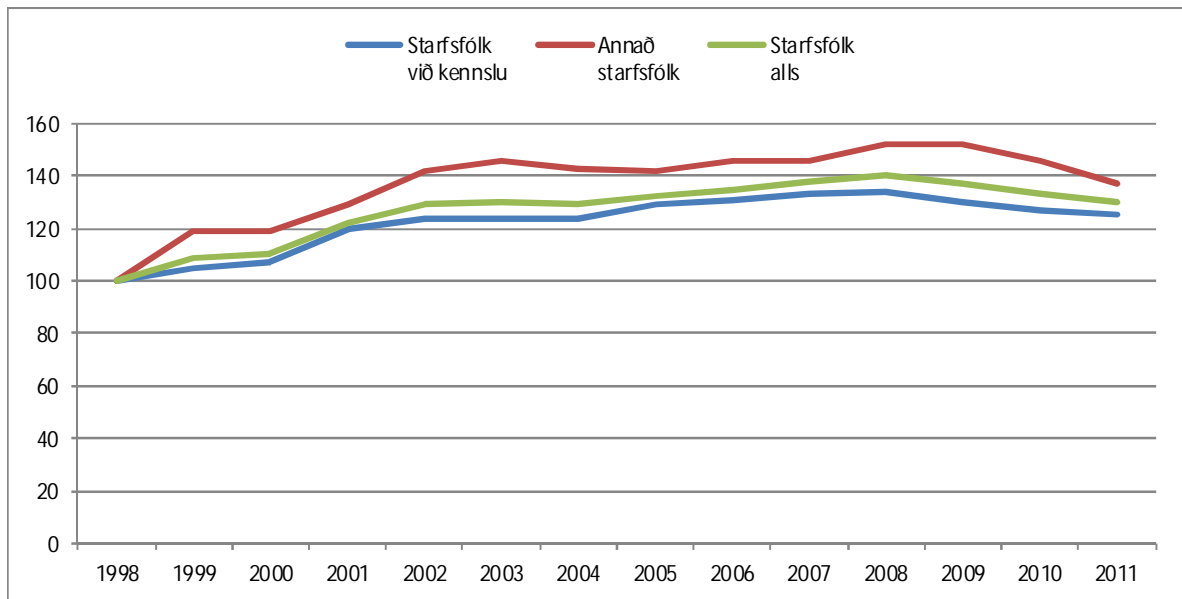
	Starfsfólk við kennslu	% breyting frá fyrra ári	Annað starfsfólk	% breyting frá fyrra ári	Starfsfólk alls	% breyting frá fyrra ári
1998	3.518		1.419		4.937	
1999	3.703	5%	1.683	19%	5.386	9%
2000	3.784	2%	1.679	0%	5.463	1%
2001	4.273	13%	1.846	10%	6.119	12%
2002	4.437	4%	2.093	13%	6.530	7%
2003	4.440	0%	2.174	4%	6.614	1%
2004	4.460	0%	2.116	-3%	6.576	-1%
2005	4.697	5%	2.104	-1%	6.801	3%
2006	4.798	2%	2.179	4%	6.977	3%
2007	4.985	2%	2.179	0%	7.164	3%
2008	5.016	1%	2.316	6%	7.332	2%
2009	4.791	-4%	2.324	0%	7.115	-3%
2010	4.671	-3%	2.187	-6%	6.858	-4%
2011	4.560	-2%	2.121	-9%	6.681	-3%
Breyting 98 - 11	1.042		702		1.744	
% breyting 98 - 11	30%		49%		35%	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Stjórnendur, s.s. skólastjórar, aðstoðarskólastjórar og deildarstjórar ásamt sérkennurum eru flokkaðir með starfsfólki við kennslu. Stöðugildi eru námunduð að heilu tölugildi. Starfsfólk í sjálfstætt starfandi skólum meðtalið.

Tafla 72 sýnir þróunina meðal starfsmanna grunnskólans þar sem þeir eru flokkaðir saman er sinna kennslustörfum og svo þeir er sinna öðrum störfum, frá 1998–2011. Á tímabilinu hefur stöðugildum alls starfsfólks fjölgað um 1.744 eða 35%. Hlutfallsleg breyting milli ára er mest árið 2001, en þá fjölgar stöðugildum alls í grunnskóla um 12% miðað við fyrra ár. Þróunin frá árinu 2009 hefur verið sú að stöðugildum starfsfólks í heildina fækkar.

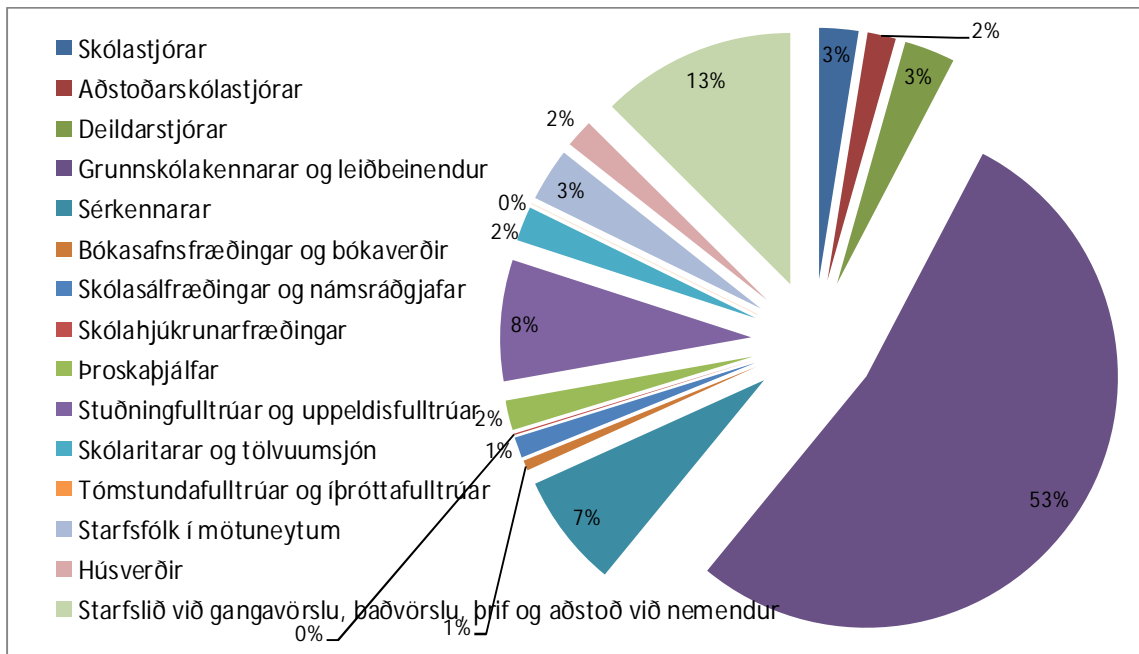
Mynd 55. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda starfsfólks í grunnskóla 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 55 sýnir uppsafnaða hlutfallslega þróun stöðugilda í grunnskóla. Sammerkt er með hópnum að fram til ársins 2009 fjölga stöðugildum, en eftir það fer þeim fækkandi.

Mynd 56. Hlutfallsleg skipting stöðugilda starfsfólks í grunnskóla 2011

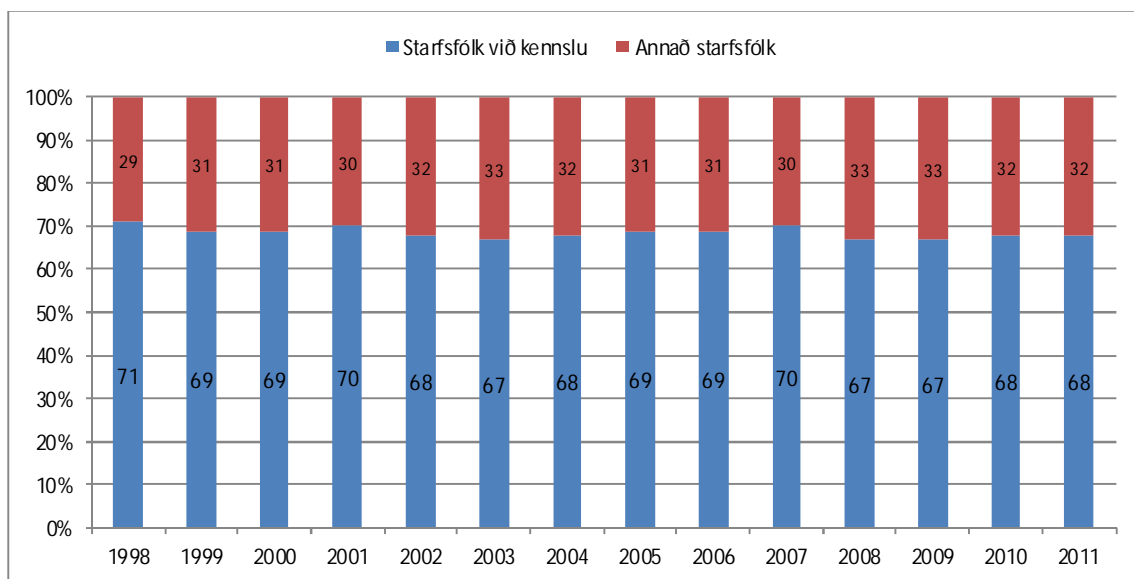


Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 56 gefur yfirlit yfir hlutfallslega skiptingu stöðugilda starfsfólks í grunnskóla eftir starfssviðum árið 2011. Skólastjórar nema 3% af heildarstöðugildafjölda sem og deildarstjórar og langfjölmennasti

hópurinn eru grunnskólakennarar og leiðbeinendur eða 53%. Sérkennarar eru 7% af starfsliði grunnskóla og stuðningsfulltrúar 8% árið 2011

Mynd 57. Hlutfallsleg skipting kennara og annars starfsfólks 1998–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Á mynd 57 kemur fram hlutfallsleg skipting milli starfsfólks við kennslu annars vegar og annars starfsfólks í grunnskóla hins vegar á tímabilinu 1998–2011. Árið 1998 eru stöðugildi kennara 71% af heildarstöðugildafjölda í grunnskóla. Árið 2011 er það hlutfall 68%, og því ljóst að annað starfsfólk sem hluti af heild hefur fjölgað um þrjú prósentustig á tímabilinu.

Tafla 73. Allt starfsfólk í grunnskóla 2007 og 2011 eftir landshlutum

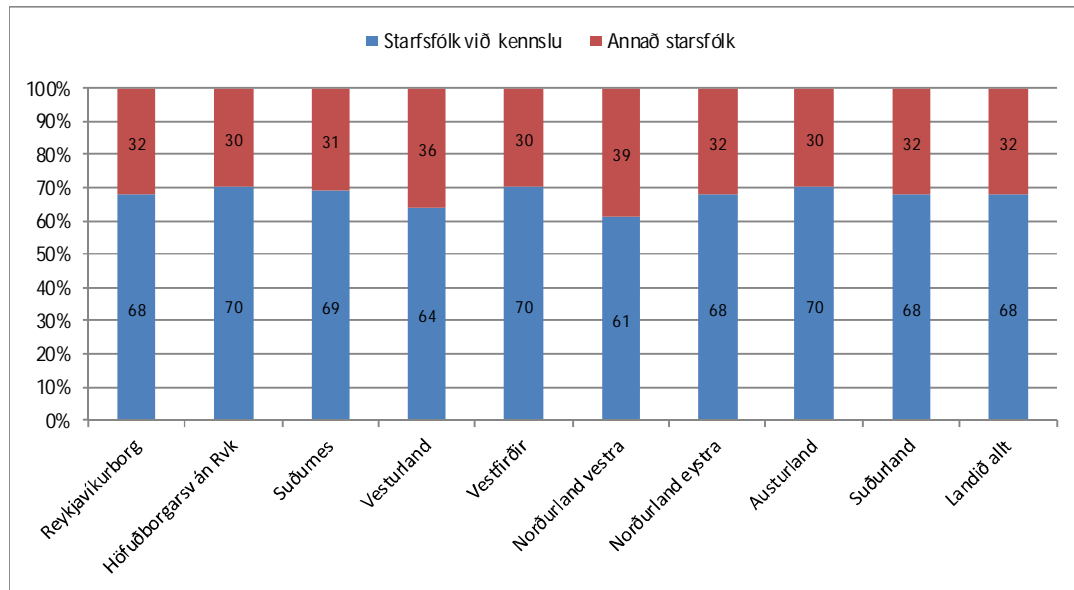
	2007			2011			Breyting 2007 - 2011			% breyting 2007 - 2011		
	Starfsfólk við kennslu	Annað starfsfólk	Starfsfólk alls	Starfsfólk við kennslu	Annað starfsfólk	Starfsfólk alls	Starfsfólk við kennslu	Annað starfsfólk	Starfsfólk alls	Starfsfólk við kennslu	Annað starfsfólk	Starfsfólk alls
Reykjavíkurborg	1.629	691	2.320	1.428	673	2.101	-201	-18	-219	-12%	-3%	-9%
Höfuðborgarsv. án Rvk	1.215	562	1.777	1.173	497	1.670	-42	-65	-107	-3%	-12%	-6%
Suðurnes	320	145	465	322	143	465	2	-2	0	1%	-1%	0%
Vesturland	293	125	418	264	149	413	-29	24	-5	-10%	19%	-1%
Vestfirðir	154	43	197	128	54	182	-26	11	-15	-17%	26%	-8%
Norðurland vestra	164	91	255	141	89	230	-23	-2	-25	-14%	-2%	-10%
Norðurland eystra	503	223	726	471	226	697	-32	3	-29	-6%	1%	-4%
Austurland	271	103	374	194	82	276	-77	-21	-98	-28%	-20%	-26%
Suðurland	437	196	633	439	208	647	2	12	14	1%	6%	2%
Landið allt	4.985	2.179	7.164	4.560	2.121	6.681	-425	-58	-483	-9%	-3%	-7%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Stöðugildi eru námunduð að heilu stöðugildi.

Hér að ofan hefur þróunin verið rakin á landsvísi. Tafla 73 sýnir þróunina eftir landshlutum árin 2007 og 2011. Starfsfólki við kennslu fækkar um 9% á landsvísi frá árinu 2007 eða um 425 stöðugildi. Því fækkar í öllum landshlutum nema á Suðurnesjum. Á sama tíma fækkar stöðugildum annars starfsfólks um 58 eða 3%. Því fækkar í flestum landshlutum. Alls fækkar starfsfólki í grunnskóla um 7% árið 2011 miðað við árið 2011 og því fækkar í öllum landshlutum, nema á Suðurnesjum þar sem fjöldinn stendur í stað og á Suðurlandi þar sem stöðugildum í heildina fjölgar um 2% á tímabilinu.

Mynd 58. Hlutfall kennara og annars starfsfólks eftir landshlutum 2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í mynd 58 hefur stöðugildum starfsfólks við kennslu annars vegar og annars starfsfólks hins vegar verið stillt upp sem hlutfalli af heildar starfsmannafjölda í grunnskóla eftir landshlutum árið 2011. Á landsvísi og í Reykjavíkurborg skiptast þau þannig að starfsfólk við kennslu er um 68% af heildarstöðugildafjölda og annað starfsfólk um 32%. Hæst er hlutfall starfsfólks við kennslu á Austurlandi, Vestfirðum og höfuðborgarsvæði utan Reykjavíkurborgar eða 70%. Lægst er það á Norðurlandi vestra eða 61%.

Tafla 74. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi alls starfsfólks í grunnskóla 2003–2011 eftir landshlutum

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Breyting 03 - 11	% breyting 03 - 11
Reykjavíkurborg	7,2	7,3	6,5	6,4	6,3	6,1	6,4	6,5	6,6	-0,7	-9%
Höfuðborgarsvæn Rvk	7,2	7,2	7,2	6,7	6,6	6,4	6,5	6,8	7,2	0,1	1%
Suðurnes	7,3	7,3	7,6	7,0	6,8	6,6	6,6	6,6	6,7	-0,5	-8%
Vesturland	6,0	6,1	6,0	6,1	5,8	5,7	5,5	5,9	5,4	-0,6	-11%
Vestfirðir	6,0	5,9	5,8	5,6	5,6	5,2	5,1	4,8	5,0	-1,0	-16%
Norðurland vestra	5,5	5,3	5,4	5,7	5,0	4,6	4,5	4,7	4,5	-1,0	-18%
Norðurland eystra	6,5	6,3	6,5	5,9	5,7	5,7	5,8	5,9	6,0	-0,5	-8%
Austurland	5,5	5,6	5,1	5,1	4,9	4,6	4,7	4,9	5,0	-0,5	-8%
Suðurland	6,2	6,3	6,2	5,9	5,8	5,3	5,4	5,4	5,6	-0,6	-10%
Landið allt	6,8	6,8	6,5	6,3	6,1	5,9	6,0	6,2	6,3	-0,4	-6%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Tafla 74 sýnir fjölda nemenda á hvert stöðugildi starfsmanns í grunnskóla eftir landshlutum árin 2003–2011. Í heildina hefur nemendum fækkað um 6% á hvert stöðugildi starfsmanns í grunnskóla og árið 2011 eru 6,3 nemendur á hvert stöðugildi starfsmanns í grunnskóla. Nemendum á hvert stöðugildi starfsfólks fækkar í öllum landshlutum á tímabilinu, nema í nágrennasveitarfélögum Reykjavíkurborgar. Hlutfallsleg breyting er mest á Norðurlandi vestra þar sem nemendum fækkar um 18% á hvert stöðugildi.

Það er þó athyglisvert að skoða þróunina árin 2008–2011 en þá kemur í ljós að nemendum fjölgar nokkuð á hvert stöðugildi í flestum landshlutum eða um 7% á landsvísi.

Tafla 75. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi alls starfsfólks í grunnskóla í 10 stærstu sveitarfélögum 2011

	Grunnskólar sveitarfélaga	Sjálfstætt starfandi grunnskólar
Hafnarfjarðarkaupstaður	7,8	7,1
Mosfellsbær	7,6	
Garðabær	7,4	6,6
Reykjanesbær	6,9	
Kópavogsbær	6,8	5,7
Akraneskaupstaður	6,8	
Reykjavíkurborg	6,7	4,9
Akureyrarkaupstaður	6,7	
Sveitarfélagið Árborg	6,2	
Fjarðabyggð	5,0	
10 stærstu samtals	6,8	5,5

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflu 75 má sjá fjölda nemenda á hvert stöðugildi í grunnskóla í 10 fjölmennustu sveitarfélögum landsins eftir rekstrarformi skóla. Í grunnskólum sveitarfélaga er vegið meðaltal tíu sveitarfélaga 6,8 nemandi á hvert stöðugildi starfsfólks. Flestir eru nemendur á hvert stöðugildi í Hafnarfirði eða 7,8. Fæstir eru þeir í Fjarðabyggð eða 5 á hvert stöðugildi. Vert er að hafa í huga í þessu samhengi að Fjarðabyggð samanstendur af fimm byggðakjörnum með grunnskóla starfandi í hverjum þeirra. Sé horft til sjálfstætt starfandi grunnskóla sést að fjöldi nemenda á hvert stöðugildi er nokkuð lægri en meðal grunnskóla sveitarfélaga.

Tafla 76. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi alls starfsfólks 2011 eftir stærð sveitarfélaga

	Fjöldi sveitarfélaga	Lægsta gildi	Vegið meðaltal	Hæsta gildi
≤ 500 íbúar	18	1,5	4,0	7,1
501-1000	17	3,2	4,5	5,7
1001-2000	11	4,1	5,1	6,8
2001-5000	13	4,3	5,6	7,5
≥ 5001	8	6,3	7,1	7,8
Reykjavíkurborg	1		6,6	

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflu 76 má sjá fjölda nemenda á hvert stöðugildi í grunnskóla eftir stærð sveitarfélaga árið 2011. Nemendur eru fæstir á hvert stöðugildi í minnstu sveitarfélaginu sem sé litið til vegins meðaltals, en flestir í sveitarfélögum er hafa 5.000 íbúa eða fleiri. Sé litið til hæsta og lægsta gildis í hverjum stærðarflokki, kemur í ljós hvað dreifingin er mikil innan hvers stærðarflokks.

Tafla 77. Fjöldi nemenda og starfsfólks í grunnskóla 2003–2011

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	breyting 03 - 11	% breyting 03 - 11
Nemendur	44.809	44.511	44.336	43.875	43.841	43.511	42.929	42.539	42.365	-2.444	-5%
Breyting frá fyrra ári		-0,7%	-0,4%	-1,0%	-0,1%	-0,8%	-1,3%	-0,9%	-0,4%		
Starfsfólk við kennslu	4.440	4.460	4.697	4.798	4.985	5.016	4.791	4.671	4.560	120	3%
Breyting frá fyrra ári		0,5%	5,3%	2,2%	3,9%	0,6%	-4,5%	-2,5%	-2,4%		
Annað starfsfólk	2.174	2.116	2.104	2.179	2.179	2.316	2.324	2.187	2.121	-53	-2%
Breyting frá fyrra ári		-2,7%	-0,6%	3,6%	0,0%	6,3%	0,3%	-5,9%	-3,0%		
Allt starfsfólk	6.614	6.576	6.801	6.977	7.164	7.332	7.115	6.858	6.681	67	1%
Breyting frá fyrra ári		-0,6%	3,4%	2,6%	2,7%	2,3%	-3,0%	-3,6%	-2,6%		

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Starfsfólk við kennslu; átt er við grunnskólakennara og kennara án kennsluréttinda. Skólastjórar, aðstoðarskólastjórar, deildarstjórar og sérkennarar taldir með. Grunnskólar sveitarfélaga og sjálfstætt starfandi grunnskólar.

Árið 2011 eru grunnskólanemendur 42.3659 talsins og hefur fækkað um 2.444 eða 5% miðað við árið 2003. Á sama tíma fjölgar starfsfólki við kennslu um 120 stöðugildi eða 3% og eru 4.560 talsins árið 2011. Öðru starfsfólki fækkar um 53 stöðugildi. Í heildina fjölgar stöðugildum starfsfólks í grunnskóla um 1% á tímabilinu eða um 67 stöðugildi. Vert er að benda á að fjöldapróun meðal starfsfólks við kennslu snýst við árið 2009.

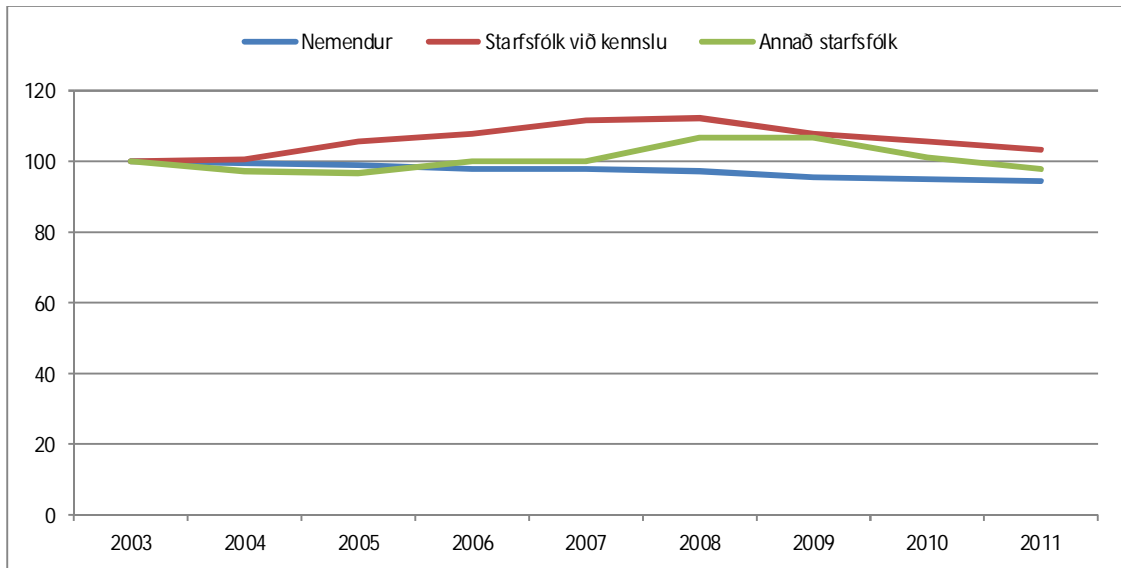
Tafla 78. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks í grunnskóla 2003–2011

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	breyting 03 - 11	% breyting 03 - 11
Starfsfólk við kennslu	10,1	10,0	9,4	9,1	8,8	8,7	9,0	9,1	9,3	-0,8	-8%
Annað starfsfólk	20,6	21,0	21,1	20,1	20,1	18,8	18,5	19,5	19,9	-0,7	-3%
Allt starfsfólk	6,8	6,8	6,5	6,3	6,1	5,9	6,0	6,2	6,3	-0,5	-7%

Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Árið 2011 er 9,3 nemandi á hvert stöðugildi kennara á landsvísu og hefur þeim fækkað hlutfallslega um 8% miðað við árið 2003. En sé miðað við fyrra ár þá sést að nemendum hefur fjölgað aðeins á hvert stöðugildi kennara. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks er sinnir öðru en kennslu fækkar um 3% miðað við árið 2003. Í heildina hefur nemendum fækkað um 7% á hvert stöðugildi starfsfólks í grunnskóla á tímabilinu 2003–2011.

Mynd 59. Uppsöfnuð hlutfallsleg þróun fjölda nemenda, starfsfólks við kennslu og annars starfsfólks í grunnskóla 2003–2011



Heimild: Hagstofa Íslands og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 59 sýnir hvernig nemendum fækkar lítillega á tímabilinu eða um rúm 5%. Starfsfólki við kennslu fjölgar framan af á tímabilinu en árið 2009 fækkar því frá fyrra ári og sú þróun heldur áfram út tímabilið. Sama þróun hefst ári seinna meðal annars starfsfólks

#### Samantekt

Í heildina eru stöðugildi starfsfólks í grunnskóla 6.681 talsins árið 2011 og hefur fækkað um 177 stöðugildi frá fyrra ári en það nemur 3% fækkun milli ára.

Á landsvísu er hlutfall kennara 68% af öllu starfsfólki grunnskóla árið 2011.

Nemendum á hvert stöðugildi alls starfsfólks í grunnskóla fækkaði um 7% á tímabilinu 2003–2011. Athygli vekur að sú þróun snýst við árið 2009 en þá fjölgar nemendum lítillega á hvert stöðugildi. Sú þróun helst út tímabilið. Á umræddu tímabili hefur nemendum fækkað en starfsfólki í heild hefur fjölgað.



## 8. Kostnaður vegna grunnskóla

Samkvæmt lögum um grunnskóla nr. 91/2008 er rekstur almennra grunnskóla á ábyrgð og kostnað sveitarfélaga. Sjálfstætt starfandi grunnskólar sem fengið hafa samþykki sveitarstjórnar um stofnun hans og viðurkenningu frá ráðherra eiga rétt á framlagi úr sveitarsjóði til starfsemi sinnar vegna nemenda sem hafa lögheimili í því sveitarfélagi sem skólinn starfar í.

Ríkið ber þó enn kostnað af tilteknum þáttum er lúta að grunnskóla, s.s samræmdum prófum, kennaramenntun og námsgögnum.

Í þessum kafla verður farið yfir kostnað sveitarfélaga vegna grunnskóla eftir landshlutum, þ.e. það sem grunnskólinn kostar sveitarfélögin, kostnað vegna grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum sveitarfélaga og kostnað á hvern nemanda. Einnig verður gerð grein fyrir sundurliðun rekstrar eins og hægt er.

### 8.1. Kostnaður sveitarfélaga vegna reksturs grunnskóla

Árið 2011 nam kostnaður sveitarfélaga alls vegna reksturs grunnskóla tæpum 59ma.kr. eða því sem nemur um 3,6 % af vergri landsframleiðslu sama ár. Allar kostnaðartölur eru í þús.kr.

Tafla 79. Rekstrarkostnaður grunnskóla sem hlutfall af vergri landsframleiðslu 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Heildarrekstrarkostnaður (brúttó) grunnskóla sem % af VLF	3,4%	3,5%	3,7%	3,7%	3,6%
Beinn rekstrarkostnaður (brúttó) grunnskóla sem % af VLF	3,2%	3,2%	3,5%	3,4%	3,3%
Beinn rekstrarkostnaður (nettó) grunnskóla sem % af VLF	3,0%	3,0%	3,3%	3,2%	3,1%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga og Hagstofa Íslands.

Skýring: Heildarrekstrarkostnaður= allur rekstrarkostnaður brúttó af öllum grunnskólum ásamt sameiginlegum liðum, vistunar utan skólatíma, framlögum til einkarekinna grunnskóla og annan rekstrarkostnað. Á sameiginlega liði er kostnaður bókfærður vegna skólanefnda og annarra sameiginlegra liða sem ekki verða flokkaðir með hverjum skóla fyrir sig.

Beinn rekstrarkostnaður= Allur brúttó rekstrarkostnaður færður á hverja grunnskólastofnun. Á verðlagi hvers árs fyrir sig.

Í töflu 79 eru helstu lykiltölur vegna reksturs grunnskóla settar í samhengi við eina helstu lykiltölu þjóðhagsreikninga eða verga landsframleiðslu. Hér sést að hlutfall heildarrekstrarkostnaðar grunnskóla af VLF er 3,4% árið 2007 og fer upp í 3,7% árið 2009 og svo 3,6% árið 2011.

Tafla 80. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árið 2011 vegna grunnskóla

	Heildarrekstrarkostnaður v grunnskóla	Beinn rekstrarkostnaður grunnskóla
Þjónustutekjur og aðrar tekjur	3.943.458	2.767.009
Tekjur alls	3.943.458	2.767.009
Laun og launatengd gjöld	36.965.673	34.463.143
Annar rekstrarkostnaður	21.922.949	18.943.767
Kostnaður alls (brúttó)	58.926.815	53.406.911
Rekstrarútgjöld (nettó)	54.983.356	50.639.901

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Heildarrekstrarkostnaður= allur rekstrarkostnaður af öllum grunnskólum ásamt sameiginlegum liðum, vistunar utan skólatíma, framlög til einkarekinna grunnskóla og annan rekstrarkostnað. Á sameiginlega liði er kostnaður bókfærður vegna skólanefnda og annarra sameiginlegra liða sem ekki verða flokkaðir með hverjum skóla fyrir sig.

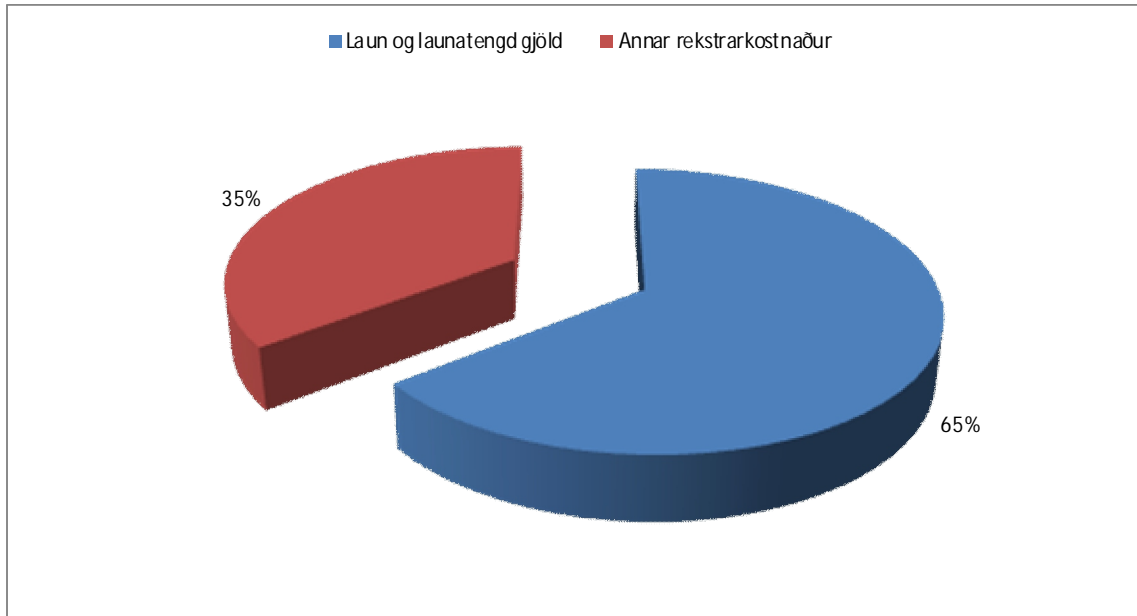
Beinn rekstrarkostnaður= Allur rekstrarkostnaður færður á hverja grunnskólastofnun. Allar tölur eru í þús.kr.

Kostnaður sveitarfélaga alls vegna reksturs grunnskóla voru 58,9ma.kr. árið 2011. Þjónustutekjur og aðrar tekjur vegna málaflokksins eru 3,9ma.kr. og eru rekstrarútgjöldin nettó því tæplega 55ma.kr. á árinu

2011. Í þessum kafla verður fjallað um heildarkostnað vegna reksturs grunnskóla og þjónustutekjur því ekki dregnar frá.

Sé eingöngu litið til þess rekstrarkostnaðar sem er færður beint á grunnskóla þá nemur hann rúmum 53,4ma.kr. árið 2011, þjónustutekjur eru rúmir 2,7ma.kr. og nettó rekstrarútgjöld því rúmir 50,6ma.kr.

Mynd 60. Hlutfall rekstrarkostnaðar sveitarfélaga vegna grunnskóla árið 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Beinn rekstrarkostnaður vegna grunnskóla.

Langstærsti kostnaðarliður vegna reksturs grunnskóla eru laun og launatengd gjöld en þau nema um tveimur þriðju af heildarkostnaði. Undir flokkinn annan rekstrarkostnað falla m.a. útgjaldaliðir eins og húsaleiga, vöru- og þjónustukaup, akstur, styrkir og framlög.

Tafla 81. Skipting rekstrarkostnaðar (brúttó) vegna grunnskóla árið 2011 samkvæmt ársreikningum

	Brúttó rekstrarkostnaður	% af heildarkostnaði
Sameiginlegir liðir vegna grunnskóla	1.559.613	2,6%
Grunnskólar (beint á stofnun)	53.406.911	90,6%
Vistun utan skólatíma	1.823.668	3,1%
Annar grunnskólakostnaður og framlög til einkarekinna grunnskóla	2.136.623	3,6%
Rekstrarkostnaður alls vegna grunnskóla	58.926.815	100,0%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
Skýring: Allar tölur eru í þús.kr. Brúttó.

Í töflu 81 má sjá hvernig rekstrarkostnaður sveitarfélaga vegna grunnskóla skiptist á undirliði samkvæmt ársreikningum sveitarfélaga árið 2011. Ríflega 53,4 ma.kr. er bókfærður beint á stofnanir, eða 90,6% af heildarkostnaði. Á sameiginlega liði er tæp 3% af heildar rekstrarkostnaði gjaldfærður.

Athygli vekur að einungis 1,8ma.kr. eru bókfærðir á liðinn „vistun utan skólatíma“ eða sem nemur 3,1% af heildarkostnaði. Ein stærsta skýringin er sú að nokkur sveitarfélög, þar á meðal nokkur stór, hafa fram

til þessa bókfært kostnað vegna lengdrar viðveru eða vistunar utan skólatíma beint á stofnun eða undir aðra bókhaldsliði. Slíkt leiðir af sér að kostnaðartölur vegna grunnskóla eru ekki fyllilega samanburðarhæfar. Með vísun í auglýsingu reikningsskilanefndar og félagsmálaráðuneytis nr. 414/2001 vill hag- og upplýsingasvið áréttta að kostnað vegna vistunar utan skólatíma/lengdrar viðveru skal bókfæra undir málaflokkinn fræðslumál 04, á lykilinn 04-28.

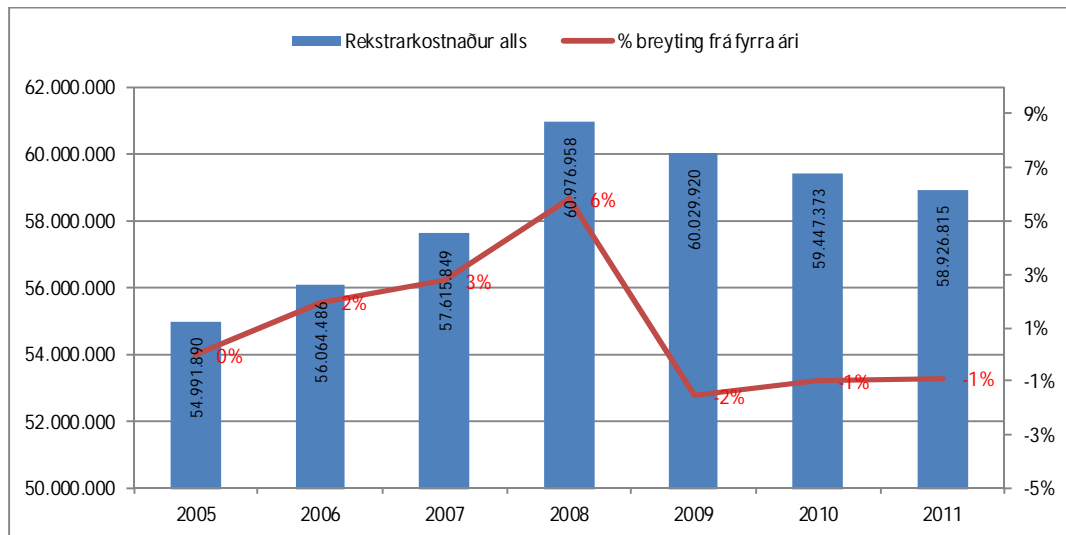
Tafla 82. Skipting brúttó rekstrarkostnaðar eftir landshlutum samkvæmt ársreikningum árið 2010

	Sameiginlegir liðir	% af heild	Grunnskólar	% af heild	Vistun utan skólatíma	% af heild	Annar kostnaður og framlög til einkarekinnna	% af heild	Alls
Reykjavík	379.915	2%	17.129.337	89%	1.392.095	7%	401.075	2%	19.302.422
Höfuðborgarsv. Án Rvk	480.280	3%	13.326.361	88%	180.599	1%	1.237.874	8%	15.225.115
Suðurnes	154.793	4%	3.756.535	93%	24.384	1%	83.308	2%	4.019.019
Vesturland	88.639	3%	2.997.174	94%	17.515	1%	84.774	3%	3.188.103
Vestfirðir	51.088	3%	1.424.228	95%	14.793	1%	13.558	1%	1.503.667
Norðurland vestra	38.400	2%	1.732.638	95%	38.267	2%	15.829	1%	1.825.134
Norðurland eystra	126.372	2%	5.417.527	95%	9.667	0%	124.595	2%	5.678.162
Austurland	77.974	3%	2.393.879	92%	32.225	1%	102.033	4%	2.606.111
Suðurland	158.012	3%	5.229.232	94%	114.123	2%	77.141	1%	5.578.509
Landið allt	1.555.474	3%	53.406.911	91%	1.823.668	3%	2.140.188	4%	58.926.241

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflu 82 sést hvernig rekstrarkostnaður vegna grunnskóla skiptist á undirliði eftir landshlutum. Hér verður enn ljósara að víða er pottur brotinn þegar kemur að bókfærðum kostnaði vegna vistunar utan skólatíma. Í Reykjavíkurborg nemur sá kostnaður 7% af heildarrekstrarkostnaði, í öðrum landshlutum 0-2%.

Mynd 61. Kostnaður sveitarfélaga vegna reksturs grunnskóla 2005–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Allar tölur í þús.kr. Rekstrarkostnaður staðvirtur á verðlagi ársins 2011. Um brúttó heildar rekstrarkostnað er að ræða, þ.e. kostnaður vegna sameiginlegra liða, grunnskólastofnana, vistunar utan skólatíma og annars rekstrarkostnaðar er meðtalinn.

Á tímabilinu 2005–2011 jókst rekstrarkostnaður vegna grunnskóla um tæpa 4ma.kr. eða 8% að raunvirði. Hlutfallsleg breyting er mest milli ára 2007 og 2008 en þá jókst rekstrarkostnaður vegna grunnskóla um 6% eða tæpa 3,5ma.kr. Árið 201 stóð rekstrarkostnaður í 58,9ma.kr. og lækkaði um 0,5ma.kr. frá fyrra ári.

*Í fylgiskjöllum 12 og 13 er að finna annars vegar yfirlit yfir heildarrekstrarkostnað vegna grunnskóla og hins vegar yfirlit yfir beinan rekstrarkostnað vegna grunnskóla fyrir hvert sveitarfélag árið 2011.*

Tafla 83. Brúttó heildarrekstrarkostnaður sveitarfélaga vegna grunnskóla 2009–2011 eftir landshlutum

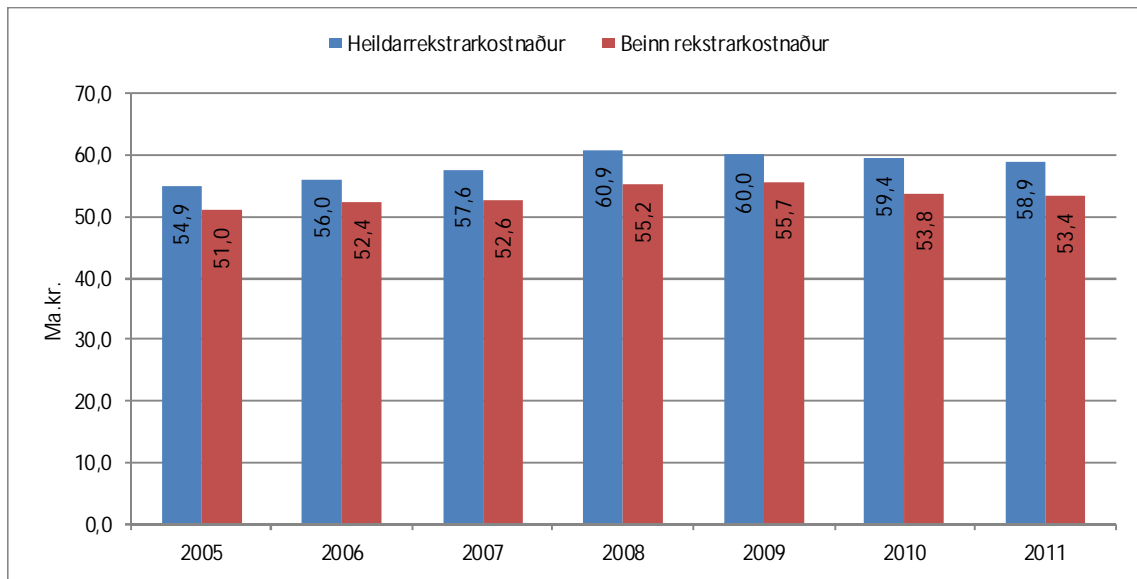
	2009	2011	Breyting2009-2011	% breyting2009-2011
Reykjavík	20.033.704	19.302.422	-731.282	-4%
Höfuðborgarsv. án Rvk	15.616.449	15.225.115	-391.335	-3%
Suðurnes	4.063.406	4.019.019	-44.387	-1%
Vesturland	3.215.835	3.188.103	-27.733	-1%
Vestfirðir	1.507.987	1.503.667	-4.320	0%
Norðurland vestra	1.815.126	1.825.134	10.008	1%
Norðurland eystra	5.685.556	5.678.162	-7.394	0%
Austurland	2.793.938	2.606.111	-187.826	-7%
Suðurland	5.297.919	5.578.509	280.590	5%
Allt landið	60.029.920	58.926.241	-1.103.678	-2%

*Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.*

*Skýring: Rekstrarkostnaður er staðvirtur á verðlagi ársins 2011. Fjárhæðir í þús.kr. Um brúttó heildar rekstrarkostnað er að ræða, þ.e.. kostnaður vegna sameiginlegra liða, grunnskólastofnana, vistunar utan skólatíma og annars rekstrarkostnaðar er meðtalinn.*

Í töflu 83 má sjá brúttó kostnað sveitarfélaga vegna reksturs grunnskóla eftir landshlutum 2009–2011 og breytingu á tímabilinu. Á landsvísu hefur kostnaður dregist saman um 2% eða um ríflega milljarð króna. árið 2011 miðað við árið 2009. Misjafnt er eftir landshlutum hvort rekstrarkostnaður hefur aukist eða dregist saman. Á Suðurlandi jókst kostnaður um 5% á tímabilinu eða 280m.kr. Hlutfallslega dró mest úr rekstrarkostnaði vegna grunnskóla á tímabilinu á Austurlandi eða um 7% og þá í Reykjavíkurborg um 4% eða 730m.kr.

Mynd 62. Kostnaður sveitarfélaga vegna reksturs grunnskóla 2005–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Rekstrarkostnaður er staðvirtur á verðlagi ársins 2011. Fjárhæðir í þús.kr. Rekstrarkostnaður alls: Allur rekstrarkostnaður af öllum grunnskólum ásamt sameiginlegum liðum, vistunar utan skólatíma, framlaga til einkaskóla og annan rekstrarkostnað. Á sameiginlega liði er kostnaður bókfærður vegna skólanefnda og annarra sameiginlegra liða sem ekki verða flokkaðir með hverjum skóla fyrir sig. Beinn rekstrarkostnaður: Allur rekstrarkostnaður færður á hverja grunnskólastofnun

Á mynd 62 eru upplýsingar um heildarkostnað sveitarfélaga vegna reksturs grunnskóla árin 2005–2011 úr töflu 86 settar fram á myndrænan hátt og að auki sjáum við þróunina í beinum rekstrarkostnaði. Frá árinu 2009 dregur úr rekstrarkostnaði vegna grunnskóla að raungildi miðað við fyrra ár.

Tafla 84. Rekstrarkostnaður vegna grunnskóla 2011 eftir stærð sveitarfélaga

	Fj.svf	Brúttó kostnaður	Nettó útgjöld
≤ 500 íbúar	18	1.578.567	1.448.182
501-1000	17	3.117.156	2.907.914
1001-2000	11	4.695.110	4.367.039
2001-5000	13	8.386.009	7.732.926
5001 ≥	8	21.846.977	20.575.680
Reykjavík	1	19.302.422	17.951.042

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Staðvirt á verðlagi ársins 2011. Fjárhæðir eru í þús.kr. Annars vegar er um brúttó heildar rekstrarkostnað er að ræða, þ.e.. kostnaður vegna sameiginlegra liða, grunnskólastofnana, vistunar utan skólatíma og annars rekstrarkostnaðar er meðtalinn. Og hins vegar nettó útgjöld þegar tillit hefur verið tekið til þjónustutekna.

Tafla 84 sýnir rekstrarkostnað eftir stærð sveitarfélaga þar sem sveitarfélög eru flokkuð í stærðarflokka.

Tafla 85. Rekstrarkostnaður á hverja 1.000 íbúa meðal 10 stærstu sveitarfélaga árið 2011

	Íbúafjöldi*	Heildarkostnaður v grunnskóla	Beinn rekstrar- kostnaður	Heildarrekstrar- kostnaður á 1.000 íbúa	Beinn rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa
Reykjavíkurborg	119.108	19.302.422	17.129.337	162.058	143.813
Garðabær	10.909	2.021.413	1.659.723	185.298	152.143
Reykjanesbær	13.971	2.252.405	2.127.757	161.220	152.298
Kópavogsbær	30.779	5.511.033	4.732.287	179.052	153.751
Akraneskaupstaður	6.623	1.055.083	1.023.356	159.306	154.515
Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	4.720.052	4.263.471	180.852	163.358
Mosfellsbær	8.642	1.551.962	1.443.993	179.584	167.090
Akureyrarkaupstaður	17.754	3.145.815	2.990.069	177.189	168.417
Sveitarfélagið Árborg	7.827	1.589.214	1.471.483	203.043	188.001
Fjarðabyggð	4.583	1.164.463	1.082.543	254.083	236.208
Tíu stærstu samtals	246.295	42.313.863	37.924.019	171.802	153.978

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: \*Íbúafjöldi skólasvæða, þannig er íbúafjöldi Kjósarhrepps lagður saman við íbúafjölda Reykjavíkurborgar. Brúttó rekstrarkostnaður, þ.e. ekki hefur verið tekið tillit til þjónustutekna.

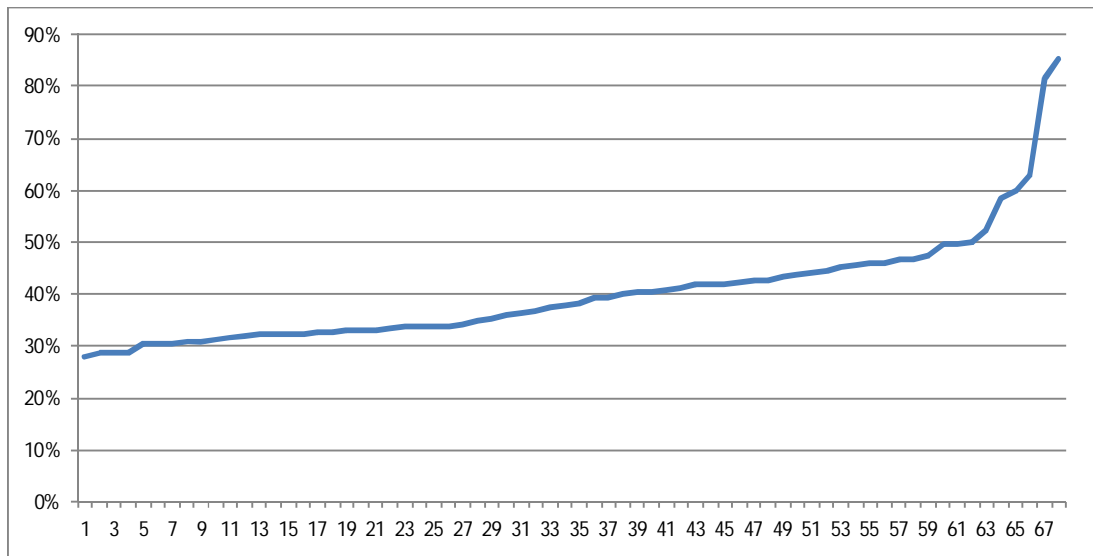
Í töflu 86 er yfirlit yfir rekstrarkostnað á hverja 1.000 íbúa meðal tíu fjölmennustu sveitarfélaga landsins. Sveitarfélögunum er raðað eftir því hve hár beinn rekstrarkostnaður er á hverja 1.000 íbúa. Vegið meðaltal þeirra allra er tæplega 154 þúsund krónur á hverja 1.000 íbúa sem er 9% lægra en vegið meðaltal allra sveitarfélaga landsins. Nokkur munur er á kennitölunni meðal þessara tíu stærstu sveitarfélaga, enda talsverður stærðarmunur á þeim. Reykjavíkurborg hefur hagfelldustu útkomuna og ver tæpum 144 þús.kr. á hverja 1.000 íbúa. Fjarðabyggð sem er fámennasta sveitarfélagið í þessum hóp ver 236 þús.kr. á hverja 1.000 íbúa eða 65% hærri upphæð en Reykjavíkurborg.

*Í fylgiskjali 14 er að finna yfirlit yfir rekstrarkostnað vegna grunnskóla á hverja 1.000 íbúa fyrir hvert sveitarfélag árið 2011.*

## 8.2. Rekstrarútgjöld í hlutfalli af skatttekjum

Hér að framan er greint frá því hve mikið sveitarfélög greiða í rekstrarkostnað vegna grunnskóla. Það er ekki síður fróðlegt að skoða hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum þeirra, þ.e.. hversu miklu af heildarskatttekjum sínum sveitarfélög verja í útgjöld vegna reksturs grunnskóla. Um nettó heildar útgjöld er að ræða, þ.e.. kostnaður vegna sameiginlegra liða, grunnskólastofnana, vistunar utan skólatíma og annars rekstrarkostnaðar er meðtalinn. Skatttekjur sveitarfélaga eru útsvar, fasteignaskattur, greiðslur úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga og aðrar tekjur er hafa skattalegt ígildi.

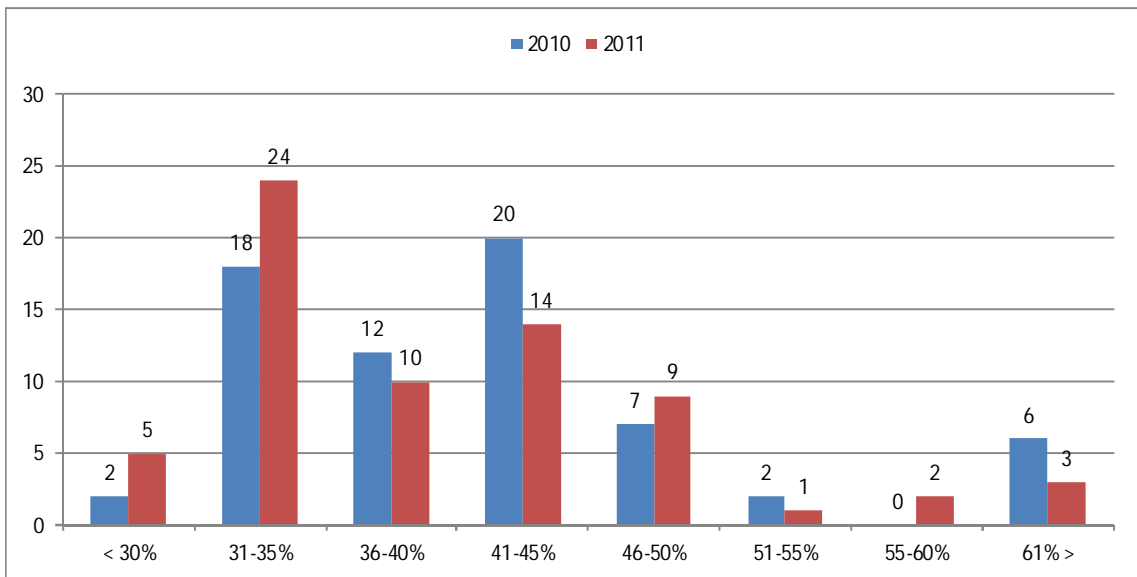
Mynd 63. Hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum sveitarfélaga 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
 Skýring: Reiknað er hlutfall rekstrarútgjalda, þ.e. sá kostnaður sem stendur eftir þegar þjónustutekjur hafa verið dregnar af skatttekjum.

Á mynd 63 kemur fram dreifing sveitarfélaga á því hve háu hlutfalli þau verja af skatttekjum sínum til rekstrarútgjalda vegna grunnskóla. Myndin sýnir að dreifingin er mikil, allt frá því að sveitarfélög verja 28% af skatttekjum sínum til málaflokksins og upp í 85% árið 2011. Í flestum sveitarfélögum er hlutfallið á bilinu 30–50% eða í 58 sveitarfélögum.

Mynd 64. Flokkun á hlutfalli rekstrarútgjalda af skatttekjum sveitarfélaga 2010-2011

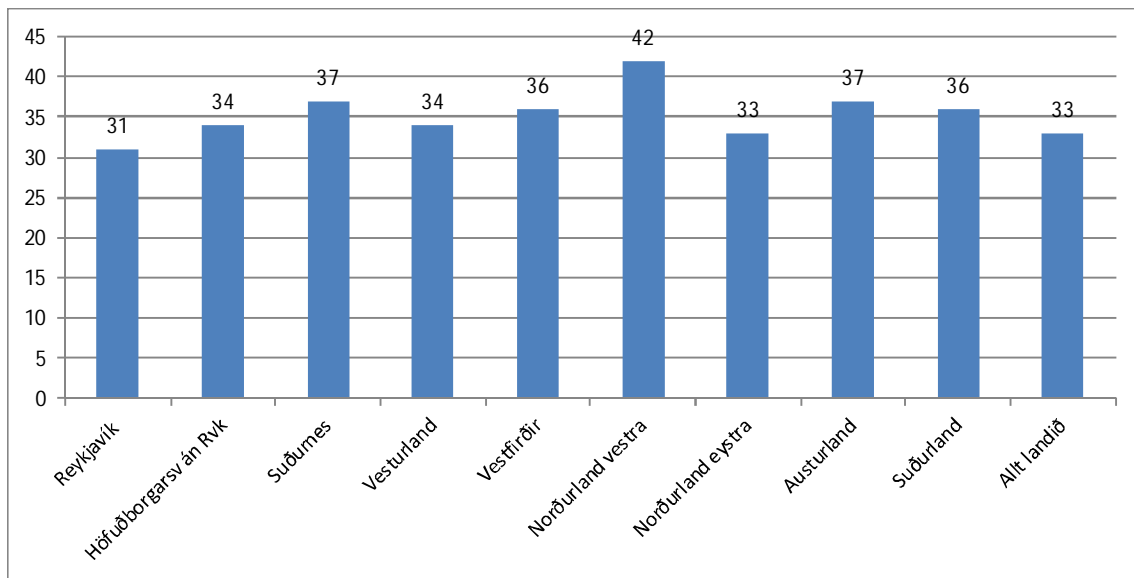


Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.  
 Skýring: Reiknað er hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum, þ.e. sá kostnaður sem stendur eftir þegar þjónustutekjur hafa verið dregnar frá. Miðað er við upptökuhverfi skóla þar sem samstarf er milli sveitarfélaga um rekstur skóla.

Mynd 64 sýnir flokkun á hlutfalli rekstrarútgjalda af skatttekjum sveitarfélaga árin 2010 og 2011. Ekki er tekið tillit til þeirra sveitarfélaga sem ekki reka eigin grunnskóla og gera þjónustusamning við nærliggjandi sveitarfélag eða reka grunnskóla í félagi við önnur sveitarfélög.

Í fylgiskjali 12 er að finna yfirlit yfir rekstrarútgjöld vegna grunnskóla í hlutfalli af skatttekjum fyrir hvert sveitarfélag árið 2011.

Mynd 65. Rekstrarútgjöld vegna grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum 2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Um er að ræða veginn meðaltal landshluta og svo á landsvísu. Reiknað er hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum, þ.e. sá kostnaður sem stendur eftir þegar þjónustutekjur hafa verið dregnar frá.

Á mynd 65 má sjá rekstrarútgjöld sem hlutfall af skatttekjum sveitarfélaga eftir landshlutum árið 2011. Hafa skal í huga að kostnaðarbyrði sveitarfélaga innan landshluta er afar misjöfn. Munur á kostnaðarbyrði sveitarfélaga innan landshluta er síst minni en munur þeirra milli landshluta.

Rekstrarútgjöld allra sveitarfélaga vegna grunnskóla nemur ríflega 33% af skatttekjum þeirra árið 2011 sem er fjórum prósentustigum hærra en sama hlutfall árið 2010. Líkleg skýring á þessu er að með yfirfærslu málefna fatlaðs fólks fylgdu auknar skatttekjur til sveitarfélaga. Í sumum tilvikum runnu þær beint til sveitarfélaga líkt og Reykjavíkurborgar og fleiri, en í öðrum til byggðasamlaga og koma því ekki fram sem skatttekjur sveitarfélaga.

Árið 2011 er kostnaðarbyrðin, sem hlutfall af skatttekjum, hæst á Norðurlandi vestra eða 42%. Lægst er hún í Reykjavík eða um 31%.



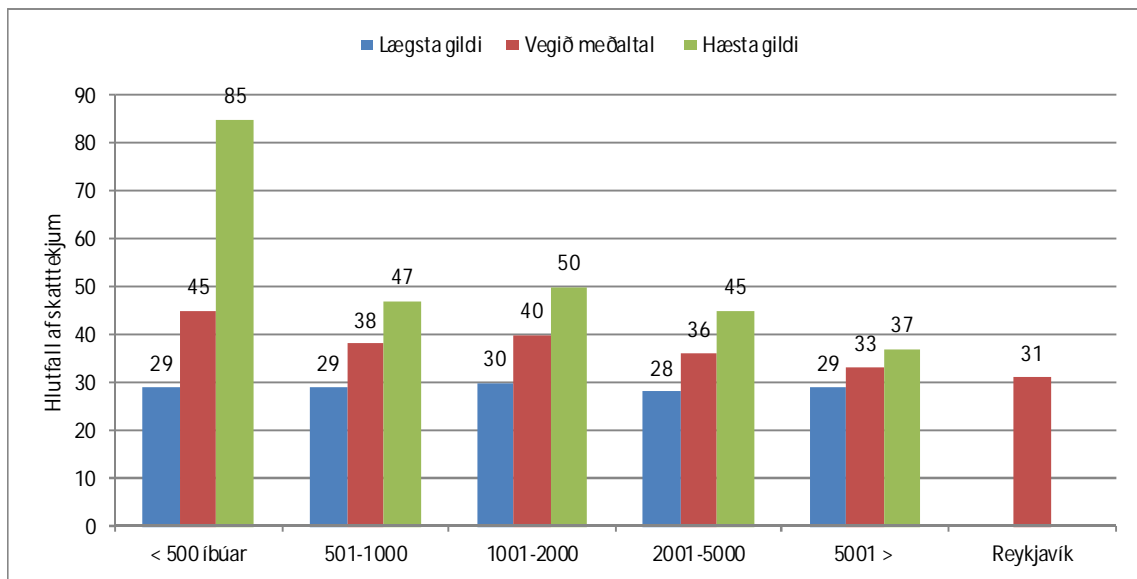
Tafla 86. Rekstrarútgjöld í hlutfalli af skatttekjum hjá 10 stærstu sveitarfélögum árið 2011

	Skatttekjur	Rekstrarkostnaður brúttó	Þjónustutekjur	Rekstrarútgjöld nettó	% af skatttekjum
Akraneskaupstaður	3.380.957	1.055.083	83.696	971.387	29%
Akureyrarkaupstaður	9.400.183	3.145.815	266.874	2.878.941	31%
Mosfellsbær	4.587.491	1.551.962	145.428	1.406.534	31%
Reykjavíkurborg	58.346.859	19.302.422	1.351.380	17.951.042	31%
Reykjanesbær	6.793.053	2.252.405	89.467	2.162.938	32%
Garðabær	5.769.965	2.021.413	86.703	1.934.710	34%
Kópavogsbær	15.188.565	5.511.033	290.944	5.220.089	34%
Hafnarfjarðarkaupstaður	12.842.801	4.720.052	193.273	4.526.779	35%
Fjarðabyggð	2.923.718	1.164.463	104.240	1.060.223	36%
Sveitarfélagið Árborg	3.943.832	1.589.214	114.912	1.474.302	37%
Tíu stærstu samtals	123.177.424	42.313.863	2.726.917	39.586.945	32%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í töflu 86 er yfirlit yfir hversu háu hlutfalli af skatttekjum tíu fjölmennustu sveitarfélög landsins vorðu til grunnskólans árið 2011. Vegið meðaltal þeirra er 32% af skatttekjum sem er einu prósentustigi en á landsvísi. Dreifing þeirra er talsvert minni en á landsvísi, en Akraneskaupstaður varði 29% af skatttekjum sínum til grunnskóla en Sveitarfélagið Árborg 37%.

Mynd 66. Hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum sveitarfélaga árið 2011 eftir stærð þeirra



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

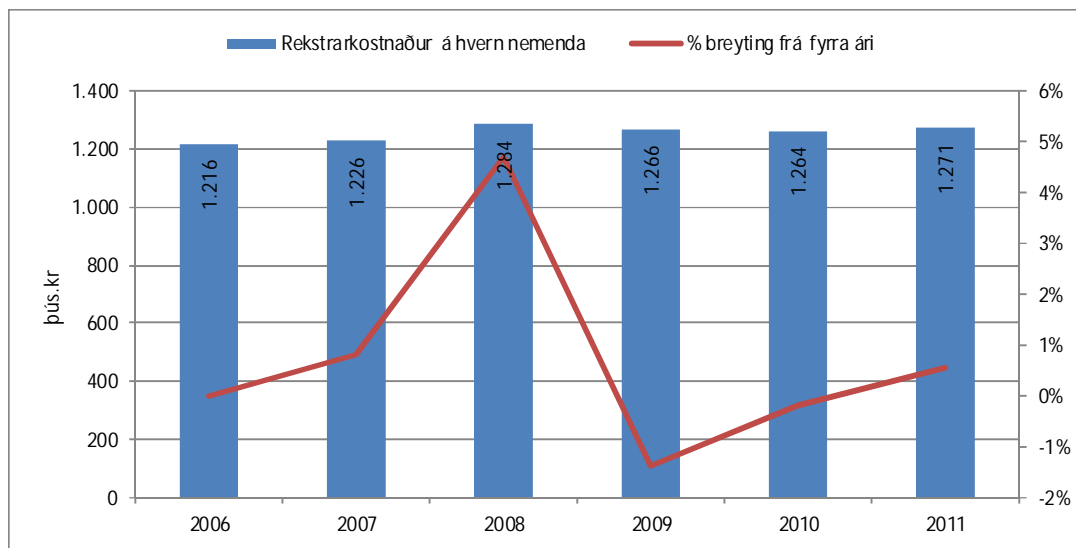
Skýring: Reiknað er hlutfall rekstrarútgjalda af skatttekjum, þ.e.. sá kostnaður sem stendur eftir þegar þjónustutekjur hafa verið dregnar frá.

Á mynd 66 má sjá hve háu hlutfalli af skatttekjum sínum sveitarfélög verja beint til reksturs grunnskóla eftir stærð þeirra. Gefið er upp vegið meðaltal fyrir hvern hóp sveitarfélags ásamt hæsta og lægsta gildi sem gefur vísbendingu um dreifingu innan hvers hóps. Vegið meðaltal hjá sveitarfélögum með 500 eða færri íbúa er 45%. Hæst er hlutfallið 85% og lægst 29% í þeim stærðarhópi. Dreifingin innan hvers hóps minnkar eftir því sem sveitarfélögin eru stærri.

### 8.3. Rekstrarkostnaður á hvern nemanda

Rekstrarkostnaður vegna grunnskóla á hvern nemanda er kennitala sem gjarnan er litið til, þ.e.. hvað hver nemandi kostar sveitarfélagið. Hafa verður í huga að staðbundnar aðstæður og innri gerð landssvæða getur haft mikil áhrif á rekstrarkostnað vegna lögbundinnar þjónustu. Þannig er erfitt á fámennum og strjálbýlum svæðum að samnýta mannvirki og þekkingu og þar eru minni og óhagkvæmari rekstrareiningar en í fjölmennari sveitarfélögum. Í þessum kafla er fjallað um þann rekstrarkostnað sem er bókfærður beint á grunnskóla. Ekki er tekinn með kostnaður vegna sameiginlegra liða líkt og gert var í Skólaskýrslu 2009. Þá er ekki er tekinn með kostnaður vegna vistunar utan skólatíma eða annan rekstrarkostnað. Þá eru sérskólar sem og sjálfstætt starfandi grunnskólar undanskildir í rekstrarkostnaði á hvern nemanda. Áréttað skal að ósamræmi meðal sveitarfélaga í bókhaldi eins og greint er frá í kafla 8.1 leiðir af sér ónákvæmni í samanburði milli sveitarfélaga og getur jafnvel skekkt slíkan samanburð.

Mynd 67. Rekstrarkostnaður á hvern nemanda 2006–2011



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Fjárhæðir í þús.kr. og staðvirt á verðlagi ársins 2011. Vegið meðaltal landshluta og á landsvísu. Nemendafjöldi fyrir hvert ár er reiknaður út frá tveimur skólaárum og reiknað meðaltal þeirra. Beinn rekstrarkostnaður vísar í þann brúttó kostnað sem er bókfærður á hvern skóla. Nemendur í einkaskólum og sérskólum ekki meðtaldir.

Mynd 67 sýnir yfirlit yfir beinan rekstrarkostnað á hvern nemanda á tímabilinu 2006–2011 og að auki hlutfallslegri breytingu milli ára. Þannig sést að kostnaður á hvern nemanda hækkar að raungildi um tæp 5% árið 2008 miðað við fyrra ár. Árið 2011 er rekstrarkostnaður á hvern nemanda 1.271 þús.kr. og hefur hækkað um 55 þús.kr. að raungildi á hvern nemanda á tímabilinu 2006–2011 eða um 4%. Á sama tíma fækkaði nemendum á landsvísu um 1.500 eða 3%.

Tafla 87 . Beinn rekstrarkostnaður á hvern nemanda 2007–2011 eftir landshlutum

	2007	2008	2009	2010	2011	2007-2011		2010-2011	
						Breyting	% breyting	Breyting	% breyting
Reykjavík	1.214	1.261	1.246	1.181	1.248	34	3%	67	6%
Höfuðbsv án Rvk	1.168	1.239	1.183	1.225	1.145	-23	-2%	-80	-6%
Suðurnes	1.065	1.174	1.201	1.148	1.205	140	13%	57	5%
Vesturland	1.317	1.322	1.285	1.324	1.342	25	2%	17	1%
Vestfirðir	1.307	1.370	1.351	1.471	1.532	225	17%	61	4%
Norðurland vestra	1.504	1.568	1.590	1.586	1.631	128	9%	45	3%
Norðurland eystra	1.227	1.280	1.260	1.295	1.281	55	4%	-14	-1%
Austurland	1.496	1.549	1.586	1.652	1.697	200	13%	45	3%
Suðurland	1.302	1.361	1.394	1.397	1.420	118	9%	23	2%
Landið allt	1.226	1.284	1.266	1.264	1.271	45	4%	7	1%

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

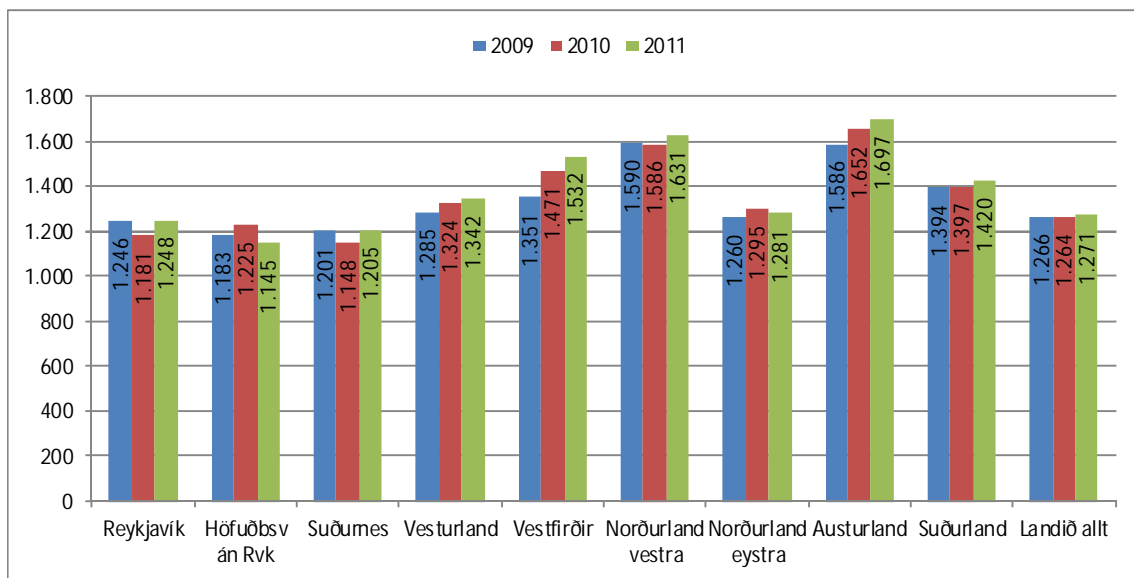
Skýring: Fjárhæðir í þús.kr. og staðvirk á verðlagi ársins 2011. Vegið meðaltal landshluta og á landsvísu. Nemendafjöldi fyrir hvert ár, er reiknaður út frá tveimur skólaárum og reiknað meðaltal þeirra. Nemendur í sérskólum og einkaskólum eru ekki meðtaldir. Beinn rekstrarkostnaður vísar í þann brúttó kostnað sem er bókfærður á hvern skóla.

Rekstrarkostnaður á hvern nemanda árið 2011 á landsvísu er 1.271 þús.kr. Búið er að leiðrétta fyrir verðlagsbreytingum á tímabilinu og raunhækkun á tímabilinu eru 45 þús.kr. á hvern nemanda eða sem nemur 4% hækkun. Kostnaður á hvern nemanda hækkar í öllum landshlutum á tímabilinu nema í nágrennasveitarfélögum Reykjavíkurborgar. Mest hækkar hann á Vestfjörðum eða um 225 þúsund kr. á hvern nemanda.

Sé lítið til breytinga milli ára 2010 og 2011 er þróunin sú að rekstrarkostnaður eykst lítillega á hvern nemanda. Vert er þó að hafa í huga að á tímabilinu fækkar nemendum nokkuð.

Árið 2011 er rekstrarkostnaður á hvern nemanda hæstur á Austurlandi en lægstur á höfuðborgarsvæðinu utan Reykjavíkurborgar.

Mynd 68. Rekstrarkostnaður á hvern nemanda 2009–2011 eftir landshlutum



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í mynd 68 er hluti gagna úr töflu 87 sett fram á myndrænan hátt.

Tafla 88. Beinn rekstrarkostnaður á hvern nemanda í tíu stærstu sveitarfélögum árið 2011

	Beinn rekstrarkostnaður brúttó	Fjöldi nemenda	Kostnaður/nemanda
Mosfellsbær	1.443.993	1.430	1.010
Akraneskaupstaður	1.023.356	1.001	1.023
Reykjanesbær	2.127.757	2.019	1.054
Kópavogsbær	4.732.287	4.220	1.121
Akureyrarkaupstaður	2.901.257	2.571	1.128
Hafnarfjarðarkaupstaður	4.263.471	3.660	1.165
Garðabær	1.659.723	1.341	1.238
Sveitarfélagið Árborg	1.471.483	1.180	1.248
Reykjavíkurborg	16.253.095	13.021	1.248
Fjarðabyggð	1.082.543	652	1.660
Tíu stærstu samtals	36.958.965	31.093	1.189

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Fjöldi nemenda er meðaltal árána 2010 og 2011. Nemendur í sérskólum og sjálfstætt starfandi skólum ekki meðtaldir.

Tafla 88 sýnir hver beinn rekstrarkostnaður á hvern nemanda er í tíu fjölmennustu sveitarfélögum landsins. Sveitarfélögunum er raðað eftir rekstrarkostnaði á nemanda. Vegið meðaltal þeirra er 1.189 þúsund á nemanda sem er 82 þús.kr. lægra en vegið meðaltal á landsvísi. Í Mosfellsbæ er rekstrarkostnaður á hvern nemanda lægstur eða rétt rúm milljón á hvern nemanda, en hæstur í Fjarðabyggð eða 1.660 þús.kr.

Í fylgiskjali 15 er að finna yfirlit yfir beinan rekstrarkostnað á hvern nemanda árið 2011 eftir sveitarfélögum.

Tafla 89. Rekstrarkostnaður á hvern nemanda árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga

	Fjöldi svf.	Lægsta gildi	Vegið meðaltal	Hæsta gildi	Munur á hæsta og lægsta gildi
≤ 500 íbúar	19	1.670	2.182	4.293	2.623
501-1000	16	1.124	1.615	2.199	1.075
1001-2000	11	1.261	1.150	3.796	2.535
2001-5000	13	921	1.408	1.661	740
5001 ≥	8	1.010	1.126	1.248	238
Reykjavík	1		1.248		

Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

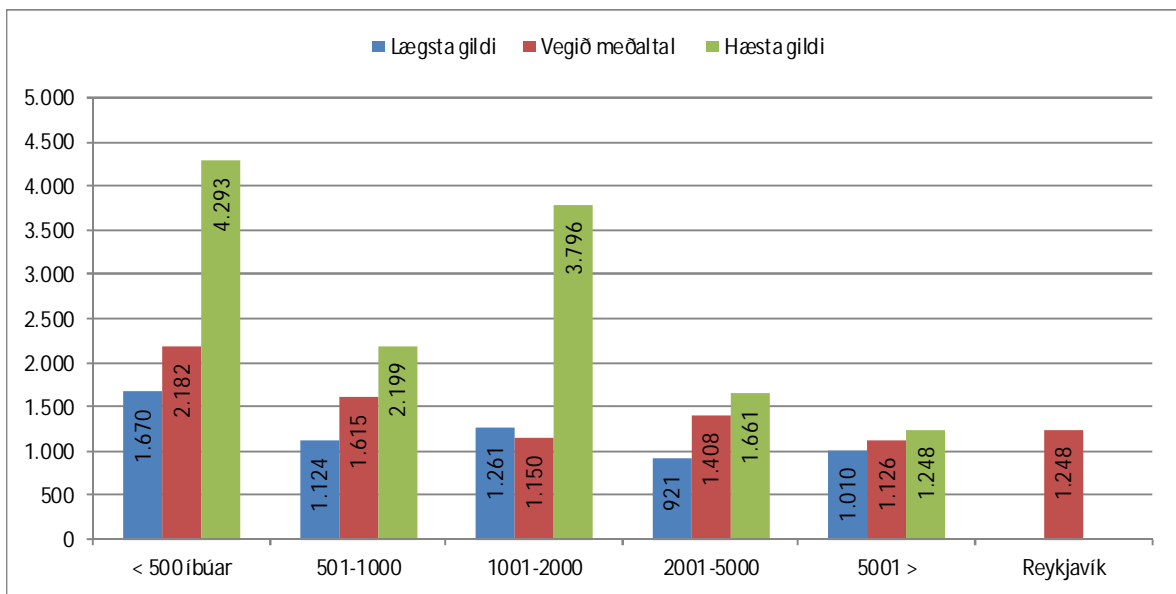
Skýring: Fjárhæðir í þús.kr. Vegið meðaltal hvers hóps ásamt hæsta og lægsta gildi. Nemendafjöldi er reiknaður út frá tveimur skólaárum og reiknað meðaltal þeirra.

Í töflu 89 er búið að flokka rekstrarkostnað á hvern nemanda eftir stærð sveitarfélaga. Reiknað er vegið meðaltal fyrir hvern stærðarhóp. Að auki er uppgæfið lægsta og hæsta gildi innan hvers hóps sem er vísbending um mun innan hópa. Vegið meðaltal rekstrarkostnaðar á hvern nemanda er hæst í

fámennustu sveitarfélögunum eða rúmar tvær m.kr. á hvern nemanda, og lækkar eftir því sem sveitarfélögin eru fjölmennari.

Munurinn er þó ekki síst minni innan hvers hóps og milli hópa. Þannig munar 2,6 m.kr. á hvern nemanda á lægsta og hæsta gildi meðal sveitarfélaga með 500 íbúa eða færri. Skýring á þessum mikla mun á rætur að rekja til sveitarfélags með mjög fámennan skóla hvar staðbundnar aðstæður stýra kostnaðarþætti að miklu leyti. Munur innan hóps, eða dreifing, minnkar eftir því sem sveitarfélögin eru fjölmennari.

Mynd 69. Rekstrarkostnaður á hvern nemanda árið 2011 eftir stærð sveitarfélaga



Heimild: Samband íslenskra sveitarfélaga.

Skýring: Tölur í þús.kr. Vegðið meðaltal hvers hóps ásamt hæsta og lægsta gildi. Nemendafjöldi fyrir hvert ár er reiknaður út frá tveimur skólaárum og reiknað meðaltal þeirra.

Á mynd 69 eru upplýsingar úr töflu 89 settar fram á myndrænan hátt. Það sveitarfélag sem býr við hæstan rekstrarkostnað á hvern nemanda ver rúmum fjórum m.kr. á hvern nemanda. Um er að ræða afar fámennt sveitarfélag með afar fáa nemendur. Mest er dreifing meðal fámennari sveitarfélaga, og minnkar eftir því sem sveitarfélögin verða stærri.

### Samantekt

Árið 2011 nam heildarkostnaður sveitarfélaga vegna reksturs grunnskóla 58,9 ma.kr. eða um 3,6% af vergri landsframleiðslu sama ár. Stærsti kostnaðarliður eru laun og launatengd gjöld en þau nema um 2/3 af heildarkostnaði. Á tímabilinu 2005–2011 jókst kostnaður að raungildi um tæpa fjóra ma.kr. sem samsvarar 8% aukningu.

Sveitarfélög verja mismiklu hlutfalli af skatttekjum sínum vegna rekstrarútgjalda grunnskólans, allt frá 28% til 85%. Vegðið meðaltal allra sveitarfélaga er 33% og hefur lækkað um fjögur prósentustig frá 2010. Líkleg skýring á þessu er að með yfirfærslu málefna fatlaðs fólks frá ríki til sveitarfélaga fylgdu auknar skatttekjur til sveitarfélaga. Í sumum tilvikum runnu þær beint til sveitarfélaga en í öðrum til byggðasamlaga og koma því ekki fram sem skatttekjur þeirra. Flest sveitarfélög verja 30–50% af skatttekjum sínum til grunnskóla eða 58 þeirra. Fámennari sveitarfélög verja hærra hlutfalli af skatttekjum til málaflöksins en hin fjölmennari.

Kostnaður á hvern nemanda árið 2011 nam 1.271 þús.kr. og hefur hækkað um 4% að raungildi frá árinu 2006. Á sama tíma fækkaði nemendum um 3%. Árið 2011 er kostnaður á hvern nemanda hæstur á Austurlandi og lægstur á hvern nemanda á höfuðborgarsvæði utan Reykjavíkurborgar.

# HELSTU ÞÆTTIR Í SKÓLAMÁLASTARFI SAMBANDSINS 2012

Skólamálanefnd Sambands íslenskra sveitarfélaga

Hlutverk skólamálanefndar samkvæmt erindisbréfi er *að vera ráðgefandi fyrir stjórn og starfsemi sambandsins í skóla- og fræðslumálum sem snerta sveitarfélög*. Í skólamálanefnd eiga sæti: Gunnar Einarsson, bæjarstjóri Garðabæjar, Helga Guðmundsdóttir, fræðslufulltrúi á Fljótsdalshéraði, Kristín Hreinsdóttir, framkvæmdastjóri Skólaskrifstofu Suðurland, Ragnar Þorsteinsson, fræðslustjóri Reykjavíkurborgar og Karl Frímannsson, fræðslustjóri á Akureyri sem tók sæti Gunnars Gíslasonar í námsleyfi hans. Skólamálanefnd fundar allt að mánaðarlega eftir þörfum um málefni er varða skóla- og menntamál sveitarfélaga og samskipti ríkis og sveitarfélaga á þeim vettvangi. Allar fundargerðir skólamálanefndar eru birtar á upplýsingavef sambandsins, undir tenglinum „Skólamál“. Slóðin er: <http://www.samband.is/verkefningin/skolamal/skolamalanefnd/>. Skólamálanefnd fundaði sérstaklega með Grunni, félagi stjórnenda og starfsmanna á skólaskrifstofum á vörfundi félagsins á Blönduósi í maí. Stefnt er að árlegum fundum nefndarinnar með félagamönnum Grunns héðan í frá. Starfsmaður skólamálanefndar og tengiliður sambandsins við skólaskrifstofur landsins er Svandís Ingimundardóttir, skólamálafulltrúi.

Vinna við bókana í kjarasamningi Félags grunnskólakennara og Samninganefndar sveitarfélaga

Á grundvelli bókana með kjarasamningi við Félag grunnskólakennara frá 1. maí 2011 hófst vinna við bókun 2. Skipaðir voru tveir starfshópar með fulltrúum beggja aðila sem hélt áfram þeirri vinnu sem lagður var grundvöllur að með vinnu starfshóps sem mótaði sameiginlega framtíðarsýn í skólamálum til ársins 2020. Annar starfshópurinn, sem fjallaði um hlutverk kennara, innihald starfs þeirra og breytingar á störfum, auk þróunar skólustarfs almennt skilaði af sér tillögum 20. júní til þess hóps sem fjallaði um vinnutímakafla kjarasamningsins og önnur ákvæði sem tengjast vinnutíma grunnskólakennara með það að markmiði að aðlaga hann að breyttum kröfum til skólustarfs. Hafin er vinna við bókun 1 með sama kjarasamningi sem fjallar um endurskoðun á núverandi fyrirkomulagi Verkefna- og námstyrkjasjóðs. Vinna við bókana með kjarasamningum annarra aðildarfélaga Kennarasambands Íslands hefjast í kjölfarið.

Skólamálanefnd og sérfræðingar sambandsins á Vorþingi Grunns

Dagana 23.-25. maí hélt Grunnur, félag starfsmanna og stjórnenda á skólaskrifstofum, vorþing sitt á Blönduósi. Sérfræðingar sambandsins, þær Björk Ólafsdóttir, Guðfinna Harðardóttir, Sólveig Bachman Gunnarsdóttir og Svandís Ingimundardóttir sóttu þingið og héldu erindi um m.a. samrekna skóla og áhrif kjarasamninga á framkvæmd, símenntun og starfsþróun, starfsmannamál, skráningu upplýsinga, meðferð trúnaðargagna, starfsemi skólaskrifstofa, skólagöngu fósturbarna o.fl. Afar gagnlegar umræður spunnust í kjölfarið og ljóst að hér er mikilvægur samráðsvettvangur sem ástæða er til að efla enn frekar. Þá fundaði skólamálanefnd sérstaklega með Grunni og var það álit fundarmanna að efla bæri gagnvirk samskipti milli félagsmanna og skólamálanefndar. Einnig kom til umræðu að efla bæri samstarf við Grunni í tengslum við undirbúning kjarasamninga við kennara. Ákveðið að skólamálanefnd myndi funda árisst með Grunni á vorþingum félagsins.

Málefni talþjálfunar grunnskólabarna

Allt frá yfirfærslu grunnskólans til sveitarfélaga hefur sambandið reynt að koma málefnum talþjálfunar skólubarna á réttan kjöl í kerfinu en ekki ennþá haft árangur sem erfiði. Sambandið hefur haft frumkvæði að fundum með mennta- og menningarmálaráðuneyti, velferðarráðuneyti og Sjúkratryggingum Íslands (Sí) nú síðast um miðjan ágúst 2012. Fyrr á árinu kom út skýrsla mennta- og menningarmálaráðherra til Alþingis um stöðu barna og ungmenna með tal- og málþroskaröskun. Sú skýrsla varpar skýru ljósi á ófremdarástand þessara mála. Viðurkenna bæði ráðuneytin ábyrgð sína á því að leiða þetta mál til lykta

ásamt sambandinu. Styrinn stendur um kostnaðar- og ábyrgðarskiptingu ríkis og sveitarfélaga á talþjálfun grunnskólabarna en skilningur sambandsins er sá að greining og ráðgjöf séu á hendi sérfræðipjónustu sveitarfélaga en meðferðarhlutinn sé heilbrigðisþjónustunnar. Í samningi sem Sí hefur gert við talmeinafræðinga er „talmeinafræðingi sveitarfélags“ ætlað að veita barni sem náð hefur 7 ára aldri 18 tíma talþjálfun áður en Sí taka að niðurgreiða þjónustuna. Þetta fellst sambandið ekki á að sé skylda sveitarfélaga enda hefur aldrei verið um það samið við þau. Málið þokast í rétta átt og mun sambandið halda því vakandi þar sem afar brýnt er að vinna að lausn þess svo börn sem þurfa talþjálfunar með og foreldrar þeirra rekist ekki á veggj kerfisins og sé mismunað í tengslum við aðgengi að þjónustu sem þau eiga rétt á.

Viðmiðunarreglur sambandsins um nemendur sem stunda nám í leik- og grunnskólum utan lögheimilissveitarfélags

Unnið hefur verið að endurskoðun á viðmiðunarreglum og gjaldskrá vegna barna sem dvelja á leikskólum og stunda nám í grunnskólum utan lögheimilissveitarfélags. Meginbreytingin felst í að gjaldskrár hafa verið uppfærðar með tilliti til raunkostnaðar við rekstur leik- og grunnskóla og hafa því hækkað talsvert. Ástæðu þessara breytinga má rekja til stöðu Reykjavíkurborgar sem, eins og gefur að skilja, tekur á móti talsverðum hópi barna frá öðrum sveitarfélögum bæði í leik- og grunnskóla. Miðað við fyrri gjaldskrá var ljóst að borgin borgaði talsvert með hverju barni umfram viðmiðunargjaldið. Viðmiðunargjaldskrá vegna leikskólans hefur tekið gildi og gert er ráð fyrir því að nýjar reglur og ný gjaldskrá vegna grunnskólans taki gildi um áramót.

Efling leikskólastigsins

Þann 16. janúar 2012 skipaði mennta- og menningarmálaráðherra starfshóp til að setja fram aðgerðaáætlun til að fjölga þeim einstaklingum sem sækja um leikskólakennaranám og stuðla þannig að nauðsynlegri nýliðun meðal leikskólakennara. Starfshópin skipuðu fulltrúar Eflingar, FL og FSL, HA, HÍ, Heimilis og skóla, SSSK, sambandsins og mennta- og menningarmálaráðuneytisins. Starfshópnum var einnig falið að setja fram aðgerðir til að jafna kynjahlutföll starfsfólks í leikskólum. Ekki náðist samkomulag í starfshópnum um allar þær leiðir sem lagðar voru til í þessu skyni og skilaði fulltrúi sambandsins séráliti. Ráðherra óskaði eftir bæði faglegru og fjárhagslegri þátttöku sambandsins í átaki til þess að kynna leikskólakennaranám og –starf. Á grundvelli sérálits sambandsins og umfjöllunar skólamálanefndar var ekki mælt með þátttöku sambandsins í átaki til þess að fjölga nemendum í meistaranámi til leikskólakennararéttinda. Til þess þurfi að skilgreina mun betur markmið átaksins og áætlaðan árangur. Stjórn sambandsins taldi engu að síður afar mikilvægt að efla leikskólastigið eflt og lýsti sambandið reiðubúið til þess að vinna með ráðuneytinu að því að finna leiðir til að tryggja að þeir einstaklingar sem ljúki tilteknu námi, sem geti orðið áfangi að meistaráttindum í leikskólafræðum, hljóti réttindi skv. lögum til þess að starfa í leikskólum. Það var jafnframt áréttað í svari sambandsins við beiðni ráðuneytisins að ástæða væri til þess að hafa verulegar áhyggjur af þeirri þróun sem átt hefur sér stað varðandi aðsókn að leikskólakennaranámi og lágu hlutfalli starfsfólks á leikskólum með leikskólakennaramenntun.

Samstarfsverkefni Sambands íslenskra sveitarfélaga, Samtaka iðnaðarins og mennta- og menningarmálaráðuneytis

Íslenskt atvinnulíf hefur á undanförunum árum lagt mikla áherslu á styrkari starfsmenntun og að komið verði til móts við þörf vinnumarkaðarins á menntuðu starfsfólki og þá sérstaklega á sviði verk-, raun- og tæknimenntunar. Því fylgja ríkir samfélagslegir hagsmunir að menntastefna, atvinnustefna og velferðastefna séu í samhljómi. Á þeim forsendum óskuðu Samtök iðnaðarins eftir samstarfi við sambandið og mennta- og menningarmálaráðuneytið um að móta aðgerðir sem hafa að markmiði að efla grunnmenntun í tækni og raunvísindum. Þessir aðilar gerðu með sér samkomulag um verkefnið í apríl 2012 og eru samstarfsaðilar Menntavísindasvið Háskóla Íslands og Námsmatsstofnun. Sérstakur fókus

verður settur á grunnskólanemendur á aldrinum 10-15 ára og hefur verkefnisstjórn unnið að neðangreindum markmiðum:

- að leggja mat á stöðu íslenskra nemenda á sviði tækni og raunvísinda og þörf skóla og vinnumarkaðar fyrir þá þekkingu og hæfni í framtíðinni
- að vinna tímasetta aðgerðaáætlun með skilgreindumverkefnum sem miða að því að auka áhuga, árangur og námstækifæri grunnskólanema á námi á sviði tækni og raunvísinda. Tilgangur aðgerðaáætlunarinnar er að brúa bilið milli núverandi stöðu og framtíðarþarfa nemenda og vinnumarkaðar. Mikilvægt er að hægt verði að meta árangur einstakra verkefna og tryggja þannig markvissa eftirfylgni
- að vinna að samstöðu og samábyrgð hagsmunaaðila og byggja þannig grunn að samstarfsvettvangi hagsmunaaðila til framtíðar.

Verkefnisstjórn skipa þau Allyson MacDonald frá Menntavísindasviði Háskóla Íslands, Björg Pétursdóttir frá mennta- og menningarmálaráðuneyti, Júlíus Björnsson frá Námsmatsstofnun, Katrín Dóra Þorsteinsdóttir frá Samtökum iðnaðarins og Svandís Ingimundardóttir frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Starfsmaður verkefnisins er Elsa Eiríksdóttir og verkefnisstjóri er Steingrímur Sigurgeirsson, ráðgjafi hjá Capacent.

Stýrihóp verkefnisins mynda þau Ásta Magnúsdóttir, ráðuneytisstjóri mennta- og menningarmálaráðuneytis, Karl Björnsson, framkvæmdastjóri Sambands íslenskra sveitarfélaga, og Orri Hauksson, framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins

Verkefnisstjórn skilar af sér skýrslu og drögum að aðgerðaáætlun til stýrihóps í september 2012 og verða þá teknar ákvarðanir um næstu skref verkefnisins.

Sambandið styrkir samstarf við Skólastjórafélag Íslands

Sambandið hefur lagt á það áherslu að efla samráðsvettvang og samstarf við Skólastjórafélag Íslands. Í því skyni standa sambandið og Sí nú sameiginlega að námstefnu fyrir skólastjóra, sveitarstjórnarmenn og starfsfólk og stjórnendur skólaskrifstofa í sveitarfélögum. Yfirskrift námstefnunnar „Forysta til framfara – árangursrík stjórnun grunnskóla“ er lýsandi fyrir áherslupætti hennar. 10 málstofur standa þátttakendum til boða að loknum meginerindum og hver þátttakandi hefur val um að sitja 2 þeirra. Námstefnan fer fram á Akureyri 12. október. Takist vel til með þessa nýbreytni má gera ráð fyrir því að sambandið óski eftir samstarfi við fleiri stjórnendur og starfsmenn skólamála í sveitarfélögum. Af þessum sökum stendur sambandið ekki fyrir sérstakri málstofu um skólamál eins og verið hefur annað hvort ár.

Þá er hafinn undirbúningur námskeiða fyrir skólastjórnendur grunnskóla til þess að efla þá og styrkja í starfi sem faglega, rekstrarlega og stjórnsýslulega forsvarsmenn skólastofnana sinna. Mennta- og menningarmálaráðuneytið mun leggja á árar með sambandinu og Skólastjórafélagi Íslands við námskeiðahaldið.

Samningar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga, Sambands íslenskra sveitarfélaga og Reykjavíkurborgar endurskoðaðir

Í kjölfar heildarendurskoðunar á lögum og reglugerðum um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga skipaði innanríkisráðherra í ársbyrjun 2011 starfshóp til þess að endurskoða þrjá samninga sem gerðir voru á milli Reykjavíkurborgar, sambandsins og jöfnunarsjóðs við yfirfærslu grunnskólans til sveitarfélaga árið 1996. Samningarnir eru:

- samningur um kennslu langveikra barna á grunnskólaaldri sem lögheimili eiga utan Reykjavíkur en dvelja á sjúkrahúsum í borginni
- samningur um kennsluráðgjöf vegna nýbúa á grunnskólaaldri í sveitarfélögum öðrum en Reykjavíkurborg



- samningur um yfirtöku Reykjavíkurborgar á rekstri þeirra sérskóla og sérdeilda sem staðsett eru í Reykjavík og starfa á grunnskólastigi.

Starfshópurinn hélt 15 fundi og lauk störfum í ágúst 2012. Í ítarlegu skilabréfi hópsins er framgangur vinnu við endurskoðun hvers samnings rakin og niðurstöður. Skilabréfið er aðgengileg á upplýsingavef sambandsins á slóðinni: <http://www.samband.is/verkefningin/fjarmal-sveitarfelaga/tekjustofnar-sveitarfelaga/jofnunarsjodur-sveitarfelaga/>

#### Málefni tónlistarskóla

Þann 13. maí 2011 var undirritað samkomulag milli ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda til tónlistarnáms. Þetta samkomulag var síðan útfært frekar í samkomulagi sömu aðila frá 5. október um tímabundnar breytingar á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga. Bæði samkomulögin gilda frá 1. júlí 2011 til 31. ágúst 2013 en gert er ráð fyrir því að viðræður um endurskoðun þeirra hefjist fyrir 1. júní 2012.

Á gildistíma samkomulagsins frá 13. maí 2011 veitir ríkissjóður framlag að fjárhæð 480 m.kr. á ársgrunni vegna kennslukostnaðar í tónlistarskólum. Í samkomulaginu er lagður grundvöllur að eflingu tónlistarnáms með aðkomu ríkissjóðs að kennslukostnaði í tónlistarskólum, sem gerir nemendum kleift að stunda hljóðfæranám á framhaldsstigi og söngnám á mið- og framhaldsstigi, óháð búsetu. Jafnframt er í samkomulaginu og reglum sem settar hafa verið á grundvelli þess, leitast við að jafna aðstöðumun annarra nemenda til tónlistarnáms óháð búsetu með því að jöfnunarsjóður greiði hluta kennslukostnaðar á móti því sveitarfélagi þar sem nemandi á lögheimili. Framlag ríkissjóðs skal greiðast til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga í jöfnum mánaðarlegum greiðslum og nemur það á samningstímanum samtals 1.040 milljónir króna.

Á móti skuldbinda sveitarfélög sig til að taka tímabundið yfir ný verkefni frá ríki sem nemur 230 m.kr. á ársgrundvelli, samanber samkomulag frá 5. október 2011. Heildargreiðslur til þeirra verkefna sem sveitarfélögin taka yfir nema 498 milljónir króna yfir samningstímann.

Á grundvelli samkomulagsins frá 5. október 2011 færast eftirfarandi verkefni frá ríki til sveitarfélaga á gildistíma samkomulagsins, sbr. lög nr. 180/2011:

1. Fjármögnun Endurmenntunarsjóðs grunnskóla, sbr. bráðabirgðaákvæði II við lög um grunnskóla, nr. 91/2008.
2. Fjármögnun og rekstur Námsgagnasjóðs, sbr. 6. gr. laga um námsgögn, nr. 71/2007.
3. Fjármögnun Varasjóðs húsnæðismála, sbr. samkomulag frá 23. nóvember 2010.
4. Sumardvalarheimilis í Reykjadal, sbr. fjárlagalið 08-809-1.35
5. Tölvumiðstöðvar fatlaðra, sbr. fjárlagalið 08-809-1.15
6. Vistheimilisins Bjargs, sbr. fjárlagalið 08-809-1.36
7. Uppgjör á uppsöfnuðum og óafgreiddum endurgreiðslubeiðnum sveitarfélaga á virðisaukaskatti vegna kaupa á slökkvibúnaði, sbr. fjárlagalið nr. 09-999-1.20.

Ofangreind verkefni eru fjármögnuð á þann hátt að framlög sveitarfélaga verða innheimt af úthlutun framlaga jöfnunarsjóðs til sveitarfélaga í hlutfalli við íbúafjölda 1. desember á næstliðnu ári.

Jafnframt er kveðið á um það í samkomulaginu frá 5. október 2011 að frá og með árinu 2012 verði endurgreiðslufyrirkomulagi virðisaukaskatts af slökkvibúnaði breytt og að endurgreiðslubeiðnir verði framvegis afgreiddar með sama hætti og beiðnir björgunarsveita

Samkvæmt útreikningum sem byggt var á við gerð samkomulagsins frá 13. maí 2011 var gert ráð fyrir því að þær 480 m.kr. sem ríkissjóður greiðir sveitarfélögum á grundvelli samkomulagsins myndu nægja til þess að standa undir greiðslu kennslukostnaðar á framhaldsstigi í söng og hljóðfæraleik og miðstigi í söng. Var við útreikningana miðað við að fjöldi nemenda í tónlistarskólum á skólaárinu 2009-2010 á umræddum námsstigum yrði sem næst óbreyttur og að ákveðin yrði viðmiðunarfjárhæð sem næmi

áætluðum meðalkennslukostnaði pr. nemanda og yrði hún greidd til sveitarfélaga úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga. Skráðir nemendur voru þá 711. Nú liggur hins vegar fyrir að nemendur á skólaárinu 2011-2012 eru umtalsvert fleiri eða 810. Vegna þessa hefur Jöfnunarsjóður sveitarfélaga neyðst til þess að lækka viðmiðunarfjárhæðina umtalsvert.

Eins og áður segir nemur heildarframlag ríkissjóðs á samningstímanum samtals 1.040 m.kr. Á móti skuldbinda sveitarfélög sig til að taka tímabundið yfir ný verkefni frá ríki sem nemur 230 m.kr. á ársgrunni. Heildargreiðslur vegna þeirra verkefna sem sveitarfélögin taka yfir nema 498 m.kr. yfir samningstímann og skiptast þannig að árið 2011 greiddast 108 m.kr., árið 2012 193,8 m.kr. og 2013 196,4 m.kr. Eins og áður segir mun Jöfnunarsjóður sveitarfélaga innheimta þessar greiðslur af úthlutuðum framlögum úr sjóðnum í hlutfalli við íbúatölu. Útgjöld sveitarfélaga verða því í beinu hlutfalli við íbúafjölda þeirra. Miðað við forsendur samkomulagsins var gert ráð fyrir að heildarniðurstaða væri sveitarfélögunum hagstæð um 250 m.kr. á ársgrundvelli, þ.e. að á móti þeim 480 m.kr. sem ríkið greiðir til tónlistarkennslu sé verðmæti þeirra verkefna sem sveitarfélögin taka að sér 230 m.kr. á ársgrundvelli. Gagnvart einstökum sveitarfélögum getur þó niðurstaðan orðið afar mismunandi.

Við upphaf skólaársins 2012-2013 lá fyrir ákvörðun ríkisstjórnarinnar um að auka framlag ríkisins um 40 milljónir króna fyrir hvort skólaár sem samkomulagið tekur til. Jafnframt hefur verið unnið að því að endurskoða reglur jöfnunarsjóðs þannig að framlög til sveitarfélaga taki mið af veittu kennslumagni sem nemendur fá í stað þess að vera föst viðmiðunarfjárhæð fyrir hvern nemanda.

#### Samstarfsnefnd um símenntun/starfsþróun kennara

Samstarfsnefnd um símenntun/starfsþróun kennara lýkur störfum í lok september 2012. Nefndin starfar á grundvelli samkomulags sem mennta- og menningarmálaráðuneytið, Kennarasamband Íslands, Menntavísindasvið Háskóla Íslands, Háskólinn á Akureyri, Listaháskóli Íslands og Sambands íslenskra sveitarfélaga gerðu með sér um samstarf á sviði símenntunar og starfsþróunar kennara á leik-, grunn- og framhaldsskólastigi.

Helstu verkefni nefndarinnar voru þessi:

- Að samræma og flokka upplýsingar um símenntunartilboð fyrir kennara og koma á laggirnar upplýsingaveitu um framboð símenntunar fyrir kennara.
- Að setja fram sameiginlegan skilning aðila á því hvað felst í símenntun/starfsþróun kennara og vinna að því að auðvelda kennurum á mismunandi skólastigum að sækja sömu símenntun/starfsþróun, að sækja sameiginleg námskeið, ráðstefnur og þróunarverkefni.
- Vinna við að greiða leið kennara til að nýta sér námsframboð háskólanna samhliða vinnu.
- Að ræða þróun samræmdra aðferða við skráningu starfsþróunar.

Stýrihópur samstarfsnefndar sendi í nóvember 2011 bréf til mennta- og menningarmálaráðherra þar sem bent var á að aukið fjármagn þurfi til símenntunar/starfsþróunarmála kennara í tengslum við innleiðingu nýrra námskráa. Í kjölfarið var óskað eftir fundi með ráðherra, sem fór fram 20. febrúar 2012. Á þeim fundi lagði stýrihópur fram frumdrög tillögu sinnar að stofnun fagráðs um símenntun/starfsþróun kennara. Ráðherra tók vel í hugmyndina og óskaði eftir nánari útfærslu, sem send var í maí 2012. Fagráðið er hugsað sem sameiginlegur vettvangur hagsmunaaðila sem greinir þarfir skólasamfélagsins, miðlar upplýsingum og setur fram hugmyndir sínar um stefnu varðandi símenntun/starfsþróun kennara. Þær áherslur sem fagráð setur varðandi áherslur í símenntun/starfsþróun kennara ættu þannig að geta nýst bæði við stefnumótun og ráðstöfun fjármuna.

Unnið var að uppsetningu að vef upplýsingaveitu þar sem birtar verða upplýsingar um símenntunar- og fræðslutilboð sem eru sérstaklega ætluð kennurum og taka til kennslufræði, sérgreina og/eða sérsviða kennara. Tilgangurinn með því að safna upplýsingum sem þessum á einn stað er að gera þær

aðgengilegar fyrir kennara og stjórnendur og stuðla að markvissri framsetningu fræðslutilboða sem sérstaklega eru ætluð kennurum og geta haft áhrif á þróun fagþekkingar þeirra.

### Skólavogin og ákvörðun um samstarfsaðila/VFÁ

Skólavogin var í upphafi sett á laggirnar sem tilraunaverkefni af hálfu Sambands íslenskra sveitarfélaga í samstarfi við valin sveitarfélög árið 2007. Í Skólavogina er safnað þrennskonar upplýsingum: viðhorfum nemenda, foreldra og kennara gagnvart skólastarfinu, námsárangri nemenda og ýmsum lykiltölum er varða rekstur skólans svo sem rekstrarkostnað á hvern nemanda. Með þessari upplýsingaöflun opnaðist möguleiki á að ná góðri yfirsýn yfir hverju þeir fjármunir sem settir eru í skólastarfið skilugu. Verkefninu var vel tekið og þeim sveitarfélögum sem tóku þátt í verkefninu fjölgaði hratt. Brátt var svo komið að ljóst var að ef átti að halda verkefninu áfram var nauðsynlegt að koma því í annað og öflugra vistunar- og úrvinnsluumhverfi. Árið 2010 tók verkefnisstjórn Skólavogarinnar því ákvörðun um, að það hefði runnið sitt skeið á enda sem tilraunaverkefni og óhjákvæmilegt væri að finna verkefninu farveg til framtíðar.

Niðurstaðan varð sú að Samband íslenskra sveitarfélaga og Skólapúlsinn ehf. undirrituðu samstarfssamning um framkvæmd Skólavogar í desember 2011.

Skólapúlsinn ehf. hefur frá árinu 2008 boðið grunnskólum landsins rafræna viðhorfakönnun fyrir nemendur. Þessa könnun hafa grunnskólar nýtt við sitt innra mat. Árið 2011 hafa ríflega 80 grunnskólar gengið til samstarfs við Skólapúlsinn og ríkir almenn ánægja skólanna með það. Vefkerfi Skólapúlsins veitir skólastjórnendum stöðugan aðgang að nýjum upplýsingum sem aflað er reglulega yfir skólaárið um 20 matsþætti sem tengjast virkni nemenda og líðan þeirra í skólanum og um skóla- og bekkjaranda. Vefkönnunin er lögð fyrir nemendur í 6.-10. bekk og niðurstöður um stöðu þeirra eru bornar saman við niðurstöður fyrri mælinga í skólanum og við landsmeðaltal. Niðurstöðurnar gefa vísbendingar um þróun mála í skólanum og stöðu nemenda í skólanum miðað við nemendur í öðrum skólum sem eru þátttakendur í Skólapúlsinum. Skólar fá upplýsingar um stöðu nemenda sinna í myndritum þar sem staðan er greind eftir árgöngum og kyni. Nafnleynd er gætt í hvívetna við framkvæmd og úrvinnslu. Árið 2011 tóku yfir 60% allra nemenda í 6.-10. bekk í landinu þátt í könnuninni. Frá og með skólaárinu 2012/2013 býður Skólapúlsinn skólum einnig að taka þátt í foreldrakönnun og starfsmannakönnun sem veita upplýsingar um viðhorf foreldra til náms barnanna og kennslu og viðhorf starfsmanna til starfsins og skólans.

### Framkvæmd verkefnisins

Samkvæmt samningnum sér Skólapúlsinn ehf. um framkvæmd og úrvinnslu Skólavogarinnar. Vefkerfi Skólapúlsins hysir bæði verkefni Skólapúlsins og Skólavogarinnar. Þátttaka í Skólavog felur ekki í sér sjálfstæðar viðhorfakannanir þar sem niðurstöður úr Skólapúlsinum nytast inn í Skólavogina. Samningsaðilar telja samnýtingu niðurstaðna mikinn kost þar sem hún kemur í veg fyrir tvíverknað og aukið álag á skólastarf.

Þátttaka í Skólapúlsinum er ekki forsenda þess að taka þátt í Skólavoginni. Skólar geta einnig valið að taka þátt í einni, tveimur eða öllum þremur könnunum Skólapúlsins. Fyrir skóla sveitarfélagsins sem taka þátt í könnunum Skólapúlsins eru niðurstöður um stöðu nemenda og viðhorf foreldra og kennara birtar í Skólavoginni í samhengi við námsárangur samkvæmt samræmdum prófum og lykiltölur um rekstur skólanna.

Markmiðið er að lykiltalnahlutinn verði sóttur miðlægt eins og kostur er. Í því samhengi má nefna Upplýsingaveitu sveitarfélaga sem áætlað er að verði tekin í gagnið árið 2012. Með tilkomu hennar er mögulegt að greina kostnað og umfang málaflokka enn frekar en hægt hefur verið til þessa. Með meiri sundurliðun upplýsinga verður kleift að greina hvernig "annar rekstrarkostnaður" deilist á liði eins og orku, akstur, leigugreiðslur (t.a.m innri húsaleigu), aðkeyprtar þjónustu og fleiri þátta. Upplýsingar um námsárangur samkvæmt samræmdum könnunarprófum verða sóttar til Námsmatsstofnunar.

Samkvæmt samningnum skal setja á fót verkefnisstjórn sem mótar áherslur m.t.t. lykiltalna. Í verkefnisstjórn sitja:

- Almar M. Halldórsson, Skólapúlsinn ehf.;
- Hildur Björk Svavarsdóttir deildarstjóri, Reykjavíkurborg;
- Helga Guðmundsdóttir fræðslufulltrúi, Fljótshálsa; og
- Valgerður Ágústsdóttir, sérfræðingur á hag- og upplýsingasviði sambandsins, er starfsmaður verkefnisstjórnar.

Ávinningur sveitarfélaga af þátttöku í Skólavog

Þátttaka í Skólavoginni og Skólapúlsinum veitir stjórnendum sveitarfélaga meiri yfirsýn yfir skólamál sveitarfélagsins og upplýsingar um viðhorf foreldra og kennara, viðhorf og líðan nemenda ásamt upplýsingum um rekstrarlega þætti skólastarfsins og námsárangur samkvæmt samræmdum prófum. Þá verður þeim fært að bera saman lykiltölur um skólahald milli skóla innan sveitarfélagsins sem og við skóla í öðrum sveitarfélögum undir nafnleynd. Samanburðurinn er þó ekki eingöngu milli skóla, heldur einnig yfir tíma. Þannig má sjá þróun mála í grunnskólum yfir ákveðið tímabil. Til dæmis má bera saman rekstrarkostnað á hvern nemanda í ákveðnum skóla við aðra þar sem þættir eins og innri húsaleiga og skólaakstur eru einangraðir frá kostnaðinum. Annað dæmi er fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu í hverjum skóla samanborið við aðra skóla. Fleiri lykiltölur eru t.d. menntunarstig starfsfólks, fjöldi sérkennslunemenda og móðurmál nemenda. Þá verður hægt að keyra saman lykiltölur svo sem rekstrarkostnað við skóla og árangur nemenda eða líðan þeirra og einnig viðhorf foreldra og kennara. Þannig má fá svar við því hvort að betri árangur nemenda þurfi að kosta meira. Þá skiptir miklu að upplýsingarnar eru aðgengilegar á bæði tölulegu formi og í myndritum.

Það er stefna Skólapúlsins og Sambands Íslenskra sveitarfélaga að hliðstæð kortlagning verði hönnuð fyrir leikskóla.

Niðurstöður úr Skólavog gefa ekki eingöngu góða yfirsýn yfir rekstur og nýtingu fjármagns, heldur gefa þær einnig aukna innsýn inn í skólabraginn. Niðurstöðurnar geta að auki þjónað mikilvægu hlutverki við úthlutun fjármagns til skóla og mat á nýtingu úthlutaðs fjármagns með markvissum samanburði við aðra skóla og/eða önnur sveitarfélög. Þá nýtist Skólavogin við að koma til móts við lögbundnar kröfur um mat og eftirlit með skólum.

Hvað kostar að taka þátt?

Skólapúlsinn ehf. innheimtir áskriftargjöld af sveitarfélögum og er áskriftargjöldum ætlað að standa straum af kostnaði við þróun, rekstur og uppbyggingu Skólavogarinnar. Það er aðskilið frá gjaldi grunnskóla fyrir Skólapúlsinn.

Árgjald til sveitarfélags fyrir Skólavog miðast við stærð þess skv. þessari töflu sem gildir við undirritun samnings:

1. Sveitarfélög með >10.000 íbúa: 920 þús.kr.
2. Sveitarfélög með 5.001-10.000 íbúa: 740 þús.kr.
3. Sveitarfélög með 2.001-5.000 íbúa: 430 þús.kr.
4. Sveitarfélög með 1.001-2.000 íbúa: 320 þús.kr.
5. Sveitarfélög með 501-1.000 íbúa: 220 þús.kr.
6. Sveitarfélög með ≤500 íbúa: 140 þús.kr.

Gjald fyrir Skólapúlsinn er Greitt er árgjald fyrir reglulegar kannanir í hverjum grunnskóla fyrir sig. Fyrir hverja tegund könnunar, þ.e. nemendakönnun, foreldrakönnun og kennarakönnun, er árgjaldið 34 þús.kr. fyrir skóla með 120 eða færri nemendur í 6.-10. bekk og 53 þ.kr. fyrir skóla með fleiri en 120

nemendur í 6.-10. bekk. Innifalin er ráðgjöf til skóla um framkvæmd könnunarinnar, túlkun niðurstaðna fyrir skólann og flutningur á niðurstöðum úr Skólapúlsinum í Skólavog sveitarfélags.

Óski sveitarfélag eftir frekari úrvinnslu á gögnum er um það samið sérstaklega við Skólapúlsinn ehf., hvort sem vinnslan er af tæknilegum eða faglegum toga. Sveitarfélag á þó alltaf rétt á því að fá afrit af öllum hrágögnum sem frá því koma til frekari greiningar enda sé nafn Skólapúlsins og Skólavogar skýrlega undanskilið við birtingu þeirra eða aðra miðlun.

Skráning og frekari upplýsingar

Einfalt er að sækja um aðild að Skólavoginni á heimasíðu kerfisins, [www.skolavogin.is](http://www.skolavogin.is) og er þar að finna nánari upplýsingar. Sótt er um aðild fyrir skóla að Skólapúlsinum á heimasíðunni [www.skolapulsinn.is](http://www.skolapulsinn.is).

Frekari upplýsingar um kerfin veitir Kristján Ketill Stefánsson á [kristjan@skolapulsinn.is](mailto:kristjan@skolapulsinn.is) eða í síma 499-0690. Upplýsingar veitir einnig Valgerður Ágústsdóttir sérfræðingur á hag- og upplýsingasviði sambandsins [valgerdur@samband.is](mailto:valgerdur@samband.is).

[Samningur Sambands Íslenskra Sveitarfélaga og Skólapúlsins ehf um Skólavog.](#)

[Valgerður Ágústsdóttir](#) hjá Sambandi Íslenskra Sveitarfélaga er starfsmaður verkefnisstjórnar og veitir hún frekari upplýsingar um verkefnið.

Tilraunaverkefni um ytra mat á grunnskólastarfi

Framkvæmd ytra mats á grunnskólum er samkvæmt lögum um grunnskóla nr. 91/2008 bæði á ábyrgð sveitarfélaga og mennta- og menningarmálaráðuneytis. Haustið 2010 var stofnaður faghópur fulltrúa mennta- og menningarmálaráðuneytis og sveitarfélaga til að meta hvort grundvöllur væri fyrir samstarfi sveitarfélaga og ráðuneytis um reglubundið ytra mat á grunnskólum. Faghópnum var falið að móta hugmynd að samstarfi og lagði hann fram skriflega tillögu um útfærslu ytra mats á grunnskólastarfi í mars 2011. Sjá: <http://www.samband.is/verkefningin/skolamal/mat-efirlit-og-rannsoknir-a-skolastarfi/faghopur-um-ytra-mat-a-skolastarfi/>

Í október 2011 hófst undirbúningur ytra mats á grundvelli tillagna faghópsins og ráðnir voru sérfræðingar til að annast útfærslu á þeim, s.s. gerð viðmiða, siðareglna og leiðbeininga fyrir matsteymi auk þess að skipuleggja tilraunaverkefni og ráða matsaðila.

Tilraunaverkefnið sjálf hófst í janúar 2012 og stóð yfir í sex mánuði. Metnir voru sex skólar á tímabilinu, á þremur landsvæðum, og leitast var við að meta skóla sem voru ólíkir að stærð og gerð og í ólíkum sveitarfélögum. Jafnhliða tilraunaverkefninu átti sér stað mat og endurskoðun á matsaðferðum og fyrirkomulagi ytra mats. Tilraunaverkefnið var styrkt af mennta- og menningarmálaráðuneyti og Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Markmið með ytra matinu eru meðal annars að vera skólum hvati til frekari skólaþróunar, styðja stjórnendur og kennara í umbótum á eigin starfi og efla og styðja innra mat og gæðastjórnun skóla

Verkefnið markar ákveðin tímamót þar sem leitast er við að prófa hvort samstarf tveggja stjórnsýslusviða, ríkis og sveitarfélaga, um ytra mat á grunnskólastarfi sé framkvæmanlegt. Í því samhengi má einnig benda á skýrslu Ríkisendurskoðunar frá janúar 2008 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga og grunnskólann, þar sem meðal annars er kallað eftir markvissara verklagi við mat á árangri í skólastarfi og auknu eftirliti með meðferð fjárveitinga til grunnskóla.

Tilraunaverkefninu lauk í júní 2012. Vilji er til áframhaldandi samstarfs um ytra mat á grunnskólastarfi en endanleg ákvörðun um framkvæmd þess hefur ekki enn verið tekin.

[Heildarskýrsla um tilraunaverkefnið Ytra mat á grunnskólum.](#)

## Úthlutunir úr Námsleyfasjóði og Endurmenntunarsjóði grunnskóla vegna skólaársins 2011-2012

Samkvæmt kjarasamningi sambandsins og FG hafa kennarar í grunnskóla allt að 150 klst. á ári til símenntunar og aukins undirbúnings utan hefðbundins starfstíma grunnskóla (gr. 2.1.6.1). Endurmenntun kennara skal vera í samræmi við endurmenntunaráætlun skólans og undir verkstjórn skólastjóra. Þannig getur skólastjóri ákveðið að einstakir kennarar eða kennarahópar sækji skilgreinda endurmenntun (gr. 2.1.6.4). Samband íslenskra sveitarfélaga hefur umsjón með tveimur sjóðum sem styðja sérstaklega við sí- og endurmenntun kennara, ráðgjafa og stjórnenda í grunnskólum. Þeir eru Námsleyfasjóður og Endurmenntunarsjóður grunnskóla.

Markmið Námsleyfasjóðs er að tryggja fjárhagslega afkomu kennara, námsráðgjafa og stjórnenda grunnskóla í námsleyfi. Í hann renna 1,3% af dagvinnulaunum kennara og stjórnenda í grunnskólum. Úthlutun námsleyfa vegna skólaársins 2012-2013 lauk í nóvember 2011. Fjármagn til úthlutunar leyfði að veitt væru samtals 34 námsleyfi en alls bárust Námsleyfasjóði 126 fullgildar umsóknir. Aðeins var því hægt að fallast á tæplega 27% þeirra beiðna sem fyrir lágu. Eins og fram kom í auglýsingu var ákveðið að allt að 1/3 leyfa yrði úthlutað sérstaklega vegna náms sem tengist skólaþróun og árangursríkri kennslu á unglingastigi og var 11 leyfum úthlutað til slíkra verkefna. Þeim 23 námsleyfum, sem eftir voru, var skipt á milli landshluta með hliðsjón af fjölda starfandi kennara og stjórnenda eftir landshlutum.

Hlutverk Endurmenntunarsjóðs grunnskóla er að veita fé til endurmenntunar kennara, námsráðgjafa og stjórnenda grunnskóla. Þeir sem hyggjast standa fyrir slíkri endur- og símenntun geta sótt um framlög úr sjóðnum, þar á meðal háskólar, skólaskrifstofur, sveitarfélög, skólar, félög og fyrirtæki.

Sú breyting varð á starfsemi sjóðsins að fjármögnun sjóðsins fluttist til sveitarfélaganna um áramótin 2011/2012. Áður höfðu framlög í sjóðinn verið ákvörðuð í fjárlögum. Breytingin var liður í samkomulagi um tímabundnar breytingar á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga. Framlag sveitarfélaga í Endurmenntunarsjóð grunnskóla árið 2012 nam 29,9 m.kr. Því til viðbótar komu vaxtatekjur sjóðsins og ósóttir styrkir svo endanleg upphæð úthlutunar nam ríflega 34 m.kr. Úthlutun úr sjóðnum lauk um miðjan mars 2012. Alls bárust umsóknir um styrki til 208 verkefna upp á ríflega 85 m.kr. Ákveðið var að veita styrki til 192 verkefna og nam heildarupphæð styrkloforða 34.075.000,-kr.

Sjá nánar um sjóðina á <http://www.samband.is/verkefnin/skolamal/simenntun-kennara-og-stjornenda/> þar eru einnig upplýsingar um fleiri sjóði sem veita styrki til símenntunar kennara og stjórnenda leik-, grunn- og tónlistarskóla.



# LISTI YFIR ÁHUGAVERT EFNI ER VARÐA SKÓLAMÁL

Ytra mat á grunnskólum – tilraunaverkefni. Heildarniðurstöður fyrir skólaárið 2011/2012

Eftirfarandi skýrsla fjallar um tilraunaverkefni um ytra mat. Henni er ætlað að greina frá framkvæmd ytra matsins og niðurstöðum þess svo ráðuneyti og sveitarfélög geti tekið upplýsta ákvörðun um hvort þeim finnist sú leið ákjósanleg sem farin var til að afla upplýsinga um og meta skólastarfið. Skýrslunni er ennfremur ætlað að vera til upplýsingar fyrir hagsmunaaðila, sem hafa staðið að og/eða tekið þátt í tilraunaverkefni um ytra mat, sem og fyrir aðra hagsmunaaðila skólastarfs. Með hliðsjón af hvernig til hefur tekist með tilraunaverkefnið verður tekin ákvörðun um hvort framhald verði á verkefninu. Undirbúningur ytra mats og tilrauna-verkefnið var styrkt af mennta- og menningarmálaráðuneyti og Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Í fyrsta hluta skýrslunnar er fjallað um aðdraganda og undirbúning tilraunaverkefnis um ytra mat á grunnskólastarfi. Gerð er grein fyrir markmiðum og tilgangi matsins, matsþáttum og þeim viðmiðum sem liggja til grundvallar mati á gæðum. Sagt er frá framkvæmd matsins, matsaðilum og þeim skólum sem tóku þátt í tilraunaverkefninu. Í öðrum hluta er fjallað um heildar-niðurstöður tilraunaverkefnisins út frá hverju og einu viðmiði sem lagt var til grundvallar matinu. Dregnir eru fram helstu styrk- og veikleikar út frá hverju og einu viðmiði. Í þriðja hluta skýrslunnar er fjallað um niðurstöður kannana sem lagðar voru fyrir nokkra hópa hagsmunaaðila í þátttökuskólunum í kjölfar ytra matsins. Kannað var viðhorf þeirra til ytra matsins og framkvæmdar þess.

[Ytra mat á grunnskólum - tilraunaverkefni](#)

Leiðbeiningar og verklagsreglur

Reglugerð um ábyrgð og skyldur aðila skólasamfélagsins í grunnskólum nr. 1040 frá 2011 kallaði á leiðbeiningar og verklagsreglur.

Á grundvelli 7. greinar geta foreldrar eða skólar geta óskað eftir aðstoð sérstaks fagráðs sem starfar á ábyrgð mennta- og menningarmálaráðuneytis ef ekki tekst að finna viðunandi lausn innan skóla eða sveitarfélags, þrátt fyrir ítrekaðar tilraunir og aðkomu sérfræðilþjónustu. Ráðuneytið hefur gefið út verklagsreglur um vísun mála til fagráðsins.

Á grundvelli 9. greinar hafa komið út viðmið um skólareglur og hvernig bregðast skal við brotum á þeim. Sveitarfélagið Árborg reið á vaðið og eru þau viðmið og verklagsreglur aðgengileg hér fyrir neðan og geta önnur sveitarfélög haft þau til viðmiðunar við gerð eigin reglna. Þá stendur yfir vinna við uppfærslu verklagsreglna skóla- og frístundasviðs en eldri reglur má nálgast á vef borgarinnar.

Á grundvelli 13. greinar hefur sambandið gefið út leiðbeiningar sem fjalla um líkamlegt inngríp í mál nemenda vegna óásættanlegrar og/eða skaðlegrar hegðunar og fleiri atvika af slíkum toga.

Í 4. mgr. 13. greinar reglugerðarinnar er fjallað um nemendur á skólatíma sem eru „undir áhrifum eiturlyfja“. Mennta- og menningarmálaráðuneytið hefur gefið út túlkun á þessari málsgrein sem jafnframt hér er aðgengileg.

Þá hefur sambandið gefið út leiðbeiningar til skólastjóra og forsvarsmanna skólaskrifstofa vegna erfiðra ágreiningsmála sem upp koma í starfi grunnskólans.

[Verklagsreglur Þjónusta við grunnskólanema með fjölþættan vanda í Reykjavík](#)

[Verklagsreglur um starfsemi fagráðs eineltismála](#)

[Verklagsreglur um viðbrögð við verulegum frávikum nemenda frá ábyrgð og skyldum í grunnskóla Árborg](#)

[Eldri reglur Skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar](#)



[Líkamlegt inngrip í mál nemenda á grundvelli 13. greinar](#)

[Túlkun á 4.mgr.13.gr., sem fjallar um nemendur sem eru „undir áhrifum eiturylfja“](#)

[Um úrlaust erfiðra ágreiningsmála sem upp koma í starfi grunnskólans](#)

Kennaramenntun í anda skóla án aðgreiningar í Evrópu – Viðfangsefni og tækifæri

Þriggja ára rannsókn Evrópumíðstöðvarinnar á því hvernig almennt kennaranám undirbýr alla verðandi kennara undir starf í skólum án aðgreiningar hófst árið 2009. Kallaðir voru til fimmtíu og fimm sérfræðingar frá tuttugu og fimm löndum: Austurríki, Belgíu(flæmsku- og frönskumælandi hluta), Bretlandseyjum (Englandi, Norður-Írlandi, Skotlandi og Wales), Danmörku, Eistlandi, Finnlandi, Frakklandi, Hollandi, Írlandi, Íslandi, Kýpur, Lettlandi, Litháen, Lúxemborg, Möltu, Noregi, Portúgal, Póllandi, Slóveníu, Spáni, Sviss, Svíþjóð, Tékklandi, Ungverjalandi og Þýskalandi. Sérfræðingarnir fengu til liðs við sig stefnumótandi aðila – á sviði kennaramenntunar og náms án aðgreiningar – og fræðsluaðila sem kenna bæði almennum kennurum og sérkennurum. Fleiri voru fengnir til að taka þátt í verkefninu, þar á meðal kennaranemar, kennarar og skólastjórnendur, stjórnendur innan sveitarfélaga, fulltrúar frjálsra félagasamtaka, nemendur og foreldrar. Þessi skýrsla er unnin upp úr skýrslum þátttökulandanna um stefnu og starfshætti sem lúta að kennaramenntun í anda skóla án aðgreiningar. Hún byggir einnig á rannsóknarritgerðum sem unnar voru í tengslum við verkefnið og upplýsingum sem aflað var í námsferðum til fjórtán landa þar sem dregin eru fram áhugaverð dæmi og tillögur gerðar um leiðir til úrbóta. Hluti af verkefninu er *Færnilýsing fyrir kennara í skólum án aðgreiningar* þar sem gerð er grein fyrir þeirri færni sem kennarar þurfa að búa yfir til að geta tekist á við aðstæður þar sem nemendahópur er fjölbreyttur. Vonir standa til að þessi skýrsla og færnilýsingin muni koma að gagni við þróun kennaramenntunar í anda skóla án aðgreiningar í Evrópu

[Kennaramenntun í anda skóla án aðgreiningar í Evrópu](#)

Veftímaritið Krítin

Veftímaritið Krítin var stofnað í maí 2012. Ritstjórar eru Edda Kjartansdóttir og Nanna Kristín Christiansen. Markmið Krítarinnar er að auka faglega umræðu um málefni skóla og auka virðingu fyrir því starfi sem þar fer fram. Ætlunin er að halda úti spjalli um skólamál í víðu samhengi. Ritstjórar Krítarinnar munu bæði semja efni og setja inn áhugavert efni sem finnst á netinu. Einnig munu birtast þar greinar eftir gestapenna.

Með krítum hefur margt verið skráð á skólatöflur heimsins sem þurrkað hefur verið út jafnóðum og er það nokkuð táknrænt fyrir það hvernig sú reynsla og þekking sem kennarar afla sér í starfi sínu hverfur meira og minna með þeim við starfslok. Með rafrænu krítinni er gerð tilraun til að varðveita þá hverfulu reynslu og þekkingu og deila henni með öðrum í von um að fagleg samræða kennara og annarra sem tengjast skólasamfélögum eflist.

[Veftímaritið Krítin](#)

Góðar aðferðir við stærðfræðikennslu á grunnstigi – byggt á reynslu 20 farsælla grunnskóla

Skýrslan er á ensku og er unnin af bresku matsstofnuninni Ofsted. Í skýrslunni er fjallað um vinnu 20 grunnskóla, 10 sjálfstætt starfandi og 10 sem reknir eru af sveitarfélögum, sem allir hafa náð mjög góðum árangri í stærðfræði. Markmiðið er að tilgreina einkenni góðra aðferða við að byggja upp þekkingu nemenda, hæfni og skilning á tölum þannig að þeir hafi gott vald á reikningi, á að leysa vandamál og á rökleiðslu með tölum. Í skýrslunni er einnig litið til þess hvaða aðferðir nemendur velja þegar leysa á reikningsdæmi eða ákveðin vandamál. Koma má auga á nokkra lykilkætti sem hægt er að hagnýta í öðrum skólum, en einnig er ýmislegt sem skilur skólana að.

[Skýrslan á ensku](#)

## Stjórnun í fleiri en einum skóla

Skýrslan er á ensku og er unnin af bresku matsstofnuninni Ofsted. Þessi athugun eða könnun leggur mat á áhrif á líðan og árangur nemenda þegar stjórnunarábyrgð deilist á fleiri en einn skóla. Lítið er sértaklega til þeirra skóla sem hafa verið sameinaðir með sameiginlega yfirstjórn og í flestum tilvikum þá sameiginlegan skólastjóra og sameiginlegan aðstoðarskólastjóra. Einnig er fjallað um þær leiðir sem er valin þegar ákveðið er að sameina yfirstjórn skóla á þennan hátt.

[Skýrslan á ensku](#)

## Einelti nei takk

Þessi könnun er á ensku og er unnin af bresku matsstofnuninni Ofsted. Fjölmargar rannsóknir sýna að mörg börn og ungmenni verða fyrir einelti sem á sér stað að hluta innan veggja skólans. Markmið könnunarinnar er að meta árangur þeirra aðgerða sem skólar hafa gripið til við að skapa jákvæðan skólabrag, taka á einelti og koma í veg fyrir það. Stór hluti könnunarinnar fjallar um reynslu nemenda og skilning á einelti og áhrifum þess.

[Skýrslan á ensku](#)

## Skýrsla um framkvæmd og fyrirkomulag íþróttakennslu í grunnskólum

Í febrúar 2012 fól mennta- og menningarmálaráðuneytið Capacent Gallup að gera könnun á framkvæmd og fyrirkomulagi íþróttakennslu í grunnskólum. Könnunin er gerð í samræmi við þriggja ára áætlun ráðuneytisins um ytra mat í leik-, grunn- og framhaldsskólum auk þess að vera hluti af eftirliti ráðuneytisins sbr. 4. gr. og 38. gr. laga um grunnskóla nr. 91/2008. Í samantekt um niðurstöður könnunarinnar kemur fram að nánast jafn margir karlar og konur kenna íþróttir í grunnskólum. Flestir, eða 78%, eru grunnskólakennarar með íþróttir sem sérgrein. Rúmlega 80% þeirra sem kenna íþróttir hafa sótt endurmenntun á sviði íþróttá á síðustu tveimur árum og 41% hefur sótt endurmenntun á öðru sviði en íþróttasviði. Þeir sem ekki höfðu sótt endurmenntun voru meðal annars þeir sem nýlega höfðu lokið námi.

Í um 50% skóla eru allir árgangar í sundi eina stund í viku allt skólaárið. Í um 6% skóla er sund kennt tvær stundir á viku allt skólaárið í 1. og 2. bekk og í um 3% skóla er sund kennt tvær stundir á viku allt skólaárið í 3. til 5. bekk. Samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla í íþróttum skal ætla nemendum einn sundtíma á stundaskrá skóla í hverri viku skólaársins. Þar sem slíku skipulagi verður ekki komið við skal kenna skólasund á árlegum námskeiðum þar sem hver nemandi fær að lágmarki 20 kennslustundir.. Skólustjórar í 76% skólanna segja að lögð sé markviss áhersla á reglubundna hreyfingu í skólanum sem viðbót við lögbundna íþróttakennslu. Í skýrslunni má sjá dæmi um hvernig það er gert en dæmin sýna að það er mjög mismunandi hvaða hreyfingu skólustjórar líta á sem markvissa viðbót við lögbundna íþróttakennslu.

[Skýrsla um framkvæmd og fyrirkomulag íþróttakennslu í grunnskólum](#)

## Ábyrgð aðila sem standa fyrir félags- og tómstundastarfi fyrir börn og unglinga

Dr. Ragnhildur Helgadóttir prófessor við Lagadeild Háskólans í Reykjavík vann álitgerð um ábyrgð í félags- og tómstundastarfi sem gefin var út snemma árs 2012. Fjallað er um ábyrgð stjórnenda, umsjónarmanna, starfsmanna, kennara, leiðbeinenda, sjálfboðaliða, launaðra starfsmanna og annarra sem starfa með börnum og ungu fólki í skipulögðu félags- og tómstundastarfi. Þetta á bæði við innan hefðbundins félagsstarfs, í ferðum og í öðru starfi slíkra samtaka. Þá eru tilgreindir helstu kostir sem félög og félagasamtök hafa til að tryggja sig gegn hugsanlegum skaðabótakröfum.

[Ábyrgð aðila sem standa fyrir félags- og tómstundastarfi fyrir börn og unglinga](#)

## Námskeið og ítarefni fyrir skólamefndir

Á heimasíðu Sambands Íslenskra sveitarfélaga er að finna ýmsar gagnlegar upplýsingar fyrir fulltrúa í skólamefndum sveitarfélaga. Á hlekki hér fyrir neðan má nálgast námsefni, glærur og ítarefni frá námskeiðum fyrir skólamefndir sem haldin voru í upphafi árs 2011 í samvinnu við mennta- og menningarmálaráðuneytið og Heimili og skóla. Meðal efnis er handbók um gerð skólamefndu sveitarfélaga, Leiðbeiningar um mótun skólamefndu, Yfirlit yfir skyldur og ábyrgð skólamefnda og Leiðbeiningar vegna innra mats grunnskóla.

[Námskeið og ítarefni fyrir skólamefndir](#)

## Útgáfa rits OECD, Education at a Glance 2012

Efnahags- og framfarastofnunin OECD hefur gefið út ritið *Education at a Glance 2012, OECD Indicators*. Í ritinu má finna margvíslegar upplýsingar um menntun í 30 aðildarríkjum stofnunarinnar, sem og tölur frá Brasilíu, Chile, Eistlandi, Ísrael, Rússlandi og Slóveníu. Tölurnar eru aðallega frá skólaárinu 2009-2010. Meirihluti talna um Ísland er byggður á gögnum frá Hagstofu Íslands.

Ritið skiptist í fjóra kafla sem fjalla um: Áhrif menntunar á einstaklinga og samfélagið; fjárfestingu í menntun; aðgang að námi, þátttöku og framfarir í menntun og um skólaumhverfið og skipulag skólakerfisins. Í ritinu má finna fjölda taflna og línurita.

Ítarefni má finna hér á vefsíðu OECD <http://www.oecd.org/edu/eag2012.htm>

# FYLGISKJÖL

Fylgiskjal 1. Fjöldi barna í leikskóla árið 2011 eftir lengd dvalar og sveitarfélagi ásamt fjölda heilsdagsígilda

Leikskólar reknir af sveitarfélögum										
Sveitarfélag	Viðvera leikskólabarna í klukkustundum								Fjöldi barna alls	Samtals heilsdagsígildi
	4 tímar	5 tímar	6 tímar	7 tímar	8 tímar	9 tímar	10 tímar			
0000 - Reykjavíkurborg	12	15	107	267	3.271	2.088	20	5.780	5.974	
1000 - Kópavogsbær	12	17	78	147	931	580	2	1.767	1.790	
1100 - Seltjarnarneskaupstaður	3	1	5	8	91	71		179	184	
1300 - Garðabær	3	3	9	22	181	116		334	341	
1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	9	11	56	119	637	617	20	1.469	1.514	
1603 - Sveitarfélag Álftanes		3	11	28	94	39		175	173	
1604 - Mosfellsbær		2	25	39	255	267		588	610	
2000 - Reykjanesbær	11	12	37	61	185	175	8	489	486	
2300 - Grindavíkurbær	5	7	21	22	30	14		99	88	
2503 - Sandgerðisbær	2	16	33	19	47	11		128	112	
2506 - Sveitarfélagið Vogar		4	7	18	41	17	3	90	87	
3000 - Akraneskaupstaður	5	8	28	63	163	126	8	401	398	
3511 - Hvalfjarðarsveit		1	4	11	10	10	1	37	36	
3609 - Borgarbyggð	7	10	19	29	81	29		175	163	
3709 - Grundarfjarðarbær	2		14		38			54	50	
3711 - Stykkishólmsbær	4	2	12	5	22	12		57	52	
3713 - Eyja- og Miklaholtshreppur				11	2			13	12	
3714 - Snæfellsbær	6	7	32	27	22	7		101	85	
3811 - Dalabyggð	5	5	2	7	14	6		39	34	
4100 - Bolungarvíkurkaupstaður		1	7	13	16	14		51	49	
4200 - Ísafjarðarbær	11	11	20	46	88	37		213	197	
4502 - Reykhólahreppur			10	2	10			22	19	
4604 - Tálknafjarðarhreppur	2	6	2	2	4	5		21	18	
4607 - Vesturbyggð	6	4		8	14	13		45	41	
4803 - Súðavíkurhreppur			1		7			8	8	
4908 - Bæjarhreppur	4		5					9	6	
4911 - Strandabyggð	3		4	2	24			33	30	
5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	10	13	38	25	121	11		218	197	
5508 - Húnaþing vestra	3	3	5		44	2		57	53	
5604 - Blönduósibær	1	2	7	8	17	31		66	66	
5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	6		2		24			32	29	
5612 - Húnavatnshreppur		1		3	10	1		15	14	
6000 - Akureyrarkaupstaður	8	28	69	133	339	303		880	870	
6100 - Norðurþing	5	2	24	9	104	13		157	148	
6250 - Fjallabyggð	2	2	9	7	29	42		91	91	
6400 - Dalvíkurbyggð	2	9	29	24	43	15		122	109	
6513 - Eyjafjarðarsveit	1	1	6	11	19	13		51	49	
6514 - Hörgárbyggð		2	5	2	8	11		28	27	

Leikskólar reknir af sveitarfélögum										
Sveitarfélag	Viðvera leikskólabarna í klukkustundum								Fjöldi barna alls	Samtals heilsdagsigi ldi
	4 tímar	5 tímar	6 tímar	7 tímar	8 tímar	9 tímar	10 tímar			
6601 - Svalbarðsstrandarhr.			1	3	1	15			20	21
6602 - Grýtubakkahreppur			3	4	8	11			26	23
6607 - Skútustaðahreppur		3		1		13			17	15
6612 - Þingeyjarsveit		0	0	5	14	28			47	44
6709 - Langanesbyggð		1	1	2	6	23			33	31
7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður		1	2		8	12	15		38	38
7300 - Fjarðabyggð		15	19	40	39	150	36		299	274
7502 - Vopnafjarðahreppur		5	4	7	9	4	3		32	26
7509 - Borgarfjarðahreppur				4					4	3
7613 - Breiðdalshreppur				8					8	6
7617 - Djúpavogshreppur		5	5	11	2	14			37	30
7620 - Fljótsdalshérað		3	24	47	59	75	12		220	192
7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður		9	8	22	21	36	14		110	96
8000 - Vestmannaeyjabær		4	7	20	33	90	48	7	209	203
8200 - Sveitarfélagið Árborg		12	14	63	82	249	110	2	532	509
8508 - Mýrdalshreppur			3		2	13			18	17
8509 - Skaftárhreppur		1	5		1	11			18	16
8613 - Rangárþing eystra		1	2	13	18	45	10		89	84
8614 - Rangárþing ytra		5	3	11	17	48	15		99	92
8710 - Hrunamannahreppur		3	2	3	13	13			34	29
8716 - Hveragerðisbær		2		8	19	73	33		135	134
8717 - Sveitarfélagið Ölfus			4	8	11	7	26	24	80	84
8719 - Grímsnes- og Grafningshr.				3	2	12			17	16
8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur			1	8	6	10	4		29	26
8721 - Bláskógabyggð		2	2	10	7	25	1		47	42
8722 - Flóahreppur		1	4	1	6	24	6		42	40
Leikskólar sveitarfélaga alls		223	322	1.043	1.584	8.023	5.044	95	16.334	16.297

Sjálfstætt starfandi leikskólar									
Sveitarfélag	Viðvera leikskólabarna í klukkustundum							Fjöldi barna alls	Samtals heilsdagsgildi
	4 tímar	5 tímar	6 tímar	7 tímar	8 tímar	9 tímar	10 tímar		
0000 - Reykjavíkurborg	6	3	12	47	711	241	3	1.023	1.041
1000 - Kópavogsbær	1		10	34	130	115		290	297
1300 - Garðabær	2	4	10	36	200	98	1	351	354
1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður		4	27	36	161	92	3	323	323
2000 - Reykjanesbær	3	12	31	55	191	94	3	389	381
2300 - Grindavíkurbær	3	11	17	19	41	11		102	91
2504 - Sveitarfélagið Garður	2	4	17	18	27	18	2	88	82
3609 - Borgarbyggð			1	3	53	5		62	62
6000 - Akureyrarkaupstaður	2	5	11	31	94	54		197	194
Sjálfstætt starfandi alls	19	43	136	279	1.608	728	12	2.825	2.825

Skýring: Heilsdagsgildi eru reiknuð þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsgildi, dvalartími í 5 klst. = 0,625 og 6 klst. = 0,75, 7 klst. = 0,875, 8 klst. viðvera reiknast sem 1 heilsdagsgildi, 9 klst. viðvera reiknast sem

## Fylgiskjal 2. Hlutfallsleg skipting leikskólabarna eftir dvalartíma og sveitarfélagi árið 2011

Leikskólar reknir af sveitarfélögum							
Sveitarfélag	4 tímar	5 tímar	6 tímar	7 tímar	8 tímar	9 tímar	10 tímar
0000 - Reykjavíkurborg	0%	0%	2%	5%	57%	36%	0%
1000 - Kópavogsbær	1%	1%	4%	8%	53%	33%	0%
1100 - Seltjarnarneskaupstaður	2%	1%	3%	4%	51%	40%	0%
1300 - Garðabær	1%	1%	3%	7%	54%	35%	0%
1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	1%	1%	4%	8%	43%	42%	1%
1603 - Sveitarfélag Álftanes	0%	2%	6%	16%	54%	22%	0%
1604 - Mosfellsbær	0%	0%	4%	7%	43%	45%	0%
2000 - Reykjanesbær	2%	2%	8%	12%	38%	36%	2%
2300 - Grindavíkurbær	5%	7%	21%	22%	30%	14%	0%
2503 - Sandgerðisbær	2%	13%	26%	15%	37%	9%	0%
2506 - Sveitarfélagið Vogar	0%	4%	8%	20%	46%	19%	3%
3000 - Akraneskaupstaður	1%	2%	7%	16%	41%	31%	2%
3511 - Hvalfjarðarsveit	0%	3%	11%	30%	27%	27%	3%
3609 - Borgarbyggð	4%	6%	11%	17%	46%	17%	0%
3709 - Grundarfjarðarbær	4%	0%	26%	0%	70%	0%	0%
3711 - Stykkishólmsbær	7%	4%	21%	9%	39%	21%	0%
3713 - Eyja- og Miklaholtshreppur	0%	0%	0%	85%	15%	0%	0%
3714 - Snæfellsbær	6%	7%	32%	27%	22%	7%	0%
3811 - Dalabyggð	13%	13%	5%	18%	36%	15%	0%
4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	0%	2%	14%	25%	31%	27%	0%
4200 - Ísafjarðarbær	5%	5%	9%	22%	41%	17%	0%
4502 - Reykhólahreppur	0%	0%	45%	9%	45%	0%	0%
4604 - Tálknafjarðarhreppur	10%	29%	10%	10%	19%	24%	0%
4607 - Vesturbyggð	13%	9%	0%	18%	31%	29%	0%
4803 - Súðavíkurhreppur	0%	0%	13%	0%	88%	0%	0%
4908 - Bæjarhreppur	44%	0%	56%	0%	0%	0%	0%
4911 - Strandabyggð	9%	0%	12%	6%	73%	0%	0%
5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	5%	6%	17%	11%	56%	5%	0%
5508 - Húnaþing vestra	5%	5%	9%	0%	77%	4%	0%
5604 - Blönduósibær	2%	3%	11%	12%	26%	47%	0%
5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	19%	0%	6%	0%	75%	0%	0%
5612 - Húnavatnshreppur	0%	7%	0%	20%	67%	7%	0%
6000 - Akureyrarkaupstaður	1%	3%	8%	15%	39%	34%	0%
6100 - Norðurþing	3%	1%	15%	6%	66%	8%	0%
6250 - Fjallabyggð	2%	2%	10%	8%	32%	46%	0%
6400 - Dalvíkurbyggð	2%	7%	24%	20%	35%	12%	0%
6513 - Eyjafjarðarsveit	2%	2%	12%	22%	37%	25%	0%
6514 - Hörgárbyggð	0%	7%	18%	7%	29%	39%	0%
6601 - Svalbarðsstrandarhr.	0%	0%	5%	15%	5%	75%	0%
6602 - Grýtubakkahreppur	0%	12%	15%	31%	42%	0%	0%



Leikskólar reknir af sveitarfélögum							
Sveitarfélag	4 tímar	5 tímar	6 tímar	7 tímar	8 tímar	9 tímar	10 tímar
6607 - Skútustaðahreppur	18%	0%	6%	0%	76%	0%	0%
6612 - Þingeyjarsveit	0%	0%	11%	30%	60%	0%	0%
6709 - Langanesbyggð	3%	3%	6%	18%	70%	0%	0%
7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður	3%	5%	0%	21%	32%	39%	0%
7300 - Fjarðabyggð	5%	6%	13%	13%	50%	12%	0%
7502 - Vopnafjarðahreppur	16%	13%	22%	28%	13%	9%	0%
7509 - Borgarfjarðahreppur	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%
7613 - Breiðdalshreppur	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%
7617 - Djúpvogshreppur	14%	14%	30%	5%	38%	0%	0%
7620 - Fljótshágerað	1%	11%	21%	27%	34%	5%	0%
7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	8%	7%	20%	19%	33%	13%	0%
8000 - Vestmannaeyjabær	2%	3%	10%	16%	43%	23%	3%
8200 - Sveitarfélagið Árborg	2%	3%	12%	15%	47%	21%	0%
8508 - Mýrdalshreppur	0%	17%	0%	11%	72%	0%	0%
8509 - Skaftárhreppur	6%	28%	0%	6%	61%	0%	0%
8613 - Rangárþing eystra	1%	2%	15%	20%	51%	11%	0%
8614 - Rangárþing ytra	5%	3%	11%	17%	48%	15%	0%
8710 - Hrunamannahreppur	9%	6%	9%	38%	38%	0%	0%
8716 - Hveragerðisbær	1%	0%	6%	14%	54%	24%	0%
8717 - Sveitarfélagið Ölfus	0%	5%	10%	14%	9%	33%	30%
8719 - Grímsnes- og Grafningshr.	0%	0%	18%	12%	71%	0%	0%
8720 - Skeiða- og Gnúpvörjahreppur	0%	3%	28%	21%	34%	14%	0%
8721 - Bláskógabyggð	4%	4%	21%	15%	53%	2%	0%
8722 - Flóahreppur	2%	10%	2%	14%	57%	14%	0%
Leikskólar sveitarfélaga alls	1%	2%	6%	10%	49%	31%	1%

Sjálfstætt starfandi leikskólar							
Sveitarfélag	4 tímar	5 tímar	6 tímar	7 tímar	8 tímar	9 tímar	10 tímar
0000 - Reykjavíkurborg	1%	0%	1%	5%	70%	24%	0%
1000 - Kópavogsbær	0%	0%	3%	12%	45%	40%	0%
1300 - Garðabær	1%	1%	3%	10%	57%	28%	0%
1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	0%	1%	8%	11%	50%	28%	1%
2000 - Reykjanesbær	1%	3%	8%	14%	49%	24%	1%
2300 - Grindavíkurbær	3%	11%	17%	19%	40%	11%	0%
2504 - Sveitarfélagið Garður	2%	5%	19%	20%	31%	20%	2%
3609 - Borgarbyggð	0%	0%	2%	5%	85%	8%	0%
6000 - Akureyrarkaupstaður	1%	3%	6%	16%	48%	27%	0%
Sjálfstætt starfandi alls	1%	2%	5%	10%	57%	26%	0%

Fylgiskjal 3. Stöðugildi starfsfólks í leikskólum sveitarfélaga árið 2011 og hlutfallsleg skipting þeirra. Raðað eftir hlutfalli leikskólakennara

Leikskólar sveitarfélaga

Röðun	Sveitarfélag	% skipting stöðugilda starfsfólks við uppeldis- og menntunarsörf			Fjöldi stöðugilda starfsfólks í leikskóla					
		Leikskóla-kennarar	Aðrir með uppeldis-menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Leikskóla-kennarar	Aðrir með uppeldis-menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Allir við uppeldis- og menntunarsörf	Önnur og ótilgreind sörf	Starfsmenn leikskóla alls
1	8509 - Skaftárhreppur	67%	0%	33%	2	0	1	3	0	3
2	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahr.	66%	0%	34%	5	0	3	8	2	10
3	6000 - Akureyrarkaupstaður	65%	9%	26%	125	18	50	192	18	210
4	3000 - Akraneskaupstaður	62%	15%	24%	53	13	20	85	6	92
5	6514 - Hörgárbyggð	61%	0%	39%	4	0	2	6	1	7
6 - 7	7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður	56%	1%	43%	5	0	4	9	0	9
6 - 7	8722 - Flóahreppur	56%	10%	34%	6	1	3	10	1	11
8	2300 - Grindavíkurbær	52%	0%	48%	9	0	8	18	2	20
9 - 10	5200 - Sveitarfél. Skagafjörður	49%	11%	40%	30	7	25	62	5	67
9 - 10	2000 - Reykjanesbær	49%	8%	44%	57	9	52	118	10	128
11	3609 - Borgarbyggð	48%	0%	52%	20	0	22	42	7	49
12	6602 - Grýtubakkahreppur	47%	18%	35%	2	1	2	5	1	6
13 - 14	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	46%	0%	54%	3	0	3	6	1	6
13 - 14	5609 - Sveitarfél. Skagaströnd	46%	0%	54%	3	0	4	7	1	8
15 - 16	8721 - Bláskógabyggð	44%	6%	50%	5	1	5	11	1	11
15 - 16	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	44%	8%	48%	26	5	28	58	1	59
17	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	43%	12%	44%	161	46	163	370	23	393
18 - 20	7502 - Vopnafjarðarhreppur	42%	6%	52%	4	1	4	8	1	9
18 - 20	1300 - Garðabær	42%	21%	37%	32	16	28	75	7	82
18 - 20	6400 - Dalvíkurbyggð	42%	28%	30%	11	7	8	25	2	27
21 - 23	6100 - Norðurþing	41%	10%	49%	17	4	20	41	4	45
21 - 23	8613 - Rangárþing eystra	41%	13%	46%	10	3	11	24	2	25
21 - 23	3709 - Grundarfjarðarbær	41%	0%	59%	5	0	7	11	2	13
24 - 25	7620 - Fljótsdalshérað	40%	17%	42%	20	9	21	50	2	53
24 - 25	8200 - Sveitarfélagið Árborg	40%	10%	50%	45	12	56	113	13	126

		% skipting stöðugilda starfsfólks við uppeldis- og menntunarsörf			Fjöldi stöðugilda starfsfólks í leikskóla					
Röðun	Sveitarfélag	Leikskóla- kennarar	Aðrir með uppeldis- menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Leikskóla- kennarar	Aðrir með uppeldis- menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Allir við uppeldis- og menntunars- sörf	Önnur og ótilgreind sörf	Starfsmenn leikskóla alls
26 - 30	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	39%	10%	51%	8	2	10	20	1	21
26 - 30	4200 - Ísafjarðarbær	39%	9%	52%	19	5	25	48	7	55
26 - 30	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	39%	0%	61%	4	0	7	11	1	12
26 - 30	6513 - Eyjafjarðarsveit	39%	40%	21%	6	6	3	15	2	17
26 - 30	8000 - Vestmannaeyjabær	39%	15%	46%	19	7	23	50	3	52
31 - 34	3511 - Hvalfjarðarsveit	38%	19%	43%	4	2	4	10	1	11
31 - 34	1000 - Kópavogsbær	38%	16%	46%	166	70	201	436	40	475
31 - 34	6250 - Fjallabyggð	38%	9%	53%	8	2	12	22	2	24
31 - 34	5612 - Húnavatnshreppur	38%	0%	63%	1	0	2	3	0	3
35 - 36	6607 - Skútustaðahreppur	35%	0%	65%	1	0	3	4	0	4
35 - 36	8710 - Hrunamannahreppur	35%	8%	56%	3	1	5	8	1	10
37 - 39	7300 - Fjarðabyggð	34%	10%	56%	22	7	36	65	7	73
37 - 39	0000 - Reykjavíkurborg	34%	26%	40%	437	327	519	1.284	113	1.397
37 - 39	3711 - Stykkishólmsbær	34%	5%	61%	5	1	9	15	2	17
40	1603 - Sveitarfélag Álftanes	33%	21%	46%	13	8	18	38	6	44
41 - 42	8719 - Grímsnes- og Grafningshr.	31%	0%	69%	1	0	3	4	1	5
41 - 42	8614 - Rangárþing ytra	31%	15%	55%	7	4	13	24	1	25
43	6709 - Langanesbyggð	29%	0%	71%	2	0	5	6	1	7
44 - 47	8508 - Mýrdalshreppur	28%	6%	66%	2	0	4	5	0	6
44 - 47	7617 - Djúpvogshreppur	28%	15%	56%	2	1	4	7	2	9
44 - 47	5604 - Blönduósbær	28%	8%	64%	5	1	11	16	2	18
44 - 47	2506 - Sveitarfélagið Vogar	28%	9%	63%	5	2	12	19	1	20
48 - 49	7708 - Sveitarfél. Hornafjörður	27%	7%	66%	7	2	17	26	2	28
48 - 49	3811 - Dalabyggð	27%	8%	65%	2	1	5	8	1	8
50	1604 - Mosfellsbær	26%	26%	48%	34	34	63	131	14	145
51	6612 - Þingeyjarsveit	25%	31%	43%	4	5	6	15	1	16
52	4607 - Vesturbyggð	24%	0%	76%	2	0	6	8	1	9
53	4604 - Tálknafjarðarhreppur	23%	72%	5%	1	3	0	4	0	5

		% skipting stöðugilda starfsfólks við uppeldis- og menntunarskör			Fjöldi stöðugilda starfsfólks í leikskóla					
Röðun	Sveitarfélag	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldis-menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldis-menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Allir við uppeldis- og menntunarskör	Önnur og ótilgreind kör	Starfsmenn leikskóla alls
54	8716 - Hveragerðisbær	22%	21%	58%	9	9	24	42	3	45
55	4502 - Reykhólahreppur	20%	4%	76%	1	0	4	5	0	5
56	3714 - Snæfellsbær	19%	26%	55%	5	6	13	24	3	28
57 - 58	4911 - Strandabyggð	18%	15%	67%	2	1	6	9	0	9
57 - 58	2503 - Sandgerðisbær	18%	6%	76%	5	2	21	28	1	29
59	7509 - Borgarfjarðarhreppur	10%	20%	70%	0	0	1	1	0	1
60 - 64	3713 - Eyja- og Miklaholtshreppur	0%	14%	86%	0	0	2	2	0	2
60 - 64	4803 - Súðavíkurbhreppur	0%	13%	88%	0	0	2	2	0	2
60 - 64	4908 - Bæjarhreppur	0%	100%	0%	0	1	0	1	0	1
60 - 64	5508 - Húnaþing vestra	0%	2%	98%	0	0	12	13	2	15
60 - 64	7613 - Breiðdalshreppur	0%	0%	100%	0	0	2	2	0	2
Leikskólar sveitarfélaga alls		39%	17%	44%	1.469	660	1.660	3.789	336	4.125

### Sjálfstætt starfandi leikskólar

		% skipting stg starfsfólks við uppeldis- og			Fjöldi stöðugilda starfsfólks í leikskóla					
Röðun	Sveitarfélag	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldis-menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Leikskólakennarar	Aðrir með uppeldis-menntun	Ófaglærðir við uppeldi og menntun	Allir við uppeldis- og menntunarskör	Önnur og ótilgreind kör	Starfsmenn leikskóla alls
1	6000 - Akureyrarkaupstaður	65%	11%	24%	23	4	9	36	6	42
2	2300 - Grindavíkurbær	46%	10%	44%	8	2	8	17	2	20
3	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	38%	13%	49%	24	8	31	63	5	68
4	1300 - Garðabær	33%	23%	44%	25	18	33	77	5	82
5	2000 - Reykjanesbær	32%	11%	57%	26	9	45	79	8	87
6	1000 - Kópavogsbær	31%	13%	55%	21	9	37	67	5	72
7	3609 - Borgarbyggð	30%	10%	60%	3	1	6	10	1	11
8	2504 - Sveitarfélagið Garður	29%	5%	66%	5	1	11	16	1	18
9	0000 - Reykjavíkurborg	22%	21%	57%	54	53	143	250	23	273
Sjálfstætt starfandi alls		31%	17%	52%	189	104	322	615	57	672

Fylgiskjal 4. Fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna á hvert stöðugildi starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum 2011.

Leikskólar sveitarfélaga				
Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf	Fjöldi heilsdagsígilda á hvert stöðugildi við uppeldis- og menntunarstörf
1	3713 - Eyja- og Miklaholtshreppur	12	2	6,46
2	8509 - Skaftárhreppur	16	3	5,17
3	2300 - Grindavíkurbær	88	18	4,96
4	4607 - Vesturbyggð	41	8	4,88
5	6709 - Langanesbyggð	31	6	4,84
6	6514 - Hörgárbyggð	27	6	4,72
7 - 8	3000 - Akraneskaupstaður	398	85	4,67
7 - 8	1604 - Mosfellsbær	610	131	4,67
9	0000 - Reykjavíkurborg	5.974	1284	4,65
10	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	49	11	4,59
11 - 12	1300 - Garðabær	341	75	4,55
11 - 12	2506 - Sveitarfélagið Vogar	87	19	4,55
13	6000 - Akureyrarkaupstaður	870	192	4,54
14	3811 - Dalabyggð	34	8	4,52
15	8200 - Sveitarfélagið Árborg	509	113	4,51
16	1603 - Sveitarfélag Álftanes	173	38	4,50
17	5612 - Húnavatnshreppur	14	3	4,49
18	6602 - Grýtubakkahreppur	23	5	4,47
19	3709 - Grundarfjarðarbær	50	11	4,36
20 - 21	5609 - Sveitarfél. Skagaströnd	29	7	4,34
20 - 21	6400 - Dalvíkurbyggð	109	25	4,34
22	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	84	20	4,26
23	5508 - Húnaþing vestra	53	13	4,21
24	7300 - Fjarðabyggð	274	65	4,20
25	7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður	38	9	4,19
26	7617 - Djúpvogshreppur	30	7	4,17
27	2000 - Reykjanesbær	486	118	4,12
28	1000 - Kópavogsbær	1.790	436	4,11
29 - 32	6250 - Fjallabyggð	91	22	4,09
29 - 32	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	1.514	370	4,09
29 - 32	4200 - Ísafjarðarbær	197	48	4,09
29 - 32	8000 - Vestmannaeyjabær	203	50	4,09
33	4604 - Tálknafjarðarhreppur	18	4	4,08
34	2503 - Sandgerðisbær	112	28	4,06
35	5604 - Blönduósbær	66	16	4,02
36	8722 - Flóahreppur	40	10	4,01
37	8721 - Bláskógabyggð	42	11	4,00

Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf	Fjöldi heilsdagsígilda á hvert stöðugildi við uppeldis- og menntunarstörf
38	4908 - Bæjarhreppur	6	1	3,97
39	8719 - Grímsnes- og Grafningsshr.	16	4	3,93
40	3609 - Borgarbyggð	163	42	3,89
41	4803 - Súðavíkurreppur	8	2	3,88
42	4502 - Reykhólahreppur	19	5	3,87
43 - 44	8614 - Rangárþing ytra	92	24	3,86
43 - 44	6607 - Skútustaðahreppur	15	4	3,86
45	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	21	6	3,84
46	7620 - Fljótshálsa	192	50	3,80
47	7708 - Sveitarfél. Hornafjörður	96	26	3,67
48	6100 - Norðurþing	148	41	3,65
49 - 50	8710 - Hrunamannahreppur	29	8	3,53
49 - 50	8613 - Rangárþing eystra	84	24	3,53
51	3711 - Stykkishólmsbær	52	15	3,50
52	3714 - Snæfellsbær	85	24	3,47
53	7613 - Breiðdalshreppur	6	2	3,45
54	3511 - Hvalfjarðarsveit	36	10	3,43
55	6513 - Eyjafjarðarsveit	49	15	3,33
56 - 57	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahr.	26	8	3,21
56 - 57	8716 - Hveragerðisbær	134	42	3,21
58	4911 - Strandabyggð	30	9	3,20
59	5200 - Sveitarfél. Skagafjörður	197	62	3,17
60	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	184	58	3,15
61	8508 - Mýrdalshreppur	17	5	3,14
62	7502 - Vopnafjarðarhreppur	26	8	3,04
63	7509 - Borgarfjarðarhreppur	3	1	3,00
64	6612 - Þingeyjarsveit	44	15	2,96
Leikskólar sveitarfélaga alls		16.297	3789	4,30

Sjálfstætt starfandi leikskólar				
Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf	Fjöldi heilsdagsígilda á hvert stöðugildi við uppeldis- og menntunarstörf
1	3609 - Borgarbyggð	62	10	6,20
2	6000 - Akureyrarkaupstaður	194	36	5,45
3	2300 - Grindavíkurbær	91	17	5,29
4	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	323	63	5,13
5	2504 - Sveitarfélagið Garður	82	16	5,04
6	2000 - Reykjanesbær	381	79	4,81
7	1300 - Garðabær	354	77	4,61
8	1000 - Kópavogsbær	297	67	4,45
9	0000 - Reykjavíkurborg	1.041	250	4,16
Sjálfstætt starfandi alls		2.825	615	4,59

Fylgiskjal 5. Fjöldi stöðugilda starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum á hverja 1.000 íbúa eftir sveitarfélögum 2011. Raðað eftir kennitölunni fyrir alla leikskóla.

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Allir leikskólar		Leikskólar sveitarfélaga	
			Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarstörf	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa
1	8509-Skaftárhreppur	446	3	6,7	3	6,7
2	7509-Borgarfjarðarhreppur	141	1	7,1	1	7,1
3	5612-Húnavatnshreppur	417	3	7,7	3	7,7
4	7613-Breiðdalshreppur	199	2	8,7	2	8,7
5	4607-Vesturbyggð	890	8	9,5	8	9,5
6	6514-Hörgárbyggð	600	6	9,6	6	9,6
7 - 8	8719-Grímsnes-ogGrafningshr.	400	4	10,2	4	10,2
7 - 8	6607-Skútustaðahreppur	386	4	10,2	4	10,2
9 - 10	5609-Sveitarfél.Skagaströnd	635	7	10,3	7	10,3
9 - 10	8717-Sveitarfélagið Ölfus	1.915	20	10,3	20	10,3
11 - 13	5508-Húnaþing vestra	1.222	13	10,4	13	10,4
11 - 13	4803-Súðavíkurbær	192	2	10,4	2	10,4
11 - 13	6709-Langanesbyggð	611	6	10,4	6	10,4
14	8710-Hrunamannahreppur	795	8	10,5	8	10,5
15 - 16	6250-Fjallabyggð	2.030	22	11,0	22	11,0
15 - 16	3811-Dalabyggð	684	8	11,0	8	11,0
17	2504-Sveitarfélagið Garður	1.452	16	11,1		
18	8721-Bláskógabyggð	935	11	11,2	11	11,2
19	8508-Mýrdalshreppur	469	5	11,3	5	11,3
20 - 21	8000-Vestmannaeyjabær	4.142	50	12,0	50	12,0
20 - 21	4100-Bolungarvíkurkaupstaður	888	11	12,0	11	12,0
22 - 23	7708-Sveitarfél.Hornafjörður	2.119	26	12,4	26	12,4
22 - 23	2300-Grindavíkurbær	2.821	35	12,4	18	6,3
24	7502-Vopnafjarðarhreppur	668	8	12,5	8	12,5
25 - 26	3709-Grundarfjarðarbær	903	11	12,6	11	12,6
25 - 26	4200-Ísafjarðarbær	3.824	48	12,6	48	12,6
27 - 28	6000-Akureyrarkaupstaður	17.754	227	12,8	192	10,8
27 - 28	3711-Stykkishólmsbær	1.161	15	12,8	15	12,8
29 - 31	6400-Dalvíkurbyggð	1.960	25	12,9	25	12,9
29 - 31	0000-Reykjavíkurborg	119.108	1.534	12,9	1.284	10,8
29 - 31	3000-Akraneskaupstaður	6.623	85	12,9	85	12,9
32	3713-Eyja- og Miklaholtshreppur	135	2	13,3	2	13,3
33 - 34	7000-Seyðisfjarðarkaupstaður	668	9	13,5	9	13,5
33 - 34	1100-Seltjarnarneskaupstaður	4.320	58	13,5	58	13,5
35	8613-Rangárþing eystra	1.741	24	13,6	24	13,6
36 - 38	6601-Svalbærðsstrandarhr.	400	6	13,9	6	13,9



Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Allir leikskólar		Leikskólar sveitarfélaga	
			Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarskörf	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa	Fjöldi stöðugilda við uppeldis- og menntunarskörf	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa
36 - 38	1300-Garðabær	10.909	152	13,9	75	6,9
36 - 38	8614-Rangárþing ytra	1.717	24	13,9	24	13,9
39	6100-Norðurþing	2.905	41	14,0	41	14,0
40 - 41	4604-Tálknafjarðarhreppur	306	4	14,1	4	14,1
40 - 41	2000-Reykjanesbær	13.971	197	14,1	118	8,5
42 - 43	3714-Snæfellsbær	1.723	24	14,2	24	14,2
42 - 43	7300-Fjarðabyggð	4.583	65	14,2	65	14,2
44	6513-Eyjafjarðarsveit	1.025	15	14,3	15	14,3
45 - 46	5200-Sveitarfélag Skagafjörður	4.315	62	14,4	62	14,4
45 - 46	8200-Sveitarfélagið Árborg	7.827	113	14,4	113	14,4
47 - 48	4908-Bæjarhreppur	100	1	14,5	1	14,5
47 - 48	7620-Fljótsdalshérað	3.481	50	14,5	50	14,5
49	3609-Borgarbyggð	3.533	52	14,7	42	11,9
50	6612-Þingeyjarsveit	1.001	15	14,9	15	14,9
51	1604-Mosfellsbær	8.642	131	15,1	131	15,1
52	6602-Grýtubakkahreppur	334	5	15,3	5	15,3
53	1603-Sveitarfélag Álftanes	2.484	38	15,4	38	15,4
54	4911-Strandabyggð	607	9	15,6	9	15,6
55	7617-Djúpavogshreppur	447	7	15,9	7	15,9
56 - 58	8720-Skeiða-og Gnúpverjah. .	505	8	16,3	8	16,3
56 - 58	1000-Kópavogsbær	30.779	503	16,3	436	14,2
56 - 58	2503-Sandgerðisbær	1.683	28	16,3	28	16,3
59 - 60	2506-Sveitarfélagið Vogar	1.161	19	16,6	19	16,6
59 - 60	1400-Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	433	16,6	370	14,2
61	8722-Flóahreppur	594	10	16,7	10	16,7
62	3511-Hvalfjarðarsveit	617	10	16,9	10	16,9
63	4502-Reykholahreppur	278	5	17,9	5	17,9
64	8716-Hveragerðisbær	2.316	42	18,0	42	18,0
65	5604-Blönduósibær	904	16	18,1	16	18,1
	Landið allt	318.452	4.404	13,8	3.789	11,9

Íbúafjöldi þjónustusvæða.

Fylgiskjal 6. Hlutfall þjónustutekna af rekstrarkostnaði leikskóla sveitarfélaga árið 2011 eftir sveitarfélögum.  
 Raðað eftir kennitölunni rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi 2011	Þjónustu- tekjur	Rekstrarkostnaður vegna leikskóla	% tekna af heildar- rekstrarkostnaði	Rekstrar- kostnaður á hverja 1.000 íbúa
1	7509 - Borgarfjarðarhreppur	141	479	4.538	11%	32.184
2	5612 - Húnavatnshreppur	417	647	18.731	3%	44.918
3	1300 - Garðabær	10.909	113.853	496.072	23%	45.474
4	4908 Bæjarhreppur	100	896	4.635	19%	46.350
5	2300 - Grindavíkurbær	2.821	24.050	138.238	17%	49.003
6	8509 - Skaftárhreppur	446	6.387	23.535	27%	52.769
7	2000 - Reykjanesbær	13.971	123.341	746.453	17%	53.429
8	6607 - Skútustaðahreppur	386	3.955	23.552	17%	61.016
9	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	1.915	21.991	117.215	19%	61.209
10	7613 - Breiðdalshreppur	199	1.845	12.394	15%	62.281
11	4607 - Vesturbyggð	890	12.008	55.711	22%	62.597
12	5508 - Húnaþing vestra	1.222	18.061	76.702	24%	62.768
13	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	4.320	48.455	272.707	18%	63.127
14	6612 - Þingeyjarsveit	1.001	9.090	63.892	14%	63.828
15	8000 - Vestmannaeyjabær	4.142	48.302	270.472	18%	65.300
16	6709 - Langanesbyggð	611	10.310	40.265	26%	65.900
17	4803 - Súðavíkurbhreppur	192	407	12.786	3%	66.594
18	6000 - Akureyrarkaupstaður	17.754	267.399	1.189.856	22%	67.019
19	8719 - Grímsnes- og Grafingshr.	400	3.254	27.591	12%	68.978
20	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	2.119	23.238	148.107	16%	69.895
21	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	888	15.802	62.873	25%	70.803
22	0000 - Reykjavíkurborg	119.108	1.164.969	8.492.250	14%	71.299
23	8613 - Rangárþing eystra	1.741	25.426	125.714	20%	72.208
24	6250 - Fjallabyggð	2.030	22.193	147.777	15%	72.797
25	4911 - Strandabyggð	607	7.370	44.234	17%	72.873
26	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	635	13.409	47.364	28%	74.589
27	3811 - Dalabyggð	684	9.366	52.312	18%	76.480
28	4200 - Ísafjarðarbær	3.824	76.789	298.961	26%	78.180
29	7502 - Vopnafjarðarhreppur	668	8.952	52.293	17%	78.283
30	8508 - Mýrdalshreppur	469	8.223	36.915	22%	78.710
31	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	411.870	2.093.591	20%	80.217
32	3609 - Borgarbyggð	3.533	58.029	299.022	19%	84.637
33	8614 - Rangárþing ytra	1.717	22.011	145.475	15%	84.726
34	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	4.315	66.273	371.037	18%	85.988
35	6513 - Eyjafjarðarsveit	1.025	13.652	88.165	15%	86.015
36	8710 - Hrunamannahreppur	795	11.047	68.601	16%	86.291
37	6400 - Dalvíkurbyggð	1.960	35.717	169.136	21%	86.294
38	6100 - Norðurþing	2.905	36.472	251.840	14%	86.692
39	6514 - Hörgárbyggð	600	8.762	52.187	17%	86.978
40	3000 - Akraneskaupstaður	6.623	112.945	577.402	20%	87.181

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi 2011	Þjónustu- tekjur	Rekstrarkostnaður vegna leikskóla	% tekna af heildar- rekstrarkostnaði	Rekstrar- kostnaður á hverja 1.000 íbúa
41	7620 - Fljótsdalshérað	3.481	46.260	306.018	15%	87.911
42	1000 - Kópavogsbær	30.779	490.873	2.708.122	18%	87.986
43	3711 - Stykkishólmsbær	1.161	23.209	102.697	23%	88.456
44	4604 - Tálknafjarðarhreppur	306	5.628	27.276	21%	89.137
45	3714 - Snæfellsbær	1.723	26.779	155.295	17%	90.131
46	3709 - Grundarfjarðarbær	903	17.446	81.396	21%	90.140
47	1604 - Mosfellsbær	8.642	174.248	784.279	22%	90.752
48	8716 - Hveragerðisbær	2.316	50.764	212.861	24%	91.909
49	8721 - Bláskógabyggð	935	13.042	86.841	15%	92.878
50	7300 - Fjarðabyggð	4.583	70.289	445.547	16%	97.217
51	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	400	4.127	39.199	11%	97.998
52	8200 - Sveitarfélagið Árborg	7.827	147.053	793.156	19%	101.336
53	3511 - Hvalfjarðarsveit	617	10.396	62.874	17%	101.903
54	5604 - Blönduósbær	904	24.986	92.874	27%	102.737
55	2506 - Sveitarfélagið Vogar	1.161	27.353	119.510	23%	102.937
56	4502 - Reykhólahreppur	278	4.588	28.779	16%	103.522
57	2503 - Sandgerðisbær	1.683	29.328	178.132	16%	105.842
58	6602 - Grytubakkahreppur	334	6.132	35.416	17%	106.036
59	8722 - Flóahreppur	594	11.563	64.342	18%	108.320
60	1603 - Sveitarfélag Álftanes	2.484	57.712	272.015	21%	109.507
61	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	505	6.690	57.478	12%	113.818
62	7617 - Djúpvogshreppur	447	9.859	50.934	19%	113.946
	Landið allt	316.245	4.131.753	23.926.708	17%	75.659

Skýring: Tölur í þús.kr. Eingöngu um beinan rekstrarkostnað að ræða vegna leikskóla sem sveitarfélögin reka.

Fylgiskjal 7. Hlutfall rekstrarútgjalda vegna leikskóla af skatttekjum árið 2011

Sveitarfélag	Skatttekjur	Nettó útgjöld vegna leikskóla	% útgjalda af skatttekjum
0000 - Reykjavíkurborg	58.346.859	8.711.903	15%
1000 - Kópavogsbær	15.188.565	2.743.731	18%
1100 - Seltjarnarneskaupstaður	2.098.430	232.122	11%
1300 - Garðabær	5.769.965	812.217	14%
1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	12.842.801	2.172.995	17%
1603 - Sveitarfélag Álftanes	1.334.881	216.950	16%
1604 - Mosfellsbær	4.587.491	628.149	14%
2000 - Reykjanesbær	6.793.053	1.199.167	18%
2300 - Grindavíkurbær	1.470.202	227.314	15%
2503 - Sandgerðisbær	1.015.451	151.437	15%
2504 - Sveitarfélagið Garður	742.782	104.026	14%
2506 - Sveitarfélagið Vogar	588.814	94.113	16%
3000 - Akraneskaupstaður	3.380.957	482.358	14%
3511 - Hvalfjarðarsveit	524.927	52.478	10%
3609 - Borgarbyggð	1.928.882	311.336	16%
3709 - Grundarfjarðarbær	515.918	65.850	13%
3711 - Stykkishólmsbær	623.793	83.850	13%
3714 Snæfellsbær	1.108.869	128.645	12%
3811 - Dalabyggð	416.885	42.946	10%
4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	482.877	47.211	10%
4200 - Ísafjarðarbær	1.997.749	239.461	12%
4502 - Reykhólahreppur	167.005	24.191	14%
4604 - Tálknafjarðarhreppur	180.820	21.648	12%
4607 - Vesturbyggð	543.936	48.609	9%
4803 - Súðavíkurhreppur	159.592	12.408	8%
4908 - Bæjarhreppur	64.936	3.739	6%
4911 - Strandabyggð	324.945	37.145	11%
5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	2.213.670	315.257	14%
5508 - Húnaþing vestra	654.297	58.889	9%
5604 - Blönduósibær	501.540	69.296	14%
5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	321.476	35.465	11%
5612 - Húnavatnshreppur	254.489	18.500	7%
6000 - Akureyrarkaupstaður	9.400.183	1.176.689	13%
6100 - Norðurþing	1.609.272	226.322	14%
6250 - Fjallabyggð	1.183.774	128.650	11%
6400 - Dalvíkurbyggð	1.053.248	142.112	13%
6513 - Eyjafjarðarsveit	598.775	77.779	13%
6514 - Hörgárbyggð	357.268	43.552	12%
6601 - Svalbarðsstrandarhr.	2.028.566	35.440	2%

Sveitarfélag	Skatttekjur	Nettó útgjöld vegna leikskóla	% útgjalda af skatttekjum
6602 - Grýtubakkahreppur	208.364	29.581	14%
6607 - Skútustaðahreppur	243.321	20.044	8%
6612 - Þingeyjarsveit	605.218	55.255	9%
6709 - Langanesbyggð	331.128	30.527	9%
7300 - Fjarðabyggð	2.923.718	393.560	13%
7502 - Vopnafjarðahreppur	400.262	44.060	11%
7509 - Borgarfjarðahreppur	80.298	4.111	5%
7613 - Breiðdalshreppur	118.015	10.645	9%
7617 - Djúpavogshreppur	279.231	41.627	15%
7620 - Fljótsdalshérað	2.204.695	269.544	12%
7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	1.308.985	137.594	11%
8000 - Vestmannaeyjabær	2.443.729	236.028	10%
8200 - Sveitarfélagið Árborg	3.943.832	671.172	17%
8508 - Myrdalshreppur	275.654	29.288	11%
8509 - Skaftárhreppur	266.108	17.431	7%
8613 - Rangárþing eystra	923.407	102.232	11%
8614 - Rangárþing ytra	820.376	125.593	15%
8710 - Hrunamannahreppur	456.623	58.553	13%
8716 - Hveragerðisbær	1.216.469	167.638	14%
8717 - Sveitarfélagið Ölfus	1.129.356	95.785	8%
8719 - Grímsnes- og Grafningshr.	398.531	24.795	6%
8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	362.457	51.845	14%
8721 - Bláskógabyggð	584.427	76.724	13%
8722 - Flóahreppur	367.188	54.116	15%
Sveitarfélög	-165.269.337	20.524.748	12%

Skýring: Allar tölur í þús.kr. Um heildarrekstrarkostnað að ræða, þ.e sameiginlega liði, beinan kostnað á leikskóla sveitarfélaga og framlög til einkarekinna leikskóla

Fylgiskjal 8. Beinn rekstrarkostnaður leikskóla sveitarfélaga á hvert heilsdagsgildi árið 2011 eftir sveitarfélögum. Raðað eftir brúttókostnaði

Röðun	Sveitarfélag	Samtals heilsdagsgildi	Rekstrarkostnaður		Rekstrarkostnaður / heilsdagsgildi	
			Brúttó *	Nettó**	Brúttó *	Nettó**
1	4908 - Bæjarhreppur	6	4.635	3.739	806	650
2	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	49	62.873	47.071	1.283	961
3	1604 - Mosfellsbær	610	784.279	610.031	1.287	1.001
4	5612 - Húnavatnshreppur	14	18.731	18.084	1.303	1.258
5	6709 - Langanesbyggð	31	40.265	29.955	1.304	970
6	8000 - Vestmannaeyjabær	203	270.472	222.170	1.332	1.094
7	4607 - Vesturbyggð	41	55.711	43.703	1.355	1.063
8	2506 - Sveitarfélagið Vogar	87	119.510	92.157	1.368	1.055
9	6000 - Akureyrarkaupstaður	870	1.189.856	922.457	1.368	1.061
10	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	1.514	2.093.591	1.681.721	1.383	1.111
11	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	84	117.215	95.224	1.389	1.129
12	5604 - Blönduósibær	66	92.874	67.888	1.410	1.031
13	0000 - Reykjavíkurborg	5.974	8.492.250	7.327.281	1.421	1.226
14	5508 - Húnaþing vestra	53	76.702	58.641	1.437	1.099
15	3000 - Akraneskaupstaður	398	577.402	464.457	1.449	1.166
16	6612 - Þingeyjarsveit	44	63.892	54.802	1.452	1.246
17	1300 - Garðabær	341	496.072	382.219	1.455	1.121
18	4911 - Strandabyggð	30	44.234	36.864	1.462	1.219
19	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	184	272.707	224.252	1.484	1.220
20	4502 - Reykhólahreppur	19	28.779	24.191	1.495	1.257
21	8613 - Rangárþing eystra	84	125.714	100.288	1.506	1.201
22	7509 - Borgarfjarðarhreppur	3	4.538	4.059	1.513	1.353
23	1000 - Kópavogsbær	1.790	2.708.122	2.217.249	1.513	1.239
24	4200 - Ísafjarðarbær	197	298.961	222.172	1.516	1.126
25	8509 - Skaftárhreppur	16	23.535	17.148	1.518	1.106
26	2000 - Reykjanesbær	486	746.453	623.112	1.536	1.282
27	3811 - Dalabyggð	34	52.312	42.946	1.539	1.263
28	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	96	148.107	124.869	1.541	1.299
29	6607 - Skútustaðahreppur	15	23.552	19.597	1.544	1.285
30	4604 - Tálknafjarðarhreppur	18	27.276	21.648	1.548	1.228
31	6400 - Dalvíkurbyggð	109	169.136	133.419	1.548	1.221
32	6602 - Grytubakkahreppur	23	35.416	29.284	1.548	1.280
33	8200 - Sveitarfélagið Árborg	509	793.156	646.103	1.558	1.269
34	8614 - Rangárþing ytra	92	145.475	123.464	1.575	1.337
35	1603 - Sveitarfélag Álftanes	173	272.015	214.303	1.577	1.242
36	2300 - Grindavíkurbær	88	138.238	114.188	1.578	1.303
37	8716 - Hveragerðisbær	134	212.861	162.097	1.591	1.212
38	2503 - Sandgerðisbær	112	178.132	148.804	1.594	1.332
39	7620 - Fljótsdalshérað	192	306.018	259.758	1.595	1.354
40	6250 - Fjallabyggð	91	147.777	125.584	1.617	1.374
41	8722 - Flóahreppur	40	64.342	52.779	1.619	1.328

Röðun	Sveitarfélag	Samtals heilsdags- ígildi	Rekstrarkostnaður		Rekstrarkostnaður / heilsdagsígildi	
			Brúttó *	Nettó**	Brúttó *	Nettó**
42	7300 - Fjarðabyggð	274	445.547	375.258	1.626	1.370
43	3709 - Grundarfjarðarbær	50	81.396	63.950	1.644	1.292
44	4803 - Súðavíkurhreppur	8	12.786	12.379	1.650	1.597
45	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	29	47.364	33.955	1.662	1.191
46	6100 - Norðurþing	148	251.840	215.368	1.699	1.453
47	7617 - Djúpvogshreppur	30	50.934	41.075	1.719	1.386
48	8719 - Grimsnes- og Grafningshr.	16	27.591	24.337	1.724	1.521
49	3511 - Hvalfjarðarsveit	36	62.874	52.478	1.759	1.468
50	6513 - Eyjafjarðarsveit	49	88.165	74.513	1.804	1.525
51	3714 - Snæfellsbær	85	155.295	128.516	1.830	1.514
52	3609 - Borgarbyggð	163	299.022	240.993	1.834	1.478
53	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	21	39.199	35.072	1.845	1.650
54	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	197	371.037	304.764	1.885	1.548
55	6514 - Hörgárbyggð	27	52.187	43.425	1.924	1.601
56	3711 - Stykkishólmsbær	52	102.697	79.488	1.970	1.525
57	7502 - Vopnafjarðarhreppur	26	52.293	43.341	2.051	1.700
58	7613 - Breiðdalshreppur	6	12.394	10.549	2.066	1.758
59	8721 - Bláskógabyggð	42	86.841	73.799	2.068	1.757
60	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	26	57.478	50.788	2.179	1.926
61	8508 - Mýrdalshreppur	17	36.915	28.692	2.220	1.726
62	8710 - Hrunamannahreppur	29	68.601	57.554	2.335	1.959
	Sveitarfélög	16.297	23.926.708	19.830.027	1.468	1.217

Skýring: \* Um beinan rekstrarkostnað á leikskóla sveitarfélaga er að ræða. \*\*Beinn rekstrarkostnaður að frádregnum þjónustutekjum.

Fylgiskjal 9. Stöðugildi starfsfólks við kennslu í grunnskóla árið 2011 eftir menntun og sveitarfélögum

Röðun	Sveitarfélag	Uppsafnað % af íbúafjölda landsins	Fj. Skóla	Grunnskólar reknir af sveitarfélögum					
				% skipting stöðugilda		Fjöldi stöðugilda			
				Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Aðrir starfsmenn *	Samtals stöðugildi
1 - 21	1603 - Sveitarfélag Álftanes	0,8%	1	100%	0%	41,9	0,0	17,4	59,3
1 - 21	2300 - Grindavíkurbær	1,7%	1	100%	0%	44,5	0,0	23,1	67,6
1 - 21	2504 - Sveitarfélagið Garður	2,1%	1	100%	0%	20,6	0,0	11,9	32,5
1 - 21	3000 - Akraneskaupstaður	4,2%	2	100%	0%	94,2	0,0	51,9	146,1
1 - 21	3511 - Hvalfjarðarsveit	4,4%	1	100%	0%	14,5	0,0	7,2	21,7
1 - 21	3713 - Eyja- og Miklaholtshr.	4,4%	1	100%	0%	5,0	0,0	5,0	10,0
1 - 21	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	4,7%	1	100%	0%	13,7	0,0	9,7	23,4
1 - 21	5508 - Húnaþing vestra	5,1%	1	100%	0%	20,5	0,0	16,6	37,1
1 - 21	5612 - Húnavatnshreppur	5,2%	1	100%	0%	8,2	0,0	6,0	14,2
1 - 21	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	5,3%	1	100%	0%	5,7	0,0	5,6	11,3
1 - 21	6607 - Skútustaðahreppur	5,4%	1	100%	0%	6,6	0,0	4,8	11,4
1 - 21	6612 - Þingeyjarsveit	5,8%	3	100%	0%	22,8	0,0	12,0	34,8
1 - 21	6706 - Svalbarðshreppur	5,8%	1	100%	0%	1,1	0,0	0,7	1,8
1 - 21	7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður	6,0%	1	100%	0%	12,1	0,0	4,5	16,6
1 - 21	8000 - Vestmannaeyjabær	7,3%	1	100%	0%	55,2	0,0	25,2	80,4
1 - 21	8613 - Rangárþing eystra	7,9%	1	100%	0%	28,5	0,0	20,4	48,9
1 - 21	8716 - Hveragerðisbær	8,6%	1	100%	0%	40,7	0,0	16,3	57,0
1 - 21	8719 - Grímsnes- og Grafningsshr.	8,7%	1	100%	0%	8,0	0,0	3,7	11,7
1 - 21	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	8,9%	1	100%	0%	6,3	0,0	6,9	13,2
1 - 21	1300 - Garðabær	12,3%	6	100%	0%	124,5	0,2	53,9	178,6
1 - 21	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	13,6%	1	100%	0%	55,0	0,2	37,0	92,2
22 - 25	4200 - Ísafjarðarbær	14,8%	4	99%	1%	60,2	0,4	22,6	83,2
22 - 25	6000 - Akureyrarkaupstaður	20,4%	10	99%	1%	249,9	2,9	133,1	385,9
22 - 25	0000 - Reykjavíkurborg	57,8%	45	99%	1%	1339,3	17,6	643,3	2000,2
22 - 25	1604 - Mosfellsbær	60,5%	3	99%	1%	131,8	2,0	54,2	188,0
26 - 30	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	68,7%	8	98%	2%	330,4	5,2	129,7	465,3
26 - 30	8200 - Sveitarfélagið Árborg	71,2%	3	98%	2%	126,4	2,0	55,4	183,8



		Grunnskólar reknir af sveitarfélögum							
Röðun	Sveitarfélag	Uppsafnað % af íbúafjölda landsins	Fj. Skóla	% skipting stöðugilda		Fjöldi stöðugilda			
				Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Aðrir starfsmenn *	Samtals stöðugildi
26 - 30	1000 - Kópavogsbær	80,9%	10	98%	2%	424,6	7,2	190,1	621,9
26 - 30	7620 - Fljótisdalshérað	81,9%	4	98%	2%	64,1	1,4	26,8	92,3
26 - 30	6250 - Fjallabyggð	82,6%	1	98%	3%	31,2	0,8	16,5	48,5
31 - 35	8614 - Rangárþing ytra	83,1%	1	96%	4%	30,0	1,1	16,4	47,5
31 - 35	3709 - Grundarfjarðarbær	83,4%	1	96%	4%	12,7	0,5	5,3	18,5
31 - 35	3711 - Stykkishólmsbær	83,8%	1	96%	4%	19,8	0,8	13,4	34,0
31 - 35	2000 - Reykjanesbær	88,2%	5	96%	4%	197,7	9,0	81,6	288,3
31 - 35	6513 - Eyjafjarðarsveit	88,5%	1	96%	4%	25,5	1,2	8,2	34,9
36 - 37	8721 - Bláskógabyggð	88,8%	1	95%	5%	20,6	1,1	3,9	25,6
36 - 37	8710 - Hrunamannahreppur	89,0%	1	95%	5%	18,3	1,0	10,8	30,1
38 - 40	4911 - Strandabyggð	89,2%	1	94%	6%	10,0	0,6	6,2	16,8
38 - 40	3609 - Borgarbyggð	90,3%	2	94%	6%	60,7	3,8	34,7	99,2
38 - 40	5604 - Blönduósibær	90,6%	1	94%	6%	14,8	1,0	6,1	21,9
41 - 43	4908 - Bæjarhreppur	90,6%	1	93%	7%	2,7	0,2	2,1	5,0
41 - 43	6400 - Dalvíkurbyggð	91,2%	1	93%	7%	34,4	2,7	13,4	50,5
41 - 43	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	91,8%	1	93%	7%	27,4	2,2	17,5	47,1
44 - 46	2506 - Sveitarfélagið Vogar	92,2%	1	92%	8%	20,9	1,7	13,6	36,2
44 - 46	2503 - Sandgerðisbær	92,7%	1	92%	8%	25,6	2,1	12,3	40,0
44 - 46	8722 - Flóahreppur	92,9%	1	92%	8%	13,0	1,2	6,3	20,5
47	7300 - Fjarðabyggð	94,3%	5	91%	9%	78,1	7,8	37,6	123,5
48 - 49	4604 - Tálknafjarðarhreppur	94,4%	1	89%	11%	4,2	0,5	2,5	7,2
48 - 49	6100 - Norðurþing	95,4%	3	89%	11%	42,5	5,5	21,5	69,5
50	3714 - Snæfellsbær	95,9%	1	88%	12%	34,6	4,6	23,5	62,7
51 - 52	8508 - Mýrdalshreppur	96,0%	1	87%	13%	8,3	1,2	3,1	12,6
51 - 52	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	97,4%	3	87%	13%	72,4	10,5	57,5	140,4
53 - 54	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	98,1%	2	86%	14%	32,8	5,4	17,8	56,0
53 - 54	6602 - Grýtubakkahreppur	98,2%	1	86%	14%	8,9	1,5	1,7	12,1
55 - 56	7502 - Vopnafjarðarhreppur	98,4%	1	84%	16%	10,8	2,0	8,3	21,1
55 - 56	3811 - Dalabyggð	98,6%	1	84%	16%	10,7	2,1	8,3	21,1

Röðun	Sveitarfélag	Uppsafnað % af íbúafjölda landsins	Fj. Skóla	Grunnskólar reknir af sveitarfélögum					
				% skipting stöðugilda		Fjöldi stöðugilda			
				Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Aðrir starfsmenn *	Samtals stöðugildi
57	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	98,8%	1	82%	18%	11,3	2,5	3,1	16,9
58	6514 - Hörgárbyggð	99,0%	1	80%	20%	9,9	2,5	5,4	17,8
59	4803 - Súðavíkurreppur	99,0%	1	72%	28%	3,8	1,5	1,0	6,3
60	7617 - Djúpavogshreppur	99,2%	1	69%	31%	6,2	2,8	3,1	12,1
61 - 63	7613 - Breiðdalshreppur	99,2%	1	67%	33%	3,1	1,5	1,1	5,7
61 - 63	6709 - Langanesbyggð	99,4%	1	67%	33%	10,1	5,0	2,8	17,9
61 - 63	4902 - Kaldrananeshreppur	99,4%	1	67%	33%	2,0	1,0		3,0
64	7509 - Borgarfjarðarhreppur	99,5%	1	66%	34%	2,3	1,2	1,3	4,8
65	8509 - Skaftárhreppur	99,6%	1	65%	35%	5,0	2,7	4,2	11,9
66	4607 - Vesturbyggð	99,9%	1	61%	39%	12,5	8,0	4,8	25,3
67	4502 - Reykhólahreppur	100,0%	1	60%	40%	3,0	2,0	4,8	9,8
68	4901 - Árneshreppur	100,0%	1	48%	52%	1,0	1,1	0,5	2,6
	Grunnskólar sveitarfélaga alls		169	97%	3%	4295,1	143,0	2077,2	6515,3

Röðun	Sveitarfélag	Uppsafnað % af íbúafjölda landsins	Fj. Skóla	Sjálfstætt starfandi grunnskólar					
				% skipting stöðugilda starfsfólks við kennslu		Fjöldi stöðugilda			
				Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Grunnskóla-kennarar	Kennarar án kennslu-réttinda	Aðrir starfsmenn	Samtals stöðugildi
1	0000 - Reykjavíkurborg	37,3%	6	87%	13%	62,1	9,4	30,0	101,3
2	1300 - Garðabær	40,8%	2	84%	16%	24,6	4,8	11,8	41,1
3	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	49,0%	1	74%	26%	8,6	3,0	1,2	12,8
4	1000 - Kópavogsbær	58,6%	1	53%	47%	5,0	4,4	1,1	10,5
	Sjálfstætt starfandi alls		10	82%	18%	100,3	21,6	44,1	165,7

Fylgiskjal 10. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu árið 2011 eftir sveitarfélögum. Samanburður við fyrra ár.

Grunnskólar reknir af sveitarfélögum

Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi starfsfólks við kennslu *	Fjöldi nemenda	Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu	Fj. nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu 2010
1	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	336	3.655	10,9	10,0
2	1604 - Mosfellsbær	134	1.446	10,8	10,9
3 - 4	2504 - Sveitarfélagið Garður	21	221	10,7	8,8
3 - 4	1300 - Garðabær	125	1.334	10,7	11,5
5 - 7	1603 - Sveitarfélag Álftanes	42	445	10,6	10,7
5 - 7	8000 - Vestmannaeyjabær	55	585	10,6	8,1
5 - 7	3000 - Akraneskaupstaður	94	994	10,6	11,2
8 - 9	2300 - Grindavíkurbær	45	459	10,3	9,4
8 - 9	6000 - Akureyrarkaupstaður	253	2.604	10,3	10,2
10 - 13	1000 - Kópavogsbær	432	4.251	9,8	9,7
10 - 13	0000 - Reykjavíkurborg	1.357	13.325	9,8	9,7
10 - 13	4604 - Tálknafjarðarhreppur	5	46	9,8	4,6
10 - 13	2000 - Reykjanesbær	207	2.017	9,8	9,8
14	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	55	525	9,5	9,4
15	8200 - Sveitarfélagið Árborg	128	1.154	9,0	9,3
16	2503 - Sandgerðisbær	28	242	8,7	8,3
17	8613 - Rangárþing eystra	29	240	8,4	8,1
18 - 20	2506 - Sveitarfélagið Vogar	23	185	8,2	7,4
18 - 20	4200 - Ísafjarðarbær	61	496	8,2	7,8
18 - 20	8716 - Hveragerðisbær	41	333	8,2	8,5
21	6250 - Fjallabyggð	32	259	8,1	8,2
22 - 24	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	14	110	8,0	7,3
22 - 24	3709 - Grundarfjarðarbær	13	105	8,0	7,3
22 - 24	6400 - Dalvíkurbyggð	37	295	8,0	8,6
25 - 26	3609 - Borgarbyggð	65	510	7,9	8,2
25 - 26	8710 - Hrunamannahreppur	19	152	7,9	8,4
27 - 29	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	30	231	7,8	7,3

Grunnskólar reknir af sveitarfélögum

Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi starfsfólks við kennslu *	Fjöldi nemenda	Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu	Fj. nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu 2010
27 - 29	7620 - Fljótsdalshérað	66	511	7,8	7,9
27 - 29	5508 - Húnaþing vestra	21	159	7,8	8,4
30 - 33	4911 - Strandabyggð	11	81	7,6	1,0
30 - 33	6513 - Eyjafjarðarsveit	27	203	7,6	8,3
30 - 33	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	38	290	7,6	6,3
30 - 33	6100 - Norðurþing	48	363	7,6	7,6
34 - 35	3711 - Stykkishólmsbær	21	155	7,5	7,9
34 - 35	5604 - Blönduósbær	16	118	7,5	7,0
36 - 37	3811 - Dalabyggð	13	95	7,4	5,9
36 - 37	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	6	42	7,4	5,9
38 - 42	7300 - Fjarðabyggð	86	630	7,3	7,4
38 - 42	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	14	101	7,3	8,4
38 - 42	5612 - Húnavatnshreppur	8	60	7,3	6,3
38 - 42	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	6	46	7,3	5,2
38 - 42	6706 - Svalbarðshreppur	1	8	7,3	4,0
43 - 44	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	83	599	7,2	7,5
43 - 44	8614 - Rangárþing ytra	31	224	7,2	7,5
45	7502 - Vopnafjarðarhreppur	13	91	7,1	7,2
46	6514 - Hörgárbyggð	12	85	6,9	7,1
47	3714 - Snæfellsbær	39	258	6,6	11,3
48	8722 - Flóahreppur	14	92	6,5	6,2
49	6607 - Skútustaðahreppur	7	42	6,4	5,8
50	8721 - Bláskógabyggð	22	136	6,3	6,1
51	6602 - Grýtubakkahreppur	10	61	5,9	5,5
52 - 55	6709 - Langanesbyggð	15	88	5,8	5,2
52 - 55	4502 - Reykhólahreppur	5	29	5,8	5,0
52 - 55	3511 - Hvalfjarðarsveit	15	84	5,8	5,9
52 - 55	7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður	12	70	5,8	5,2
56 - 57	8509 - Skaftárhreppur	8	43	5,6	5,1

Grunnskólar reknir af sveitarfélögum

Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi starfsfólks við kennslu *	Fjöldi nemenda	Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu	Fj. nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu 2010
56 - 57	7617 - Djúpvogshreppur	9	50	5,6	4,8
58	8508 - Mýrdalshreppur	10	51	5,4	4,7
59	4607 - Vesturbyggð	21	103	5,0	4,3
60 - 61	6612 - Þingeyjarsveit	23	112	4,9	5,1
60 - 61	8719 - Grímsnes- og Grafningsshr.	8	39	4,9	5,3
62	3713 - Eyja- og Miklaholtshr.	5	23	4,6	5,2
63	4803 - Súðavíkurreppur	5	24	4,5	6,1
64	7509 - Borgarfjarðarhreppur	4	15	4,3	4,0
65	4908 - Bæjarhreppur	3	12	4,1	28,9
66	4902 - Kaldrananeshreppur	3	12	4,0	4,3
67	7613 - Breiðdalshreppur	5	14	3,0	4,0
68	4901 - Árneshreppur	2	4	1,9	1,9
	grunnskólar sveitarfélaga alls	4.438	41.442	9,3	9,2

Sjálfstætt starfandi grunnskólar

Röðun	Sveitarfélag	Fjöldi starfsfólks við kennslu *	Fjöldi nemenda	Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu	Fj. Nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu 2010
1	1300 - Garðabær	29,4	274	9,3	8,8
2	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	11,6	92	7,9	9,3
3	0000 - Reykjavíkurborg	71,5	497	7,0	6,0
4	1000 - Kópavogsbær	9,4	60	6,4	7,0
	Sjálfstætt starfandi alls	121,9	923	7,6	7,0

Skýring: \* Skólastjórnendur og sérkennarar meðtaldir

Fylgiskjal 11. Fjöldi stöðugilda starfsfólks við kennslu í grunnskólum á hverja 1.000 íbúa eftir sveitarfélögum 2011. Raðað eftir kennitölunni fyrir alla

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Allir grunnskólar		Grunnskólar sveitarfélaga	
			Fjöldi stöðugilda við kennslu	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa	Fjöldi stöðugilda við kennslu	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa
1	6706 - Svalbarðshreppur	163	1	6,1	1	6,7
2	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	505	6	11,9	6	12,5
3	0000 - Reykjavíkurborg	119.108	1.428	12,0	1.357	11,4
4	1100 - Seltjarnarneskaupstaður	4.320	55	12,7	55	12,8
5 - 6	8000 - Vestmannaeyjabær	4.142	55	13,3	55	13,3
5 - 6	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	347	13,3	336	12,9
7	1300 - Garðabær	10.909	154	14,1	125	11,4
8 - 9	2504 - Sveitarfélagið Garður	1.452	21	14,2	21	14,2
8 - 9	3000 - Akraneskaupstaður	6.623	94	14,2	94	14,2
10 - 11	6000 - Akureyrarkaupstaður	17.754	253	14,3	253	14,2
10 - 11	1000 - Kópavogsbær	30.779	441	14,3	432	14,0
12	3709 - Grundarfjarðarbær	903	13	14,4	13	14,6
13	2000 - Reykjanesbær	13.971	207	14,8	207	14,8
14	6601 - Svalbarðsstrandarhr.	400	6	15,0	6	14,3
15	1604 - Mosfellsbær	8.642	134	15,5	134	15,5
16	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	1.915	30	15,7	30	15,5
17 - 18	6250 - Fjallabyggð	2.030	32	15,8	32	15,8
17 - 18	4100 - Bolungarvíkurkaupstaður	888	14	15,8	14	15,4
19 - 20	2300 - Grindavíkurbær	2.821	45	16,0	45	15,8
19 - 20	4200 - Ísafjarðarbær	3.824	61	16,0	61	15,8
21	4604 - Tálknafjarðarhreppur	306	5	16,3	5	15,4
22	8200 - Sveitarfélagið Árborg	7.827	128	16,4	128	16,4
23	6100 - Norðurþing	2.905	48	16,5	48	16,5
24	2503 - Sandgerðisbær	1.683	28	16,6	28	16,5
25	8613 - Rangárþing eystra	1.741	29	16,7	29	16,4
26	1603 - Sveitarfélag Álftanes	2.484	42	16,9	42	16,9
27	5508 - Húnaþing vestra	1.222	21	17,2	21	16,8
28 - 29	5604 - Blönduósibær	904	16	17,7	16	17,5
28 - 29	8716 - Hveragerðisbær	2.316	41	17,7	41	17,6
30 - 31	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður	2.119	38	17,9	38	18,0
30 - 31	8509 - Skaftárhreppur	446	8	17,9	8	17,3
32 - 33	7000 - Seyðisfjarðarkaupstaður	668	12	18,0	12	18,1
32 - 33	4502 - Reykhólahreppur	278	5	18,0	5	18,0
34 - 36	8614 - Rangárþing ytra	1.717	31	18,1	31	18,1
34 - 36	3711 - Stykkishólmsbær	1.161	21	18,1	21	17,7

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Allir grunnskólar		Grunnskólar sveitarfélaga	
			Fjöldi stöðugilda við kennslu	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa	Fjöldi stöðugilda við kennslu	Fjöldi stöðugilda á hverja 1.000 íbúa
34 - 36	6607 - Skútustaðahreppur	386	7	18,1	7	17,1
37	3609 - Borgarbyggð	3.533	65	18,4	65	18,3
38	7300 - Fjarðabyggð	4.583	86	18,8	86	18,7
39	6400 - Dalvíkurbyggð	1.960	37	18,9	37	18,9
40 - 41	7620 - Fljótisdalshérað	3.481	66	19,0	66	18,8
40 - 41	3811 - Dalabyggð	684	13	19,0	13	18,7
42 - 43	5612 - Húnavatnshreppur	417	8	19,2	8	19,7
42 - 43	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	4.315	83	19,2	83	19,2
44	7502 - Vopnafjarðarhreppur	668	13	19,5	13	19,2
45	2506 - Sveitarfélagið Vogar	1.161	23	19,8	23	19,5
46 - 47	6514 - Hörgárbyggð	600	12	20,0	12	20,7
46 - 47	8719 - Grímsnes- og Grafningshr.	400	8	20,0	8	20,0
48	7617 - Djúpavogshreppur	447	9	20,1	9	20,1
49	8508 - Mýrdalshreppur	469	10	21,3	10	20,3
50 - 51	4911 - Strandabyggð	501	11	22,0	11	21,2
50 - 51	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	635	14	22,0	14	21,7
52	3714 - Snæfellsbær	1.723	39	22,6	39	22,8
53	8721 - Bláskógabyggð	935	22	23,5	22	23,2
54 - 55	8722 - Flóahreppur	594	14	23,6	14	23,9
54 - 55	4607 - Vesturbyggð	890	21	23,6	21	23,0
56	8710 - Hrunamannahreppur	795	19	23,9	19	24,3
57	3511 - Hvalfjarðarsveit	617	15	24,3	15	23,5
58	6612 - Þingeyjarsveit	944	23	24,4	23	24,2
59	7613 - Breiðdalshreppur	199	5	25,1	5	23,1
60	4803 - Súðavíkurhreppur	192	5	26,0	5	27,6
61	6513 - Eyjafjarðarsveit	1.025	27	26,3	27	26,0
62	4902 - Kaldrananeshreppur	106	3	28,3	3	28,3
63	7509 - Borgarfjarðarhreppur	141	4	28,4	4	24,8
64	6709 - Langanesbyggð	505	15	29,7	15	29,9
65	6602 - Grýtubakkahreppur	334	10	29,9	10	31,1
66	4908 - Bæjarhreppur	100	3	30,0	3	29,0
67	3713 - Eyja- og Miklaholtshr.	135	5	37,0	5	37,0
68	4901 - Árneshreppur	52	2	38,5	2	40,4
	Landið allt	318.552	4.567	14,3	4.438	13,9

Fylgiskjal 12. Rekstrarútgjöld vegna grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum sveitarfélaga árið 2011. Raðað eftir hlutfalli af skatttekjum.

### Heildarrekkstrarkostnaður vegna grunnskóla

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Heildarkostnaður v. grunnskóla	Þjónustutekjur v. grunnskóla	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	% útgjalda v. grunnskóla af skatttekjum
1	8000 Vestmannaeyjabær	2.443.729	714.383	34.043	680.340	28%
2 - 3	3000 Akraneskaupstaður	3.380.957	1.055.083	83.696	971.387	29%
2 - 3	7617 Djúpvogshreppur	279.231	84.677	4.370	80.307	29%
4	8717 Sveitarfélagið Ölfus	1.129.356	355.863	12.279	343.584	30%
5 - 9	6000 Akureyrarkaupstaður	9.400.183	3.145.815	266.874	2.878.941	31%
5 - 9	1604 Mosfellsbær	4.587.491	1.551.962	145.428	1.406.534	31%
5 - 9	0000 Reykjavíkurborg	58.346.859	19.302.422	1.351.380	17.951.042	31%
5 - 9	7708 Sveitarfélagið Hornafjörður	1.308.985	429.750	23.332	406.418	31%
5 - 9	6250 Fjallabyggð	1.183.774	388.021	18.572	369.449	31%
10 - 15	8716 Hveragerðisbær	1.216.469	435.202	49.029	386.173	32%
10 - 15	2000 Reykjanesbær	6.793.053	2.252.405	89.467	2.162.938	32%
10 - 15	7000 Seyðisfjarðarkaupstaður	383.096	130.331	6.911	123.420	32%
10 - 15	4200 Ísafjarðarbær	1.997.749	661.176	17.471	643.704	32%
10 - 15	4100 Bolungarvíkurkaupstaður	482.877	166.020	10.374	155.645	32%
10 - 15	6100 Norðurþing	1.609.272	557.279	36.262	521.016	32%
16 - 20	5609 Sveitarfélagið Skagaströnd	321.476	133.002	27.755	105.247	33%
16 - 20	1603 Sveitarfélagið Álftanes	1.334.881	452.535	13.822	438.713	33%
16 - 20	8719 Grímsnes- og Grafningshreppur	398.531	148.555	16.889	131.666	33%
16 - 20	3711 Stykkishólmsbær	623.793	224.196	17.529	206.667	33%
16 - 20	6400 Dalvíkurbyggð	1.053.248	397.521	47.809	349.713	33%
21 - 26	1300 Garðabær	5.769.965	2.021.413	86.703	1.934.710	34%
21 - 26	5604 Blönduósbær	501.540	182.186	13.352	168.834	34%
21 - 26	6612 Þingeyjarsveit	605.218	215.633	11.390	204.243	34%
21 - 26	3709 Grundarfjarðarbær	515.918	180.152	5.968	174.184	34%
21 - 26	7502 Vopnafjarðarhreppur	400.262	142.414	6.601	135.813	34%
21 - 26	1000 Kópavogsbær	15.188.565	5.511.033	290.944	5.220.089	34%
27 - 28	4607 Vesturbyggð	543.936	196.030	6.305	189.724	35%
27 - 28	1400 Hafnarfjarðarkaupstaður	12.842.801	4.720.052	193.273	4.526.779	35%



Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Heildarkostnaður v. grunnskóla	Þjónustutekjur v. grunnskóla	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	% útgjalda v. grunnskóla af skatttekjum
29 - 30	3714 Snæfellsbær	1.108.869	418.367	17.107	401.260	36%
29 - 30	7300 Fjarðabyggð	2.923.718	1.164.463	104.240	1.060.223	36%
31 - 32	4803 Súðavíkurreppur	159.591	60.827	2.347	58.480	37%
31 - 32	8200 Sveitarfélagið Árborg	3.943.832	1.589.214	114.912	1.474.302	37%
33 - 34	4911 Strandabyggð	324.945	135.338	12.198	123.141	38%
33 - 34	3609 Borgarbyggð	1.928.882	823.074	82.083	740.992	38%
35	7620 Fljótisdalshérað	2.204.695	987.599	116.778	870.821	39%
36 - 38	1100 Seltjarnarneskaupstaður	2.098.430	968.120	138.864	829.256	40%
36 - 38	8509 Skaftárhreppur	266.108	114.669	8.231	106.438	40%
36 - 38	3511 Hvalfjarðarsveit	524.927	216.305	4.140	212.165	40%
39 - 42	8710 Hrunamannahreppur	456.623	225.768	40.800	184.968	41%
39 - 42	4604 Tálknafjarðarhreppur	180.820	76.888	2.898	73.990	41%
39 - 42	6607 Skútustaðahreppur	243.321	104.035	3.448	100.587	41%
39 - 42	8720 Skeiða- og Gnúpverjahreppur	362.457	151.595	3.783	147.812	41%
43	3811 Dalabyggð	416.885	186.731	12.326	174.405	42%
44 - 46	2506 Sveitarfélagið Vogar	588.814	270.809	24.050	246.759	42%
44 - 46	5508 Húnaþing vestra	654.297	307.530	33.069	274.461	42%
44 - 46	6513 Eyjafjarðarsveit	598.775	281.678	29.015	252.663	42%
47 - 49	8613 Rangárþing eystra	923.407	421.644	28.465	393.178	43%
47 - 49	6515 Hörgársveit	357.268	171.398	18.897	152.501	43%
47 - 49	7509 Borgarfjarðarhreppur	80.298	36.387	1.668	34.719	43%
50 - 51	5200 Sveitarfélagið Skagafjörður	2.213.670	1.066.151	95.544	970.607	44%
50 - 51	2503 Sandgerðisbær	1.015.451	452.083	3.981	448.102	44%
52 - 53	6602 Grýtubakkahreppur	208.364	99.762	6.899	92.863	45%
52 - 53	2300 Grindavíkurbær	1.470.202	669.069	6.388	662.681	45%
54 - 56	8508 Mýrdalshreppur	275.654	131.929	5.877	126.052	46%
54 - 56	6709 Langanesbyggð	331.128	163.610	11.291	152.319	46%
54 - 56	6706 Svalbarðshreppur	60.957	29.075	1.014	28.061	46%
57 - 60	4902 Kaldraneshreppur	64.514	30.602	95	30.507	47%
57 - 60	8614 Rangárþing ytra	820.376	432.145	48.786	383.359	47%
57 - 60	8722 Flóahreppur	367.188	183.711	11.892	171.819	47%
57 - 60	8721 Bláskógabyggð	584.427	288.202	11.568	276.634	47%

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Heildarkostnaður v. grunnskóla	Þjónustutekjur v. grunnskóla	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	% útgjalda v. grunnskóla af skatttekjum
61 - 62	7613 Breiðdalshreppur	118.015	60.240	1.775	58.465	50%
61 - 62	2504 Sveitarfélagið Garður	742.782	374.653	3.506	371.147	50%
63	5612 Húnavatnshreppur	254.489	136.266	3.715	132.551	52%
64	4502 Reykhólahreppur	167.005	103.323	5.857	97.466	58%
65	6601 Svalbarðsstrandarhreppur	202.857	124.336	2.843	121.493	60%
66	4901 Árneshreppur	30.970	19.801	312	19.489	63%
67	4908 Bæjarhreppur	64.936	53.663	574	53.089	82%
68	3713 Eyja- og Miklaholtshreppur	58.301	84.195	34.392	49.803	85%
	Landið allt	164.290.114	58.926.241	3.943.458	54.982.783	33%

Skýring: Átt er við allan rekstrarkostnað vegna grunnskóla. Þ.e. alla deildina (sameiginlegir liðir, stofnun/skóli, vistun utan skólatíma og annan rekstrarkostnað)

Fylgiskjal 13. Rekstrarútgjöld vegna grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum sveitarfélaga árið 2011. Raðað eftir hlutfalli af skatttekjum

Beinn rekstrarkostnaður vegna grunnskóla

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Rekstrarkostnaður v. grunnskóla brúttó	Þjónustutekjur v. grunnskóla	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	% útgjalda v. grunnskóla af skatttekjum
1	8000 Vestmannaeyjabær	2.443.729	662.535	29.329	633.206	26%
2 - 6	7708 Sveitarfélagið Hornafjörður	1.308.985	371.266	7.910	363.356	28%
2 - 6	0000 Reykjavíkurborg	58.346.859	17.129.337	888.086	16.241.250	28%
2 - 6	3000 Akraneskaupstaður	3.380.957	1.023.356	75.558	947.798	28%
2 - 6	1300 Garðabær	5.769.965	1.659.723	40.097	1.619.626	28%
2 - 6	7617 Djúpvogshreppur	279.231	83.769	4.370	79.399	28%
7 - 8	1604 Mosfellsbær	4.587.491	1.443.993	105.926	1.338.067	29%
7 - 8	6000 Akureyrarkaupstaður	9.400.183	2.990.069	220.709	2.769.360	29%
9 - 11	1000 Kópavogsbær	15.188.565	4.732.287	238.042	4.494.245	30%
9 - 11	8717 Sveitarfélagið Ölfus	1.129.356	344.760	10.420	334.340	30%
9 - 11	5609 Sveitarfélagið Skagaströnd	321.476	120.221	23.152	97.069	30%
12 - 17	4200 Ísafjarðarbær	1.997.749	618.087	7.222	610.865	31%
12 - 17	6250 Fjallabyggð	1.183.774	377.416	14.658	362.758	31%
12 - 17	2000 Reykjanesbær	6.793.053	2.127.757	42.912	2.084.845	31%
12 - 17	8716 Hveragerðisbær	1.216.469	422.464	49.029	373.435	31%
12 - 17	1603 Sveitarfélagið Álftanes	1.334.881	414.732	3.375	411.357	31%
12 - 17	4100 Bolungarvíkurkaupstaður	482.877	159.509	8.920	150.589	31%
18 - 25	3711 Stykkishólmsbær	623.793	207.380	9.998	197.382	32%
18 - 25	6400 Dalvíkurbyggð	1.053.248	373.912	39.780	334.132	32%
18 - 25	6100 Norðurþing	1.609.272	533.853	23.270	510.583	32%
18 - 25	7000 Seyðisfjarðarkaupstaður	383.096	128.591	6.911	121.680	32%
18 - 25	5604 Blönduósbær	501.540	170.053	8.607	161.446	32%
18 - 25	1400 Hafnarfjarðarkaupstaður	12.842.801	4.263.471	128.408	4.135.063	32%
18 - 25	4607 Vesturbyggð	543.936	180.166	4.075	176.091	32%
18 - 25	8719 Grímsnes- og Grafningshreppur	398.531	146.131	16.889	129.242	32%
26 - 28	3709 Grundarfjarðarbær	515.918	173.522	4.301	169.221	33%
26 - 28	6612 Þingeyjarsveit	605.218	212.589	11.390	201.199	33%
26 - 28	7502 Vopnafjarðarhreppur	400.262	140.484	6.601	133.883	33%

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Rekstrarkostnaður v. grunnskóla brúttó	Þjónustutekjur v. grunnskóla	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	% útgjalda v. grunnskóla af skatttekjum
29 - 30	4911 Strandabyggð	324.945	121.855	11.713	110.142	34%
29 - 30	7300 Fjarðabyggð	2.923.718	1.082.543	81.756	1.000.787	34%
31 - 32	1100 Seltjarnarneskaupstaður	2.098.430	812.155	78.150	734.005	35%
31 - 32	7620 Fljótisdalshérað	2.204.695	862.742	82.695	780.047	35%
33 - 36	3511 Hvalfjarðarsveit	524.927	191.306	4.140	187.166	36%
33 - 36	8200 Sveitarfélagið Árborg	3.943.832	1.471.483	63.555	1.407.928	36%
33 - 36	3609 Borgarbyggð	1.928.882	714.397	25.266	689.131	36%
33 - 36	3714 Snæfellsbær	1.108.869	418.019	17.107	400.912	36%
37	4803 Súðavíkurreppur	159.591	60.688	2.347	58.341	37%
38 - 39	2506 Sveitarfélagið Vogar	588.814	233.299	2.731	230.568	39%
38 - 39	8509 Skaftárhreppur	266.108	113.306	8.231	105.075	39%
40 - 43	8710 Hrunamannahreppur	456.623	221.081	39.770	181.311	40%
40 - 43	6515 Hörgársveit	357.268	162.059	18.897	143.162	40%
40 - 43	6607 Skútustaðahreppur	243.321	100.997	3.448	97.549	40%
40 - 43	8720 Skeiða- og Gnúpverjahreppur	362.457	149.213	3.489	145.723	40%
44 - 45	4604 Tálknafjarðarhreppur	180.820	76.888	2.898	73.990	41%
44 - 45	8613 Rangárþing eystra	923.407	405.584	25.216	380.368	41%
46 - 51	3811 Dalabyggð	416.885	185.170	12.106	173.064	42%
46 - 51	5200 Sveitarfélagið Skagafjörður	2.213.670	1.003.802	82.079	921.723	42%
46 - 51	2300 Grindavíkurbær	1.470.202	619.087	3.133	615.954	42%
46 - 51	2503 Sandgerðisbær	1.015.451	428.205	2.332	425.873	42%
46 - 51	5508 Húnaþing vestra	654.297	304.796	29.590	275.206	42%
46 - 51	6709 Langanesbyggð	331.128	149.703	10.197	139.506	42%
52 - 54	6513 Eyjafjarðarsveit	598.775	271.617	16.094	255.523	43%
52 - 54	7509 Borgarfjarðarhreppur	80.298	35.974	1.668	34.306	43%
52 - 54	6706 Svalbarðshreppur	60.957	27.208	1.014	26.194	43%
55 - 56	6602 Grýtubakkahreppur	208.364	97.684	6.899	90.785	44%
55 - 56	8614 Rangárþing ytra	820.376	380.398	20.531	359.867	44%
57	8508 Mýrdalshreppur	275.654	129.833	5.877	123.956	45%
58 - 59	8722 Flóahreppur	367.188	179.233	11.661	167.572	46%
58 - 59	8721 Bláskógabyggð	584.427	278.810	11.568	267.242	46%
60	2504 Sveitarfélagið Garður	742.782	348.187	647	347.540	47%

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Rekstrarkostnaður v. grunnskóla brúttó	Þjónustutekjur v. grunnskóla	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	% útgjalda v. grunnskóla af skatttekjum
61	7613 Breiðdalshreppur	118.015	59.776	1.775	58.001	49%
62	4902 Kaldrananeshreppur	61.514	30.602	95	30.507	50%
63	5612 Húnavatnshreppur	254.489	133.766	3.715	130.051	51%
64 - 65	6601 Svalbarðsstrandarhreppur	202.857	120.420	3.539	116.881	58%
64 - 65	4502 Reykhólahreppur	167.005	102.969	5.857	97.112	58%
66	4901 Árneshreppur	30.970	19.801	312	19.489	63%
67	4908 Bæjarhreppur	64.936	53.663	574	53.089	82%
68	3713 Eyja- og Miklaholtshreppur	58.301	84.024	34.392	49.632	85%
	Landið allt	164.038.464	53.453.776	2.767.009	50.686.765	31%

Skýring: Átt er við beinan rekstrarkostnað vegna grunnskóla, þ.e þann kostnað sem bókfærður er á hverja grunnskólastofnun.

Fylgiskjal 14. Rekstrarkostnaður vegna grunnskóla á hverja 1.000 íbúa árið 2011 eftir sveitarfélögum. Raðað eftir beinum rekstrarkostnaði á hverja 1.000 íbúa.

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi*	Heildarkostnaður v grunnskóla	Beinn rekstrarkostnaður	Heildarrestrar- kostnaður á 1.000 íbúa	Beinn rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa
1	0000 Reykjavíkurborg	119.108	19.302.422	17.129.337	162.058	143.813
2	1300 Garðabær	10.909	2.021.413	1.659.723	185.298	152.143
3	2000 Reykjanesbær	13.971	2.252.405	2.127.757	161.220	152.298
4	1000 Kópavogsbær	30.779	5.511.033	4.732.287	179.052	153.751
5	3000 Akraneskaupstaður	6.623	1.055.083	1.023.356	159.306	154.515
6	8000 Vestmannaeyjabær	4.142	714.383	662.535	172.473	159.955
7	4200 Ísafjarðarbær	3.824	661.176	618.087	172.902	161.634
8	1400 Hafnarfjarðarkaupstaður	26.099	4.720.052	4.263.471	180.852	163.358
9	1603 Sveitarfélagið Álftanes	2.484	452.535	414.732	182.180	166.961
10	1604 Mosfellsbær	8.642	1.551.962	1.443.993	179.584	167.090
11	6000 Akureyrarkaupstaður	17.754	3.145.815	2.990.069	177.189	168.417
12	7708 Sveitarfélagið Hornafjörður	2.119	429.750	371.266	202.808	175.208
13	3711 Stykkishólmsbær	1.161	224.196	207.380	193.106	178.622
14	4100 Bolungarvíkurkaupstaður	888	166.020	159.509	186.959	179.627
15	8717 Sveitarfélagið Ölfus	1.915	355.863	344.760	185.829	180.031
16	8716 Hveragerðisbær	2.316	435.202	422.464	187.911	182.411
17	6100 Norðurþing	2.905	557.279	533.853	191.834	183.770
18	6250 Fjallabyggð	2.030	388.021	377.416	191.143	185.919
19	7617 Djúpvogshreppur	447	84.677	83.769	189.434	187.403
20	1100 Seltjarnarneskaupstaður	4.320	968.120	812.155	224.102	187.999
21	8200 Sveitarfélagið Árborg	7.827	1.589.214	1.471.483	203.043	188.001
22	5604 Blönduósbær	904	182.186	170.053	201.533	188.112
23	5609 Sveitarfélagið Skagaströnd	635	133.002	120.221	209.451	189.324
24	6400 Dalvíkurbyggð	1.960	397.521	373.912	202.817	190.771
25	3709 Grundarfjarðarbær	903	180.152	173.522	199.504	192.162

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi*	Heildarkostnaður v grunnskóla	Beinn rekstrarkostnaður	Heildarrekstrar- kostnaður á 1.000 íbúa	Beinn rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa
26	7000 Seyðisfjarðarkaupstaður	668	130.331	128.591	195.106	192.501
27	2506 Sveitarfélagið Vogar	1.161	270.809	233.299	233.255	200.947
28	3609 Borgarbyggð	3.533	823.074	714.397	232.968	202.207
29	4607 Vesturbyggð	890	196.030	180.166	220.258	202.434
30	8720 Skeiða- og Gnúpverjahreppur	505	107.473	102.348	212.819	202.669
31	7502 Vopnafjarðarhreppur	668	142.414	140.484	213.195	210.305
32	6612 Þingeyjarsveit	1.001	215.633	212.589	215.417	212.377
33	2300 Grindavíkurbær	2.821	669.069	619.087	237.174	219.457
34	8614 Rangárþing ytra	1.717	432.145	380.398	251.686	221.548
35	5200 Sveitarfélagið Skagafjörður	4.315	1.066.151	1.003.802	247.080	232.631
36	8613 Rangárþing eystra	1.741	421.644	405.584	242.185	232.960
37	7300 Fjarðabyggð	4.583	1.164.463	1.082.543	254.083	236.208
38	2504 Sveitarfélagið Garður	1.452	374.653	348.187	258.025	239.798
39	3714 Snæfellsbær	1.723	418.367	418.019	242.813	242.611
40	4911 Strandabyggð	501	135.338	121.855	270.136	243.224
41	7620 Fljótshérað	3.481	987.599	862.742	283.711	247.843
42	5508 Húnaþing vestra	1.222	307.530	304.796	251.661	249.424
43	4604 Tálknafjarðarhreppur	306	76.888	76.888	251.268	251.268
44	8509 Skaftárhreppur	446	114.669	113.306	257.105	254.049
45	2503 Sandgerðisbær	1.683	452.083	428.205	268.618	254.430
46	7509 Borgarfjarðarhreppur	141	36.387	35.974	258.061	255.135
47	6706 Svalbarðshreppur	106	29.075	27.208	274.289	256.679
48	6607 Skútustaðahreppur	386	104.035	100.997	269.521	261.650
49	6513 Eyjafjarðarsveit	1.025	281.678	271.617	274.808	264.992
50	6515 Hörgársveit	600	171.398	162.059	285.663	270.098
51	3811 Dalabyggð	684	186.731	185.170	272.999	270.716
52	8508 Mýrdalshreppur	469	131.929	129.833	281.298	276.829

Röðun	Sveitarfélag	Íbúafjöldi*	Heildarkostnaður v grunnskóla	Beinn rekstrarkostnaður	Heildarrekstrar- kostnaður á 1.000 íbúa	Beinn rekstrarkostnaður á 1.000 íbúa
53	8710 Hrunamannahreppur	795	225.768	221.081	283.985	278.089
54	4902 Kaldrananeshreppur	106	30.602	30.602	288.698	288.698
55	6602 Grýtubakkahreppur	334	99.762	97.684	298.689	292.467
56	6709 Langanesbyggð	505	163.610	149.703	323.980	296.442
57	8721 Bláskógabyggð	935	288.202	278.810	308.237	298.193
58	7613 Breiðdalshreppur	199	60.240	59.776	302.713	300.382
59	6601 Svalbarðsstrandarhreppur	400	124.336	120.420	310.840	301.050
60	8722 Flóahreppur	594	183.711	179.233	309.278	301.739
61	3511 Hvalfjarðarsveit	617	216.305	191.306	350.575	310.058
62	4803 Súðavíkurbhreppur	192	60.827	60.688	316.806	316.083
63	5612 Húnavatnshreppur	417	136.266	133.766	326.777	320.782
64	8719 Grímsnes- og Grafningshreppur	400	148.555	146.131	371.388	365.328
65	4502 Reykhólahreppur	278	103.323	102.969	371.665	370.392
66	4901 Árneshreppur	52	19.801	19.801	380.788	380.788
67	4908 Bæjarhreppur	100	53.663	53.663	536.630	536.630
68	3713 Eyja- og Miklaholtshreppur	135	84.195	84.024	623.664	622.400
	Landið allt	318.552	58.926.241	53.406.911	184.982	167.655

\*Íbúafjöldi skólasvæða, þannig er íbúafjöldi Skagabyggðar lagður saman við íbúafjölda í Sveitarfélaginu Skagaströnd og svo framvegis. Brúttó rekstrarkostnaður, þ.e. ekki hefur verið tekið tillit til þjónustutekna.



Fylgiskjal 15. Beinn rekstrarkostnaður (brúttó) grunnskóla sveitarfélaga á hvern nemanda 2011. Raðað eftir beinum kostnaði á hvern nemanda.

Röðun	Sveitarfélag	Beinn rekstrarkostnaður	Fjöldi nemenda 2011 *	Beinn kostn. /nem.
1	1603 Sveitarfélagið Álftanes	414.732	451	921
2	1604 Mosfellsbær	1.443.993	1.430	1.010
3	3000 Akraneskaupstaður	1.023.356	1.001	1.023
4	2000 Reykjanesbær	2.127.757	2.019	1.054
5	1000 Kópavogsbær	4.732.287	4.220	1.121
6	5609 Sveitarfélagið Skagatrönd	120.221	107	1.124
7	6000 Akureyrarkaupstaður	2.901.257	2.571	1.128
8	8000 Vestmannaeyjabær	662.535	582	1.139
9	1400 Hafnarfjarðarkaupstaður	4.263.471	3.660	1.165
10	8716 Hveragerðisbær	422.464	348	1.214
11	4200 Ísafjarðarbær	618.087	506	1.223
12	1300 Garðabær	1.659.723	1.341	1.238
13	7708 Sveitarfélagið Hornafjörður	371.266	300	1.240
14 - 15	8200 Sveitarfélagið Árborg	1.471.483	1.180	1.248
14 - 15	0000 Reykjavíkurborg	16.253.095	13.021	1.248
16	2506 Sveitarfélagið Vogar	233.299	185	1.261
17	6400 Dalvíkurbyggð	373.912	295	1.267
18	6513 Eyjafjarðarsveit	271.617	207	1.315
19	3711 Stykkishólmsbær	207.380	158	1.317
20	2300 Grindavíkurbær	619.087	454	1.365
21	5604 Blönduósbær	170.053	122	1.400
22	8710 Hrunamannahreppur	221.081	158	1.404
23	3609 Borgarbyggð	714.397	508	1.406
24	6250 Fjallabyggð	377.416	263	1.438
25	4100 Bolungarvíkurkaupstaður	159.509	111	1.444
26	6100 Norðurþing	533.853	367	1.457
27	8717 Sveitarfélagið Ölfus	344.760	237	1.458
28	4911 Strandabyggð	121.855	82	1.486
29	1100 Seltjarnarneskaupstaður	812.155	536	1.517
30	7502 Vopnafjarðarhreppur	140.484	91	1.552
31	2504 Sveitarfélagið Garður	348.187	220	1.583
32	3709 Grundarfjarðarbær	173.522	110	1.585
33	8614 Rangárþing ytra	380.398	233	1.636
34	3714 Snæfellsbær	418.019	254	1.646
35	5200 Sveitarfélagið Skagafjörður	1.003.802	609	1.648
36	7300 Fjarðabyggð	1.082.543	652	1.660
37	7620 Fljótshálsa	862.742	520	1.661
38	6602 Grýtubakkahreppur	97.684	59	1.670
39	6709 Langanesbyggð	149.703	89	1.682
40	4604 Tálknafjarðarhreppur	76.888	46	1.690

Röðun	Sveitarfélag	Beinn rekstrarkostnaður	Fjöldi nemenda 2011 *	Beinn kostn. /nem.
41	8613 Rangárþing eystra	405.584	238	1.704
42	6612 Þingeyjarsveit	212.589	123	1.735
43	7617 Djúpvogshreppur	83.769	48	1.764
44	2503 Sandgerðisbær	428.205	241	1.777
45	4607 Vesturbyggð	180.166	101	1.784
46	6515 Hörgársveit	162.059	87	1.863
47	5508 Húnaþing vestra	304.796	163	1.870
48	7000 Seyðisfjarðarkaupstaður	128.591	68	1.905
49	8721 Bláskógabyggð	278.810	141	1.984
50	3811 Dalabyggð	185.170	93	1.991
51	8722 Flóahreppur	179.233	87	2.072
52	5612 Húnavatnshreppur	133.766	62	2.175
53	3511 Hvalfjarðarsveit	191.306	87	2.199
54	8508 Mýrdalshreppur	129.833	59	2.219
55	6607 Skútustaðahreppur	100.997	45	2.244
56	8720 Skeiða- og Gnúpverjahreppur	102.348	45	2.300
57	7509 Borgarfjarðarhreppur	35.974	16	2.321
58	4803 Súðavíkurreppur	60.688	26	2.334
59	4902 Kaldrananeshreppur	30.602	13	2.448
60	6601 Svalbarðsstrandarhreppur	120.420	47	2.590
61	8509 Skaftárhreppur	113.306	40	2.833
62	6706 Svalbarðshreppur	27.208	9	3.023
63	7613 Breiðdalshreppur	59.776	19	3.231
64	3713 Eyja- og Miklaholtshreppur	84.024	25	3.430
65	4502 Reykhólahreppur	102.969	30	3.432
66	8719 Grímsnes- og Grafningshreppur	146.131	39	3.796
67	4908 Bæjarhreppur	53.663	13	4.293
68	4901 Árneshreppur	19.801	4	4.950
69	Landið allt	52.441.857	41.253	1.271

\* Nemendafjöldi er meðaltal nemenda skólaárin 2010/2011 og 2011/2012.

Fylgiskjal 16. Heildarútgjöld vegna leikskóla og grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum árið 2011. Raðað eftir hlutfalli af skatttekjum.

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	Nettó útgjöld vegna leikskóla	Samtals útgjöld v leikskóla og grunnskóla	% útgjalda vegna leik- og grunnskóla af skatttekjum
1	8000 Vestmannaeyjabær	2.443.729	680.340	236.028	916.368	37%
2 - 3	8719 - Grímsnes- og Grafningsshr.	398.531	129.242	24.795	154.037	39%
2 - 3	8717 Sveitarfélagið Ölfus	1.129.356	343.584	95.785	439.369	39%
4 - 6	7708 Sveitarfélagið Hornafjörður	1.308.985	406.418	137.594	544.012	42%
4 - 6	4100 Bolungarvíkurkaupstaður	482.877	155.645	47.211	202.856	42%
4 - 6	6250 Fjallabyggð	1.183.774	369.449	128.650	498.099	42%
7 - 9	6612 Þingeyjarsveit	605.218	204.243	55.255	259.498	43%
7 - 9	3000 Akraneskaupstaður	3.380.957	971.387	482.358	1.453.745	43%
7 - 9	6000 Akureyrarkaupstaður	9.400.183	2.878.941	1.176.689	4.055.630	43%
10 - 15	7617 Djúpvogshreppur	279.231	80.307	41.627	121.934	44%
10 - 15	5609 Sveitarfélagið Skagaströnd	321.476	105.247	35.465	140.712	44%
10 - 15	4607 Vesturbyggð	543.936	189.724	48.609	238.333	44%
10 - 15	4200 Ísafjarðarbær	1.997.749	643.704	239.461	883.165	44%
10 - 15	1604 Mosfellsbær	4.587.491	1.406.534	628.149	2.034.683	44%
10 - 15	4803 Súðavíkurborg	159.591	58.480	12.408	70.888	44%
16	7502 Vopnafjarðarhreppur	400.262	135.813	44.060	179.873	45%
17 - 20	8716 Hveragerðisbær	1.216.469	386.173	167.638	553.811	46%
17 - 20	0000 Reykjavíkurborg	58.346.859	17.951.042	8.711.903	26.662.945	46%
17 - 20	6706 Svalbarðshreppur	60.957	28.061	0	28.061	46%
17 - 20	6100 Norðurþing	1.609.272	521.016	226.322	747.338	46%
21 - 26	3709 Grundarfjarðarbær	515.918	174.184	65.850	240.034	47%
21 - 26	8509 Skaftárhreppur	266.108	106.438	17.431	123.869	47%
21 - 26	3711 Stykkishólmsbær	623.793	206.667	83.850	290.517	47%
21 - 26	6400 Dalvíkurbyggð	1.053.248	349.713	142.112	491.825	47%
21 - 26	4902 Kaldrananeshreppur	64.514	30.507	0	30.507	47%
21 - 26	5604 Blönduósbær	501.540	168.834	69.296	238.130	47%
27 - 29	1300 Garðabær	5.769.965	1.934.710	812.217	2.746.927	48%
27 - 29	3714 Snæfellsbær	1.108.869	401.260	128.645	529.905	48%
27 - 29	7509 Borgarfjarðarhreppur	80.298	34.719	4.111	38.830	48%

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	Nettó útgjöld vegna leikskóla	Samtals útgjöld v leikskóla og grunnskóla	% útgjalda vegna leik- og grunnskóla af skatttekjum
30 - 32	1603 Sveitarfélagið Álftanes	1.334.881	438.713	216.950	655.663	49%
30 - 32	4911 Strandabyggð	324.945	123.141	37.145	160.286	49%
30 - 32	2000 Reykjanesbær	6.793.053	2.162.938	1.199.167	3.362.105	49%
33 - 35	6607 Skútustaðahreppur	243.321	100.587	20.044	120.631	50%
33 - 35	7300 Fjarðabyggð	2.923.718	1.060.223	393.560	1.453.783	50%
33 - 35	3511 Hvalfjarðarsveit	524.927	212.165	52.478	264.643	50%
36 - 37	1100 Seltjarnarneskaupstaður	2.098.430	829.256	232.122	1.061.378	51%
36 - 37	5508 Húnaþing vestra	654.297	274.461	58.889	333.350	51%
38 - 41	7620 Fljótsdalshérað	2.204.695	870.821	269.544	1.140.365	52%
38 - 41	3811 Dalabyggð	416.885	174.405	42.946	217.351	52%
38 - 41	1400 Hafnarfjarðarkaupstaður	12.842.801	4.526.779	2.172.995	6.699.774	52%
38 - 41	1000 Kópavogsbær	15.188.565	5.220.089	2.743.731	7.963.820	52%
42 - 43	4604 Tálknafjarðahreppur	180.820	73.990	21.648	95.638	53%
42 - 43	8710 Hrunamannahreppur	456.623	184.968	58.553	243.521	53%
44 - 45	8613 Rangárþing eystra	923.407	393.178	102.232	495.410	54%
44 - 45	8200 Sveitarfélagið Árborg	3.943.832	1.474.302	671.172	2.145.474	54%
46 - 50	3609 Borgarbyggð	1.928.882	740.992	311.336	1.052.328	55%
46 - 50	6515 Hörgársveit	357.268	152.501	43.552	196.053	55%
46 - 50	8720 - Skeiða- og Gnúpverjahreppur	362.457	147.812	51.845	199.657	55%
46 - 50	6513 Eyjafjarðarsveit	598.775	252.663	77.779	330.442	55%
46 - 50	6709 Langanesbyggð	331.128	152.319	30.527	182.846	55%
51	8508 Mýrdalshreppur	275.654	126.052	29.288	155.340	56%
52 - 53	2506 Sveitarfélagið Vogar	588.814	246.759	94.113	340.872	58%
52 - 53	5200 Sveitarfélagið Skagafjörður	2.213.670	970.607	315.257	1.285.864	58%
54 - 58	7613 Breiðdalshreppur	118.015	58.465	10.645	69.110	59%
54 - 58	6602 Grýtubakkahreppur	208.364	92.863	29.581	122.444	59%
54 - 58	8721 - Bláskógabyggð	584.427	267.242	76.724	343.966	59%
54 - 58	2503 Sandgerðisbær	1.015.451	448.102	151.437	599.539	59%
54 - 58	5612 Húnavatnshreppur	254.489	132.551	18.500	151.051	59%
59	8722 - Flóahreppur	367.188	167.522	54.116	221.638	60%
60	2300 Grindavíkurbær	1.470.202	662.681	227.314	889.995	61%
61	8614 Rangárþing ytra	820.376	383.359	125.593	508.952	62%

Röðun	Sveitarfélag	Skatttekjur	Nettó útgjöld vegna grunnskóla	Nettó útgjöld vegna leikskóla	Samtals útgjöld v leikskóla og grunnskóla	% útgjalda vegna leik- og grunnskóla af skatttekjum
62	4901 Árneshreppur	30.970	19.489	0	19.489	63%
63	2504 Sveitarfélagið Garður	742.782	371.147	104.026	475.173	64%
64	4502 Reykhólahreppur	167.005	97.466	24.191	121.657	73%
65	6601 Svalbarðsstrandarhreppur	202.857	121.493	35.440	156.933	77%
66	3713 Eyja- og Miklaholtshreppur	58.301	49.803	0	49.803	85%
67	4908 Bæjarhreppur	64.936	53.089	3.739	56.828	88%
68	7000 Seyðisfjarðarkaupstaður	383.096	123.420	*	0	0%
	Landið allt	164.290.114	54.982.783	20.524.748	75.507.531	46%

\*Gögn bárust ekki í tæka tíð

Fylgiskjal 17. Listi yfir fulltrúa sambandsins í nefndum á sviði skólamála

Nefnd	Nafn fulltrúa og netfang	Skipunartími
<i>Undanþágunefnd grunnskóla um lögverndun á starfsheiti og starfsréttindum grunnskólakennara og framhaldsskólakennara og skólastjóra</i>	Sólveig Bachman Gunnarsdóttir <a href="mailto:solveig.b.gunnarsdottir@samband.is">solveig.b.gunnarsdottir@samband.is</a>	13.7.2011
<i>Viðræðunefnd um endurskoðun laga um fjárhagslegan stuðning við tónlistarskóla</i>	Guðjón Bragason <a href="mailto:guðjon@samband.is">guðjon@samband.is</a> Gunnar Gíslason <a href="mailto:gunnarg@akureyri.is">gunnarg@akureyri.is</a> Laufey Ólafsdóttir <a href="mailto:laufey.olafsdottir@reykjavik.is">laufey.olafsdottir@reykjavik.is</a>	29.1.2010
<i>Samráðsnefnd um tónlistarfræðslu</i>	Laufey Ólafsdóttir <a href="mailto:laufey.olafsdottir@reykjavik.is">laufey.olafsdottir@reykjavik.is</a>	27.11.2009
<i>Samráðsnefnd hagsmunaaðila á leik- og grunnskólastigi</i>	Svandís Ingimundardóttir <a href="mailto:svandis@samband.is">svandis@samband.is</a> Ragnar Þorsteinsson <a href="mailto:ragnar.thorsteinsson@reykjavik.is">ragnar.thorsteinsson@reykjavik.is</a>	11.12.2009
<i>Námsstyrkjanefnd</i>	Magnús B. Jónsson <a href="mailto:magnus@skagastrond.is">magnus@skagastrond.is</a>	26.6.2009
<i>Tónlist fyrir alla</i>	Soffía Vagnsdóttir <a href="mailto:sossa@bolungarvik.is">sossa@bolungarvik.is</a> Ísólfur Gylfi Pálmason <a href="mailto:isolfur@hvolsvollur.is">isolfur@hvolsvollur.is</a>	18.1.2008
<i>Samstarfsnefnd um endurmenntun leik-, grunn- og framhaldsskólakennara</i>	Svandís Ingimundardóttir <a href="mailto:svandis@samband.is">svandis@samband.is</a>	16.2.2009
<i>Forvarnardagur forsetans</i>	Svandís Ingimundardóttir <a href="mailto:svandis@samband.is">svandis@samband.is</a>	16.3.2006
<i>Starfshópur í skák í grunnskólum</i>	Sif Sigfúsdóttir <a href="mailto:sif.sigfusdottir@reykjavik.is">sif.sigfusdottir@reykjavik.is</a>	23.6.2006
<i>Samstarfsnefnd um starfsnám á framhaldsskólastigi</i>	Guðríður Arnardóttir <a href="mailto:guðridur@fg.is">guðridur@fg.is</a>	22.6.2007
<i>Stjórn Námsgagnastofnunar</i>	Gunnar Gíslason <a href="mailto:gunnarg@akureyri.is">gunnarg@akureyri.is</a>	27.4.2007
<i>Stjórn Námsgagnasjóðs</i>	Eiríkur Hermannsson <a href="mailto:eirikur.hermannsson@reykjanesbaer.is">eirikur.hermannsson@reykjanesbaer.is</a>	27.4.2007
<i>Próunarsjóður námsgagna</i>	Kristín Hreinsdóttir <a href="mailto:khreins@skolasud.is">khreins@skolasud.is</a>	28.3.2007
<i>Stjórn Nýsköpunarsjóðs námsmanna</i>	Áslaug Friðriksdóttir <a href="mailto:aslaug@sja.is">aslaug@sja.is</a>	31.7.2007

Nefnd	Nafn fulltrúa og netfang	Skipunartími
Nefnd	Nafn fulltrúa og netfang	Skipunartími
<i>Samráðshópur um samskipti grunn- og framhaldsskóla</i>	Valgerður Freyja Ágústsdóttir <a href="mailto:valgerdur@samband.is">valgerdur@samband.is</a>	11.12.2009
<i>Verkefna og námsstyrkjasjóður kennara</i>	Auður Árný Stefánsdóttir <a href="mailto:audur.arny.stefansdottir@reykjavik.is">audur.arny.stefansdottir@reykjavik.is</a> Guðfinna Harðardóttir <a href="mailto:gudfinna@samband.is">gudfinna@samband.is</a>	7.11.2008
<i>Stjórn Sprotasjóðs</i>	Svandís Ingimundardóttir <a href="mailto:svandis@samband.is">svandis@samband.is</a>	26.8.2009
<i>Verkefnisstjórn um dreifmennt í V-Barðastrandarsýslu og Snæfellsnesi</i>	Svandís Ingimundardóttir <a href="mailto:svandis@samband.is">svandis@samband.is</a>	
<i>Starfsgreinaráð heilbrigðis- og uppeldisgreina</i>	Berglind Eva Ólafsdóttir <a href="mailto:berglind@samband.is">berglind@samband.is</a>	30.10.2009
<i>Starfsgreinaráð umhverfis- og landbúnaðargreina</i>	Guðrún A. Sigurðardóttir <a href="mailto:gudrun.a.sigurdardottir@samband.is">gudrun.a.sigurdardottir@samband.is</a>	30.10.2009
<i>Matsnefnd um starfsréttindi kennara</i>	Guðfinna Harðardóttir <a href="mailto:gudfinna@samband.is">gudfinna@samband.is</a>	12.12.2008
<i>Ritnefnd um almennan hluta aðalnámskrár grunnskóla</i>	Gunnar Gíslason <a href="mailto:gunnarg@akureyri.is">gunnarg@akureyri.is</a>	26.3.2010
<i>Ritnefnd um almennan hluta aðalnámskrár leikskóla</i>	Gunnhildur María Sæmundsdóttir <a href="mailto:gs@mos.is">gs@mos.is</a>	26.3.2010
<i>Aheyrnarfulltrúi í matsnefnd um náms- og starfsráðgjafa</i>	Svandís Ingimundardóttir <a href="mailto:svandis@samband.is">svandis@samband.is</a>	7.5.2010
<i>Framkvæmdanefnd í málefnum heyrnarlausra og heyrnarskertra</i>	Tómas Jónsson <a href="mailto:tomas@kopavogur.is">tomas@kopavogur.is</a>	26.2.2010

Fylgiskjal 18. Skólaskrifstofur sveitarfélaga og skólar utan þeirra.

Heiti skrifstofu	Heimilisfang	Póststöð	Sími/ Brefsími	Netfang	Veffang	Sveitarfélag
Mennta- og leikskólasvið Reykjavíkur-borgar	Frikkirkjuvegi 1	101 Reykjavík	411 7000/ 477 7050	<a href="mailto:ragnar.thorsteinnsson@reykjavik.is">ragnar.thorsteinnsson@reykjavik.is</a>	<a href="http://www.menntasvid.is">www.menntasvid.is</a>	Reykjavíkurborg
Höfuðborgarsvæðið utan Reykjavíkur						
Fræðslu- og menningar svið Seltjarnarness	Austurströnd 2	170 Seltjarnar-nes	595 9100/ 9101	<a href="mailto:baldur@seltjarnarnes.is">baldur@seltjarnarnes.is</a>	<a href="http://www.seltjarnarnes.is">www.seltjarnarnes.is</a>	Seltjarnarneskaupstaður
Fræðslusvið Kópavogs	Fannborg 2	200 Kópavogi	570 1600/ 1601	<a href="mailto:annabs@kopavogur.is">annabs@kopavogur.is</a> <a href="mailto:hanness@kopavogur.is">hanness@kopavogur.is</a>	<a href="http://www.kopavogur.is">www.kopavogur.is</a>	Kópavogsbær
Skólaskrifstofa Garðabæjar	Garðatorgi 7	210 Garðabæ	525 8500/ 2332	<a href="mailto:margretsv@gardabaer.is">margretsv@gardabaer.is</a> <a href="mailto:oddnye@gardabaer.is">oddnye@gardabaer.is</a>	<a href="http://www.gardabaer.is">www.gardabaer.is</a>	Garðabær
Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar	Strandgötu 31	220 Hafnarfirði	585 5500/ 5509	<a href="mailto:ingibje@hafnarfjordur.is">ingibje@hafnarfjordur.is</a> <a href="mailto:magnusb@hafnarfjordur.is">magnusb@hafnarfjordur.is</a>	<a href="http://www.hafnarfjordur.is">www.hafnarfjordur.is</a>	Hafnarfjarðar-kaupstaður og Sveitarfélagið Vogar
Velferðar- og skólasvið Álftanes	Bjarnastöðum	225 Álftanesi	550 2300/ 2309	<a href="mailto:palmi@alftanes.is">palmi@alftanes.is</a>	<a href="http://www.alftanes.is">www.alftanes.is</a>	Sveitarfélagið Álftanes
Skólaskrifstofa Mosfellsbæjar	Þverholti 2	270 Mosfellsbæ	525 6700/ 6729	<a href="mailto:bth@mos.is">bth@mos.is</a> <a href="mailto:magnea@mos.is">magnea@mos.is</a> <a href="mailto:rj@mos.is">rj@mos.is</a>	<a href="http://www.mos.is">www.mos.is</a>	Mosfellsbær
Suðurnes						
Fræðsluskrifstofa Reykjanesbæjar	Tjarnargötu 12	230 Reykjanes-bæ	421 6700/ 6199	<a href="mailto:gyfli.j.gylfason@reykjanesbaer.is">gyfli.j.gylfason@reykjanesbaer.is</a> <a href="mailto:baer.is">baer.is</a>	<a href="http://www.reykjanesbaer.is">www.reykjanesbaer.is</a>	Reykjanesbær, Sveitarfélagið Garður og Sandgerðisbær
Skólaskrifstofa Grindavíkur	Víkurbraut 62	240 Grindavík	420 1100/ 1111	<a href="mailto:nmj@grindavik.is">nmj@grindavik.is</a>	<a href="http://www.grindavik.is">www.grindavik.is</a>	Grindavíkurbær
Vesturland						
Fjölskyldustofa Akraneskaupstaðar	Stíllholti 16-18	300 Akranesi	433 1000/ 1001	<a href="mailto:helgaq@akranes.is">helgaq@akranes.is</a>	<a href="http://www.akranes.is">www.akranes.is</a>	Akraneskaupstaður
Fjölskyldusvið Borgarbyggðar	Borgarbraut 14	310 Borgarnesi	433 7100/ 7101	<a href="mailto:asthildur@borgarbyggd.is">asthildur@borgarbyggd.is</a>	<a href="http://www.borgarbyggd.is">www.borgarbyggd.is</a>	Borgarbyggð og Eyja- og Miklaholtshreppur
Félags- og skóláþjónusta Snæfellinga	Klettsbuð 4	360 Hellissandi	430 7800/ 7801	<a href="mailto:sveinn@fssf.is">sveinn@fssf.is</a>	<a href="http://www.fssf.is">www.fssf.is</a>	Stykkishólmur, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Snæfellsbær, Lysuhólsskóli
Vestfirðir						
Skóla- og tólmundastofa Ísafjarðarbæjar	Hafnarstræti 1	400 Ísafirði	450 8000/ 3508	<a href="mailto:margreth@isafjordur.is">margreth@isafjordur.is</a> <a href="mailto:grunnskolafulltrui@isafjordur.is">grunnskolafulltrui@isafjordur.is</a>	<a href="http://www.isafjordur.is">www.isafjordur.is</a>	Ísafjarðarbær, Súðavíkurreppur og Bolungarvíkur-kaupstaður
Grunnskóli Vesturbbyggðar	Aðalstræti 53	450 Patreksfirði	456 1590/ 1257	<a href="mailto:nanna@vesturbbyggd.is">nanna@vesturbbyggd.is</a>	<a href="http://www.grunnskolisturbbyggd.is">www.grunnskolisturbbyggd.is</a>	Patreksfjörður, Tálknafjörður og Bíldudalur
Félags- og skóláþjónusta A-Hún	Þverbraut 1	540 Blönduós	452 2600/ 4787 895 5796	<a href="mailto:gol@mi.is">gol@mi.is</a>	<a href="http://www.felahun.is">www.felahun.is</a>	Blönduós, Höfðahreppur, Húnavatnshreppur og Skagabyggð (börn í Skagab. fara í skóla í Höfðahr.) Húnaþing vestra kaupir þjónustu
Fjölskyldu-þjónusta Skaqfirðinga	Ráðhúsinu, Skaqfirðingabr. 21	550 Sauðár-króki	455 6080/ 455/6001	<a href="mailto:has@skagafjordur.is">has@skagafjordur.is</a>	<a href="http://www.skagafjordur.is">www.skagafjordur.is</a>	Sveitarfélagið Skagafjörður og Akrahreppur
Norðurland eystra						
Fræðslu- og menningardeild Eilabbyggðar	Gránugötu 24	580 Siglufirði	464 9100	<a href="mailto:karitas@fjallabyggd.is">karitas@fjallabyggd.is</a>	<a href="http://www.fjallabyggd.is">www.fjallabyggd.is</a>	Fjallabyggð
Skóladeild Akureyrarbæjar	Glerárgötu 26	600 Akureyri	460 1455/ 1460	<a href="mailto:karl@akureyri.is">karl@akureyri.is</a>	<a href="http://www.akureyri.is">www.akureyri.is</a>	Akureyri og Hlíðarskóli



Heiti skrifstofu	Heimilisfang	Póststöð	Sími/ Bréfsími	Netfang	Veffang	Sveitarfélag
Fjölskyldudeild Akureyrarbæjar	Glerárgötu 26	600 Akureyri	460 1401/ 460 1440	<a href="mailto:gudruns@akureyri.is">gudruns@akureyri.is</a>	<a href="http://www.akureyri.is">www.akureyri.is</a>	Annast einstaklþj. við grunnskóla Akureyrar ásamt Þelamerkurskóla, Hrafnagilsskóla, Valsárskóla og Grönnvirkurskóla
Fræðslu- og menningarsvið Norðurlands - Undir Félagsþjónustu Norðurlands	Ketilsbraut 7-9	640 Húsavík	464 6123/ 464 6101	<a href="mailto:huld@nordurthing.is">huld@nordurthing.is</a> <a href="mailto:sigurdura@nordurthing.is">sigurdura@nordurthing.is</a>	<a href="http://www.nordurthing.is">www.nordurthing.is</a>	Norðurlingur + Þingeyjarsveit, Skútustaðahr., Svalbarðshr., Tjorneshr. og Langanesbyggð
Fræðslu- og menningarsvið Dalvíkurbyggðar	Ráðhúsinu	620 Dalvík	460 4900/ 460 4901	<a href="mailto:hildur@dalvik.is">hildur@dalvik.is</a> <a href="mailto:helgabjort@dalvik.is">helgabjort@dalvik.is</a>	<a href="http://www.dalvik.is">www.dalvik.is</a>	Dalvíkurbyggð
Austurland						
Skólaskrifstofa Austurlands	Búðareyri 4	730 Reyðarfirði	474 1211/ 474 1311	<a href="mailto:sigurbjorn@skolaust.is">sigurbjorn@skolaust.is</a>	<a href="http://www.skolaust.is">www.skolaust.is</a>	Vopnafjarðarhreppur, Seyðisfjarðar-kaupstaður, Fjarðabyggð, Fjótisdalshérað, Fjótisdalshérað, Borgarfjarðarhreppur, Breiðdalshreppur, Djúpvogshreppur

Heiti skrifstofu	Heimilisfang	Póststöð	Sími/ Bréfsími	Netfang	Veffang	Sveitarfélag
Fræðslusvið Hornafjarðar	Hafnarbraut 27	780 Höfn	470 8002/ 470 8001	<a href="mailto:ragnhildurj@hornafjordur.is">ragnhildurj@hornafjordur.is</a>	<a href="http://www.hornafjordur.is">www.hornafjordur.is</a>	Sveitarfélagið Hornafjörður
Fræðslu- og menningarsvið Fjótisdalshéraðs	Lyngási 12	700 Egils-stöðum	470 0700/ 470 0701	<a href="mailto:helga@egilsstadir.is">helga@egilsstadir.is</a>	<a href="http://www.egilsstadir.is">www.egilsstadir.is</a>	Fjótisdalshérað
Fræðslu- og menningarsvið Fjarðabyggðar	Hafnargötu 2	730 Reyðarfirði	470 9092/ 470 9001	<a href="mailto:thoroddur.helgason@fjardabyggd.is">thoroddur.helgason@fjardabyggd.is</a>	<a href="http://www.fjardabyggd.is">www.fjardabyggd.is</a>	Fjarðabyggð
Suðurland						
Skólaskrifstofa Suðurlands	Austurvegi 56	800 Selfossi	480 8240/ 480 8201	<a href="mailto:khreins@skolasud.is">khreins@skolasud.is</a>	<a href="http://www.skolasud.is">www.skolasud.is</a>	Sveitarfélagið Árborg, Mýrdalshreppur, Skaftárhreppur, Ásahreppur, Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Hrunamannahreppur, Hveragerðisbær, Grímsnes- og Grafningshreppur, Skeiða- og Gnúpvörðahreppur, Bláskólabyggð og Flóahreppur
Fjölskyldu- og fræðslusvið Vestmannaeyjabæjar	Ráðhúsinu	900 Vestmannaeyjum	488 2000/ 488 2001	<a href="mailto:erna@vestmannaeyjar.is">erna@vestmannaeyjar.is</a> <a href="mailto:jonp@vestmannaeyjar.is">jonp@vestmannaeyjar.is</a>	<a href="http://www.vestmannaeyjar.is">www.vestmannaeyjar.is</a>	Vestmannaeyjabær
Grunnskóla- og menningardeild Árborgar	Ráðhúsinu Austurvegi 2	800 Selfossi	480 1900/ 480 1901	<a href="mailto:siggi@arborg.is">siggi@arborg.is</a> <a href="mailto:kristin@arborg.is">kristin@arborg.is</a>	<a href="http://www.arborg.is">www.arborg.is</a>	Sveitarfélagið Árborg
Skólar utan skólaskrifstofu						
Landakotsskóli	Túngötu 15	101 Reykjavík	510 8200/ 510 8209	<a href="mailto:solvo.sveinsson@landakotsskoli.is">solvo.sveinsson@landakotsskoli.is</a>	<a href="http://www.landakot.is">www.landakot.is</a>	Reykjavíkurborg
Tjarnarskóli	Lækjargötu 14b	101 Reykjavík	551 6820/ 552 6074	<a href="mailto:tjarnar@ismennt.is">tjarnar@ismennt.is</a>	<a href="http://www.tjarnarskoli.is">www.tjarnarskoli.is</a>	Reykjavíkurborg
Isaksskóli	Bólstaðarhlíð 20	105 Reykjavík	553 2590/ 553 4600	<a href="mailto:siganna@isaksskoli.is">siganna@isaksskoli.is</a>	<a href="http://www.isaksskoli.is">www.isaksskoli.is</a>	Reykjavíkurborg
Suðurlandskóli	Suðurlands 36	105 Reykjavík	568 7870/ 568 7807	<a href="mailto:sudurhlidarskoli@simnet.is">sudurhlidarskoli@simnet.is</a>	<a href="http://www.sudurhlidarskoli.is">www.sudurhlidarskoli.is</a>	Reykjavíkurborg
Waldorfskólinn Sólstafrir	Posthólf 8812	128 Reykjavík	577 1110/ 699 8804	<a href="mailto:solskoli@ismennt.is">solskoli@ismennt.is</a>	<a href="http://www.waldorf.ismennt.is">www.waldorf.ismennt.is</a>	Reykjavíkurborg
Waldorfskólinn í Lækjarbotnum	Posthólf 10011	130 Reykjavík	587 4499/ 567 1747	<a href="mailto:waldorf@simnet.is">waldorf@simnet.is</a>		Reykjavíkurborg
Barnaskóli Hjallastefnunnar	Vífilsstaðavegi 123	210 Garðabær	555 7810	<a href="mailto:barnaskolinngbr@hjalli.is">barnaskolinngbr@hjalli.is</a>	<a href="http://www.hjalli.is">www.hjalli.is</a>	Garðabær
Barnaskóli Hjallastefnunnar	Hjallabraut 55	220 Hafnarfirði	555 7610	<a href="mailto:barnaskolinnhf@hjalli.is">barnaskolinnhf@hjalli.is</a>	<a href="http://www.hjalli.is">www.hjalli.is</a>	Hafnarfjörður
Heiti skrifstofu	Heimilisfang	Póststöð	Sími/ Bréfsími	Netfang	Veffang	Sveitarfélag
Barnaskóli Hjallastefnunnar	Hlíðarföti 7	101 Reykjavík	571 7720	<a href="mailto:barnaskolinrvk@hjalli.is">barnaskolinrvk@hjalli.is</a>	<a href="http://www.hjalli.is">www.hjalli.is</a>	Reykjavíkurborg

Heiti skrifstofu	Heimilisfang	Póststöð	Sími/ Bréfsími	Netfang	Veffang	Sveitarfélag	
Heiðarskóli	Hvalfjarðarsveit	301 Akranesi	433 8920/ 8911	433	<a href="mailto:heidarskoli@heidarskola.is">heidarskoli@heidarskola.is</a>	<a href="http://www.heidarskola.is">www.heidarskola.is</a>	Hvalfjarðarsveit
Laugargerðis-skóli		311 Borgarnesi	435 6600/ 6603	435	<a href="mailto:laugarg@ismennt.is">laugarg@ismennt.is</a>	<a href="http://www.laugargerðisskoli.ismennt.is">www.laugargerðisskoli.ismennt.is</a>	Borgarbyggð
Auðarskóli/Grunnskólinn í Búðardal	Miðbraut 10	370 Búðardal	434 1133/ 1406	434	<a href="mailto:audarskoli@dalur.is">audarskoli@dalur.is</a>	<a href="http://www.dalabyggd.is">www.dalabyggd.is</a>	Dalabyggð; Grunnskólinn í Búðardal og Tjarnarlundi
Reykhólaskóli	Skólbraut 1	380 Reykhólum	434 7731/ 7891	434	<a href="mailto:reyksk@ismennt.is">reyksk@ismennt.is</a> <a href="mailto:sveitarstjori@reykholar.is">sveitarstjori@reykholar.is</a>	<a href="http://www.reykholar.is">www.reykholar.is</a>	Reykhólahreppi
Grunnskóli Bolungarvíkur	Höfðastíg 3-5	415 Bolungarvík	456 7249/ 7029	456	<a href="mailto:sossa@bolungarvik.is">sossa@bolungarvik.is</a>	<a href="http://www.bolungarvik.is">www.bolungarvik.is</a>	Bolungarvíkurkaupstað
Súðavíkurskóli		420 Súðavík	456 4924/ 5909	456	<a href="mailto:annalind@sudavik.is">annalind@sudavik.is</a>	<a href="http://www.sudavik.is">www.sudavik.is</a>	Súðavíkurreppur
Grunnskólinn Borðeyri	Borðeyri	500 Stað	451 1142		<a href="mailto:karna@ismennt.is">karna@ismennt.is</a>	<a href="http://www.strandir.is">www.strandir.is</a>	Bæjarhreppur
Grunnskólinn á Hólumvík	Skólbraut 20	510 Hólumvík	451 3129/ 3429	451	<a href="mailto:skolastjorar@holmavik.is">skolastjorar@holmavik.is</a>	<a href="http://www.strandabyggd.is">www.strandabyggd.is</a>	Strandabyggð
Grunnskóli Drangsnæs		520 Drangsnæs	451 3436/ 3379	451	<a href="mailto:valgeir76@hotmail.com">valgeir76@hotmail.com</a>	<a href="http://www.drangsnæs.is">www.drangsnæs.is</a>	Kaldrananeshreppi
Finnbogastaða-skóli	Finnboga-stöðum	523 Bæ	451 4032/ 4031	451	<a href="mailto:finnbs@simnet.is">finnbs@simnet.is</a>		Arneshreppi
Grunnskóli Húnaþings vestra		530 Hvammstanga	455 2900/ 2908	455	<a href="mailto:grhv@ismennt.is">grhv@ismennt.is</a> <a href="mailto:siggiho@ismennt.is">siggiho@ismennt.is</a>	<a href="http://www.hunathing.is">www.hunathing.is</a>	Húnaþing vestra
Pelamerkurskóli	Laugalandi	601 Akureyri	460 1772/ 1771	460	<a href="mailto:thelamork@thelamork.is">thelamork@thelamork.is</a>	<a href="http://www.thelask.is">www.thelask.is</a>	Hörgarbyggð
Hrafnagilsskóli	Eyjafjarðarsveit	601 Akureyri	464 8100/ 8101	464	<a href="mailto:hrafnagilsskoli@krummi.is">hrafnagilsskoli@krummi.is</a> <a href="mailto:karl@krummi.is">karl@krummi.is</a>	<a href="http://www.krummi.is">www.krummi.is</a>	Eyjafjarðarsveit
Stóru-Tjarnarskóli	Ljósavatns-skarði	601 Akureyri	464 3220/ 3224	464	<a href="mailto:oljarn@storutjarnarskoli.is">oljarn@storutjarnarskoli.is</a>	<a href="http://www.storutjarnarskoli.is">www.storutjarnarskoli.is</a>	Pingeyjarsveit
Valsárskóli	Svalbarðs-strönd	601 Akureyri	462 3105/ 3106	462	<a href="mailto:valsar@valsar.is">valsar@valsar.is</a>	<a href="http://www.valsarskoli.is">www.valsarskoli.is</a>	Svalbarðsstrandahreppi
Grenivíkurskóli		610 Grenivík	463 3118/ 3181	463	<a href="mailto:asta@grenivikurskoli.is">asta@grenivikurskoli.is</a>	<a href="http://www.grenivikurskoli.is">www.grenivikurskoli.is</a>	Grytubakkahreppi
Grunnskólinn í Þorlákshöfn	Egilsbraut 35	815 Þorlákshöfn	480 3850		<a href="mailto:skolinn@olfus.is">skolinn@olfus.is</a>	<a href="http://www.skolinn.olfus.is">www.skolinn.olfus.is</a>	Sveitarfélagið Ólfus